

FAŞİZME, EMPERYALİZME, SOSYAL-EMPERYALİZME, ŞÖVENİZME VE HER TÜRLÜ GERİCİLİĞE KARŞI

halk DEMOKRASİSİ

Mart 1991, Yıl 1, Sayı: 3

AYLIK SİYASİ DERGİ

Fiyatı: 5000 TL (KDV Dahil)

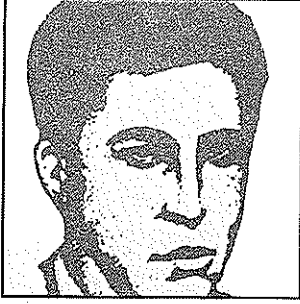

Ulusal Baskıya Karşı;

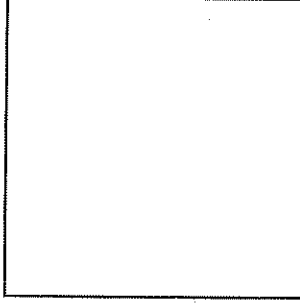
ULUSAL BAŞKALDIRI
KİTLESELLEŞEREK YÜKSELİYOR!

"HER SURAT DAĞLARA YAKIŞMAZ DAĞLARA YAKIŞAN SURAT KAYALARA İSİM OLUR

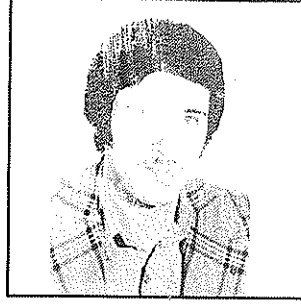
II
.....

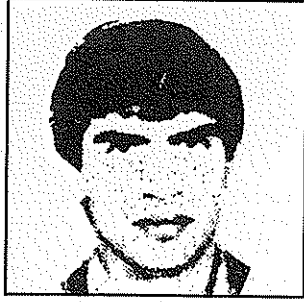
A. Muharrem Çiçek

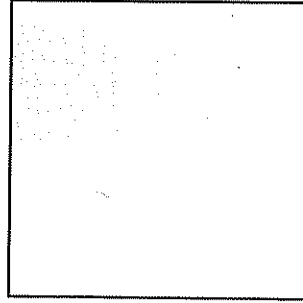
Haydar Sönmez

Nivazi Gündoğdu

Mazlum Doğan

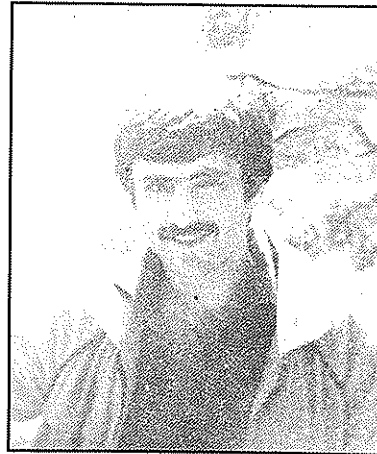
Mahzun Korkmaz

1 Mart 1981 şafağında Esenler'de kurşuna dizildi

ON YILDIR MÜCADELEMİZDE YAŞADIN, YAŞATIYORUZ!

Gecedan kurulum
karanlık pusular
kara elleriyle
kara yüreklerinde darağaçları
Ve biz,
Şafaklarda doğarız
Pusulardan,
Darağaçlarından,
Sıyrılmış karanlıklarından
Yeneriz ölümü

Arkadaşları Adına
Ali Salim Bayar

İbrahim Özalp

Halk DEMOKRASİSİ

Ocak Yayınları Adına Sahibi:
Hüseyin Yıldız

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Hasan Ceylan

Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi:
Ankara Cad. Cağaloğlu Yokuşu,
Fevzibey Han No: 43/9
Sirkeci-İstanbul
Tel: 511 63 21

Dizgi
Rosa Dizgi

Baskı
Aydınlar Matbaacılık

Abone Koşulları
Yurtiçi
6 Aylık 30.000 TL
1 Yıllık 60.000 TL

Yurtdışı
Birim Fiyatı: 5 DM
6 Aylık 30 DM - 15 \$
1 Yıllık 60 DM - 30 \$

Yurtiçi Hesap No:
Hüseyin Yıldız
Akbank Nurosmaniye Şb.
Hes. No: 6338-8/AOO/01

Yurtdışı Hesap No:
Hüseyin Yıldız
Akbank Nurosmaniye Şb.
Döviz Tevdiat Hesabı
Hes. No: 6338-8BU6/01

İlan Koşulları:
Arka Kapak: 1.000.000 TL
Kapak İçi: 800.000 TL
Tam Sayfa: 600.000 TL
1/2 Sayfa: 400.000 TL
1/4 Sayfa: 200.000 TL

SUNUŞ

Değerli okuyucu, dergimizin bu sayısını yayına hazırlarken peş peşe birçok olay gelişti. Bir olayı öbür olay izledi ve yayına hazırlanmış yazıları eskitti, dafalarca onları değiştirmek zorunda kaldık. Kuşkusuz bu, sizlere daha nitelikli, politik olgunluk ve ciddiyete sahip bir dergi sunma isteğinden kaynaklanıyor. Her şey gibi ilk girişim güzel ve heyecan verici olduğu kadar güçlükler ve hatalar da içerir. İlk sayılarımızda sizler de bunları fark etmişsiniz. Politik koşulların ciddi devrimci bir politik dergi için her zaman geçerli olan zorluklarını anlatmaya bile gerek yoktur. Buna ek olarak maddi güçlükler de dergiyi kurumsallaştırma çabalarımızı olumsuz yönde etkiliyor. Bu sayımızı kendi sınırlı olanaklarımızla yürüttüğümüz kurumsallaştırma çabalarımızla birlikte hazırladık. Sizlerin de her türlü desteğinizle bu çabamızı modern bir yayın sistemi amacına uygun olarak sürdüreceğiz. Şimdiden birçok eksikliğimizi gidermeye başladık. Dergimizi daha etkin bir biçimde yayına hazırlamak için bütün mütevazı teknik araç-gereç ve olanaklar üzerinde çalışıyor ve gücümüz yettiği ölçüde gereğini yapıyoruz. Hep beraber daha iyisi için bize omuz verin.

Bu sayıda, Zonguldak madencileri hareketinin hemen ardından kaleme alınıp yayına sunulan değerlendirme yazısı yer alıyor. Aslında bu yazı geçen sayıda çıkacakken, işçi hareketiyle ilgili ondan önceki yazıyı yayınladığımız için kaldı. Aylık yayın sisteminin geciktirici etkisine bir de bizim amatörliğe dayanan hatalarımız eklendi. Çok gecikmiş olmasına karşın bu yazıyı yine de yayınlamamız gerekiyor. Geçikmeden dolayı başta Zonguldak madencileri olmak üzere işçi dostlardan özür dileriz.

Mart ayı Newroz ve Dünya Kadınlar Günü gibi önemli mücadele anılarını da tazeliliyor. Onlarla ilgili yazılar da yer alıyor.

Hükümet 2932 sayılı yasa üzerinde tartışma açtı. Sözde ana dili serbestçe konuşma izni verilecekti. TBMM Adalet Komisyonundan geçit bulamayan bu gerici direnme tasarıfına en iyi yanıtı Şirnak-İdil-Dargeçit vd. yerlerdeki ulusal direnişler verdi. Biz de sözü onlara getirmeyi tercih ediyoruz.

Kapak konusu Körfez'de savaş sonrası durum olacaktı. Büyük olaylar tercihimizi değiştirdi. Bu sayımızda Körfezle ilgili bir inceleme yazısı yayınlamakla yetiniyoruz.

Sevgili okur, siyasi bir derginin olağan yayın seyrine uygun bir dizi konuyu saymazsak, belli başlı konularımızdan biri de 'Öncünün Dosyası'dır. Geçen sayımızda öncünün temel programına bağlı tüm güçleri birliğe çağırarak Haziran '90 tarihli bir belgeyi yayınlamıştık. Bu sayıyı baskıya vermek üzere iken Yeni Demokrasi dergisinde de hem bu belge ve hem de eleştirisi yayımlandı. Kuşkusuz porleter güçlerin 'İkelsiz ve şekilsiz' bir temel üzerinde birliğini biz de taraftar olamayız. Kaldı ki ML'ler ilkeli birlik anlayışını yıllardır eleştiri sahiplerine karşı tavizsizce savunuyordu zaten. Geçen sayımızın yayınlanmasının hemen ardından proleter güçlerin birliğini zorlaştıran sekter eleştiri yazılarına yer vermeme prensip kararına vardık. Öncünün dosyasını buna uygun olarak ele alacağımız için, bir sonraki sayımızdan itibaren daha derli toplu olarak sürdürmeye karar verdik. Öncünün güçlerini birleştirme çabasına alçakgönüllü ve samimi katkımız olursa kendimizi mutlu hissederiz.

İşte şimdiden yeni bir sayının hazırlığındayız. Omuz başımızda okuyucularımızın güçlü ve sıcak omuzlarını hissediyoruz. Güçlükleri yenme azmimizi bileyen de budur. Her birimizin yetenek ve olanaklarına uygun olarak ortaklaşa yeni Halk Demokrasisi'sini üretmek üzere haydi işbaşına.

İÇİNDEKİLER

Başyazı	4
Ulusal baskıya karşı ulusal başkaldırı yükseliyor.....	6
İşçi sınıfının mücadelesi engelleri yıkıyor.....	7
Ortadoğu'da yeni düzen.....	10
"Körfez Krizinden", "Körfez savaşına".....	19
Kadın ve kadın sorunu	23
Newroz	32
İntifada	34
"Genel Grev"in Değerlendirmesi	41
Faşizm Üzerine	48
Halepçe Katliamını Lanetliyoruz.....	53
Röportaj	62
Özgür Basın	64
Eğitim Emekçilerinin Sendikal Mücadelesi.....	66

'Körfez krizi', 'Körfez savaşı-
na', o da Körfez kargaşasına
dönüştü. Şimdi tam bir kargaşa
hüküm sürüyor. Bu yalnız Irak
içindeki bir takım ayaklanmalar,
iç çatışmalar, vs. şeklinde olmu-
yor, emperyalistler içinde söz-
konusudur. İşler CNN'deki gibi
değil. Ordaki görüntülere göre
düşünülürse, önceden kurgu-
lanmış, sisteminde insan bulun-
mayan yüksek teknolojik otorite
Körfezde ortaya çıkan haylazlığı
yakalamış, lazer silahlarıyla vs.
ile hemen orada vurmuş ve
'asayiş berkemal' olmuştur!..

Öyle mi?

Hayır!

Daha ilk günden emperya-
listler arası kargaşa beterdü.
Beyler ciğer kapmak için masa-
nın etrafında sıçramaya hazır
kediler gibi Irak'a bakıyorlardı.
Çakallar ve çömezler de leş ar-
tıklarını kapmak için onlara yal-
taklanıp yardım ediyorlar. Ciğer
şimdilik korkunç imgelerle haşin
bir aslan yerine konulan Sad-
dam'ın pençesinin altında oldu-
ğu için, bütün hepisi ona karşı
yöneliyorlar ve bir 'birlik" içinde
görünüyorlar. Ateşkese kadar-
hakim olan ve süren durum bu.
Ama şimdi artık durum değiş-
iyor. Ciğer üstünde kapışan ke-
dilerin zırlıtısı giderek yükseli-
yor. Saddam'ın leşini biraz
daha öteye itmek için bazan bir-
leşmekle beraber, şimdi artık
çatışma esas yan olarak ön pla-
na çıkacaktır. Ki zaten bu savaş
içinde bile ortaya çıkmıştı. RS
emperyalistleri çıkarlarını koru-
mak için eski maziye yaslandı-
lar ve kara savaşına tavır alır gi-
bi oldular. Diğerleri ise daha
çok zafer yeisi ile daha çok pa-
ya hak kazanmış olmak için az-
gınca saldırı yarışına girdiler;
kendi silahlarının, planlarının ve
'kahramanlıklarının' reklamını
yaptılar. Çünkü ancak o ölçüde
savaş ganimetine el atabilirler-

BASİYAZI

di. Cumhurbaşkanı Özal da ku-
mar masasına az para koymuş
olmaktan dolayı bu yüzden
üzülmüyormu? Sonra görüldü
ki bütün şeyleri ABD ile İngilte-
re yüzde doksan paylaşmış!
Bu, diploması alanında olduğu
gibi, Irak yüzeyine de yansıyor.
Irak'ta her biri farklı ata oynu-
yor. Çünkü orda farklı sosyal sı-
nıflar, güçler ve otoriteler yarış
halindedir. Yani emperyalistler,
yıkıklarını yapmak için ihaleler
üzerinde petrol payları üzerinde
kapışırken, Irak'ta da farklı sınıf-
lar iktidar için kapışmış bulun-
yor. Çelişkilerin içi içe geçtiği
böyle karmaşık bir durum. As-
lında kargaşa, Irak halkları için
devrim şansı taşıyan bir buna-
lımdır. Ancak, bu özgül durum-
da işin emperyalizme dönük ya-
nı gözden kaçırıldığı zaman bu
şans yakalanamaz. Çünkü hala
doğrudan emperyalist müdahale
ve karışma Irak'ta durumu
belirlemeye devam ediyor. Za-
ten savaş tazminatları, doğrudan
emperyalist koalisyonun ar-
dı arkası gelmeyen ve bütünüyle
Irak'ın teslimini öngö-
ren istekleri bu anlama geliyor.

Emperyalist saldırı sırasında
Irak'ın başında BAAS ve Sad-
dam'ın bulunması, Irak halkları-
nın en büyük şanssızlığıdır. Em-
peryalistler, Saddam'ın niteliğini

ileri sürerek kendi amaçlarını
gerçekleştirmeyi kolaylaştırdılar.
Şimdi artık Saddam onlara elle-
rini kaldırmış bulunuyor ve bu
teslimiyet giderek daha çarpıcı
ihanete doğru ilerleyecektir.
Çünkü teslimiyetin şartlarını ye-
rine getirmek için halkın boğazı-
na sarılmak zorundadır. Sad-
dam gibilerinin kahramanlığı
işte buraya kadardır. Güç du-
rumda kalınca çareyi teslimiyet-
te bulur. Ama asıl bir de Irak
halklarının kahramanlığını gör-
meli! Emperyalistler, "Viet-
nam'daki durumu yaşamadık"
diye sevinmesinler! Evet saldırı
aynı saldırıdır, daha da korkunç
ve birleşik bir emperyalist saldı-
rıdır, ama karşı koyanlar ve kar-
şı koyma yöntemi aynı değil!

Halkın savaşma yöntemi
uzatmalı savaştır; yani halk sa-
vaşdır. Emperyalizmin yenebil-
diği, Saddamcı "alternatif"tir.
Anti-emperyalist savaşta halkın
alterantifi şimdi ortaya çıkma ve
yükselme şansına sahiptir. Em-
peryalistlerin korkulu rüyası,
Irak'ın onlar için yeni bir Viet-
nam'a dönüşmesi asıl bundan
sonra söz konusudur! Zaten
Irak halklarının emperyalist iş-
gale, 'yeni düzen" ve entrikaları-
na ve ağır savaş tazminatlarına
son vermesi ancak bu şekilde
mümkün olabilir. Bunun için Irak
halkları bütün dış karışmalara
karşı çıkma da prensip olarak
anlaşmak, halk seçeneği ve bu-
na uygun güçlerin düzenlenme-
sinde anlaşmak zorundadırlar.
Şii ve Sunni Arap emekçileri,
Türkmen ve Kürt ilerici güçleri
'yardım' adı altında yürütülen dış
karışmalara karşı uyanık olmalı-
dırlar. İşçi sınıfının aktif ve belir-
gin bir önderliğinin görülmemesi
üzüntü verici bir durumdur, ama
ümitsiz değildir. Herşeyden ön-
ce Irak halkları dolaysız bir em-
peryalist saldırıyla yüz yüzedir-
ler ve özgürlükleri için sa-

vaşmak zorundadırlar. Bu en-
başta işçi-köylülerin ve Kürtlerin
sorunudur. Onlar emperyaliz-
min kovulması ve halk demok-
rasisi hedefine uygun olarak
güçlerini birleştirip harekete ge-
çirebilir ve zafere ilerleyebilirler.
Emperyalistlere halk alternatifini
Saddamcı "alternatif" gibi
kolay yenilebilir bir şey olmadığı
gösterilmelidir. Hiç kuşkusuz
her milliyetten Türkiye işçi sınıfı
ve emekçileri Irak halklarının bu
mücadelesini kendi mücadelesi
olarak kabul eder ve yürekten
destekler!

Körfez olayı ortaya çıkmalı be-
ri ülkemizdeki toplumsal hare-
ketler üzerinde de koşullandırıcı
bir etki yapmaktadır. Bilindiği gi-
bi 'kriz' ve 'savaş' boyunca, ikti-
darın Türkiye'yi savaşa sokma
manevralarına paralel olarak
emekçi hareketleri kısıtlanma-
ya, engellenmeye başlandı ve
en sonda grevler fiilen kaldırıldı.
Bu sürede ortaya çıkan itiraz ve
protestolar bastırıldı. Birçok
genç insan savaşa karşı çıktığı
için tutuklandı, işkence gördü,
bunlardan bir bölümü işkence-
de öldürüldü. Belli başlı siyasal
partilerin bile miting ve toplantı-
ları engellendi. Kısacası bu dö-
nem, kendi doğasına uygun
olarak Türkiye'de devrim ve
karşı-derim politikalarını kaçınıl-
maz biçimde etkiledi. Savaş son-
rası durumda da yine bu duru-
ma uygun olarak aynı etkide
bulunması kaçınılmazdır. Nite-
kim, daha savaş sürerken bile,
savaş sonrasına dönük plan ve
politikalar işlemeye başladı. Büt-
tün bunlar Irak'la bir dizi bağlan-
tı ve diyalektik etki içinde olu-
yor.

Irak/müttefik-koalisyonu at-
keşkesinden sonra, Irak'ta içe
dönük sosyal çatışmalar Türki-

ye'ye de yansıyor. Irak'taki
muhtemel gelişmelere bağlı ola-
rak, Türk hükümeti de Kürt so-
runu ve 'dil' yasasını gündeme
getirdi. İktidar, kendi karakteri-
ne uygun komik çözümler üye-
rinde durdu. Ama toplumsal
olaylar iktidarın isteğine göre
gelişmiyor. Özellikle Kürdis-
tan'da yeniden kabaran halk
hareketi yükselerek devam edi-
yor. İktidarın katır katliamına va-
ran azgın şiddeti, onun aczini
bütün dehşetiyle açığa vuruyor.
Bu yazının yazıldığı ana kadar
birçok yerde yayılan kitlesel ha-
reket ve çatışmalarda en az altı
Kürt emekçisi, yurtesveri katle-
dilmiş bulunuyor. İstanbul gibi
büyük kentlerde dil yasası üye-
rinde tartışılır ve 8 Mart Kadınlar
Günü üzerine bir dizi toplantı
yapılırken, İDİL'de Kürt kadın
Rukiye BOZKURT protesto
gösterilerinde ölüyor ve protes-
tocu kitlelere bayrak oluyor.

Faşist şiddet yalnız Kürtlere
mi uygulanıyor? Hayır. Batıda
da uygulanan şiddet ve zorba-
lıktır. Bir-iki ay içinde yüz binle-
re varan işçi işten çıkartılıp açlı-
ğa teslim edildi. Buna karşılık
işçiler de tutumlarını sertleştir-
yor ve sertleştirileceklerdir. Gün-
lerder Maga Deri işçileri tazmi-
natsız işten çıkarmalara karşı
direniyor ve iş yerinden çıkmı-
yor.

İlginçtir ki, TBMM'de insan
hakları ihlallerine karşı 'İnsan
Hakları Komisyonu' kurulduğun-
dan beri, bu ihlaller azalacağına
arttı. Son birkaç ay içinde ona
yakın insan işkenceye can ver-
di. Çünkü bu komisyon da gö-
rüntüyü kurtarma amacına dö-
nüktür. Çünkü iktidar, insan
haklarını değil, işkenceci hakla-
rını koruma çabasındadır. Ba-
sından da izlendiği gibi, birçok
sabıkalı iktidar tarafından taltif
ediliyor. Daha da ötesi, resmen
işkencecileri koruma fikri ortaya

atıldı (sanki korunmuyorlardı
da!) Cumhurbaşkanı Turgut
Özal işkencecileri af etmek ge-
rettiğini açıkladı! Esirgeyen ve
bağışlayan yüce makamın eşiği-
ni öpseler yeri var! Bu kadar in-
sanlık suçunu ancak böyle bir
Cumhurbaşkanı af edebilir za-
ten.

Ama bunlar şaşırtıcı değil.
Anayasa ve sınıf mücadelesini
yasaklayan TCK maddeleri ne
derse desin sınıf mücadelesinin
hükmü geçerlidir. O amansız ve
acımasızca sürüyor. Egemen sı-
nıfların bu denli pervasızlığı kar-
şısında halkın adalet ve özgür-
lük arayışı da daha sistemli ve
daha inatçı bir biçim alıyor ve
mutlaka halk kazanacaktır! Hal-
kımızın emperyalist ve gerici
devletler arası maceradan ko-
runması, özgürlük ve adalet, an-
cağ ülke topraklarının karış karış
gerici sınıfların egemenliğinden
ve faşizmden temizlenmesiyle
mümkün olabilir. İktidarın her
gün binbir çeşit hal alan baskı
ve manevraları artık hükümsüz
bir noktaya doğru ilerliyor. Öte-
sinde baskılarla bilenmiş ve
uyanmış emekçi kitlelerin mutlu
günleri haber veren aydınlığı
başlıyor. İçinden geçtiğimiz ta-
rihsel dönemde iktidar gerici po-
litikaları gereği halkımızı her
uluslararası sorunla ilgili kılıyor.
Bu, emekçileri de aynı genişlik-
te politikalar üretmeye zorluyor
ve sonuç olarak faşizmin kendi
manevra alanı hergün daha da
daralıyor. Körfez olayları bunu
açıkça gösterdi. Türkiye emekçi
sınıfları Irak örneğini yaşama-
mak için faşizme karşı halk de-
mokrasisine ilerleyen kendi al-
ternatifini daha enerjik bir çaba
ile dayatmalıdır. Gerici sınıfların
oyuncağı olmaktan ve emperya-
listlerin çizmeleri altında aşağı-
lanmış bir hayvan gibi ezilmek-
ten kurtulmanın başkaca yolu
yoktur.

ULUSAL BASKIYA KARŞI; ULUSAL HAREKET KİTLESELLEŞEREK YÜKSELİYOR!

İktidarın 2932 sayılı 'dil yasa-sı' ile başlayan Kürt sorunu tartışmaları sürerken, Kürt köylü ve kentlileri azgın baskı altında patladı. Günlerdir Mardin, Şırnak, Diyarbakır ve diğer çevre iller çalkalanıyor.

1 Mart'ta Şırnak Taş Kömürü işletmelerinde katırlarıyla kömür toplayan köylülerin üzerine Güvenlik güçlerince ateş açılarak üç kişinin öldürülmesi çok kişinin yaralanması ve yüzlerce katırın telef edilmesi üzerine çevre köy, ilçe ve kentleri ayağa kalktı. Olaydan bir gün sonra binlerce köylü Şırnak'ta toplanarak olayı protesto etti ve ölenlerin mezarlarına kadar yürüdü. Arkasından Diyarbakır'ın Lice ilçesinde esnaf kepenkleri indirdi.

Şırnak'taki katliam yetmemiş gibi, güvenlik kuvvetleri İdil merkezine bağlı Sirt köyünün Kuvak mezrasına operasyon düzenleyerek halkı yağmur altında meydana toplayıp "yat-kalk",

"sürün" eğitimi yapıldı. Köylülerin karşı çıkması üzerine askerler köylülere ateş açarak üç kişiyi ağır yaraladı ve birçok kişi vahşi biçimde dövülerek Mardin'de gözaltına alındı. Ertesi gün, çevre köylerden İdil'e toplanan ve kent halkıyla birlikte olayı protesto eden halka yine ateş açıldı. İdil bir anda savaş alanına döndü. İki kişi daha öldürüldü ve 25'in üzerinde kişi yaralandı. Bu olay üzerine kentte giriş-çıkış yasaklandı ve gazeteciler ilçeye sokulmadı. Aynı olayda yüzlerce kişi de gözaltına alındı. Olaydan bir gün sonra da esnaf kepenk açmadı. 6 Mart günü çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluşan binlerce kişi toplanarak "Biji Kürdistan", "Yaşasın onurlu Kürt halkı", "Kahrolsun zulüm" içeriğinde sloganlar atarak hükümet konağına doğru yürüyüşe geçti. Bu kez özel timler yol açarak kenara çekildi. Göstericiler gözaltın-

dakileri serbest bırakılmasını, aksi taktirde dağılmayacaklarını söyleyince, yetkililer ve ANAP Milletvekili Nurettin Yılmaz gözlatındakilerin serbest bırakmaya çalıştıklarını söyleyerek halkı yatıştırmaya çalıştılar. Bunlara aldırmayan halk bu kez Belediye binasına doğru yürüyüşe geçti. Burda SHP ve İHD'lilerin yatıştırıcı konuşmalarıyla halk sessizce dağıldı.

Peşpeşe meydana gelen bu cinayet ve zulümleri kınamak için Kulp ilçesinde de kepenkler indirildi. Diyarbakır Valisi Cengiz Bulut, "Esnafın neyi protesto ettiğini henüz anlayamadık" diyor.

Aynı günlerde Adıyaman'ın Pınarbaşı kasabasında bir ilkokula gizlenen üç PKK militanı öldürüldü. Bingöl'ün Genç ilçesinde öldürülen PKK militanı Aziz Turhalı için Diyarbakır'da düzenlenen cenaze töreni için binlerce kişi yürüdü. Göstericiler Kürt milli marşını okuduktan sonra dağıldılar.

Mardin'in Dargeçit ilçesinde, İdil ve Şırnak olaylarını protesto etmek için binlerce kişinin gösteri yapması üzerine Güvenlik güçleriyle göstericiler arasında çıkan çatışmada RUKİYE BOZKURT adlı Kürt kadını öldü. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde zulmü protestoda hayatını kaybeden Rukiye Bozkurt için ertesi gün de Dargeçit'te görkemli bir cenaze töreni düzenlendi ve binlerce kişi yürüdü.

Kısacası Mart ayı iktidarın elini iyice Kürt kanına bulduğu

ay oldu. Hiç kuşkusuz olaylar bununla kalmayacak. Çünkü on gündür izlenen durum, iktidar halka karşı şiddet seçeneğini kullanmaya devam ediyor, ve olayları ülke sathına yayacak biçimde körükliyor. Yıllardır halkı yurtlarından göçürmek için akıl almaz baskılar uygulanıyor, katliamlar yapılıyor. Halkı göçe zorlamak için evler yakılıyor, geçim kaynakları kurutuluyor, hayvanları öldürülüyor, kısacası bölge yaşanmaz hale getiriliyor. Üretim alanlarından koparılmış binlerce Kürt köylüsü, yabancısı olduğu kentlerde sefalet ve perişanlık içinde sürünüyor. Özet olarak, oralarda da parça parça ölüyor. Bunu açıkça gördü ve kendi köyünde ve kasabasında ölümüne direniyor. Bu hükümetin komik 'dil yasası' ve benzeri oyalamalarına karşı en somut ve etkili yanıt olmalıdır.

Artık emzikle oyalanıp aldatılacak Kürt yoktur ortada. Bütün Kürdistan özgürlük için çalkalanıyor. Sık sık "çağ atlamak"tan söz edenler bunu anlayamazsa, halk kendi çağına atlayacak ve onları çiğneyip geçecektir.

Bunu her milliyetten Türkiye emekçileri hergün daha iyi anlıyor ve direnen Kürtlere büyük bir sevgi ve sempati besliyorlar. Güneydoğu'da bu olaylar sürerken Türkiye'nin büyük bazı kentlerinde yasadışı çeşitli korsa gösteriler oldu. Hükümetin bu faşist tutumu devam ederse, Türkiye İşçi sınıfı daha etkili tavırlar alacaktır. Aslında sorun bütün demokrat ve ilerici güçlerin sorunudur. Kürtler üzerindeki zulme karşı çıkmayan, onların özgürlüğü için içten ve etkili girişimler ortaya koyamayan Türk ulusundan emekçiler de asla özgür olamazlar. Geçen bütün zamanlar bunu gösteriyor. Artık sorun teorik bir önermeden öte bir şeydir! Bütün emekçiler el ele bu zulme karşı direnmelidir.

İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ ENGELLERİ YIKIYOR!

İzmit-Köseköy'deki "Mağa Deri Fabrikasında çalışan yaklaşık 600 işçi, işverenin -devlet desteğini de yanına alarak- kendileri üzerinde oynadığı oyunları başa çıkarmak için, mücadele bayrağını daha da yükseğe çekiyorlar.

Maga Deri fabrikası işçilerinin 1-8-1990'da başlayan toplu iş sözleşmesi işverenin uzlaşmaz tutumundan dolayı grevle noktalandı.

Bilindiği gibi ülkemizde son zamanlarda artan işçi eylemlilikleri ve buna bağlı olarak yoğunlaşan grevler, egemen güçleri bir hayli korkuttu. Burjuvazi, artan bunalımına çare bulmak için, çalışma hayatında yeniden açık faşist kararları uygulamaktan çekinmedi. Ve nihayet "Körfez Krizi" bahane edilerek ülkedeki tüm grevler etlendi.

Faşist feodal komprador devletin aldığı bu karar konusunda Maga işçileri de Maden işçileri gibi greve bitirip işbaşı yapmak için fabrikaya döndüler. Ancak işçilere işbaşı yaptırılmadı. Onlara 15 günlük ücretli izin verildiği söylendi. (iki izin paraları da ödenmedi). İzin bitiminde tekrar işyerine dönen işçilere iş akitlerinin fes edildiğine dair müjde(!) verildi. Yani toptan işten atma. İleri sürülen tek gerekçe iş yasaasının 13. maddesi.

Elbette işçiler bu duruma sessiz kalamazdı ve kalmadılar. Çünkü onların işten çıkarılmasının hiçbir haklı gereçesi olamaz. İşte bu bilinçten hareketle; işçiler topluca fabrikaya gelip işverenle görüşme talebinde bulundular. İşveren işçilerle görüşmediği gibi telefonla güvenlik(!) güçlerini arayıp işçilere müdahale edilmesini istedi. Bu arada bir işveren temsilcisi, işçilere kıdem tazminatlarının dörtte birinin 1 Mart'tan itibaren bankaya yatırılacağını söyledi. Bu olaydan kısa bir süre sonra fabrika askerlerce sarıldı.

Bunun üzerine işçiler topluca sendikaya gidip grev komitesi ve sendika yöneticileri ile durum değerlendirilmesini yaparak fabrikayı işgal etme kararı aldılar. Ve kararı

uygulamak için fabrikaya geri döndüler. Buna engel olmaya çalışan jandarmayla çatışmaya girip, jandarma dipçigi altında tel örgüleri keserek fabrikaya girmeyi başardılar.

Fabrikayı işgal eylemi sırasında fenalaşan 3 işçi hastahaneye götürüldü. Ancak hastane yetkilileri sevk kağıdı olmadığı bahanesiyle hastaları kabul etmedi. Aynı gün rahatsızlanan 100 işçi daha muayene için hastaneye gitti. Bu kez yoğun baskılar sonucu hastane yetkilileri geri adım atarak işçileri kabul etmek zorunda kaldı. Fakat yine aynı bahane gerekçe gösterilerek ilaçlar verilmedi.

5 Mart'ta işgal olayını bir kez daha değerlendiren grev komitesi ve Deri-İş-Sendikası kıdem tazminatları toplu halde verilene kadar eylemin devamına karar verdi. Bu karardan sonra işçiler daha büyük bir coşkuyla eylemlerini devam ettireceklerini haykırdılar.

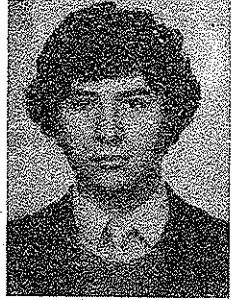
İşgal eylemine katılan işçilerin 150 kadarı da kadın işçilerdir. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü böyle bir eylemin içinde geçirmeleri onlar için ayrı bir önem ifade etmektedir.

Deri-İş Sendikası Maga işçilerine kendi bünyesinde bir yardım kampanyası başlattığı gibi, konuyu, 5 Mart'ta İstanbul Şubeler Platformu'na götürdü. İşgal eylemi platformu'nda sempati ile karşılandı ve eyleme her türlü maddi ve manevi desteğin verilmesi kararı alındı.

Maga Deri Fabrikasında dışarda karakol kurmuş askerler; ve işçilere destek vermek için gelmiş işçi aileleri, içerde ise, işgal eylemini kararlılıkla sürdüren işçiler. Köseköy'de genel manzara bu.

Egemen güçler işçilerin başlattığı bu onurlu eylemi sona erdirmek için her türlü baskı ve yıldırma aracını deniyorlar. Bütün bu baskı ve yıldırma politikasına rağmen, -hak alma savaşında- işçiler, "hakların verilmeyip alınacağı" bilinciyle eylemlerini bütün kararlılığı ile sürdürüyorlar.

İŞKENCECİLERE DUR DİYECEK GÜÇ NEREDE?

Birtan Altınbaş

Türkiye'de ki işkence olayları son zamanlarda Uluslararası Af örgütü raporlarında yeniden baş köşeyi doldürüyor. Gazetelerde, son birkaç ay içinde on civarında insanın işkenceye can verdiği ve yoğun işkence haberleri bolca yazılmaya başlandı. Özellikle savaş karşıtı gösterilerle ilgili gözaltılarda yoğun işkence sonucu Ali Rıza Aydoğan ve Birtan Altınbaş öldü. Aynı bir ay içinde Haydar Arman, İhsan Başboğa, İdris Can, İbrahim Ateş, İmran Aydın gözaltında buldukları sırada emniyette yaşamlarını yitirdiler.

Korgeneral Hulusi Sayın operasyonunda Birtan Altınbaş işkenceye öldürüldükten sonra, yine aynı gerekçelerle gözaltına alınan Erol Özbolet, İbrahim Bingöl, Cavidan Kocaacar da şu üstlenmeleri için yoğun işkenceye uğradılar. İşin ilginç yanı, Erol Özbolet, avukatıyla beraber Ankara DGM'ne suçlu olmadığı özgüveni ile gidip teslim olduğu halde, yasal gözaltı süresini iki kat aşarak (30 gün) sonunda Hulusi Sayın'ın "kattili" olarak TV'ye çıkarıldı. Bütün bunların somut tanığı olarak gözaltından serbest bırakılan Soner Müsellim ile Uzun Türkmen yaptıkları basın toplantısında Erol Özbolet, İbrahim Bingöl ve Cavidan Kocaacar'ın "yoğun işkence gördüklerine" tanık olduklarını açıkladılar. Yine Ankara Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube ekiplerince gözaltına alınıp "Derin Araştırmalar Laboratuvarı"nda (DAL) kendileri de işken-

ce gören Tacettin Kurtuluş Yılmaz ve Emel Gürsel, arkadaşları Ali Koç'a ağır işkence yapıldığına tanık olduklarını ve yaşamından endişe duyduklarını duyurdular.

İmran Aydın, polis açıklamasına göre "hücer evi"ni göstermeye götürülürken "kaçarken engebeli arazide düşüp öldüğü" söylendi; otopsi raporunda ise "pankras kanamasından" öldüğü belirlendi. İmran Aydın'ın ağabeyi İmdat Aydın ve avukatları İrfan Felekoğlu ve Hikmet Tepe tarafından Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunuldu. 12 saat önce sapasağlam olan İmran Aydın, 12 saat sonra Karşıyaka mezarlığı morgunda "bir ceset" haline geliyor!

Ali Koç'la aynı dönemde Urfa'da gözaltına alınan Sinan Binici ağır işkenceye uğradığı doktor raporu ile belgelenikten sonra tekrar gözaltına alındı. Urfa İnsan Hakları Derneği olayla ilgili Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulundu.

"Zihinsel özür" Aysel Zehir "yasadışı örgüt üyesi" iddiasıyla gözaltına alındı. Yüzleştirmede teşhis edilmediği halde ve doktor raporlarına karşın, savcılık "yasadışı örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla dava açtı.

Trabzon KTÜ'deki dokuz öğrenci hiç bir gerekçe gösterilmeden keyfi biçimde gözaltına alındı. Denizli'de "polise mukavemet" iddiasıyla gözaltına alınan Serdar Karabulut, açlık grevinde bulunduğu halde Denizli Tutukevi gardi-

yanları tarafından dövüldü.

Birtan Altınbaş'ın gözaltında ölmesinden hemen sonra İstanbul'da gözaltına alındıktan sonra Ankara Emniyet Müdürlüğüne götürülen Haydar Arman ile başka bir nedenle gözaltına alınan İhsan Başboğa da öldüler. Haydar Arman'ın işkence gördüğü doktor raporu ile belgelenirken, diğerinin otopsi raporu bir türlü teslim edilemiyor. İstanbul'da maçtan dönerken gözaltına alınan A.Rıza Aydoğan, Beyoğlu Emniyet Amirliğinde "üçüncü kattan atlayarak" ölüyor.

Bütün bunların ardından, Uluslararası Af Örgütü, "son aylarda gözaltında ölüm" olaylarının kaygı verici biçimde arttırıldığını belirterek "barbarlığa son verilsin" diye hükümete uyardı ve kötü muamele ile ilgili Türkiye hakkında rapor yayınladı. Kapatılan TAYAD yöneticileri 18 günlük açlık grevi yaparak işkenceye ve anti-demokratik uygulamalara son verilmesini istedi. İşkence olayları meclise de defalarca yansıtıldı. SHP Ankara Milletvekili İbrahim Tez, Ankara'da gözaltına alınan Ceyhan Sarı adlı mühendisin ne sağlam kaburga kemiği ne de bel kemiği kaldığını açıkladı.

Bütün bunlara karşılık İktidar işkencecileri korumaya devam ediyor. İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, Birtan Altınbaş'ın ölümlüyle ilgili SHP Ankara Milletvekili Tevfik Koçak tarafından TBMM'ne verilen soru önergesine şu yanıtı veriyor: "yasadı-

İmran Aydın

şı örgüt üyesi olup halen cezaevinde tutuklu bulunan Alişan Turan'ın suç ortağı Birtan Altınbaş, 9 Ocak 1991 günü yakalanmış, ifadesine baş vurulmadan açlık grevine başlayarak rahatsızlanan adı geçen, 15 Ocak 1991 günü hastaneye gönderilmiş ve hastanede ölmüştür." Gerisi "bağımsız mahkemeler" in işidir diyerek, işkencecileri koruma, aklama peşine düşüyor Aksu. ANAP Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş'ın 1.5 yıldan beri Adalet Komisyonu'nda bekleyen işkence olaylarını önlemeye ilişkin yasa teklifine, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Komisyonu Başkanı Alpaslan Pehlivanlı karşı çıkıyor. Edinilen bilgiye göre, İçişleri Bakanlığı yetkilileri, yasa teklifinde çoğu zaman "asayiş teminde kullanılan" tutukluluk müessesesinin işlemini güçleştireceği gerekçesiyle karşı çıktılar. Adalet Bakanı Mahmut Öltan Sungurlu ise, Müsteşar Arif Yüksel'in itirazlarına karşın, yasa teklifi için "olumlu" görüş bildirildiği belirtiliyor. Cumhurbaşkanı Turgut Özal, öncelikle işkencecilerin "affedilmesi" gerektiğini basına açıkladı.

Son zamanlarda TBMM İnsan Hakları Komisyonu'na beşyüzlerle ifade edilen başvurular oldu. ANAP Kırşehir Milletvekili Gökhan Maraş, hala gözaltında ölümlerin "şüphe çekici" olduğundan söz ediyor! Şüphesi mi kaldı! Hergün bir kişi işkenceye vahşice öldürülüyor ve katiller belirlenip cezalandırılmıyor. Başka ülkelerde bir tek işkenceye ölüm olayında yer yerinden oynuyor. Peki bu vahşeti durduracak bir güç yokmu?!

Besbelli ki, işkencecileri açıkça koruyan bir iktidardan insancıl bir tutum beklemek aymazlıktır. Çünkü bizzat o teşvik edip özendiriyor. Bu artık sayısız kanıtıyla ortadadır. Öteden beri süre gelen bir kısım demokratik kuruluşların ve uluslararası af örgütünün şikayet ve uyarıları da artık bir anlam ifade etmiyor. Açıkça bu zulmü engelleyecek biricik güç halkın aktif yığınsal tepkisidir. Her işkence olayına anında ve etkili kitlesel tepkiler göstermenin zamanıdır!

İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ ENGELLERİ YIKIYOR!

Izmit-köseköy'deki "Mağa Deri Fabrikasında çalışan yaklaşık 600 işçi, işverenin -devlet desteğini de yanına alarak- kendileri üzerinde oynadığı oyunları başa çıkarmak için, mücadele bayrağını daha da yükseğe çekiyorlar.

Maga Deri fabrikası işçilerinin 1-8-1990'da başlayan toplu iş sözleşmesi işverenin uzlaşmaz tutumundan dolayı grevle noktalandı.

Bilindiği gibi ülkemizde son zamanlarda artan işçi eylemlilikleri ve buna bağlı olarak younlaşan grevler, egemen güçleri bir hayli korkuttu. Burjuvazi, artan bunalımına çare bulmak için, çalışma hayatında yeniden açık faşist kararları uygulamaktan çekinmedi. Ve nihayet "Körfez Krizi" bahane edilerek ülkedeki tüm grevler etlendi.

Faşist feodal komprador devletin aldığı bu karar konusunda Maga işçileri de Maden işçileri gibi greve bitirip işbaşı yapmak için fabrikaya döndüler. Ancak işçilere işbaşı yaptırılmadı. Onlara 15 günlük ücretli izin verildiği söylendi. (iki izin paraları da ödenmedi). İzin bitiminde tekrar işyerine dönen işçilere iş akitlerinin fes edildiğine dair müjde (!) verildi. Yani toptan işten atmaları sürülen tek gerekçe iş yasasının 13. maddesi!

Elbette işçiler bu duruma sessiz kalamazdı ve kalmadılar. Çünkü onların işten çıkarılmasının hiçbir haklı gereçesi olamaz. İşte bu bilinçten hareketle; işçiler topluca fabrikaya gelip işçerenle görüşme talebinde bulundular. İşveren işçilerle görüşmediği gibi telefonla güvenlik(!) güçlerini arayıp işçilere müdahale edilmesini istedi. Bu arada bir işveren temsilcisi, işçilere kıdem tazminatlarının dörtte birinin 1 Mart'tan itibaren bankaya yatırılacağını söyledi. Bu olaydan kısa bir süre sonra fabrika askerlerce sarıldı.

Bunun üzerine işçiler topluca sendikaya gidip grev komitesi ve sendika yöneticileri ile durum değerlendirildi yapar fabrikayı işgal etme kararı aldılar. Ve kararı uygulamak için, fabrikaya geri

döndüler. Buna engel olmaya çalışan jandarmayla çatışmaya girip, jandarma dipçığı altında tel örgüleri keserek fabrikaya girmeyi başardılar.

Fabrikayı işgal eylemi sırasında fenalaşan 3 işçi hastahaneye götürüldü. Ancak hastane yetkilileri sevk kağıdı olmadığı bahanesiyle hastaları kabul etmedi. Aynı gün rahatsızlanan 100 işçi daha muayene için hastaneye gitti. Bu kez yoğun baskılar sonucu hastane yetkilileri geri adım atarak işçileri kabul etmek zorunda kaldı. Fakat yine aynı bahane gerekçe gösterilerek ilaçlar verilmedi.

5 Mart'ta işgal olayını bir kez daha değerlendiren grev komitesi ve Deri-İş-Sendikası kıdem tazminatları toplu halde verilene kadar eylemin devamına karar verdi. Bu karardan sonra işçiler daha büyük bir coşkuyla eylemlerini devam ettireceklerini haykırdılar.

İşgal eylemine katılan işçilerin 150 kadarı da kadın işçilerdir. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününü böyle bir eylemin içinde geçirmeleri onlar için ayrı bir önem ifade etmektedir.

Deri-İş Sendikası Maga işçilerine kendi bünyesinde bir yardım kampanyası başlattığı gibi, konuyu, 5 Mart'ta İstanbul Şubeler Platformu'na götürdü. İşgal eylemi platform'da sempati ile karşılandı ve eyleme her türlü maddi ve manevi desteğin verilmesi kararı alındı.

Maga Deri Fabrikasında dışarda karakol kurmuş askerler; ve işçilere destek vermek için gelmiş işçi aileleri, içerde ise, işgal eylemini kararlılıkla sürdüren işçiler. Köseköy'de genel manzara bu.

Egemen güçler işçilerin başlattığı bu onurlu eylemi sona erdirmek için her türlü baskı ve yıldırma aracını deniyorlar. Bütün bu baskı ve yıldırma politikasına rağmen, -hak alma savaşında- işçiler, "hakların verilmeyip alınacağı" bilinciyle eylemlerini bütün kararlılığı ile sürdürüyorlar.

ORTA DOĞU'DA YENİ DÜZEN!

ISMAİL DOĞRUER

Uzun süredir emperyalist dünya sisteminin ideologları "Yeni Düzen"den söz edip duruyor. Ama bu yeninin ne olduğunu bir türlü açıklamıyor. Buna bağlı olarak Ortadoğu'da da 'yeni düzen' lafları dolaştı durdu. Şimdilik yeryüzünde emperyalizmin 'yeni düzenine' dair kaos, kargaşa ve güçlülerin zayıfları boğazlamasından başka bir şey gözüküyor. Dünyanın her tarafında emperyalist tahakküm ve ulusların birbirini boğazlaması olayları yaşanıyor. Körfez olayı bunun en çarpıcı kanıtı olarak karşımızda duruyor. Aslında 'yeni' olan, sosyalist kampın içten çökertilmesi sonucu sosyal-emperyalist bir kampa dönüşen Varşova Paketi'nin dağılmasıdır. Bu, emperyalistler arası dengeleri kaşınmaz olarak sarstı ve reorganizasyonunu dayattı. Yeni olan budur. Gerçekte emperyalist sistemin doğasında temel bir değişiklik, 'yeni'lik söz konusu değildir. Onlar yine yeryüzü zenginlikleri üzerinde dolaşıyor, mazlum halkları ezmeye, boğazlamaya, yerel gerici güçlerin hamisi olmaya devam ediyor. Bu 'yeni' dönemin bütün çelişkilerinin yoğunlaştığı yer Ortadoğu'nun petrol bölgesidir ve orda patladı.

Sosyal-emperyalistlerin Irak üzerindeki iddiası zayıflayınca, burası diğer geleneksel emperyalist güçler arasında kapışma alanı haline geldi. Büyük ölçüde ithal petrole bağımlı bulunan, ama her gün giderek daha çok güçlenen

Alman ve Japon emperyalizmi karşısında özellikle ABD bölgesinde panik içindedir. ABD ve İngiltere'nin Körfez petrol bölgesi üzerindeki denetimi, petrole bağımlı yükselen emperyalist güçleri firelenmesi için çok önemlidir. Bu, aralarındaki dalaşmayı ifade eder. Nitekim Körfez'de aktif askeri rol alanlar esas olarak ABD, İngiltere ve Fransa'dır. Bunlar dünya kaynakları üzerinde öteden beri söz sahibi olan geleneksel emperyalist güçlerdir. İkinci dünya savaşından sonra oluşturulan uluslararası hukuk da bunların hukukudur. Birleşmiş Milletler Örgütü, bu hukuka dayanan bir örgüttür. Nitekim Irak'a saldırının 'hukuki' gerekçesini bu örgüt verdi. Öte yandan, Körfez olayında bütün emperyalistleri birleştiren diğer bir yanı da ha var. Bu da, petrol gelirlerinin bir bölümü zorunlu olarak ülkelerinde kalabildiği için tedrici bir iktisadi gelişmeye yol açarak yerel milliyetçiliğin güçlenmesi olayıdır. Buradaki iktisadi gelişmeyi engellemek için emperyalistler büyük çaba sarf ediyor. Özellikle İran, Irak ve Libya'nın sürekli savaş ve dış karışma tacizi altında bulundurulması bunu kanıtıyor ve ilginçtir! Çünkü bu, bütün petrol bölgesinin kontrolünü ve Ortadoğu egemenliğini şarsabilir dinamikler içeriyor. Ortak korku ve saldırıda anlaşıkları nokta da işte budur. Kuveyt işgalinden sonra gelişen emperyalist müdahale ve bu müdahalede rol alan emperyalistlerin rol alış biçimi bütün bu ilişki ve çelişkilerle

denk düşüyor. Irak yönetiminin girişimi ve sonraki gelişmeler bütün bu tablo içinde açıklanabilir durumdadır.

Savaş sonrası tahribatı ve borç yükü altında felç olan, ekonomisinin ayağa kaldırılabilmesi, petrol gelirlerinin artırılması için fiyat yükseltilmesini gerektirirken, ABD'nin hesaplarının bir parçası olarak ve istemi üzerine Kuveyt'in petrol üretimini artırmayı, böylece fiatların düşmesine yol açması Körfezdeki gelişmelerin büyümesine basma anlamını taşıdı. 17 Temmuz'daki Kuveyt ve BAE'ni suçlayan Irak açıklaması, kısa sürede Kuveyt'ten 30 milyar dolarlık borcu silmesi... petrol fiyatlarının düşürülmesi sonucu 2,4 milyar dolar olarak ileri sürülen mali kaybın karşılanması ve Körfez krizindeki petrol deposu bazı Kuveyt adalarının kendilerine bırakılması vb. istemlere dönüştü. Irak'ın tepki ve tehditi karşısında 26 Temmuz'da İsviçre Cenevre'de toplanan OPEC, petrol fiatlarına 4 dolar zam yaparak 22 dolara çıkartmayı kararlaştırdı. (1) Irak'ın bu fiyat artışıyla yetinmemesi üzerine 1 Ağustos'ta Cidde'de Irak-Kuveyt arası görüşme yapıldı. Bu görüşmeden de sonuç alınmayınca 2 Ağustos günü Irak Kuveyt'i işgal ve ilhak etti. Ancak Kuveyt büyük petrol rezervine sahip ABD ve İngiliz petrol şirketlerinin yağma alanıdır. Emperyalist çıkarların borazanı olan BM içinde oluşturduğu destek ile adım adım kamuoyunu savaşa motive eden ABD emper-

yalizmi, Körfeze asker yağmaya girişti. Ambargo tecrit ve sıcak savaş günleri dünya kamuoyunun gözleri önünde Irak halkı için katliam anlamına gelen binlerce ton bombanın yağdırıldığı, bombaların karşılığında, Suudi halkı ve İsrail halkının tepesine yağın füzeler, emperyalist saldırganlarla, köşeye sıkıştırılmış faşist Saddam diktatörlüğünün Ortadoğu halklarına özgürlük, barış ve refah vb. demagogjik vaatlerin dışında sunduğu gerçek sonuçlardır. Yani kan, gözyaşı ve açlıkla kol kola ölüm.

Ortadoğu petrollerini kontrol altına alma sorunu, Körfezde girişilen emperyalist savaşın esas faktörüdür. Ancak emperyalizm açısından bölgesel savaşların yüksek kar getiren silah sanayine pazar alanı açması gerçeği savaş harcamaları ve kaynak yaratma politikaları ile halklara ödetilen ağır fatura, birlikte ele alınması gerekli olgulardır.

ML'ler Ortadoğu'daki siyasal sonuçlarla ilgilenmek durumunda dırlar. İlgilileri emperyalist savaş ve ekonomik-siyasal sonuçlarını karşı çıkmak teşhirini yapmak ve emperyalist politikaları ve programları bozmak için devrimci savaşlar geliştirmek sorumluluğudur. Ancak bilinmeli ki tüm siyasal adımların altında olan ekonomik gerçeklerdir.

Körfezde girişilen emperyalistsavaşın altında yatan ekonomik olguların deşifre edilmesi ayrı bir önem taşıyor.

Çünkü gelecekte daha boyutlanacak paylaşım kavgasının öncelini yaşadığımız Körfez krizi, emperyalistler arası rekabetin ürünüdür.

Diyebiliriz ki, Ortadoğu'da emperyalistleri yeni düzenlemeye iten sanayilerinin can damarı petrol yataklarının güncel ve stratejik konumudur. Malta'da bağıtlanılan yeni düzen, ekonomik açıdan değerlendirile gösteren ABD'nin diğer emperyalistlerle, arka bapçelerde süren rahatsızlıkları giderme, asgari müşterekleri kapsamındaki

bu çeki düzen verme operasyonunda, siyasal insiyatifi korumak kadar, ekonomik açıdan bölge petrolüne bağımlı AT ve Japonya ekonomileri üzerinde kendini söz sahibi yapacak su başlarını tutma hamlesidir. Sonuçta şüphesiz ABD ile tavır yakınlığı içinde bulunan İngiltere'nin 'şahinleşmesinde' paralellik aramak gerekir. Körfezde girişilen savaş macerasının ekonomi dışı olumsuz etkileri bir yana zengin petrol yatakları ve

de Nükleer enerji kullanması rahatlatma unsuru olmaktadır. Petrol ihtiyacının yüzde 10'unun Irak ve Kuveyt petrolünden karşılayan İtalya açısından ise yaşanan krizin faturası rahatsızlık verici olacaktır. Kuveyt petrolüne en fazla bağımlı olan Danimarka ve Hollanda için Körfezdeki gelişmelerin çok yönlü etkileri olacaktır.

Körfez krizinin sanayii ve sanayii dışı kullanım alanlarında petrole bağımlılığı yüksek olan Doğu

Avrupa'nın Petrol Durumu (milyon ton)

Kullanım	Kullanım	Üretim	Stok* (Gün)
Avusturya	10.4	1.3	87
Belçika ve Lüksemburg	23.1	0.28	153
Bulgaristan	-	0.28	-
Çekoslovakya	17.8	0.15	2
Danimarka	9.1	5.5	169
Fineandiya	11.0	-	117
Fransa	88.4	3.6	76
D.Almanya	20.9	-	-
B.Almanya	107.4	3.8	133
Yunanistan	13.6	-	117
Macaristan	-	1.9	-
İzlanda	0.7	-	74
İrlanda	4.0	-	74
İtalya	94.3	4.5	89
Hollanda	34.3	-	90
Norveç	8.9	74.9	153
Polonya	17.8	0.15	-
Portekiz	9.3	-	84
Romanya	-	9.5	-
İspanya	46.6	-	64
İsveç	15.4	-	137
İsviçre	11.9	-	168
Türkiye	22.1	2.6	60
İngiltere	81.21	91.9	78
SSCB	434.7	607.5	-

(*) Kaç günlük stok bulunduğunu gösteriyor. (3)

91.9 milyon ton petrol üretimi ile 81.21 milyon tonluk kullanım miktarı arasındaki üretim fazlası petrol ve 78 günlük petrol stoğuna bakarak kısa vadeli yada en az etkilenecek ülkelerin başında geldiğini, hatta krizden çok yönlü faydalanacağını vurgulamak yanlış olmayacak. Körfezdeki krizden yarar sağlayacak bir başka AT ülkesi ise 1.7 milyon varil günlük üretimi ile toplam 74.9 stoğa sahip olan Norveç'i gösterebiliriz. Büyükler içinde 76 günlük petrol stoğuna sahip olan Fransa'nın sanayii için gerekli elektrik üretiminin

Avrupa ülkeleri açısından önemi ise çok farklıdır. Zira çoğu alacaklarının karşılığını Irak'tan petrol olarak ithal eden ülkelerdir. Japonya ekonomisinin Ortadoğu petrolüne duyduğu ihtiyacının boyutunu ise Irak'a Kuveyt'ten çekilmesinin karşılığında tüm zararını karşılama teklifi göstermek. Ekonomik ve siyasal iç sorunlarla karşı karşıya olan RES'nin Körfeze ilişkin ABD politikalarına gösterdiği yakınlığı hakkında NATO eskisi A. Haig'in "...bence Moskova bize yardımcı oluyor. Paramızı ortadoğudaki emperyalistlik eğilimlerimi-

ze göz yumabilecek kadar çok istiyorlar. Parayı elde etmek için BM'de birzimle işbirliği yapıyorlar" (2) sözleri yeterli fikir vermektedir. RSE'nin Avrupada en büyük petrol üreticisi ülke olması, Körfezdeki kriz nedeniyle petrol ihtiyaçlarını karşılamak için başka kaynaklara yönelmek zorunda kalan ülkelere artıracığı petrol satışı ile krizden kendi lehine yararlanması ABD kuyrukçusu tavrını besleyen bir diğer faktörü oluşturur. Aşağıda Avrupa'nın petrol kaynaklarına duyduğu ihtiyacı The Eurupanin verili istatistik şemasından görelim:

İstatistikte de anlaşılacağı gibi, sınırlı petrol kaynaklarına karşılık, gelişkin sanayileri ve sanayii dışı kullanım ihtiyaçları açısından her biri birer petrol bağımlısı olan Avrupa ülkeleri için, yüksek gelir getiren modern sanayilerinin yaşaması, ağırlıklı Ortadoğu'nun ucuz ham petrolüne dayanmaktadır. Normalde petrol üreticisi ülkelerin fiyat dengelerindeki gündem dışı değişmelerin siyasal kirize dönüşmesi kaçınılmaz sonuçlardır. Saddam'ın İran'la savaşım süresince Avrupa'lı emperyalistlerce silaha boğulması ve silah satışından tatlı karlar vurulması yoğun iştah açar-

ken, bu çılgınca silahlanma ve savaş tahribatının ağır faturasını Irak'ın petrol fiatlarına yansıtması isteminden, aynı ölçüde rahatsızlık duyulması emperyalist-kapitalist sistemin mantıksızlığıyla açıklanabilir. Yoğun silah alımı ve savaş sonrası imar için ağır borçlar altına giren Irak'ın, Kuveyt ve BAE'nin kota fazlası petrol üretimine gitmesi ve fiat düşüklüğüne yol açması karşısında Kuveyt'i işgal ve ilhakı, mevcut dengeler içinde emperyalist sisteme kabul ettirebilir biri oldu bitti olmayacağıdır. Aemperyalizminin işgaller yoluyla BM "hukuku"nu bir kaç kez çiğnemiş bulunması nedeniyle, BM "hukuku" iddiası ımından manevi açıdan güçsüz olacağı sanısı ve emperyalistler arası konjektürün belli koşullar altında alacak biçimin yanlış saptanması, çelişkiye, Irak'ın Kuveyt'in işgali şeklinde müdahalesine yol açtı. Petrol geliri ve insan gücü faktörü ile bölgedeki etkisini artırmak için serüveni politikalara atılan Saddam, Ortadoğu'da güçlü arap milliyetçiliği ve dinsel dinamiği üzerinde yükselen anti-emperyalist olguya bel bağlayarak, emperyalistlerin bir askeri müdahale terci-

hinden çok uzlaşma olasılığına oynadı. bugünkü somut sonuçlara göre kaybetti.

1- Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakının diğer nedenlerine de kısaca değinmek gerekiyor. Irak, İran'a karşı yürüttüğü sekiz yıllık savaşta Körfez gibi stratejik bir mevziden yoksun oluşunun sancısını çok çekti. Yeniden çıkabilecek muhtemel bir savaşta, Körfez gibi denize açılan stratejik bir pencerenin kullanılmış oluşu Irak açısından çok büyük bir dezavantaj oluşturmaktadır, deniz gücünü harekete geçirmede elini kolunu bağlamaktadır. Irak İran'a karşı yürüttüğü savaşta, bu stratejik mevziden Kuveyt'in de yardımıyla büyük ölçüde yararlanmıştı. Ama bu hep böyle gidecek değildi ya! En azından Irak denize açılacak bir kıyı şeridi bulmalıydı! Bu bakımdan Körfez, Irak'ın Kuveyt'i işgal sonrada ilhak etmesinde önemli bir miheng taşı oluşturdu.

2- Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakı etmesinin nedenlerinden biride kah Mısır ile Suriye arasında sürüp giden, bazen Libya'nın atak yapararak ön plana çıkmasıyla devam eden, ama genellikle Irak ile Mısır arasında ceryan eden Arap milliyetçiliği ve Arapların bir numaralı önder gücü olma hevesidir. Saddam'ın Arap alemini cihada çağırmasının altında yatan gerçeklerden biriside budur; Arap aleminin lideri olmak. Zaman zaman Libya ve Suriye diktatörlerinin, İsrail siyonizmi ve ABD emperyalistlerine sözde kafa tutan tutumlarıyla ön plana çıksalarda, Arap Liderliği üzerindeki büyük yarış Irak ile Mısır ve bunların liderleri Nuri Said ile Abdul Nasir ve takipçileri arasında devam etmiştir. Ama daima yer değiştirerek bir taraftan öbür tarafa geçerek bu hep böyle devam edegelmiştir. Şu andaki Arap alemi içindeki kampaşmanın bir nedinide eski tutumun yeni koşullarda sürdürülmesinden başka bir şey değildir.

Burada yeri gelmişken üzerinde durulması gereken bir başka önemli nokta ise şudur;

Hemen hemen bütün Arap li-

derlerinin kendi halklarına başta olmak üzere, Filistin halkına ve Filistin davasına olan düşmanlıkları, sözde Filistin davasına sahip çıkma sahtekarlıklarıyla gizlenebilmiş veya gizlenmeye çalışılmaktadır. Filistin halkının ABD ve siyonist İsrail gücüne karşı yıllardır muazzam direniş içinde omaları dünya proletaryası ve ezilen halkları arasındaki saygınlıklarını haklı olarak beraberinde getirdi. Bu mücadele Arap proletaryası ve ezilen halklarında önemli oranda etkilemiştir.

Kendilerini Arap milliyetçiliğinin sonsuza dek "önderi" olarak gö-

miştir. Arap ülkelerinin dört bir köşesine dağılmış dağıtılmış Filistin savaşçılarının bu ülkelerde uğradıkları katliamlar, alçakça muameleler nasıl unutulabilir? İşte bu nedendir ki; tarih boyunca Arap faşist liderlerinin ve şimdide Saddam faşistinin sahte Filistin davası yanlısı tutumu kaba bir yalandan ve başta Filistin olmak üzere, Arap halklarının, dünya proletaryası ve emekçilerinin açık desteğini hedefleyen ince, ince olduğu kadarda çirkin bir taktikten başka bir şey değildir. Onun için diğer hesaplarında olduğu gibi Sad-

HAM PETROL ÜRETİCİSİ ÜLKELERİN PETROL REZERVLERİ, ÜRETİM VE REZERV ÖMÜRLERİ

	rezerv (1989) milyon ton	üretim (1989) milyon ton	Rezerv ömrü (yıl)
İngiltere	709	92	8
Cezayir	1151	52	22
Nijerya	2192	81	27
Kanada	930	93	10
ABD	3630	427	9
Çin	3226	138	23
SSCB	8014	608	13
Doğu Bloku	240	18	13
İran	12719	145	88
İrak	13699	138	99
Kuveyt	12592	91	138
S.Arabistan	23284	255	91
B.A.Emirliği	14602	113	129

(4) ren Saddam'ından, Hafız Esad'ına, Ürdün Kralı Hüseyin'den Hüsnü Mübarek'ine kadar uzanan anti-komünist unsurların her fırsatta Filistin halkının hakkı mücadelesinden dem vurmaları, bu mücadeleye sahip çıkar görünmeleri ve bu mücadeleyi sahte gözyaşları ile desteler olmaları; onların bu uluştan binlerce, on binlerce savaşçıyı, yoksul Filistin halkını katletmiş olmalarını hiçmi hiç engellememiştir. Filistin halkı 1974 Telet-Zatar katliamını hiç unutmadı. Telet-Zatar'da binlerce savaşçı Hafız Esad'ın zebanilerince katledildi. Tarihe kara Eylül adıyla geçen katliamın baş sorumlusu kral Hüseyin hazretleridir. Bu katliamlarda 30 bin Filistinli savaşçı, kadın çocuk vahşice katledil-

dam'ını bu hesabıda tutmayacaktır.

Saddam'a Yenilgiyi ABD ve Emperyalist Koalisyonla Müdahaleyle Kaçınılmaz Kılan Hangi Olgulardır?

Borçların ağır yükü altında, durumu bir parça lehine hafifletme umudu ile, kumar oynayan Irak ve faşist yönetimi konjektörü kavrayamadı. Soğuk savaş olarak nitelendirilen iki emperyalist kamp arası rekabetin birinin teslimiyetle sonuçlanmaması ve ardından statükoların yenilenmesi süreci, Ortadoğusuz düşünülemezdi. Özellikle dünya ekonomindeki durağanlığın ve ABD gibi ekonomi devrinin bütçe ekonomisindeki ar-

tış ve pazarlardaki gerilemesi, pazarlar üzerinde nüfuz hareketleri ve paylaşım koşullarını hızlandıracağı geçmiş pratiklerle vakiidir. ABD'nin ekonomik sahada yitirdiği inisiyatifini yeniden kazanma sonucuna dikkat çekmiştik. Bunun için en uygun hedef Ortadoğu üzerindeki inisiyatif ve kontrolü artırmak olacaktır. Çünkü hızla büyüme içindeki Avrupa'lı ve Japon emperyalistlerin Ortadoğu petrolüne bağımlılığı (%70) güncellik olduğu kadar ileriye yönelik tarihsellikte taşır. Tazen sınırlı petrol üretimleriyle sanayide kullanılan ihtiyacın karşılanmasından uzak olmaları yani sıra petrol rezervlerinin miktarı ve ömrünün kısa oluşu açısından da zengin rezerv ve uzun ömürlü petrol yataklarının Ortadoğu'da oluşu, ABD ve İngiltere'nin Ortadoğu politikalarını kavramaya yardımcı olacaktır.

Verili istatistikte gördüğümüz gibi, Avrupa ve ABD petrol rezerv ömrü (4) önümüzdeki on yıl sonunda dibe vuracaktır. Petrol yataklarının ele geçirilmesi veya yeni sömürgecilik ilişkileri içinde kontrolünün elde tutulması ABD açısından Avrupalı Emperyalistlerin ekonomileri üzerinde söz sahibi olma ve doların ekonomik ilişkilerde belirleyici konumunu koruması ve güçlendirilmesi anlamına taşır. Tamda bunun için bugün Irak'ın dize gelmesi, Orta doğunun istikrara kavuşmasına yetmez. Ödak noktası olarak yeni krizlere gebe-

dir. Ekonomileri militarize edilmiş emperyalist ülkeler için Körfezdeki kriz ve savaşım, petrol yataklarını kontrol etme hedefiyle sınırlı olmadığına dikkat çekmiştik.

ABD silah tekelinin sözcüsü misyonunda olan Bush, Pentagon'un sadece 1989 yılı silah siparişlerinden oluşan stoğunu eritebilmek için Körfezde yeni düzenini her biri birer teknoloji harikası olan silahlarının etki gücü üzerine kurulmasını istedi ve bir taşla iki kuş vurma olanağını Irak'la yakaladı. Savaş boyunca en son teknoloji ürünü silahların denenmesi, başarılı olanların baş-

Pentagon'un sözleşmeleri	milyon Dolar	Üretilen silahlar
1 MC Donnell Douglas St Louis	\$ 8.617,2	F/A-18 Hornet, F-15 Eagle ve AV-8B Harrier uçakları. Tomahawk füzeleri. AH-64 Apache helikopteri
2 General Dynamics St. Louis	\$ 6.617,2	F-16 Falcon avcı uçağı. Trident Deniz altı. M-1 tank. Tomahawk, Stinger ve Sparrow füzeleri.
3 General Electric Fairfield Conn.	\$ 5.771,0	Aegis radarı. Trident yol göstericileri F-404 ve F-110 motoru.
4 Raytheon Lexington, Mass	\$ 3.760,7	Patriot, Hawk, Amraam ve Phoenix füzeleri. Aegis radar sistemi.
5 General Motors Detroit	\$ 3.691,5	Amraam, Maverick. Tow ve Phoenix füze sistemleri. M.1 Tank ve M-48 Torpedoları için yedek parça.
6 Lockheed	\$ 3.651,5	Trident 11 füze sistemi. F-117A Stealth avcı uçağı ve C-130 Hercules nakliye uçağı. Elektronik savaş sistemi.
7 United Technologies	\$ 3.556,3	F-100 ve J52 uçak motorları. Black Hawk, Seahawk ve süper Stallion helikopterleri
8 Martin Marietta Bethesda, Md.	\$ 3.336,6	Lantirn gece görüş sistemleri. Patriot, Hellfire ve Copperhead füzeleri.
9 Boeing Seattle	\$ 2.868,4	E-3 AWACS. CH-47 Chinook helikopterleri. A-6 Intruder uçakları
10 Grumman Bethpage, N.Y.	\$ 2.373,1	F-14 Tomcat, E-2C Hawkeye, EA-6B Prowler ve A-6 Intruder uçakları.
11 GTE Stamford, Conn.	\$ 2.341,5	Mobil savaş meydanı iletişim sistemleri
12 Rockwell	\$ 2.132,8	Navstar genel mevzi sistemleri ICBM yol gösterici sistemleri. Hellfire füzeleri
13 Westinghouse	\$1.649,6	F-16 ve AWACS için radar sistemleri. Elektronik kilitleme. Trident füze rampaları.

ta bölge olmak üzere çeşitli ülkelerden sipariş alması ile sektöre gelen canlılık, Körfeze ilişkin, emperyalist politikaların geleneksel hedeflerinden birinin, talep ve pazar yaratma/genişletme olduğunu bir kez daha belgeledi. Sadece 1990 Ağustos'unda 2.5 milyar dolarlık silah alımına giden Suudi Arabistan'ın 20 milyar dolarlık silah satın almak isteğini örnek gösterebiliriz (6). Aynı süreçte yıllık ekonomik gücünün (35 milyar dolar) 1.7-20 milyar dolarını askeri harcamalara ayıran Irak'ın sadece RSE'lerinden 1977-1986 arası toplam 20.6 milyar dolarlık silah satın almışlığı var. 1982-86 arası Fransa'nın en çok silah sattığı ülkeler arasında yer alan Irak'ın İs-

panya'danda çok miktarda silah satın aldığı biliniyor (7). 2. savaş boyunca Irak'ın 43 milyar dolar peşin ödeme ile aldıkları dışında, borç karşılığı silahlanmasının kesin bir miktarını vermekten uzağız bugün. Yanlız savaş içinde 15 milyar doları Kuveyt'ten olmak üzere 60-80 milyar dolar civarında borç aldığını (8) günlük basından verilerden öğreniyoruz. Uluslararası ödemeler bankası (BIS)'in açıklamasına göre 90 yılının Temmuz-Eylül döneminde batılı bankalara Irak borçlarının 8.73 milyar dolar kadar. Körfezde girilen haksız emperyalist savaş için tarafların silah ve savaş harcamalarına kesin bir rakkam biçemiyoruz. Ancak sadece emperyalist ittifakın

savaş maliyetinin ortalama 58-77 milyar dolar civarında olacağı tahmin ediliyor. Bunun 48 milyar dolarını Suudi Arabistan'ın karşılayacağı belirtiliyor.

Körfez krizi ve ABD'nin başını çektiği savaşa soğuk kalan Almanya, bölgeye asker gönderme ve sıcak savaşa katılıma noktasında, Anayasasındaki hükümleri engel olarak ileri sürerek, baskıdan sıyrılmaya çalıştı. Türkiye'ye gönderdiği daha çok eğitim amaçlı kısa mesafeli Alfa jetleri ve bölgeye sivil-ticari deniz araçlarının koruma amaçlı gönderdiği bir iki gemiyi saymazsak, doğrudan bir katkısının olmadığını söyleyebiliriz. 2. Dünya savaşı sonrası Avrupa'nın jandarmalığını yapan ABD, özellik-

le Almanya'yı bu noktada baskı altına almaktadır. Askeri harcamalar gibi bir külfeti sınırlı ve bütçesine yük oluşturmamış olması, ABD'nin resti karşısında Almanya'yı zayıf bırakmaktadır. Ancak ekonomik büyüme ve bütçe fazlasına karşın, Doğu Almanya ile birleşmesi sonucu masrafları artan ve ekonomik hızı kesilen Almanya ek külfet olan savaş maliyetine katkı noktasında gönülsüz davranmaktadır. ABD ise giriştiği operasyonla çok kuş vurma hesabında. Ortadoğuda subaşını tutarak AT'nin gemilerini eline alarak ve savaş

peryalist kapitalist sistemin bir mola-soluk alabilmesi için bölgesel savaşlara duyduğu ihtiyacın göstergesidir. Ağırıklı olarak silah üretimi ve silah ticareti ile ekonomilerini ayakta tutmaya çalışanlar arz-Talep dengesini sürekli kılmak için halkların karşılanamaz kayıplarının bedeli olarak vurdukları tatlı savaş karları için, ya tarihten günümüze miras kalan ulusal/dinsel vb. çelişkileri kızıştırmakta... Ya da Irak örneğinde olduğu gibi, amacına ulaşmaktadır. Kuveyt ve Irak petrolünün doğrudan kontrolü-emperyalist işgalin sürmesi-ya

1990 Yılındaki Körfez Kayıplarımız	Dolar olarak
Turizm	800.000.000
İhracat	300.000.000
Taşınacılık	250.000.000
Müteahhirlilik	450.000.000
Irak'tan alacak	750.000.000
Petrol boru hattı	125.000.000
Pahalı petrol	85.000.000
THY	56.000.000
Toplam:	2.816.000.000

Not: Petrolün varil fiyatı ortalama 19 dolar üzerinden hesaplanmıştır. (11)

masraflarına AT'ı ortak ederek git-tikçe açığı büyüyen bütçesinin olumsuz etkilerden koruma çabasında. Kendisi için rakip olan, yakın geleceğin iki lider emperyalisti Birleşik Almanya'lı AT ve Japonya sendromunu, pratiği ile aşmaya çalışıyor. Amerikan rüyası bu olsa gerek!

BAE, Almanya, Japonya'nında mali yükün karşılanmasında destekli isteniyor. Ki Japonya şimdiden 4 milyar dolar yardımıyla kesenin ağzını açmış durumda. (9) Körfez'deki kriz ve savaş sürecinden Irak'tan alacağı ve ticari ilişkileri olan ABD ve diğer emperyalist koalisyon ortakları 20 milyar dolaryardımda bulunacaklarını açıkladı. Özellikle Türkiye, Ürdün ve Mısır gibi ülkelere öncelikli davranacağına hemfikir olan koalisyon, miktar noktasında farklı görüşlere sahip olarak ABD 14 milyar dolar, AT 9 milyar dolar şeklinde belirtiyor. (10)

Verilen Olağanüstü rakamlar sürekli bunalım içinde olan em-

da borç, katlanan borç faizleri, tazminatlar ve savaş bedelleri ile Irak'ın imari ve ekonomisinin yeniden inşasına gidecek harcamalar yoluyla; Irak'ın petrol gelirlerinin kısıtlanması ve dolaylı biçimde de olsa el konulması şeklinde gerçekleştirilecektir.

Körfez savaşı, emperyalistlerin Ortadoğuyu yeniden paylaşmak, girdikleri ekonomik ve siyasi bunalımlarının yükünü dünya halklarının, özellikle de Ortadoğu ve diğer yarı-sömürge ülkelerin halklarının sırtına yüklemek istemelerinin bir ürünüdür.

Bank of Tokyo uzmanlarından Makato Aroteke "...kısa süreli savaş güç bir dönemden geçmekte olan Amerikan ekonomisinin düz-lüğe çıkmasına çok yardımcı olacak" derken bir gerçeği ifade ediyor.

Ortadoğu'da sahnelenen oyun, yazıda belirttiğimiz nitelik ve niceliklerden dolayı emperyalist çıkarların salt bugünü üzerine koparılan bir fırtına değil, yakın gele-

ceğin yeniden paylaşım sorununda bir insiyatif ve mevzi kazanımdır.

Irak ve Saddam, emperyalist dünyanın dışında bir güç değildir. Ama aksini söyleyebiliriz. O emperyalist ve sosyal-emperyalistlere bağımlı, petrol yatakları ve silah pazarı olma özellikleri ile yarı-sömürgecilik statüsünün getirdiği ölçüde hareket serbestisi olan bir güçtür. Onun hareket serbestliği emperyalistlerin yeşil ışığı olduğunda bir anlam kazanmaktadır. Ancak emperyalizm için daha büyük oyunlarda bir piyon değeri ve kurban edilebilen, deyim yerinde ise bir şamar oğlanıdır. Son Ortadoğu provakasyonunda atlama taşı olarak misyon tutan Saddam'lı Irak, emperyalistler için misyonunu doldurmuş, krizle başlatılan Ortadoğu'ya yeni düzen projesinde, kurulu sistemin köşe taşlarından biri olarak yaşamaya devam edecektir veya bütün uşakların başına geldiği gibi artık kullanılamayacak kadar eskidiğinde emperyalistler tarafından çöpe atılacak yerine bir başka uşak oturtulacaktır. Emperyalistler tarafından köşeye sıkıştırılmışta olsa, Irak'ın Kuveyt'i işgali, Kuveyt halkına zorla ilhak dayatmasında bulunması, ML'ler için kabul edilemez bir durumdur. Kuveyt'in ABD kuklası yöneticilerinin faşist feodal nitelikleri dahi bu işgal ve ilhaki haklı çıkarmaya yetmeyecektir. Emperyalizm ve proleter devrimler çağında Saddam ne Bismark ne de Garibaldi olabilir. Olsa olsa efendisinin baskısından bunalmış vaziyette, koparamayacağı ete dış geçiren uyuz bir av köpeğidir.

Emperyalist dünya, güçlü ekonomileri için, cıdamarı olan ham petrolü ucuza kapatma eylemleri, bölge halklarının anti-emperyalist karşı çıkışını nöterleştirmek için bugüne değin oluşturdukları kukla rejimler ve yarattıkları bölge devletçilikleri üzerinden gerçekleştirdiler. Ham petrole ödenen ve esası kuklaların sefahatı için su gibi harcanan, bölge devletlerinin petrol gelirinin bir kısmı, batılı tekellerce ortaklık hakkı olarak yeniden emperyalizme geri dönerken, yine

büyük bölümünde silah ticareti yolu ile emperyalist dünyaya akmaktadır. Emperyalistler açısından, istikrarsızlığında binbir hayır olan Ortadoğu'da, bitmek-tükenmek bilmeyen iç çatışmalar, bölge ülkeleri arasındaki sınır savaşları silah tekelleri kadar, büyük inşaat tekellerini de memnun etmektedir. Bugün Irak ve Kuveyt'in yıkım sonrası imarı başta ABD olmak üzere büyük emperyalist devletlerinin inşaat tekellerinin iştahını açarken, Türkiye gibi kemik artıkları, şimdiden kendilerine bu sahadan düşecek payın küçüklüğünden hayıflanıyorlar. Haksızda sayılmazlar. zira Kuveyt'in imarı için Amerikan müteahhit şirketleri ihaleleri aralarında şimdiden paylaşılar. Buna diğer dev Arvupa inşaat tekellerini de eklersek, Türkiye'li müteahhitlerin "bize amelelik kaldı" yakınmasındaki gerçek payını teslim ederiz.

TC'nin politikası

Ortadoğu sorununun günümüzdeki görüntüsünü ve içyüzünün ekonomik temelleri öz olarak böyleyken, bu sorunu bahane ederek emperyalist savaş ve doğrudan olumsuz mali sonuçlarını, savaş hali ortamını fırsat bilerek halkın omuzlarına yıkan, faşist TÖ ve uzaktan kumanda ile yönlendirdiği ANAP iktidarının politikasına bir göz atalım.

Amerikan'ın Ortadoğu'da 'yeni düzen' oyunundan Irak-Kuweyt dışında en çok canı yanan bölge Türkiye oldu. ABD'nin sadık çocuğu komprador Özal Irak'a karşı, emperyalist çıkarların en iyi sözcüsü ve tam anlamıyla savaş kompedanlığı yaptı. Stratejik siyasal ve ekonomik hesaplarında pusulası yine ABD'yi gösterdi. İç politik hesaplar açısından ara-yıp bulamayacağı bir fırsat oldu. Konjektürel gelişmelere varan pragmatizmi körfez krizinde bir kez daha sirayet eden TC. Cumhurbaşkanı'nın, 'bir defalığa mahsus' diyerek kapısını başbakanken açtığı anayasa ihlallerini genel bir kural haline getirerek, ül-

kede bir nevi gayri resmi başkanlık sistemi kurduğuna hep beraber tanık olduk. Egemenler için yasaların en hızlı en kolay yoldan nasıl vurgun yapılmasının kural ve kaideler toplamı olduğu ve engel oluşturduğunda kitabına uydurarak ihlal edileceğini bildik. Ancak TÖ'lü ve 'sivil' politikalı bir dönemde bu kadar alenisinede tanık olduk. Bu aktif uşak, tamda soğuk savaşın bittiği, RSE'nin teslim olduğu 'jeopolitik-jeostratejik' önemimizin papucunu dama atılmaya hazırlanıldığı günlerde arka planda kalacağı korkusuyla içi pırpır ederken, karşılaştığı körfez krizine can simidi gibi sarıldı. Dış ve iç politikada daima tüccar özelliği gösteren ve bu özelliğini 'hesap adamı' olduğundan bahisle erdem sayan Özal, ABD'nin giriştiği insiyatif arttırma operasyonuna, Türkiye'yi yarı-sömürgelik konumuyla üstlendiği misyona uygun bir jandarma yada ileri karakol olarak pazarlarken, içte hem gittikçe örgütlü hal alan halk muhalefeti sindirmek için baskıları arttırma yoluna hem de iktidardaki yerini koruma ve tekeli güçlendirmek amacıyla siyasal manevralar geliştirdi. Kriz politikalarının ambargo ve savaşın ağır faturasını da zam ve işten çıkarmalarla başta proletarya olmak üzere, emekçi halkın sırtına yıktı. Emperyalist taldandan koparabileceği parçanın çapına denk düşmeyen bir hevesle aktif desteğe girdiği ABD'nin savaş suçuna para göz bir ortak oldu.

Faşist TC; TÖ'lü iktidarı ile 6 aydır sırtında taşıdığı krizin faturası, TL olarak 9 trilyonu aşmış durumda. Sadece Irak'tan alacağı 750 milyon doları bulmaktadır. Aşağıda sektörler göre dağılımı görülen 1990 yılı kayıplarını inceleyelim. İstatistiği veren gazetesinin bildirimine göre savaş Şubat ayında biterse TC(nin 1991 kaybı 6 trilyon kadar olacak. Toplam 15 trilyonluk kaybın toplumun hangi kesimlerinde ne tür etkiler yaptığına bakalım birde.

TOBB başkanı Yalın Erez kriz sonrası G. doğu'da yaptığı gezi si-

rasında bölgedeki patronların kredi bulma, çek-senet ödeme ve satışlarıdaki durgunluk şikayetlerini Başbakan Yıldırım Akbulut'a iletmek üzere yüklenirken Gatiantepten TO başkanı Mustafa Geylani sosyal partılara olacağı endişesiyle işadamlarının işçi çıkartmalarını önlemeye davet ediyor. Çıkarılan işçi sayısının 250 bin (bkz: Yüz yıl sayı 3) olduğunu hemen ekleyerek korkunun dikkat çektiği kaynağın isabetliliğinin altını çizelim. Sadece Türkiye Kürdistan'ında 150.966 topraksız-az topraklı yoksul köylü ailesinin varlığı ve zam, sürgün gibi savaş ortamında dizginleşen yıkım faktörlerinin sayın Geylani'yi korkularında ne denli haklı kıldığını teslim etmeliyiz. Birde ulusal ve sınıfsal temelde süren gerilla savaşına varsa... Genç işadamları derneği başkanı Cefi Kamhi "Savaş nedeni ile ekonomik düzeni bozulmuş bir Türkiye'yi, verilecek birkaç milyar doların kurtaramayacağı"na (12) dikkat çekmesine ne demeli? Hoş bu komprador sınıfın kaymak tabaka çocuğu, Türkiye ile Irak arasındaki ticari ilişkilerin bir dökümünü yaptıktan sonra, sızlamasına "...Tek tesellimiz, Türkiye'nin bu sıcak savaşın içine isteyerek sürüklenmediğidir. Uluslararası çıkarlarımızı bizi buna mecbur etmiştir..." lafzı ile ara verip 'zügür tesellisi' bulmaktadır. Biz komprador Cef'inin lafzını tercüme edelim. O Irak'la Türkiye arasındaki 'uluslararası çıkar' kapsamında olan ticari ilişkilerin getirdiği gelir kaybına gözyaşı dökerken, tesellisi olan "uluslararası çıkarlarımızın" yarı-sömürgelik borcumuz kısmına atıfta bulunuyor. Elbette kemik etsizde olsa, kaliteli uşak köpek sadakatini yitirmeyecektir. Ancak bizim kompradorların güçsüzlükten olmalı canları yufkadır ki zügürt tesellisi sözlerin ardından yine zırlamaya başlıyor. "... onlar bu savaşta harcadıkları bir kaç yüz milyar dolarlık açıklarını kapatacak güçte bir ekonomik yapıya sahiptirler. Peki ya Türkiye, fedakarlıkların karşılığını alacak mı? Yoksa kaderinemi terkedecek?" bunlar eceli gelenin sonunu

kavraması değilse nedir? Artık uşaklarında ABD'nin ipiyle kuyuya inilmeyeceğini biliyor. Bugün Saddam, yarın niçin TÖ olmasın?!

Özel sektör sözcüleri komprador TÖ'nün "uluslararası çıkarlarımız" yönünde izlediği politikadan pek hoşnut görünmezken, acaba kapı kulları ne diyorlar? DPT yetkilileri sanayi sektörünün ocak ayı kaybını 1 trilyon 300 milyar olduğunu tespit ediyor (13) Durgunluğun iki ana nedeni savaş ve grevler olarak belirlenirken, üretimdeki düşüşe ilişkin gayri resmi veriler üretim düşüşünü %15 sanayide

dışardan borçlanmanın maliyeti yükseldi (...) Bu nedenle Türk bankacılık kesiminde kısa vadeli borçlarını yenilemekte güçlük çekerek borçlarını ödemek zorunda kaldılar. Buda TC'nin döviz rezervleri üstüne ikinci bir yük oldu" (14) Birde dile getirilmekte zorluk çekilen savaş bölgesindeki TC'nin kredi açısından riskli ülke olarak değerlendirilmesi var. Türkiye'nin sanayisinin dışa bağımlılığı, girdi tutarı hayli yüksek olan sanayi üretiminde kullanılan aramal ithali zorunluluğunu hesap edersek, döviz kaybının komprador sanayi

yaşanıyor. Eyleme dönük faaliyetlerde ister-istememez askıda" diyerek kimin yanında saf tuttuğunu delillendiriyor. Hak aramaya değil dilenmeye alışmış soysuz efendisine uysalca kuyruk sallıyor "Mesela işverenler bu sanayi kararsız yada daha düşük karla kapatabilirler" eh herşey Kompradorların in-safına kalmış artık

Savaş hali uygulamaları ile grevleri erteleme, emek katliamı toplu sözleşme bağtılamalar, işten atma tehdidi ve atmalar ANAP iktidarının işçi sınıfının ağıktan savaş yürüttüğünün resmidir. Aynı şekilde halkın tüm kesimlerine kara bayrağını yükseltiyor. O iktidarı elinde bulunduran bir karborsa simsarı gibi yaşamı fahiş fiyattan yeni ortamda pazarlıyor. Tespih tanesi gibi dizdiği PTT, Süt, Köprü geçişine zamların yanısıra Tekel, Taşkömürü, Demiryolları, Kağıt, Demir Çelik Ürünlerine zam kapıda. Benzinsiz 2 Ağustos'tan günümüze %70 artış gösterdi. Tüpgaz, yüzde 3 ile yüzde 12.5 arası değişen oranlı zam aldı. Türk-İş 4 kişilik bir alienin Gıda harcaması için gerekli paranın 680 bin 907 liraya ulaştığını açıkladı. Türk-İş araştırmasında Şubat ayı fiyatlarını % 7.6 yıllık ise % 72.8 oranında artış tespit ediyor. ANAP iktidarı döneminde Sağlık hizmetlerinin tam bir ticari sektör mantığı ile ele alındığını gördük. Günlük basına hastane rehinerleri her gün manşet olduğu koşullardayız. Ve Ağır bir hasta için bugün gerekli olan kanın bir ünitesi 64.500'den 100 bin TL.'ye çıktığını söyleyeme dilimiz uzamıyor. İnsan unsurunun Meta değeri ile ölçüldüğü bir sağlık politikası güden ANAP iktidarının Savaş sonrası karşılanacağı muhalefet dalgası rüzgar etkiler fırtına biçiren türden olacaktır.

2 Ağustos'tan itibaren Savaş Çığıllıkları atan T. Özal'ın tam bir histeriye dönüşen, Orta Doğu'ya Askeri müdahale fikri ile yatıp-kalkan bir görünüm sergilemesi ardında ne yatıyor?

Varşova paktının dağıldığı,

KANIN BİR ÜNİTESİ KAÇ LIRA

	Eski	Yeni
Tam kan	64.500	100.000
Kuru normal plazma	16.000	110.000
Tane donmuş plazma	33.500	60.000
Trombosit süspansiyonu	40.000	93.000
Eritrosit süspansiyonu	40.000	58.000

(17)

elektrik kullanımındaki düşüncede %20 olduğunu vurguluyorlar. Banka mevduatlarının düşüşü ise sanayii için bir başka kayıp. Handikapı bol TÖ'nün körfez macerası Türkiye'nin döviz rezervlerinde de 1.3 milyar dolarlık bir azalmaya yol açıyor. Buna yol açan nedenlere ilişkin Merkez bankası para piyasaları ve fon yönetimi Genel Müdürü Perihan Uçer "körfez krizinin başlamasından bu yana döviz rezervlerimizdeki düşüşü ilk olarak petrol faturasındaki artış yol açtı, Irak boru hattından gelen yıllık bir gelirimiz vardı, ayrıca Irak bize borçlarını petrol karşılığı ödüyordu. tabii bu kesilince petrol faturası yükseldi ve bu fatura ticari bankaların döviz pozisyonları kanalıyla karşılanmaya çalışıldı. Buna ilaveten türk ticari bankalarının yurtdışında kısa vadeli borçlanmaları vardı. 1990'a, yani krize kadar hemen hemen 2 milyar dolara geliyordu. Körfez krizi nedeniyle sadece TC karşı değil, tüm ülkeler için ülke limitleri düşürüldü ve dolayısıyla uluslararası bankacılık kesimi Türkiye'ye yeni kredi vermekte zorlandı. Bundan başka

için taşıdığı anlam berraklaşacak.

Körfez krizi ile beraber kar hadlerinde düşme meydana gelince Çiğ gibi işten atma-çıkarma vb. işçi kıyımı gündeme geldi. Özellikle Ocak ayı içinde yani son bir ayda 12.268 işçi işten çıkartıldı, 15 işçi çıkartan Edirne Mensucat Santral fabrikası Peronel Müdürü Yüksel Erim "Ürettiklerimizi sata-madık. Üretimi azaltma durumuna gittik. Bu durumda işçi çıkarmak ekonomik bir tasarruftu. Kriz geçince yeniden işe alacağız" diye nedenlerinin ve Müjdesinin mesajını veriyor. Komprador Patron-Ağa düzeni krizin yükünü kar marjlarının düşmemesi için emekçilerin sırtına yıkıyor. İşten çıkartmalar-atmalarla sokak ortasında bırakılan işçiden sanki bir makinedan bahseder gibi konuşan patronlar işçilerinin o yeniden "işe alınacağı" mutlu günlere kadar nasıl yaşayacağından sözlemiyorlar. Hadi sınıf düşmanları sözlemiyor ya işçi sınıfının dostu olduğunu söyleyen tasmalı sarı Sendikacı-lara ne demeli. Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu "savaş nedeniyle her düzeyde durgunluk

RSE'nin Klasik Emp.list Dünya ile kaynaşma sürecine girdiği koşullarda hiçbir anlamı kalmayan NATO için Türkiye'nin eski önemi kalmazdı. Bu konum yitiminden dolayı, eski avantajlarını yitireceği endişesine kapılan TC. ABD tarafından 80'lerden beri hazırlandığı Orta Doğu jandarmalığına soyunacak ortamı Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhak ile bulunca görevini tam yapma şevkine kapıldı. Orta Doğu'da ABD çıkarları için aktif rol alma isteği Emperyalist Savaşla birlikte pervasızca dile getirilir oldu. Orta Doğu'da jandarma olarak aktif olduğu sürece, kredi desteği için gereken önkoşul varolacak ve TC her dönemin güvenilir uşağı olarak Liyakat görecektir. Komprador Özal'ın hesabının bir parçası bu. Müteahhlik, Nakliye, Tekstil vb. dallarda yoğunlaştırılan Türkiye ekonomisi, Ortadoğu pazarında bir köprü-yada siz acenta anlayın- konumunda AT ve ABD ile bağımlılık ilişkileri çerçevesinde ülkeyi Ticari serbest bölge haline getirilecek. Bölgede Emperyalizmin hem Çavuşu- hem kahyası olma sevdası diyebilir buna.

Faşist ANAP'ın iktidar olduğu bir tarihte AT'ye girmeyi kuran Komprador T. ÖZAL, Tamda ihtiyaç duyduğu bir süreçte bölgede patlak veren krizi, iç politik hesapları için değerlendirmeye çalıştı. Şüphesiz savaşın çabuk sona ermesi rahtsız edici oldu. Ancak başta Kürdistan'ın sınır bölgelerinde önemli bir kitleyi savaş psikozundan yararlanarak sürgün etmeyi başardı. Gerilla'nın hareket alanını ve kitle tabanını daraltmaya yönelik bir hesaptı bu. Şehirlerde, DKÖ'lerine, en doğal Demokratik tepkilere tahammülsüzlük göstererek, şiddeti ağır işkence ve infaz yapma biçiminde karşılık veren Faşist Diktatörlük örgütlü halk muhalefeti dağıtma ve yükselen muhalefeti potansiyelini sindirme amacındadır. Ne varki, savaşın toz dumanı arasında olubittiyeye getirmeye çalıştığı halk muhalefeti düzleme operasyonu yarı aşamasında iken savaşa sona erdi. Geleceğe yönelik hesabı et-

kili bir tırpan çekip, dikensiz gül bahçesi haline getirdiği bir Türkiye'de, siyasal süreci kontrol edebilmek ve demetiminde tutabilmek için gerekli olan koşulları sağlamak üzere, TCK'nın 141-142/163. maddelerini değiştirip, içi boşaltılmış tatlı su sosyalistlerini paratoner olarak kullanacak muhalefeti düzen içi "demokrasi" kulvarında oyalayacaktır. Az sayıda şiddet temelinde mücadele örgütünü de anti-terör yasasında meşrulaştırdığı kıyım çetelerine hedef yapacak çok yönlü izolasyonlar devrim tehditinin önünü alarak ömür uzatacaktı. Kürt sorununda da Kültürel Özerklik bilemedir. Otonomi formülü zemininde Kurtuluş ideolojisini ve örgütlülüğünü ya teslim alacak yada boğacaktı. Tamamlamadan biten savaş Komprador TÖ. açısından 'siyasal gelişmeyi geriletmiştir.' öyle ki daha ANAP içindeki operasyonunu dahi tamamlamadan film koptu. şimdi gündemi halk hareketi belirleyecek.

Emperyalist Dünya, Doğu Avrupa, RSE, Çin pazarları ile birlikte bu ülkelerin içinde taşıdıkları devası sorunlarında yüklenmiş bunalımına yeni bir kambur eklemiştir. Bugün Emperyalizm yeni bir kriz dalgasının üzerinde duruyor. Ancak bu defaki krizi 1974'deki gibi hafi atlatılacak cinsten değil. Bu süreç bazılarının göre 2. Paylaşım Savaşı öncesi bunalımın başlangıç yıllarına daha çok benziyor. Bundan birkaç yıl öncesi daha henüz yolun az bir bölümünü katetmişken Şanlı Peru prolataryasının önderi ve UKH önderlerinden Abimeal Guzman yoldaş, diğer adıyla Başkan Gonzalo "Dünya 3. bir devrim dalgasının başındadır" şeklinde tespiti olduğunu hatırlıyoruz.

Emperyalist Dünya ekonomik durgunluk yaşıyor... Bölgesel savaşlar, işgaller ilaç olmuyor artık. Orta Doğu'da ve başka yerlerde, Yeni düzen operasyonlarında akibetinden kurtaramayacak onu. "Subjektif güçler yok ama" diyen; Nicel zayıflığın altatıcı görüntüsünden umutsuzluğu kapılan titre-

küçük burjuva da devrimci gelişmenin ana rahmi kadar üretken ve sürhatli olduğunu tanıklık edecek.

Burada bazılarının artık eskidi dediği Marksizmin yaratıcılarından Engels'e birakalım sözü: "... Savaş belkide geçici olarak bizi geriye itebilir, kazandığımız birçok mevzileri bizden koparıp alabilir. Ama o zaman yeniden denetim altına alamayacağınız kuvvetlerin başını boş bıraktığınızda herşey kendi isteğine göre hareket edebilir. Trajedidin sonunda sizler mahvolmuş olacaksınız ve proletarya, ya zaferini gerçekleştirmiş olacak yada her halde zafer kaçınılmaz olacaktır" (18)

Devrimci alternatifleri yükselt... Devrimci çözümler için halk savaşlarını geliştirir ve destekle... Emperyalist talan savaşlarını ortadan kaldıracak olan, prolatarya bayrağı altında gerçekleştirilecek haklı savaşlardır.

Kahrolsun Emperyalist ve Faşist Diktatörlüklerin Orta Doğu Halklarına

karşı giriştikleri Yağma Savaşı; Yaşasın Halkların Devrimci Savaşları; Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi;

DİPNOTLAR

- 1- Verili Rakamlar 13 Ağustos. 1990 Güneş- Cengiz Candar'ın "Saddamin kozo 'arap milliyetçiliği" başlıklı yazısından alınmıştır.
- 2- 7. Ekim.1990 Yüzyıl
- 3- The European dan aktarma yapan 14.8.90 günlü Tercüman.
- 4- Özgür Halk 4. sf. 14.
- 5- 16.2.1990 Milliyet.
- 6- 16.2.1990 Cumhuriyet.
- 7- 24.8.1990 Cumhuriyet.
- 8- 15.10.90 Güneş.
- 9- 16 Eylül 1990 Cumhuriyet.
- 10- 28 Eylül 1990 Cumhuriyet.
- 11- 13.3.1991 Milliyet.
- 12- 19.2.1991 Güneş
- 13- 21.2.1991 Hürriyet.
- 14- 19.2.1991 Güneş
- 15- 21.2.1991 Güneş
- 16- 16.2.1991 Güneş.
- 17- 20.2.1991 Güneş
- 18- Sosyalizm ve Savaş, sy. 167, F.Engels'ten aktarma

EMPERYALİSTLER UĞRUNA SESSİZ VE UYSALCA SAVAŞA SÜRÜKLENMEYİ REDEDELİM; BİZİ GERİCİ SAVAŞ MEZBAHASINA SÜREN İKTİDARDAN KURTULMAK İÇİN MÜCADELE EDELİM!..

Savaş başlayalı birkaç gün oldu. (*) Körfez krizi, körfez savaşına dönüştü. Ama savaş "Körfez"le sınırlı kalmıyor! Şimdiden bütün Ortadoğuya yayılmaya başlamıştır. Savaşın daha ilk günlerinde birçok Arap devleti savaşa doğrudan taraf oldu. savaş alevleri ve dehşeti S.Arabistan, İsrail ve Irak'tan diğer ortadoğu ülkelerine yayılmaya başladı. Bütün ülkeler tam bir savaş alarmı durumundadır. Bu ülkelerin bütün mazlum halkları en geliştirilmiş insan öldürme, savaş araçlarının tehditi altında, kitlesel kırımların paniği ve dehşeti içindedir. Söзде "Kuveyt'i kurtarmak" bahane ve sahtekarlığı ile yüz milyonlarca Ortadoğu halkı can telaşına düşürülmüştür. ABD emperyalizminin başkomutanlığındaki emperyalist ve gerici-faşist koalisyon durmadan Körfez'e bomba ve füze taşıyor. Saddam'ın daha tek bir "kimyasal bomba"sı bile patlamamışken, bunun tehdit ve dehşetinin propagandasıyla, söзде insanlığı barbar bir canavardan kurtarmak adına milyonlarca Irak-halkları binlerce emperyalist uçağın bombardımanı altında can veriyor. Savaşa dünyanın birçok emperyalist ve gerici devleti siyasi taraf, Irak'la birlikte yirmi dokuz devlet ise doğrudan askeri ta-

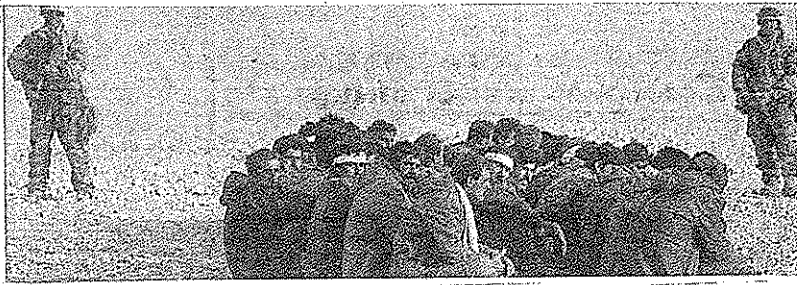
(*) Bu yazımız "körefez krizinin" 17 Ocak'ta "Körfez Savaşı"na dönüşmesinden hemen sonra yazılmıştır. Okuyucunun "körefez savaşı"nın her aşaması ile ilgili değerlendirmelerimizden haberdar olması için bu yazımızı savaş sonrası genel değerlendirmeyi içeren yazımızdan ayrı olarak yayınlamayı uygun bulduk.

raf olarak savaşa bulaşmış bulunmaktadır. Yani savaş, nerdeyse bir "üçüncü dünya savaşı" görüntüsü almış durumdadır! Savaşın bütün cehennemi ortamını Ortadoğu halkları yaşamakla birlikte, gerek politik ve gerekse askeri olarak savaşa taraf olan devletlerin halkları da savaşın dehşetini hissediyor ve duyuyor. Bu ülkelerin yüzbinlerce işçisi, köylüsü, memur, esnaf ve bütün halk, emperyalist ramboluk için ölüme gönderiliyor, ölüyor, öldürüyor!

Hepsinden dehşetlisi ve korkunç olanı, faşist ve işbirlikçi bir iktidarın yönetimi altında bulunma talihsizliğimizin bir sonucu olarak, kendi komşumuz, kardeş Irak halklarına yönelen emperyalist ülkemiz de yardım ediyor! Ülkemizdeki Amerikan ve NATO üstlerinden bombardıman uçakları kalkıp Irak halklarını bombalıyor ve tekrar bu üstlere dönüyor. Irak sınırımızda bu uçakların saldırısını engellemek için uçak savaş ateşleri gökyüzünü dolduruyor ve mermileri ülkemize yağıyor. İktidar, işbirlikçisi, suç ortağı olduğu Halepçe katliamını söзде insancillik adına istismar ettiği ve emperyalist saldırının gerekçesine propaganda ettiği halde, Tür-

kiye'den uçurulmasına izin verilen bu emperyalist uçaklar bombalarını Kuzey Irak'a, yani Kürdistan'a yağdırmaktadırlar. Irak'daki Kürt halkı Türkiye'deki gibi, savaş dehşetinden dolayı ülkesini, evini terk etmekte sağa sola kaçışmaktadır! Türkiye'nin savaşa sokulması, açıkça her iki devlet içindeki mazlum Kürt halkının kan ve ateş içinde bırakılması demektir! Tek başına bu bile, faşist Özal ve hükümetinin Halepçe katliamı konusunda ne kadar büyük bir ikiyüzlülük ve sahtekarlık yaptığını göstermeye yetiyor! Yani şimdi Türk hükümeti, emperyalistlerle birlikte Kürt ulusunun Halepçe'den arta kalanını da öldürmeye gidiyor! Aylarca bas bas bağırarak, Irak'ta bir Kürt devletinin kurulmasına kesinlikle izin vermeyeceklerini açıkladılar. Sanki Irak hakkında ka-

rarı kendisine sormak gerekirmiş gibi. Başka bir ülkede bile o halkın özgürlüğüne izin veremeyeceğini söyleyebilen bir hükümet, nasıl olurda "halepçe katliamı"na ağzına alabilir?! Ve zaten Türkiye'de birkaç Halepçe tutan katliamlar yapılmadı mı, hala da yapılmıyor mu? Türk halkını ve Kürt halkını seven bir iktidar asla bu savaşa ülkemizi sokamaz! Emperyalistler hava saldırılarını, teknoloji ve silah gücüne dayanan saldırıları tamamladıktan sonra, savaşın insanla yürütülen sonra, savaşın insanla yürütülen kısmı, yani kanlı bölümü, yani karpıyade savaşı Türkiye'ye bırakılmaya çalışıldığı açık değil mi? Savaş her geçen gün bu noktaya geliyor, gelmek üzeredir! Yani emperyalist çıkarları korumak için asıl kan verme işi bize ve mazlum Ortadoğu halklarına bırakılmaktadır. Böylece emperyalistler kendi halkının direnişinden kurtulmaya çalışacak e haydutluk savaşını sonuç alana kadar sürdürmeye çalışacaktır. Kimle? Özal gibi kuklalarının baskıcı yönetimi altındaki mazlum, yoksul Ortadoğu halklarıyla! Buna izin verecek miyiz? Hayır! Bu, şerefsizce bir ölüm biçimini seçmek demektir!

Öyleyse savaş çıktığından beri beğenmediğimiz Amerikan, Fransız, İtalyan, Alman, İngiliz ve diğer birçok emperyalist devletin sömürülen halkının yüzbinlercesinin katıldığı barış gösterisiyle kendi emperyalist hükümetlerine karşı protestolarını yükseltir ve direnirken, biz neden susuyoruz? Neden haksız bir savaş mezbahasına, teslimiyetçi ve uysal koyunlar gibi yürüyoruz? Bu bir halk için en utanç verici durum değil midir? Haksız bir savaş gerekçesiyle, memurların sendika talepleri, genel olarak halkın demokrasi istekleri bastırıldı. Yüzbinlerce işçinin toplu sözleşmesi ve grevi sürüncemeye düştü; hiç bir bakan bunları görüşmeye yanaşmıyor. Ni-

ye yapsın ki? Ülkeyi bir savaşa sürükleyerek bütün bunlardan kurtulmak istiyorlardı, işte bunu başarıyorlar!

Bütün namuslu insanlar, emekçiler, devrimciler düşünün bir. Savaş karşı çıkmak, barış döneminde atılan boş bir slogan mıdır? Savaş olduktan sonra yapılacak hiç bir şey yok mudur? Faşist bir hükümetin yönetimi altında, onun isteği doğrultusunda kuzu kuzu kardeşlerimizi öldürmeye ve onlar tarafından öldürülmeye koşmak zorunda mıyız? Beş aydan fazladır bas bas "savaşa hayır", "emperyalist petrol şirketleri ve şeyh ve krallar için ölmeye hayır", "Özal'ın devrim ve demokrasi hareketinden kurtulmak için bizi sürükleyeceği bir savaşa hayır!", "Olağanüstü hal" ve savaş hali uygulamalarına, askeri darbelerine izin vermeyeceğiz" vs. vs. sözlerimiz boş birer slogan olarak mı kalacak? Grevlerimizin direnişlerimizin, demokrasi isteklerimizin savaş gerekçesiyle bastırılmasına sessiz ve uysalca boyun eğip emperyalist bir haydutluk savaşına itilmeye razı mı olacağız?

Hayır, bu kadar köle ruhlu ve ikiye bölünmüş olamayız! Bu savaşa katılmamalıyız. Kardeşlerimizin yanımızda boğazlanmasına izin vermemeliyiz! Böyle alçakça bir çapulculuk savaşına karşı direnmeliyiz! Faşist, işbirlikçi hükümetlerin emperyalist çapul savaşına bizi kolayca sokamayacağını göstermeliyiz! Onları bu haince girişimlerinden dolayı pişman etmeliyiz ve bir daha kesinlikle buna cesaret edememeliyiz. En önemlisi de onlardan temelli kurtulmaya çalışmalıyız; bu savaşı devrimci bir savaşla karşılamalı ve devrim yapmalıyız. Bir başka ülkenin halklarını köleleştirmek için, onları boğazlamak için değil, kendi özgürlüğümüzü kazanmak için savaşmalıyız! Emperyalistlerin

24 saat propaganda yapan CNN, NBC, BBC ve TRT televizyonlarının karşısında oturup uyuşmamalıyız! Savaşa karşı devrim mücadelesiyle onların oyunlarını bozmalıyız. Grevlerimizi, direnişlerimizi, protestolarımızı daha çok yükseltmeliyiz. Onların bize karşı silah kullanmasından korkmamalıyız. Faşist generallerin yönetimi altında gereksiz ve şerefli olmayan bir ölüme koşmaktansa, silahlarımızı kendi özgürlüğümüz için kullanmalıyız. Ülkemizin dağlarını, ovalarını, kentlerini onlar için geçilmez, korkulu engeller haline getirelim!

Şu anda, Türk hükümetinin aldığı tavrın niteliği o kadar açık ve geridir ki, bütün emperyalistlerle, siyonistlerle aynı cephededir! O kadar ki, Amerikan emperyalistleri, Ortadoğu halkları tepki gösterip uyanmasın diye İsrail'in savaş içindeki yeri ve rolünü kamufla etme, gizleme ihtiyacı duyuyorlar.

Amerikan emperyalist haydutları, kendi emperyalist amaçlarını gizlemek için sözde petrol ve diğer zenginlik kaynakları üzerindeki hükümlerini korumak ve geliştirmek için değil, "Kuveyt'i kurtarmak" ve Ortadoğu'yu "Saddam diktatöründen kurtarmak" için savaştığını söylüyorlar. Bu alçakça bir yalandır! Bizim tepemize on yıldır sırayla Evren ve Özal diktatörün diken bunlar değil mi? Şilide faşist Pinoşe'yi halkın başına bela eden, binlerce insanı katlettiren aynı ABD değil miydi? Arjantin, Pakistan, kısacası dünyanın her yerinde halkın başına faşist diktatörleri diken bu emperyalistler değil mi? O halde nasıl olurda bunların halkı "diktatör"den kurtarmak için savaştığına inanabiliriz? Kuveyt'i "kurtarma" sahtekarlığı yapan bu ABD emperyalizmi değil miydi? Lübnan, Grenada, Panama vs.'yi işgal eden? Bütün bu sahtekarca sözler, halkı emperyalist çapul savaşına karşı yatıştırmak, kandırmak içindir. Bu yüzdendir ki, bütün iletişim araçlarını CNN, NBS, CBS ve BBC haber tekellerine bağladılar ve tek yanlı, aldatıcı ağır bir propaganda bombardımanı altında bütün dünya halklarını teslim aldılar. Vietnam macerasındaki gibi bütün rezilce katliamlarının hemen bütün dünya tarafından bilinmesine ve savaş aleyhtarlığının bu katliamları

sürdüremelerini tehlikeye düşürmekten korkuyorlar ve basın çalışmasını engelliyorlar. Savaş sürdükçe de bunu devam ettirmeyi düşünüyorlarmış. Çünkü savaştan sonra, halklar alçakça katledildikten sonra bu rezilce vahşetlerin yazılması artık önemli değil. Çünkü onlar yüzüstü ve arsızdılar. Onlarda üzüntü yaratacak insancıl bir tek hücre yoktur. Çünkü onlar emperyalist sermayenin birer robotudurlar, robotlar insanlık dramı karşısında üzüntü duymaz!

Bu savaş, emperyalistlerin "sosyalist" sistemin yıkılışından sonra büyük bir sevinçle giriştiği sözde "dünya barışı", "soğuk savaşın sona erdirilmesi" palavralarının da iflasını ilan etti. Tersine proletaryanın iktidarlarının ve halk iktidarlarının yıkılması emperyalistler arasındaki rekabeti ve dünya yüzündeki kargaşayı arttırdı. Emperyalist ve gerici dünyanın kendi içindeki boğazlaşması, sosyalizmin bu kötü-lüklerden arındığı alanlara da yayıldı. Marks'ın bütün öngörülleri bir kez daha çok çarpıcı biçimde doğrulandı. Yeryüzünün kargaşadan, insanların birbirini boğazlamasından, savaşlardan, haksızlıklardan kurtulmak ve barışçıl kardeşçe bir dünya düzeninin ancak sosyalizmle mümkün olabileceği bir kez daha ortaya çıktı. Sosyalizm altında barış içinde yaşayan halklar şimdi birbiriyle boğazlaşmaya başladı. Kargaşa dünyanın her tarafına yayıldı ve dehşet verici bir biçim aldı. Evet, "soğuk savaş" sona erdi, çünkü "sıcak savaş" dönemi için uygun koşullar başlamıştır. Emperyalistlerin savaş ve çapulculuk hareketlerine karşı direnebilen, savaşılabilen güçlü sosyalist devletler yok artık. Şimdi artık kolayca halkları katledebilirler. Yada edebileceklerini sanıyorlar. Bölüşmek yerine bütün maddi servetlerin, herkesin kendine çektiği bir dünyada kargaşa katliam ve savaştan başka yol olabilir mi? Televizyonlarda sosyalizmin yıkılışını sevinçle ilan eden, kapitalizmin üstünlüğünü göbeğini hoplatarak sözde "bilimsel tespitleriyle" anlatan Özal daha o günden hoydutluk macerası için püsuya yatmıştı. Bu MESS başkanı, IMF ve OECD gibi emperyalist sermaye kuruluşlarının

şiş göbekli memurunun sosyalizmin yıkılışından duyduğu sevinçle çapul savaşına koşması normaldir. Çünkü o, bu kapitalist maceranın komprador adamıdır. Ve her macerada cebi dolmakta, ensesi yağlanmaktadır. Peki halkın bu macerada işi ne? Böyle bir yaratık, insanlığı, halkını düşünebilir mi? Onların ölüme sürüklenmesinden imtina edebilir mi? Hayır. Çünkü o ve bütün kapitalist-Gerici soygun maceraperestlerin bağırsağına akan, enselerini kalınlaştıran zaten yoksulların, emekçilerin bu kanı ve alın teridir! Onlar acımasızca ve utanmazca halkın kanını akıtmaktan kaçınmaz. Yıllardır ülkemizde yürütülen vahşet bunu gösteriyor. Türkiye'deki bütün gerici, faşist politikacılar ağır birliği etmişçesine, G.Bush'un ağzıyla Halepçe katliamı ve Saddam'ın "diktatörlüğü üzerinde nutuk atıyorlar. Çok ilginçtir, aynı lafları A.Türkeş'de yaptı, ağzına da doğrusu pek yakıştı! Peki Türkiye'de binlerce devrimci ve emekçiyi katleden bunun başında bulunduğu ya da işbirliği içinde bulunduğu faşist cinayet örgütleri işlemedi mi? Kitlelerin üzerine bombalar savuran bu azıllık düşmanın örgütü değil miydi. Yani sahtekarlık o kadar almış yürümüş ki, bütün bu caniler şimdi "insancıl" kesildi başımıza! Niye? Çünkü yeni bir katliama giderken, bütün sinsî insanlık düşmanları aynı sahtekarlığı yapmak zorundadırlar. Daha önce Saddam'ın diktatörlük ve katliamlarını en çok bunlar destekler ve dünya kamuoyundan ısrarla gizlerken, şimdi Saddam'ın "katil" ve "diktatörlüğü" üzerine nutuk çekenlerin yine aynı biçimde savaş isteği ve emperyalist saldırı konusunda tam bir görüş birliği içinde bulunmaları tesadüf değildir! Ne kadar komik bir sahtekarlık! Katliama karşı çıkarken katliama gidiyorlar, "diktatör"e karşı çıkarken kendileri zalim diktatördürler!

**DÜNYA PROLETARYASI
VE EMEKÇİ
HALKLARINA DÜŞEN
GÖREVİ**

Devrimciler ve işçiler dünya devrimci pratiği ve teorisine dayanmaktadır. Bu Teori ve pratik emperyalistlerin baskı ve tehditleriyle karşılaşan bir ulusun faşist yönetimleri ile değil proletaryası, ezilen halkı ve devrimcilerinin yanında yer almamızı öngörüyor. Devrimci proleter enternasyonalizm ancak böyle savunulabilir. Emperyalistlerin "Saddam" nosyonunu payandalıyarak mazlum bir ulusa saldırması bizi yanılmamalıdır. Emperyalizmin saldırısına uğrayan ve buna karşı mücadelesi ile emperyalizmi zayıflatan bu halkın Saddam gibi sicili bozuk bir lider ve faşist BAAS rejiminin elinde olması onun anti-emperyalist direniş açısından talihsiz bir durumdur. Nitekim, bütün emperyalist ve gerici devletler, bu alçakça saldırılarını Saddam nosyonuna dayandırarak gizleyebilmektedirler. Oysa bombalar Saddam'ın değil, yoksul, Irak halkının tepesine düşüyor. Onların savunmasız çocuklarının, kadınlarının, yaşlılarının başına düşüyor. Milyonlarca insanın barındığı, geçindiği ülkenin ekonomik kaynaklarına düşüyor ve onları tahrip ediyor. Yani cezalandırılan Saddam ve BAAS değil, 20 milyona varan halktır. Bizim kardeşlerimizdir. Emperyalistlerin saldırı, müdahale ve işgallerine karşı, liderliğini bahane ederek ses çıkartmayanlar, asla demokrat olamazlar. Asia devrimci bir iş, enternasyonalist bir dayanışmada tam olarak bulunamazlar. Kendi "diktatörlerimiz" için ses çıkarmazken, saldırıya uğrayan bir ülkenin "diktatörünün" "katliamlar"ından söz ederek, oh olsun demek, emperyalist propagandaya, emperyalist saldırılara yardımcı olmak demektir. Nitekim Özal ve diğer faşistler bunu iyi yapıyorlar. Bu "insancıl"lık şöyle dursun, düpedüz iki yüzlüce bir şövenizmdir.

Yaşadığımız süreçte dünyadaki son durumun değerlendirilmesi bizim açımızdan kaçınılmaz bir görevdir. Özellikle "körfez krizi'nin "körfez savaşı"na dönüştürülmesiyle birlikte savaş konusundaki tavır ne olmalıdır? Bu soruya her yönüyle ML'lerin bakış açısıyla yanıt vermek ve çözümler üretmek kaçınılmaz bir görevdir.

Halk Demokrasisi'nin 2. sayısında Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakı ile

emperyalistlerin bunu bahane ederek Ortadoğuda sahneye koydukları, talan ve yağmaya dayanan alçakça oyunlarına ilişkin ML tavrımızı açıklamıştık. Ancak Irak proletaryası ve devrimci hareketleri ile ulusal mücadele veren güçlerin ittifakı, savaşı iç savaşa -halk savaşına- çevirip, haklı savaşa haksız gerici savaşı önlüyor, faşist Saddam ve BAAS rejimini aşağıya getirmeye yetmedi. Ve "körfez krizi" hızla "körfez savaşı"na dönüştü.

Bugün Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakı tali duruma düşmüştür. Esas sorun başını ABD emperyalistlerinin çektiği emperyalist gerici güçlerin Irak'a savaş açmış olmalarıdır. Irak'ın Kuveyt'ten çekilmeyi kabul etmiş olması bile emperyalistleri tek yanlı olarak sürdürdükleri bu gerici yağma savaşıyla caydırılmaya yetmemiştir. Kuveyt'i işgal nedeni ekonomik çöküntüye dayanan Irak'a yüz milyonlara varan savaş tazminatlarını ve askeri gücünün yok edilmesine razı olmayı "barış koşulları" olarak öneren emperyalistlerin gerçek niyetlerinin ne olduğunu açıkça göstermektedir.

Dünyanın herhangi bir köşesinde yaprak kıvılcısa haberi olan, CIA- KGB ve MOSSAD'ın Saddam'ın Kuveyt'i işgal edeceğinden haberdar olmayışının(!) altında yatan hinoğlu hinliğin altında yatan gerçek -Saddam'ın tek başına hareket etmediği- olayların arkasındaki güçleri tarih çok yakın bir gelecekte mutlaka gösterecektir.

Görünen o ki, bazı çevrelerin Saddam'ın tek başına emperyalistlere kafa tutup anti-emperyalist savaşı palavralarının iflas ettiği, körfez krizinin başından beri emperyalistler tarafından sahnelendiği ve planladıkları gibi de biteceği gerçektir.

Ancak bundan böyle ne emperyalistler ne, Saddam'lar Mübarek'ler, Esat'lar, ne de petro-doları Avrupa ve Amerika'da tüketen Şeyh'lerin saltanatları eskisine oranla daha garantili olmayacaktır.

Emperyalistlerin körfezde oynadıkları ve bu konuda onlara piyon olan uşak devletlerin yardımıyla Ortadoğu'da yaptıkları "düzenlemeler" Otadoğu halklarının bilincinde sıçramalara neden olmuş ve bu onlara büyük bir enerji yükleyerek,

mücadelenin çeşitli motifleri ile olanaklarını sunmuştur.

Irak'taki devrimci ve Marksist hareketlere düşen görev ise ikili bir tutum gerektirmektedir. Okun esas ucunu emperyalist ve gerici ittifaka karşı çevirmek, diğer yanda da Saddam yönetimini alaşağı alletme mücadelesidir.

TC'NİN ORTADOĞU POLİTİKASI: UŞAKLIK

Savaşın başlamasıyla birlikte, savaşa girmenin her türlü yolu ANAP (ki Özal'ın isteğidir) tarafından denendi. Özellikle Irak'ın bombalanmasıyla ve ABD'nin tek yanlı propagandasının da en güçlü ses olarak Özal tarafından duyurulması, bizim ülkemizde auktan savaşın içinde olduğu imajı verilmeye çalışıldı, hala da devam ediyor. Kartmalar, sirenler, sivil savunma tatbikatları... savaş öncesi hazırlıklar... Oysa gerçek bunun tersi durumunda. ABD ve müttefiklerinin Irak'a saldırmasıyla birlikte, Adana-İncirlik hava üssünden uçaklar kalkarak Irak'ı bombalamaya bizzat katılıyorlar ve hala da bu saldırılar devam ediyor. Bir yandan "cengaver milletiz" naraları, bir yandan da "tabansız halkız" söylemleri... Cengaverlik bir yana, gerçek tabansızların kimler olduğunu sanırız bilmeyen kalmadı. Savaşın başlamasından bu yana İncirlikten kalkan uçakların Irak'ı bombalaması hala resmi olarak söylenmemiştir ve bu tavrıyla da Özal ve hükümeti tabansızlıklarını dünya aleme ilan ettiler... Şu süreçte bir başka önemli ve o ölçüde de dikkate değer gelişme de savaş sonrasında Ortadoğu'nun haritasının yeniden çizilmesinde, Kürt'lerin "hamiliği"ni yüklenme istemi. Diğer yanda da Kürt ulusal hareketinin doğal barınağı Cudi Dağı'nın bombalanması... İçerde kıyımlar, katliamlar, dışarıya ise "sahiplenme"... Ve Kürtçe üzerindeki yasal kısıtlamanın kaldırılmasına ilişkin hükümet kararı ile şov yapılırken diğer taraftan geçtiğimiz günlerde, binlerce sağlık emekçisi, sözde çok insancıl - çocuk ve analı- görevlerle savaş hazırlığı için Güneydoğu'ya sevk edildi. "Sivil savunma tedbirleri" yo-

ğunlaştı. Asker ve silah sevkiyatına hız verildi. Bu gelişmeler karşısında "baba"can tavırlar takınan geç kalmış "demokrat" Demirel'de hükümetin savaş politikasına destek vermeye başladı. Böylece bütün palavaraları açığa çıktı ve gerçek bir halk düşmanı olduğunu gösterdi. İnönü'nün Zayıf'ta olsa savaşa karşı direniyormuş görüntüsü veren iki yüzlülüğüne dahi tahammül edemiyen Özal ve denetimindeki hükümet. TRT ve basından öylesine bir şövenizm pompalıyorlar ki, AET'nin uşağı komprador İnönü'yü bile Saddam'ın adamı ilan etmeye hazırlıyorlar. Böylece cılız da olsa bir tek çatlak sesin bile çıkmasına izin vermiyerek, tam bir "Milli Birlik" görüntüsü ile, Vatan, Millet Sakarya nutukları ile kitlelerin talan savaşına karşı muhalefetini etkileştirmeye çalışıyorlar.

Düzen partilerinden birinin göstermelik itirazlarına karşı bile, komplo ve tertip içinde olanlar, halka neler yapmazlar ki! Yarın savaşa karşı çıkan halkın % 90'ını "hain" ilan edecekler ve "savaş hali" yasalarıyla ezmeye çalışacaklardır. Savaşa karşı gelişen kitle gösteri ve yürüyüşlerine karşı alçakça saldırıları ile yaptıkları da bu değil mi? Her zaman iktidarı haince kullananlar, suçlarını gizlemek için böyle yapmışlardır.

Devrimci politika işçilerin, köylülüklerin, memurların, bütün halkın bakalarının yararını savunan politika; Dünya işçileri ve emekçilerinin enternasyonalist kardeşliğine dayanan devrimci politika mutlaka bu şövenist, faşist polikadan farklı olmalı ve kendini açıkça ifade etmelidir. Bu politika esas olarak emperyalist saldırganların başarısızlığa uğratılması ve püskürtülmesi pratiğine dayanmalıdır. Bunu bağı olarak bir diğer görev ise Saddam ile bölgedeki diğer faşist, gerici yönetimler alaşağı edilerek emperyalizme karşı zaferin, Halk Demokrasisi, Bağımsızlık ve Sosyalizmin zaferi ile taçlandırılmasıdır.

"Kağıttan kaplan" emperyalistlerin Orta-Doğudan sökülüp atılması ve halkların kurtuluşu için yapılması gereken budur. Gerisi laftır ve tiksinti verici bir iki yüzlülüğün başka hiç bir anlam ifade etmez.

KADIN VE KADIN SORUNU ÜZERİNE

RIZA ÖZEN

Dünya Kadınlar Günü 8 Mart'ın Anlamı ve Önemi

Kadın sorunu üzerine söylenen ve yazılan şeyler içinde 8 Mart'ın ayrı bir yeri ve önemi vardır. Bu ve bugünün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü olması nedeniyle konuya öncelikle Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün tarihçesiyle girmek istiyoruz.

Dönem olarak kapitalizmin gelişmesiyle birlikte kendiliğinden bir sınıf olmaktan çıkarak, kendisi için bir sınıf olma karakteri kazanan proletarya, önceleri sadece ekonomik-demokratik talepler uğruna örgütlenip müca-

dele yürütürken, kendiliğinden sınıf olmadan sıyrılıp kendisi için sınıf olma bilinci geliştikçe giderek iktidar mücadelesine -sınıf iktidarı mücadelesine- yönelen bir örgütlenme ve mücadele içine girmiştir. Bu saflaşma doğal olarak ortak hedefe yönelik, ama farklı talepleri olan çeşitli sınıf karakterli örgütleri de ortaya çıkarmıştır. Üretici güçlerin gelişimi, sınıfların farklılaşmasını ve ayrışmasını net bir şekilde ortaya çıkarınca, her sınıfın kendi sınıf temelinde örgütlenmeleri ve mücadele vermeleride kaçınılmaz olmuştur.

Elbetteki bu örgütlerin en önemlisi proletarya partisidir. İlk kez Marks ve Engels döneminde

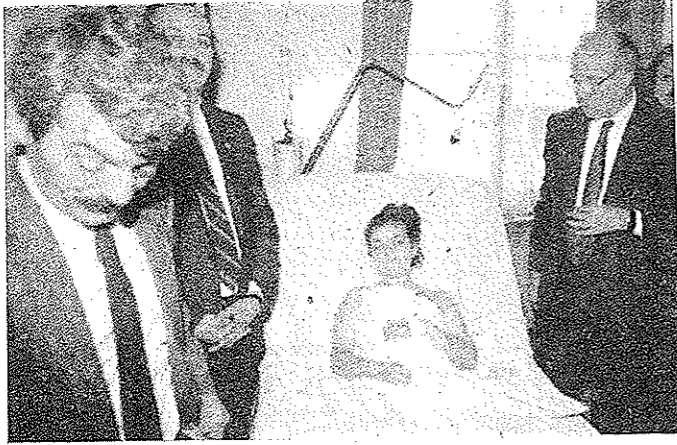
Anarşizme ve Reformizme karşı yürütülen ideolojik mücadele temelinde ortaya çıkan Proletarya Partileri, 1864 yılında içlerinde reformistlerin ve anarşistlerin olmasına rağmen 1. Enternasyonal adı altında toplanmıştır. Daha sonra bunun dağılması üzerine 1889'da aynı işleri görececek olan 1. Enternasyonal toplanmıştır.

11. Enternasyonal, sosyal-şöven ve revzyonist bir çizgi izleyen burjuvaların eline geçmeden önce, 1910 yılında Kopenhag'da toplanan bir konferans düzenlemiş, konferansta birkaç kadın komisyonu oluşturulmuş, bu konferansta alınan kararla, 8 Mart, Dünya Emekçi Kadınlarının birlik dayanışma ve mücadele günü olarak ilan edilmiştir. Esas olarak bu komisyonun oluşturulmasında ve 8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü ilan edilmesinde Alman Marksist kadın Klara Zetkin ve diğer Marksist kadınların büyük çabaları ve rolü olmuştur. Ve dünya işçi ve emekçi kadınlarına güzel ve anlamlı bir gün armağan etmişlerdir.

Tabiki 8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak ilan edilmesinin özel bir nedeni ve anlamı vardır. Çünkü bugün, yani 8 Mart'ta dünya güçlü bir işçi kadın eylemine sahne olmuştur. Amerika'nın New York kentinde kırkbin / tekstil işçisi 8 Mart 1857'de ağır çalışma koşullarını, oniki saatten fazla günlük iş saatini, düşük ücretleri ileri sürerek, çalışma ko-

şullarını değiştirmek ve yeni haklar elde etmek için mücadeleye atılmışlar ve bayrak açmışlardır. O gün sokaklara dokuma işçilerinin kanı aktı. Ama insanlığa, işçi ve emekçi kadınlara, 8 Mart gibi tarihsel bir günü de kazandırmış oldu. Bu nedenle emekçi kadınların ilk örgütlü mücadele ve direnişi

olması nedeniyle, 8 Mart Tüm Dünya Emekçi Kadınlarının Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü olarak ilan edilmiştir.

1910 yılında bu özel günün ilan edilmesinden sonra, her 8 Mart'ta milyonlarca emekçi kadın ve sosyalistler büyük coşku ve heyecanla geçmişteki mücadelelerini anarak ve gelecek için dersler çıkararak bugünlere gelmiştir.

Biliyoruz ki, tarih özünde sınıf savaşımının tarihidir. Ezenler-ezilenler arasındaki savaşım-larla yazılır. Ve tarihi ilerleten de ezilenlerin ezenlere karşı isyanı, başkaldırısı ve mücadelesidir. Sınıf mücadelesinde emekçi halk, sınıf ve tabakaları örgütlemek, onları mücadele alanına çekmek, mücadeleyi ilerletip, geliştirip güçlendirerek yeni mevziler kazanmak için, geçmiş hatalardan dersler çıkararak, olumlu değerler üzerinde yükselerek ve bırakılan mirasa sahip çıkarak yürümek gerekir. Bunun içindir ki, Klara Zetkin 1910 yılında yapılan konferansta kırkbin tekstil işçisinin başkaldırı, direnişini unutmayıp uluslararası komünist enternasyonal'e 8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak ilan edilmesini sağlayarak enternasyonalist görevini yerine getirmiş oldu. 8 Mart kutlamaları aynı zamanda işçi ve emekçi kadınların, sınıfların ortaya çıkışından bu yana, toplumda ezilenlerin, ezileni ikinci sınıf insan konumun-

dan kurtulmaları yolundaki mücadelelerin manivalası olmuştur. Bu kavga günlerini 8 Mart'ların yaratıcısı Amerikalı tekstil işçilerini saygıyla anıyoruz. Enternasyonalist bir anlayışla 8 Mart'a özel bir anlam yükleyen ve Tüm Dünya işçi ve emekçi kadınlarına armağan eden Marksist Klara Zetkin'i, Roza Lüksemburg'u, Kollanta'yı ve devrim için şehit düşen tüm kadınları saygıyla anıyoruz.

8 Mart'ların devrimci ve ihtilalci özüne, emperyalizmin ve revizyonizmin saldırmasıyla birlikte, kutlamalarda oluşturdukları burjuva çizgi, burjuva kadınların 8 martları olarak kutlanır oldu. Burjuvazi 8 Mart'ı sınıfsal özü ve sınıfsal karşıtlığı gizliyerek ve onu, esasını ve temelini oluşturan bu özden soyutluyarak kendi burjuva dünya görüşünü yaymanın bir aracı olarak kullanmaya başladı. Yozlaştırarak ve içini boşaltarak, işçi ve emekçi kadınların köleliğinin kaynağı olan mülkiyet düzeninin kutsandığı basit kültürel şenliklerine dönüştürdü. Her zaman olduğu gibi burjuvazi kendi çıkarı için proleter ideoloji ile her cephede çeşitli biçim ve yöntemlerle mücadele ediyordu. Kısacası beklenmeyen bir şey de değildi.

Özellikle devrimci durumun yükseldiği ve sınıf mücadelesinin keskinleştiği tarihsel dönemlerde, emeğin sermayeye karşı devrim ve özgürlük savaşının bir

parçasını oluşturan 8 Martlar, birinci ve ikinci Emperyalist Paylaşım Savaşı içinde, Enternasyonalistlerin önderliğinde Avrupa ve Amerika'nın işçi-emekçi kadınları bu kutlamaları savaşa, yağmacı ve sömürgeci kendi burjuvalarına karşı, faşizme ve sermayeye karşı mücadele ve kavga silahı olarak kullandılar.

Yine Ekim Devrimine doğru Bolşevik Partinin şiarı ile savaşa ve Krenski Hükümetine karşı yönelen 1917 8 Mart'ı, Sosyalizmin inşası dönemindeki kutlamalarda Enternasyonalizm ruhunu yükselten, proleter ideolojiyi işçi ve emekçi kadınlar arasında yayan, kadınları sosyalizmin inşasına seferber eden ve kadının kurtuluşu önündeki engelleri ortadan kaldırma günleri oldu. O engellerki, asırlar boyu kadının, ezilenin ezilene yapılmasının ve kadının köleleştirilmesinin temelini oluşturuyordu.

Peki, Dünya Emekçi Kadınlarının Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü olan 8 Mart'ın 133. yıl dönümünde Türkiye'nin, Türk-Kürt ulusu ve Çeşitli Milliyetlerden Emekçi Kadınları için 8 Mart kutlamalarına nasıl bakılmalı? Nasıl işlevler yüklenmelidir? 8 Mart'ta, hangi boyutta ve hangi hedefler için mücadeleye atılmalı?

Burjuvazinin bilinçli olarak yozlaştırıp, içini boşaltarak piyasaya sürdüğü ve kendi burjuva ideolojisini yaymanın bir aracı olarak kullandığı 8 Martlara karşı kesin tavir almalı ve 8 Mart'ın özünü teşkil eden sınıfsal yönünü kitlelere kavratmalı, burjuvazinin çarpıtmasına ve yozlaştırmasına karşı mücadele vermeli.

Kadının ezilmişliğine ve kadın köleliğine son vermenin tek yolu olan Enternasyonalist geleceğe sahip çıkmalı, olayı sınıfsal özün-

den koparmamalı.

İşçi ve Emekçi Kadınlar ülkesinde sınıf kardeşleri erkeklerle Emperyalizme, Faşizme ve Egemen güçlere karşı devrimci mücadeleyi yükseltmeli, egemen güçlerin azgın sömürü düzenine, baskı, terör ve işkencelerine, Kürt Halkına karşı uygulanan katliamlara ve soykırımlara karşı en aktif bir biçimde mücadele yerini almalı. Dünya karşı-devrim cephesinin devrimci değerlere, sosyalizme ve Marksizme-Leninizme karşı yürüttüğü her türden saldırıya, onun panzehiri olan devrimci mücadeleyle karşılık vermeli.

Enternasyonalist bir ruh ve anlayışla dünya proleteryası ve halklarının devrim ve sosyalizm kavgasıyla, devrimci ulusal kurtuluş hareketleriyle dayanışmayı canlı ve yüksek tutmalı. Türkiye'de kadın olarak ezilme ve sömürülenin, köleleştirilmenin bütün biçimlerine, burjuva-feodal kültür ve değer yargılarına, erkek-egemen anlayışına ve ev köleliğine karşı mücadeleyi yükseltmeli. Güçlü, kitlesel ve militan çizgide 8 Martlar yaratılmalı.

8 Mart tüm dünyanın emekçi kadınına, Türkiye'nin emekçi kadınının hem sınıfsal, hem ulusal, hemde erkek egemenliği baskısını en ağır biçimde gören emekçi Kürt kadınına, beyni ve yüreği emekten ve devrimden yana olan tüm kadınlara kutlu olsun!

YAŞASIN DÜNYE EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ 8 MART!

Tarihsel Gelişim Süreci İçinde Kadın.

Toplumlar tarihine baktığımızda, ezilenlerin tüm toplumsal büyük hareketlerinin, kadınların şu veya bu biçimde katılımıyla olduğunu, kadınların katılımı olmadan yürümediği görmekteyiz. İnsanlık tarihi bize bunu göstermektedir. Ezilenlerin ara-

sında en ezilenler sıfatını taşıyan emekçi kadınlar, özgürlük kavgasının ve toplumsal olayların dışında kalamazlardı. toplumsal ve tarihsel süreç bize kalmadıklarını gösteriyor. Haksızlığa, baskıya, zulme ve sömürüye karşı değişik biçim ve yöntemlerle bu mücadelede yerini aldılar. Blindiği gibi kölelerin isyanı ve kurtuluş hareketinde onbinlerce kadın kahramanca bu mücadelenin ve kavganın içinde yer almıştır. Keza serflerin özgürlüğü için savaşanların içinde onbinlerce kadın vardı. Çağımızın en güçlü ve en büyük sisyal, toplumsal ve tarihsel hareketi olan işçi sınıfının devrimci hareketinin milyonlarca emekçi kadını etkilemesi, mücadele alanına çekmesi ve milyonlarca kadının bu bayrak altında toplanması bunun en büyük kanıtıdır.

Bu anlamda kadın sorunu çok önemli sorunlardan biri olduğuna göre, bu konuyu tarihsel ve toplumsal bütünselliği içinde ele alıp irdelemek gerekiyor. Marksizmin-Leninizmin konuya ilkin bilimsel yaklaşımını temel alarak, doğru hatta yürüyen, doğru politikalar üreten ve doğru bir kavrayışa ve perspektife sahip olmak gerekiyor. Konuyu çarpıtan ve sınıfsal temelden soyutlayarak, özünü boşaltıp, yozlaştırarak soysuzlaştıran burjuva anlayışlarına karşı kararlı bir mücadele yürütmek gerekiyor.

Biz burada, kadınların ilkel komünal toplumdan günümüze kadar geçirdikleri evrimleri uzun uzun anlatmak yerine, daha yararlı olur düşüncesiyle esas olarak günümüzde kadın ve kadın sorununu içinde bulunduğu durumu, bu konuya bakış açısında ki doğru ve yanlış yönelimlerin ne olduğunu, doğru bir politikaya sahip olmanın yolunun ne olması gerektiğini vurgulayarak ortaya koymaya çalışacağız. Ama buna geçmeden önce aile olayına kısaca bakalım.

Aile.

Aslında aile, başlı başına ele alınarak araştırıp incelenmesi gereken önemli ve karmaşık bir konu. Engels, "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı eserinde aileyi, tarihi gelişim içinde tüm boyutları ve yönleriyle ele alarak konuya açıklık getirmiş ve bu konuda yararlanacağı-mız temel bir eser sunmuştur. Ama biz konumuz içerisinde aileyi ve tarihi gelişim sürecini uzun uzadıya anlatmaktan çok kısa ve öz olarak koymaya çalışacağız.

Öncelikle belirtelim ki aile, ortaya çıkışından bu yana değişmez bir sosyal kurum veya kuruluş değildir ve olmamıştır. Çağlar boyunca kaçınılmaz olarak değişikliğe uğramıştır. Ailenin evrim geçirmesi ve değişikliğe uğrayıp yeniden biçimlenip şekillenmesi son analizde dönemin toplumsal yapılarının ekonomik faktörleri ile belirlenmiştir. Yani aile biçimi, toplumsal yapının ürünüdür. Var olan sistemin ekonomik temelini sosyal ilişkilerini ve kültürünü yansıtır. Ailenin gelişip değişmesinin yeniden biçimlenip şekillenmesinin, toplumun gelişip değişmesi ile paralellik gösterdiğini ve birlikte yürüdüğünü görüyoruz. Ve şimdiye kadar toplum geliştikçe aile biçimide gelişmiş, toplum geliştikçe aile biçimide değişmiştir.

Engels, aile biçimleri konusunda "yaşamının büyük bir bölümünü bugün de New York eyaleti içinde yaşayan İrokualar arasında geçirmiş ve onların aşiretlerinden biri (Sendikalar Aşireti) tarafından kardeş edinilmiş bulunan Morgan'a başvurur. Morgan da esas olarak dört aile biçimi üzerinde durur.

1. Kandaş aile
2. Ortaklaşa aile
3. İki başlı aile
4. Tek eşli aile

Morgan'a göre;
"1. Kandaş aile: Ailenin ilk aşaması. Bu aşamada, karı-koca guruları, kuşaklara göre ayrılmışlardır. Ailenin sınırları içinde, bü-

tün büyük babalarla büyük anneler, kendileri arasında karı-kocadılar; onların çocukları, yani analarla babalar için de durum aynıdır; onların çocukları da kendi aralarında, üçüncü bir ortak eşler çemberi ve bu çocukların çocukları, yani birinci kuşağın torun çocukları, dördüncü çemberi meydana getireceklerdir..."

Bu aile biçimi üzerine anlatılanlardan sonuç ve öz olarak şunu anlıyoruz: Yalnızca

yukarı kuşakla aşağı kuşak, yani ana babalarla çocuklar arasında evlilik hak ve ödevleri söz konusu olamaz.

" 2. Ortaklaşa aile: Örgütlenmenin ilk adımı, ana-babayla çocuklar arasındaki karşılıklı cinsel ilişkinin yasaklanması olduysa, ikinci adımı da, kardeşler arasındaki cinsel ilişkinin yasaklanması olmuştur. İlgililerin büyük bir yaş eşitliği içinde bulunmaları nedeniyle, bu ilerleme, birinciden son derece daha önemli, ama çok daha güç idi. Büyük bir olasılıkla, önce karındaş (yani ana tarafından) kardeşler arasındaki cinsel ilişkilerin yasaklanmasıyla başlayan bu ilerleme, yavaş yavaş gerçekleşti. Önceleri tek tek durumlara bağlı olan bu yasak, zamanla kural haline geldi..."

Bu aile biçiminde bir önceki kandaş aile biçimine göre olan değişiklik, kardeşler arasındaki cinsel ilişkinin yasaklanmasıdır.

" 3. İki başlı aile: Bir erkekle bir kadını, az çok uzun bir zaman için birbirine bağlıyan belirli bir evlenme biçimi, grup halinde evleme rejimi zamanında, yada daha eskidende vardı; erkek, bir

liğa, eş aldatma ve fuhuşla tamamlanan tek eşlilik karşılık düşüyor" (Ailenin, Özel mülkiyeti ve Devletin Kökeni. sf. 90)

Bu konunun başında da belirttiğimiz gibi aile, dönemlerin toplumsal yapılarına dek düşecek biçimde değişikliğe uğrayarak günümüze kadar gelmiş, bu günkü tek eşli aile, yani çekirdek aile biçimini almıştır. Değişikliğe uğrayarak geldiğine

çok kadın arasında, bir baş kadına sahipti ve onun için, öbürleri arasında esas koca idi."

" 4. Tek eşli aile: İki başlı aileden doğar; kesin yengisi, başlangıç durumuındaki uygarlığın belirtilerinden biridir, babaları kesinlikle bilinen çocuklar yetiştirmek amacıyla, bu aile, erkek egemenliği üzerine kurulmuştur; babalığın kesinlikle bilinmesi gerekli idi, çünkü bu çocuklar, dolaysız mirasçılar olarak, bir gün babalarının servetine sahip olacaklardır. Tek eşli aile, iki başlı evlilikten, artık taraflardan ikisinde istedikleri zaman çözümlenecekleri evlilik bağına daha sağlamlaşmasıyla ayrılır. Genel kural olarak, şimdi yalnız erkek bu bağı çözer ve karısını boşayabilir. Sadakatsizlik hakkı, ayrıca, hiç değilse töre tarafından şimdiye kadar erkeğin tekelinde bırakılmıştır."

Daha sonra Engels şu sonuca varıyor:

" Demek ki, kaba çizgilerle, insanlığın gelişmesindeki belli başlı üç aşamaya uygun düşen, belli başlı üç evlilik biçimi var. Yabanlığa, grup halinde evlilik, barbarlığa, iki başlı evlilik; uygar-

göre, tek eşli aile biçimi gelecek için sürekli olacak mı? Elbette ki insan bunu düşünecek ve buna yanıt arayacaktır. Sanırım buna verilmesi olanaklı tek yanıtta, şimdiye kadar, olduğu gibi, toplumdaki gelişim ve değişme bağılı olarak aile biçiminde değişeceği gerçeğidir. Ama uzak bir gelecek de eğer tek eşli aile toplun gereksinimlerine cevap veremeyeceği duruma gelirse, yerini alacak olan aile biçimini nasıl olacağını şimdiden söylemek mümkün değildir. Bunu, o dönemin özellikleri belirleyecektir ve o dönemin nesli nasıl yaşıyacağına kendisi karar verecektir.

Şimdi bıraktığımız yere dönelim ve devam edelim.

Kadının yüzyıllar boyu ezilmişliği, sömürülmüşlüğü ve horlanmışlığı günümüze kadar gelmiştir, bugünde hala devam etmektedir.

Kadın kimi zaman her türlü kötülüğün kaynağı sayıldı. Günah keçisi olarak gösterildi, uğursuzluğun kaynağı olarak gösterildi. kimi zaman kadın, erkeğin el kiridir denilerek, horlandı ve yerden yere çalındı, kimi zaman cinselliği bir zevk aracı olarak pa-

zarlandı ve hep emeği sömürülerek sırtından milyonlar kazanıldı. kimi zaman da "cennet anaların ayakları altındadır" denilerek sahte değerler biçildi. kutsallığından ve saygınlığından dem vuruldu.

Kimi zamanda doğru olarak erkeğin omuzdaşı, yoldaşı, ve kavga arkadaşı olarak görüldü. Sınıf bilinciyle hareket ederek zulmün, zorbalığın, sömürü ve çirkinliklerin üzerine erkekle birlikte yürüdü. Tarihi birlikte yaratmak için atıldı kavgaya. Gerçek anlamda mutluluğun yolunun ancak ve ancak tüm kötülüklerin olan sömürü düzenine karşı çıkarak çirkinliklerin yeryüzünden silmekten geçeceğini bilerek hareket etti.

Kadınlarımız niçin böyle bir yaşamda ömür törpüler? Nedir bunun kaynağı ve hangi temele dayanmaktadır? Her halde bunun nedeni bazı kötü niyetli insanların bu dünyada varlığından veya kadınların lanetlenmiş olarak doğmasından kaynaklanmıyor. İçinde yaşadığı ve kendisini kuşatan bu ortam ve koşullar, ne tek tek insanların niyetleri savunucudur, nede ondan kaynaklanan bir durumdur. Kaynağı, toplumsal düzendir ve bu düzenin onu baskı altına alan, onu köleleştiren üretim ilişkileridir ve son

analizde kadının üretimdeki, üretim içindeki konumu ve yeridir. Sömürü düzeninin yarattığı ve ürettiği onlarca sorundan biridir kadın sorunu. Fakat aynı zamanda en önemli ve temel sorunlardan biridir. İşte bu anlamda üzerinde önemle durulması, kafa yorumları ve çaba sarfedilmesi gereken bir konudur.

Peki nedir bu kadın sorunu, nasıl ortaya çıkmıştır, insanlığı daha doğrusu devrimcileri ve Marksist-Leninistleri neden bu denli ilgilendirmektedir? Ve bu sorun nasıl ve hangi yolla, hangi çözümlenmelerle ortadan kalkacaktır? Sosyalizmde ve sosyaliz-

min inşası ile birlikte sorun tümüyle çözümlenmiş ve oradan kalkmış olacaktır?

Diyebiliriz ki, özel mülkiyet ortaya çıktı, insanlar arasındaki ilişkiler bozuldu. İnsanın insan tarafından sömürülmesi olayının başlaması, sınıfların ortaya çıkmasını da beraberinde getirdi. Kadın ve marksizm kitabında belirtildiği gibi "kadının köleleşmesi, ailenin kabile ile zıtlığı, özel mülkiyetin geliştiği, toplumun sınıflara bölündüğü ve sınıf uyumsuzlukları dizginini sıkı sıkıya tutmak ihtiyacından devletin doğacağı tarih öncesi dönemle aynı zamana gelir." (Shf. 16) Ve Engels'inde dediği gibi: "Tarihte kendini gösteren ilk sınıf çatışması; yani köle sahiplerinin köleler üzerindeki baskısı, erkekler-kadın arasındaki uzlaşmaz karşıtlığın, karı-koca evliliği içinde gelişmesi ile; ve ilk sınıf baskısında dişi cinsin erkek cins tarafından baskı altına alınmasıyla aynı zamana rastlar". (Ailenin, Özel mülkiyeti ve Devletin kökünü. Shf. 94)

İlkel Komünal toplumun anaerkil düzeninde kadın, ev ekonomisi üzerindeki belirleyici rolünden ve çok yönlü üretici konumundan dolayı erkekten önce gelirdi. Yani belirleyici olan kadının dumuyudu. Erkek ikinci konumdaydı.

Ama kadın, Anaerkil düzenin yıkılmasıyla birlikte büyük tarihsel yenilgisini almış oldu. Ve kadın artık ikinci plana düştü. Ezilip sömürülüp, horlandı. Bundan sonra kadın artık ikinci cins olarak devam etti, böyle muamele gördü. Böylece emekçi kadınlar sınıfsal baskının yanında birde kadın olmasından ötürü sömürü ve zulmün pençesine takıldı. O gün bu gündür kadın sorunu yaşamın çok önemli bir parçası olarak devam edegelmiştir. Gerek köleci toplumda, gerek feodal toplumda ve gerekse kapitalist toplumda kadın sorunu göreceli bir farklılaşma göstermiş-

se de özü asla değişmemiş ve aynı kalmıştır. Onun kadın olmadan önce insan olduğu ve insan olmasının doğal sonucu olarak erkek cinsle eşit haklara ve sorumluluklara sahip olduğu gerçeği sürekli gözardı edildi, kabul edilmedi. Kapitalizmle birlikte kadın, ilkel kölelikten sadece modern köleliğe terfi etti. Elbetteki önceki toplumlara göre kapitalizmin teknolojisinden şu veya bu oranda yararlanan modern bir köleliğe. Kadınlar üzerindeki bu horlanmışlığa, baskıya ve sömürüye karşı çıkan burjuva demokratlar, küçük burjuva aydınlar ve feministler gibi çeşitli akımlar, sorunun özüne inmedikleri için (zaten sınıfsal karakterleri gerçeği inmeleri de düşünülmezde) soruna ancak kıyısından köşesinden ve yüzeysel olarak değinebildiler. Çünkü meselenin esas yönünü göremiyorlar ya da bilinçli olarak gözardı ediyorlardı. Bu nedenle yaptıkları enfazla şey, kadın hakları konusunda bir takım reformların yapılmasını sağlamaktı. Bunlar da zaten reformist bir anlayışla ele alındığından sömürü ve kurulu düzen için bir rahatsızlık yaratmıyordu. Hatta sömürü düzeninin çirkinliklerini örtmeye yarıyordu da denebilir. Ama bundan, bizlerin bu düzende de olsa bir takım reformların yapılmasında, ekonomik ve demokratik hakların kazanılmasından yana değiliz anlayışı çıkarılmamalı. Böyle bir şey düşünülemez, böyle bir sol sekreter anlayışın önu kapalıdır, çıkmazdır. Konu üzerine lenin'in şu sözleri her şeyi daha iyi bir şekilde vurgulamakta ifade etmektedir. lenin diyor ki: "Sosyal devrim, tek bir savaş değil, aksine, ekonomik-demokratik değişikliklerin bütün sorunları üzerinde verilecek bir sert savaş düzenidir ve bu savaşların başarıyla tamamlanmasından sadece sömürge burjuvazi etkilenecektir." Bizler prensip olarak doğru bulduğumuz her şeyi isteriz ve

yapmaya çalışırız. Ama nihayi kurtuluşun yolunda asılan temelden kopmamak kaydıyla.

Sosyalizmin ütöpik olarak tartışıldığı (O Ven Fourier, Saint Simon vb) dönemlerde doğal olarak kadın sorununa da ütöpik olarak yaklaşıldı. Bu, varolan anlayışın genel sonucuydu, yansımasıydı. Bunlar (Ütöpikler) her ne kadar "toplumsal ilerleme ve çağ değişimleri, kadınların özgürlüğe doğru ilerleyişiyle orantılıdır. Toplum alanında gerilemeler ise kadınların özgürlüğünün azalmasıyla meydana gelirler. Kadın imtiyazlarının gelişmesi tüm toplumsal ilerlemenin genel ilkesidir. Kadınların kurtuluş derecesi genel kurtuluşun doğal derecesidir, kadını kölelikle tutmakla, hiç kimse kendisini, erkeğin kendisinden daha ağır cezaya çarptırmaz" deselerde, aslında kadına hazırlanan akıbetten üzüntüye kapıldılar, kadının kurtulmasını cinse başıbozuklukla karıştırarak, kurtuluşu tarihi gelişimde görmeyip, tutkuların serbestliğinde buluyorlar. (Kadın ve Marksizm. Shf. 31-33)

Genel olarak ileri sürülen bu tez ve yaklaşımların deni bir irdemesini yapan Marksist-Leninistler, sorunu bilimse temelde ele alarak açıklık getirip somutlaştırdılar.

Sorunun nihayi olarak çözümlenmeye yönelmesinin ve giderek çözümlenmesinin sınıf mücadelesinden geçeceğini ve mücadelenin proleterleri lehine sonuçlanmasıyla olabileceğini açık bir dille ifade ettiler.

Örgütlü kadın hareketlerinin günümüzde esas olarak iki gruba ayrıldığını görüyoruz. Bunlar burjuva ve emekçi kadın hareketleri olarak isimlendirilmektedir. Birisi kadın sorunun sınıfsal temelde ele alır, diğeri ise olaya burjuva çerçevede yaklaşır. Burjuva nitelikli kadın hareketleri aynı zaman da iki biçimde görünmektedir. Bizzat burjuvazinin örgütlendiği "Kadın Hakları ve

Korunması" ve benzeri adlar altında hareketler ve diğeri yine burjuvaziye hizmet eden "Feminis Kadın Hareketleri". Özellikle 80 sonrası Türkiye'sinde de Feminizmin kendisini göstermeye başladığını görüyoruz.

Burjuva kadın, kapitalist toplumda erkeği ile eşit olmak özlemi içindedir. Buda ancak yasalar karşısında arzulanmaktadır. İsteğin temeli, yasaların kadınların haklarını kısıtlayan yanlarının değiştirilmesi veya kaldırılmasıdır. Bu talepler seçme, seçilme hakkı, meslek edinme, eğitim ve benzeridir. Erkeğin üstünlüğü yine özde kabul edilmekte.

Burjuva kadın hareketinin diğeri bir kanadıda Feminist hareketi Kuşkusuz birinciye göre daha geniş tabanlıdır. Şu veya bu ölçüde emekçi kadınları etkileme içinde olan bu hareket, sınırlı düzeyde de olsa düşünsel ve örgütsel anlamda geçmişten beri emekçi kadınlar arasına sızmayı başarmış ve belki çabalarıyla günümüze kadar değişik görüşler ve isimlerle gelmişlerdir. Ve bu anlamda Feminizm, feminist hareketlerin kadın sorunu konusundaki görüşleri öz olarak ortaya konması ve irdelenmesi gereken bir konudur. Yani Feminizm nedir, soruna nasıl ve hangi temelde yaklaşmaktadır? Getirdikleri bir alternatif görüşleri var mıdır? Başka bir deyişle, kadın sorunundaki ve dünyaya bakış açılarındaki perspektifleri nedir?

Feminizmin Tarihsel Gelişimi:

Feminizm sözcüğü ilk kez 1872'de kullanılmıştır. O günden sonra tüm kapitalist ülkelerde şekillenmeye başlamış olan "Feminist Kadın Hareketi" günümüzde burjuvazinin emekçi kadınlar arasına sokmaya çalıştığı, reformist ve son tahlilde karşı-devrimin hizmetinde bir hare-

kettir.

Burjuva kadın hareketinin toplumsal bir etkinlik göstermesi ilk olarak 1789 Fransız Devriminde oldu. İnsan Hakları Beyannamesi yayınlanınca, Feminist hareketin yaratıcılarından Olympe de Gouges'de bir Kadın hakları Beyannamesi yayınladı. Fakat ilk kadın örgütlerinin yöneticileri-Olympe de Gouges, Rose Lacombe-giyotinin bıçağı altında can verdiler. Ve tüm kadın kuruluşları yasaklandı. Daha sonraki süreçte ayrı program doğrultusunda çok sayıda kadın grupları oluştu. Örgütlü ve planlı mücadelelere tanık olundu. 19. yüzyıl boyunca süren Avrupa'daki burjuva devrimlerinde Feminist hareket radikal bir çizgi izledi.

1848 Devrimleri genelde burjuvaziye gericileştirirken, Feminist hareketin radikalliğini de törpüledi, erezyona uğrattı.

Tarihin ilk proleter devrimi ve devleti olan Paris Komünü'nün vahşice bastırılışı karşısında feminist hareket tümüden reformcu laştı önceki radikal konumu kaybetti.

Dünyada Ekim Devrim'iyle başlayan yeni bir çağda, yeni bir dönemde feminist hareket sosyalizm karşıtı idi. Bugünkü feminist liderlerinde kabul ettiği gibi 1920'lerden 1960'ların ortalarına kadar örgütsel bir dağınıklık ve eylemsizlik dönemini yaşadı feminist hareketler. Genel olarak tüm dünyada toplumsal ve ulusal mücadelelerin, halk hareketlerinin yükselik göstermesiyle birlikte 1960'larda Avrupa ve Amerika da burjuva kadın hareketleri bir yükseliş gösterdi. Bu dönemde feminist hareketinin yeni hedefini, cinsel özgürlük, kadının aile içinden koparak bireysel özgürleşmesi, serbest cinsel aşk şeklinde özetliyebiliriz.

Somut olarak ifade edecek olursak bir feministin temel felsefesi öz olarak şudur: "Kadınla erkek hayatın her alanında eşit olmalıdır. Mevcut eşitsizliğin

kaynağı erkektir. Devleti erkekler ellerinde bulundurdukları için devlet kadın üzerinde bir baki aracı olarak kullanılmaktadır. Kadın-erkek eşitliği sağlanırsa mücut devlet kadınlar üzerinde baskı aracı olmaktan çıkar. Hedefe varmak için yürütülecek çalışmalar, kurulu düzen içerisinde erkeklere karşı yürütülen mücadele temelinde olmalıdır."

Feminist grupların arasında bazı farklılıklar bulunmasına rağmen feminizmin kurulu düzeni değiştirmek gibi bir derdi, bir sorunu yotur, Feminizmin sınıf temeline, sınıf gerçeğine kapalıdır. Burjuva hatta yürümektedir. Feminizm, bir felsefi akım değildir. Eşitlikçi akımların ve sosyalizmin bir yansıması olarak doğmuştur. Feminizm, toplumsal yaşam içinde ekonomik, politik, toplumsal, tarihsel, felsefi ve kültürel alanlarda somut çözüm ve öneriler sunmamıştır, sunmamıştır.

Objektif gerçekliği bir türlü kavrayamayan veya kavramak istemiyen feminizm, bir bilim olmadığı ve de bilimsel temele dayanmadığı gibi, kendine özgü bir metod ve yöntemde sahip değildir. Kendi içlerinde de bir karmaşa sürüp gitmektedir.

Kendisine "Yeni Feministler" ya da "Sosyalist Feministler" diyen bir grup ise, sınıf gerçeğini kabul ettiklerini, olaya sınıf temelinde yaklaştıklarını savunmaktadırlar. Fakat bilindiği gibi, Teorik düzeyde savunulan görüşler ancak ona uygun çalışma tarzıyla bütünleştiği oranda bir anlam ve değer kazanır. Bu anlamda sözde kabul ettiklerini söylemeleri soyut bir yaklaşımdan öteye gitmemektedir. Bunlar sosyalizmle feminizmi uzlaştırmaya çalışan siğ ve eklektik bir anlayışa ve konuma sahiptirler.

Günümüzde feminizm üst düzey gelir grupları kadınlarından, küçük burjuva ve işçi aristokrasi konumundaki kadınlara kadar değişik sınıf ve tabakalardan olan kadınlarca farklı gruplar te-

melinde savunulmaktadır. Ama bir gerçek varki-sınıf gerçeğini lafta kabul ettiğini söyleyenlerde dahil- hepsinin birleştiği nokta erkek düşmanlığıdır. Sadece erkeğe karşı mücadelede değişiklik göstermektedirler. Hatta bir kısım feministler işi öyle bir noktaya götürüyorlar ki, erkekle her türlü ilişkiyi redderek, kendi aralarında lezbiyen ilişkilere dahi girerek erkeksiz bir dünyada da yaşanabileceğini kanıtlamaya çalışıyorlar.

Geçen yıl hemen hemen tüm cezaevlerinde süren bir eylemlilik döneminde bir grup feminist cezaevlerindeki açlık grevlerini desteklemek için siyahlar giyerek gösteri yapmıştı. Ve bu durum feminist gruplar arasında yoğun tartışmalara neden olmuştu. Gösteriyi düzenleyenlere yoğun saldırılar vardı. Anlayış öz olarak şu idi: "Nasıl ki proletara kendi kurtuluşu için kendini ezen ve sömüren burjuvaziye karşı mücadele vermesi gerekiyorsa ve proleteryanın burjuvaziye işbirliği veya onu desteklemesi düşünülmese bizimde erkeklere işbirliği yapmamız ve onları desteklememiz söz konusu olamaz. Nasıl ki proleteryanın kurtuluşu kendi ellerinde ve kendi güçleriyle olacaksa, kadınların kurtuluşuda biz kadınların ellerinde olacaktır" vb.

Feminist gurupların Türkiye de boy vermesi, devrimci hareketlerin 12 Eylül Askeri Faşist diktatörlüğüyle ağır yenilgiler alması dönemine tekabül eder. Özellikle şehirlerde oluşan boşluğun özel koşullarını fırsat bileerek çeşitli faaliyetler yürütmeye başladılar. '80 sonrası başlayan bu süreç hızını kaybetmesine rağmen günümüzde de şu veya bu şekilde devam etmektedir. Özellikle yenilgi sonrası tartışılmaya başlanan kadın sorunu, bugün ülkemizde en çok tartışılan sorunlardan birisidir. Genel olarak söyleyebiliriz ki yenilgiler döneminde ve bu dönemi takip

eden süreçte belli değerlerde şu veya bu ölçüde bir zayıflama ve gerileme yaşanır. Bu koşulların getirdiği olumsuzluk insanları farklı alanlara sürükler. Bu anlamda özellikle dikkat etmek gerekir. Kadın sorunun doğru bir anlayış ve temelde ele almak ve tartışmak kuşkusuz gereklidir ve hatta bir zorunluluktur. Geçmişte devrimci hareketlerin saflarında kadın sorunun yeterince ciddi bir şekilde yaşlaşılmadı ve küçümsendi denebilir. Hatta "sol-sektör" ve mekanik yaklaşım ve anlayışların yaşama geçtiğinde yadsımiyacak bir gerçektir. "Kadınlar katılmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadınlar kurtulmaz" dendiği halde, kadınları devrimci mücadeleye çekmede ve kadınların örgütlenmesinde yeterince çaba gösterildiği söylenmez. Geçmiş bu yönleriyle sorgularken, yanlışları atıp doğrular üzerinde yürümeye çalışırken, özellikle geçmişte kadın sorununa ilişkin yapılan hataları kullanarak ve bunları istismar ederek, yoz ve bayağı ilişkiler ağına takılmış ve başka alanlara savrulmuşlara da dikkat etmek gerekiyor. Bu tiplerin, görüyoruz ki "kadın sorunu" ve cinsellikten başka el attıkları ve tartıştıkları bir konu yok. Bitmişliğin farklı bir biçimde dışa vuruşudur, aslında bu yozlaşma. Burjuva anlayışa sahip olanlar, kadın sorununu, her türlü sorunun merkezine koyma anlayışıyla hareket ederek, savunduklarını da sosyalist anlayış olarak yutturmaya çalışmaktadırlar. Bunlara karşı en güzel sözü Lenin söylemiştir. Bu konuda lenin diyor ki, "Öz göbeğini temaşaya vermiş Hint fakiri gibi durmaksızın ve inatçılıkla cinsiyet sorunlarına kendini vermiş kişilerden çekiniyorum. Bu konuda ki burjuva yoz anlayışlarını temellendirmek ve bunlara kılıf hazırlamak içinde sosyalizmin ve sosyalistlerin çıkmazda olduğunu, bu durumun aşılması gerektiğini ileri sürüp, dahiyane (!) öner-

melerde bulunuyorlar.

İşçi ve emekçi kadın hareketlerine gelince; Bunlar burjuva ve feminist kadın hareketlerinden özünde çok farklıdır. Soruna salt kadın sorunu temelinde bakmazlar. Kadın sorununa sınıfsal bir temelde yaklaşarak, kurtuluşunu, tüm ezilenlerle birlikte sömürü düzenine karşı mücadele vermekte görürler. Ve bu anlayışla tüm ezilen ve sömürülenlerin birlikte mücadelesini savunurlar.

İlk kez 11. Enternasyonalin Marksist olduğu dönemde güçlü bir örgütlü yapı kazanan proleter kadınlar, sınıf mücadelesinin en keskin zamanlarında partileri ve kadın örgütleri önderliğinde en ön saflarında yer aldılar. Sınıf mücadelesine her alanda aktif bir şekilde katılırken bir yönüyle de saflarına sızmaya çalışan ve sızan burjuva reformist bakış açısına, feminizme ve revizyonizme karşı yoğun bir ideolojik mücadele vermek durumunda kalmışlardır.

Lenin önderliğinde oluşturulan 111. Enternasyonalde kadın sorununa, işçi ve emekçi kadınların saflara kazanılmasına daha büyük önem verilmiş ve saflara kazanan proleter kadınlar fedakarlığın işçi sınıfı davasına inancın, bağlılık ve mücadele azminin en güzel örneklerini vermişlerdir.

SOSYALİZM DE KADIN

"Kadın özgürlüğünün derecesi, tabiki, genel özgürlüğü tayin eder" (Marks)

"Kadınlar için tam özgürlük elde edilemezse, proletarya tam bir kurtuluşa ulaşamayacaktır" (Lenin)

"Kadınlar göğün yarısıdır" (Mao)

Arkadaşlar, yukarıdaki alıntılarını çoğaltmak mümkün. Marksizm-Leninizm, toplumsal yapıdaki hayatın her alanında kadınla erkeğin eşitliğini çok açık bir biçimde net ve somut olarak

savunmakta ve ortaya koymaktadır. Toplumsal yapının tüm işleyişinde ve yaşamın her alanında kadınla erkeğin tam bir eşitliğini savunmakta ve bunu hedeflemektedir. İşte bu anlamda sosyalizmde kadının yerinin temelini, M-L görüşün kadına bakış açısı oluşturacaktır. Sosyalizmde bu bakış açısı temelinde kadınların erkeklere eşitliği yasalarla güvence altına alınacaktır.

Peki, sosyalizmde kadın hakları ve kadın erkek eşitliği yasal çerçevede çizildiğinde ve M-L'nin temel anlayışı teorik düzeyde tüm yasalara yansıtıldığında sorun tümüyle aşılmış, çözümlenmiş ve kadın sorunu tümüyle ortadan kalkmış oluyormu? Hayır, kadın sorunu tümüyle çözümlenmiş ve tümüyle ortadan kalkmış olmuyor. Elbetteki sosyalist ülkelerde kapitalist düzendeki boyutuyla bir kadın sorunundan bahsetmek mümkün değildir. Ama şu veya bu oranda yine de varlığını korumaktadır. Zaten sosyalist toplumun bir geçiş toplumu olduğunu biliyoruz. Kendisinden önceki düzenden sarkan kalıntıların, siyasi ve ideolojik yansımaların tümünden ortadan kaldırılabilmeleri için bir sosyalist dönüşüm gereklidir. Bunun da bugünden yarına, yarından öbörgüne olacak bir iş olmadığını, uzun tarihsel bir süreci kapsıyacağını biliyoruz. Ama sosyalizm, kadının nihayi kurtuluşunun önündeki engellerin kaldırılması ve aşılması bakımından objektif ve subjektif zemini sağlayacak ve hazırlıyacaktır. Sömürü olayının kalkmasıyla birlikte kadın-erkek ilişkisi açısından öne çıkacak olan iki karşı cins arasındaki çelişkinin çözülmesi, başka bir deyimle, gerçek anlamda tam bir eşitliğin sağlanabilmesi ancak devletin söndüğü bir toplumda, kafa emeği ile kol emeğinin, şehir ile kır arasındaki farklılıkların giderildiği ve ortadan kalktığı aşamada gerçekleşmiş olacaktır. Sosyalizm koşullarında erkeğe

kıyasla kadına daha geniş haklar tanımak gerekir. Bu konuda Mao Zedung şöyle söylüyor: "Eşit olmayan kişilere eşit yasalar uygulanırsa, var olan eşitsizlik daha ince bir biçimde sürdürülmüş olur. Bu nedenle biz, bugüne kadar ezilmiş ve baskı altında tutulmuş olan kadınlara daha fazla hak tanımalıyız ki, erkeklerle eşitlik yönünden ciddi adımlar atılabilsin" Hatta ÇKP Tüzüğünde kadınların öne çıkarılması konusunda "Eğer bir birimde aynı niteliklere sahip kadın ve erkek bir arada çalışıyorsa sorumluluk kadına verilmeli" deniyor.

Şu bir gerçek ki, asırlar boyu erkek şovenizmi altında ezilen kadın, bu ezilmişlik psikozundan kurtulması, kendisine güvenin sağlanması, kendi cinsini tanıyıp kavrayabilmesi için azami bir çaba gösterilmeli, teşvik edip, cesaretlendirmelidir.

Sonuç olarak diyoruz ki, toplum sosyalist bir toplumda olsa, yasalar karşısında eşit ve hatta kadının daha fazla hakka sahip olması, başka bir ifadeyle eşitlenmiş olması yeterli değildir. Çünkü bu aynı zamanda bir eğitim ve kültürel birikim, nihayetinde insanı yeni bir kalıba dökmeye sorunudur, değişim ve dönüşüm sorunudur. İdeolojik, politik, sosyal, kültürel vb. alanlarda yürütülecek bir dizi mücadele sonucunda, erkek ve kadın açısından yeni tip insan yaratma sorunudur ki, yukarıda da ifade edildiği gibi, buda ancak sınıflı toplumlardan miras kalan kalıntılardan, etkilerden sınıflı toplumların değer yargılarından tümüyle arınmak ve kopmakla mümkün olacaktır. Bu anlamda, sosyalizmde de kadın sorunu kendine özgü bir biçimiyle var olacaktır. Sorunun nihayi çözümü sınıfsız toplumdur diyoruz.

Ama teorik düzende bu doğruları, ML görüşleri savunmakta yetmiyor Teoriye bir teori yığını olmaktan çıkan, soyut söylemler olmaktan çıkaran, ona hayat ve

can veren; onun pratiğe yol göstererek, pratikle kaynaşıp bütünleşerek maddi bir güç haline gelmesidir, yani teori ile pratiğin birbiriyle uyum sağlaması, örtüşüp, çakışmasıdır. Fakat şunuda belirtelim ki, teori ile pratik her zaman çakışmayabilir, zaman olur, teori ileri ve doğrudur ama teoriye uygun pratik geliştirilemeyebilir. Yada öylesine hızlı başdöndürücü gelişmeler olur ki, pratik öylesine hızlı gelişirki, teori geride kalır. Somut durum ve gelişen pratik paralelinde teori de mutlaka geliştirilip zenginleştirilmelidir. Yoksa sonuç başarısızlık olur. Bir devrim süreci evrelerinde her iki durumda yaşanabilir. "Teori ve pratik her an ve her koşulda çakışmalıdır, yoksa yanlış" gibi mekanik bir yaklaşım içinde olmamalıyız. Bu farklı bir konu olduğu için ayrıntılara girmeden genel bir değinme ile yetinip geçiyoruz.

Teori ve pratiğin uyumluluğu ve çakışmasından bahsederken özellikle şunu vurgulayıp yaşanan somut gerçeği ortaya koyup ifade etmek istiyoruz.

Teorik düzeyde genel doğrular ve ML görüşler savunulmasına rağmen, pratiğe yol gösterenin bu teori olduğunu sölmeyemeyiz. Bugüne kadar sosyal yaşamda ve fiiliyatta tüm yansımalarıyla kendini gösteren, hüküm süren ve egemen olan faklı bir anlayıştı. Elbetteki sorun bir çırpıda halledilecek ve çözümlenecek bir sorun değildi, ama ciddi ve yeterince somut adımların atıldığı veya atılmıya çalışıldığı da söylemezdi. Sorunun temelliği ciddiliği ve önemi karşısında gösterilen çaba çok hafif ve basit kalıyordu. Aslında olay, kadın sorununun günümüze kadar bir yönüyle de hafife alınması ve küçümsemesi gerçeğinden kaynaklanıyordu. Özellikle bu gerçeği cerasetle ifade edip saptamak gerekir. Bugün gelinen aşamada bu gerçek çok daha iyi görülüp anlaşılmaktadır.

Bu yüzden de bu konuda şu ve ya bu oranda geçmişin özelleştirisi yapıp hatalar ortaya konuluyor ve teorinin konu üzerine ne dediğine tekrar bakılıyor. Gerçekte bakılması gerekiyordu. Çünkü yaşanan ve yaşadığımız pratik teori ile çelişiyordu. Hemen hemen her alanda erkek şovenizmi, erkek egemen anlayışı egemenliğini sürdürüyordu. Tabiki bu durum, sınıflı toplumların mirası idi, ürünü idi. Yüzyılların tarihsel birimi idi ve toplumsal yapının tüm gözeneklerine yerleşmiş ve iliklerine kadar işlemişti. Ama ya bizler, tüm burjuva düşüncesine, kurum ve kurtallarına karşı mücadele içinde olduğumuzu söyleyen bizler, kendi yaşam eksenimizde bu konuda ne ölçüde değişim-dönüşüm içine girebildik veya girebiliyoruz?

Ayrıca bu sadece dönemimiz ve günümüzle sınırlı bir olayda değil. Geçmiş KP tarihlerine mücadele süreçlerine ve geçmişin sosyalist ülkelerin inşa dönemlerine baktığımızda sorun değişik biçimiyle şu veya bu ölçüde karşımıza çıkmaktadır. Kuşkusuz sosyalist bir toplumsal yapıdaki kadının yeri ve konumu ile sömürü toplumundaki durumu karşılaştırılmaz. Sosyalist bir toplumda kadının kurtuluşu yönündeki temelleri atılmış ve kadının kurtuluşunun önü açılmıştır. Yani kadının kurtuluşunun maddi ve ideolojik zemini olan ön koşul yaratılmıştır. Fakat tüm bunlara rağmen yukarıda da belirtmeye çalıştığımız gibi, kadının toplumsal yapıdaki ikincil konumunda oluşu giderebilmiş ve aşılabilmiş değildir. Politikada, yönetimde toplumun önemli üretim sahalarında ve kültürel alanlar kadın erkek oranını baktığımızda bunu çok rahatlıkla görebiliyoruz. Hatta en bariz ve çarpıcı örneğini KP'lerin üye oranlarına, yönetim organlarına baktığımızda görüyoruz. KP'lerin MK, Polit Bürolarında ve devlet yönetiminin hep noktalarında bu

lunan kadınlar, erkeklere oranla parmakla gösterilecek kadar azdır. Politika ve Siyasal alanın toplumların yapısında çok önemli, hatta belirleyici bir öneme sahip olduğunu söylebiliriz. Bu anlamda, politika ve siyasal alanın, kadının özgürlüğü ve eşitliği yönünde temel bir ölçü olduğunu düşünmek ve söylemek kanımızca yanlış olmaz. siyasal alandaki katılımın ve etkinliğin erkeklere oranla çok düşük ve eşitsiz olması nedeniyledir ki, geçişim sosyalist ülkelerde de kadının ezilen bir cins olmaktan kurtulmadığı, kurtulamadığı tartışma götürmez bir gerçek olarak karşımıza çıkmış ve kendini göstermiştir. Zaten sosyalist toplumda da kadın sorunun kendine özgü biçimiyle devam edeceğini, gerçek ve nihayi kurtuluşun ancak sınıfsız toplumda sağlanacağı gerçeğini de özellikle bunun için vurguluyoruz.

Şu ifadelerle sonuca bağlamak ve noktalamak istiyoruz. Kadın sorunu temel önemlilikteki sorunlardan biridir. Bu nedenle sorun üzerine yazılıp çizilenler kağıt üzerinde, ve söylenenlerde lafta kalmamalı. Kadının çifte baskı altında hem cinsel hem sınıfsal olmak üzeri iki tür sömürü ve iki ezme biçimine maruz kaldığını hiç bir zaman unutmadan, daha yoğun, daha ciddi ve daha üretken bir çalışmaya yönelmek gerekir. Bu mücadeleyi sınıfsal mücadeleyle diyalektik bağını koparmadan, sınıfsal mücadeleye tabi kılarak; ekonomik, toplumsal ve siyasal yaşamın bütün verilerinin ortaya çıkardığı kadının yüzyıllar boyu bağımlı köleliğine karşı, toplumsal yayının her alanında ikincil konumda bırakılmasına karşı, cinsiyetçi ayrımcılığa karşı yürütmek gerekir. Bunun çözüm yolunda kadın üzerindeki baskı ve sömürüyü sürekli üreten bir maddi ve ideolojik temele dayalı olan sömürü düzenine karşı mücadeleden geçeceği gerçeğini unutmamak gerekiyor.

*İnsanlık tarihi
sınıfsavaşımı
tarihidir."*

Toplumun, sömür-
ren ve sömürülenlere
ayrılmasından sonra,
ezen sınıflar ile ezilen
sınıflar arasında
sürekli bir savaşım
yaşanmaktadır. Bu
savaşımarda nicel bir-
rikimlerin patlamalara
dönüştüğü günler, sı-
nıf savaşımı tarihi-
nde özel anlamlar
yüklenmişlerdir. New-
roz'da, özeld Kürt halkının, ge-
nelde Ortadoğu halklarının köle-
lik zincirini kırıp, baskı ve zulme
karşı baş kaldırışının, özgürlük
mücadelesini adımlayışının,
direniş ve dirilişinin simgeleştiği
gündür.

Mitolojiye göre 2600 yıl
önce, bugünkü Güney İran'da
"Dehak" adlı zalim bir Kral var-
mış; zalimliliği ile ünlenen Kral
Dehak, günün birinde "aman-
sız" bir hastalığa yakalanmış,
hastalığa yakalanmasıyla zalim-
liği daha da artmış. Hastalığına
çare aramak için, her yana
adamlarını salmış, ama çare

Newroz'a we pîroz be!

bulunamamış.

Yine mitolojiye göre
büyücünün biri hastalığa çare
olarak genç insan beyni tavsiye
eder. Bunun üzerine muhafızla-
rı hergün iki delikanlıyı katlede-
rek beyinlerini Dehak'a sunar-
lar. Bu durum halkın öfkesini
kabartır. Sıra kendi çocuğuna
gelince ustalığıyla ünlenmiş
demirci Kawa, Dehak'ı bertaraf
etmek için halkla anlaşarak sa-
raya yönelir. Buna göre Dehak'ı
öldürdükten sonra sarayın bu-
rçlarına ateç yakarak başarısını
dağlarda bekleyen halka
müjdeleyecekti.

Ve Kawa bir baha-
neyle saraya girer, bal-
yozuyla Dehak'ı haklar
ve sarayın burçlarında
ateşi yakar. Ateşi gö-
ren halk dört bir tarafta
isyan ateşleri yakar ve
etrafında isyan türküle-
ri eşliğinde halaylar
çeker. Sonra toplu ola-
rak saraya yürüyüp
onu yerle bir ederek is-
yanlarını zaferle taç-
landırır. O günü de
yeni gün anlamına ge-
len Newroz olarak bay-
ram günü ilan ederler.

İşte o gün
bugündür, her 21 Mart
başta Kürt halkı olmak

üzere, tüm Ortadoğu halkları
tarafından bir başkaldırı günü ol-
arak kutlana gelmiştir.

Kawa deyince, cesaret ve
kahramanlığın, Newroz deyince,
başkaldırının akla gelmesi bun-
dandır.

Kawa'dan günümüze, çoğal-
mış Dehak'lar ve sayılmaz ol-
muş güzü tutan eli nasırlı
Kawa'lar. Çağdaş Kawa'ların
elinde "Dünya gericiğine kan
kusturan halkların silahı", bir
yandan Ulusal bir yandan Sınıf-
sal mücadelede hergün inmekte
"çağdaş" Dehakların beynine.

Kawa'nın güzünü beynine
yiyen Dehak öldü. Ama Deha-

kçılık daha modernleşti ve mi-
rasını alan yeni Dehaklar aman-
sız hastalıklarından kurtulma
çabası olarak günde iki genç in-
sanın beynini yemekle yetinmiy-
yorlar. Hastalıklar eski hastalık
değil, Med halkı eski halk değil,
eski olan iki şey; Dehak'ın bas-
kı, zulüm ve talandan ibaret
olan, kan içici zorba düzeninin
devamı gerici düzenler ve Med
halkının çağlar boyu elde isyan,
direniş ve diriliş geleneğinin
daha köklü, daya yıkıcı ve ya-
raticı ateşi ile kucaklaşması
Newroz'u.

Dünden daha farklı bugün
Newroz, Kürdistan'ın dört bir ya-
nından gerillalarının bozkırı tutuş-
turmasıyla Newroz'laşan her
gün daha farklı.

Kawa, tarihte zulüm altında
inleyen bir halkın başkaldırışı-
na önderlik etmiş, cesaretin, di-
rencin ve tutarlılığın simgesi ol-
muş bir emekçidir. Önderlik, bir
mücadeleyi başarıya ulaştıran
önemli faktörlerden bir tanesidir.
Kawa'yı Kawa yapan ise,
önder olmak adına gösterdiği
tutarlılıktır.

NEWROZ'UN GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE YÜKLENDİĞİ ANLAM:

Sömürünün ve zulmün ol-
duğu her yerde, bütün kompo,
katliam, cinayet ve sürgünlere
rağmen, halk hareketleri ulusal
hareketler varlığını sürdürürler:
Kürt halk hareketleri de tarihte
hep var olmuştur. Köleci Asur
imparatorluğunun zulüm altında
inleyen Kürtler, Asurlara karşı
özgürlük mücadelesine atıldı.
"300 yıl süren bu direnişlerinin
sonunda köleci Asur İmparator-
luğunu yıkarak, Köleci Med
Devletini kurdular (M.Ö. 600 yıl-
larında) kısa zamanda impara-
torluğa dönüştürdüler, ancak
ömrü fazla uzun sürmedi ve
Perslerin saldırıları sonucu yıkıldı.
Kürt halkı boyunduruk altın-

Demirci Kawa

da zulme, sömürüye karşı,
özgürlük mücadelesini durdur-
madı. Köleci Pers'lerin baskısı,
zölmü altında bile özgürlük
günü Newroz'u ateşler yakarak
kutladı ve kurtuluş mücadelesini
sürdüdü. Yüzyıllar süren bu
savaşım sonunda, tarih sahne-
sine ikinci kez devlet olarak çık-
tı (990-1096) ve bayrağını
(Kawa'nın önlüğü-simge) dalga-
landırdı. Öncekinde olduğu gibi
Mervani devleti de akınlara
gögüs geremeyip yıkıldı.

Zalimlerin zulmü altında in-
leyen halkları silkinip kalktıkları
ve sarayları yıktıkları tarihte bir
çok kez görüldüğü üzere, Kürt
halkıda hep o silkinişin ön nüve-
leri olan bir çok halk hareketleri
tarihinde yer almıştır. İçinde
özgürlük ateşi yanan (tüm halk-
lar gib) Kürt halkının "son 200
yılıda görülen büyük direnmele-
rinden bazıları şunlardır: 1831-
36 Rêwanduz, 1842-48 Bedirhan
Bey, 1856 Yazdan Şen, 1879 Bedirhanlılar,
1881 Ubeydullah, 1919 Koçgiri, 1925
Palu-Genç-Hani, 1930 Ağrı, 1930 Simko,
1938 Dersim" vb. gibi, Kürt halk hareketleri
olmuştur. Bu halk hareketlerinde
başarısızlığın temel nedenlerin-
den birincisi, bu hareketlere ön-
derlik eden Kürt feodal toprak
ağalarının, aşiret reislerinin,
Şeyhlerin ve beyler gibi bilinç
fakirlerinin denetiminde olma-
sıydı. Zaten bu halk hareketleri-
nin bastırılmasında esas nede-
nin kaypak yada sınıf işbirlikçisi

ve bilinç yoksulu önderliğin ol-
ması vb. Tüm olumsuz etmen-
lere rağmen, özgürlüğe susa-
mış bir ulusun kurtuluş
mücadelesini inatla sürdürdüğü
görülmektedir. Bu mücadelenin
doğal sonucudur ki, Kürt ulusu
devlet olarak üçüncü kez tarih
sahnesinde yerini aldı. Kadı Mu-
hammet önderliğinde Mahabat
Kürt Cumhuriyeti kuruldu
(1946). Öncekilere olduğu gibi,
bu kezde İran Devleti tarafından
yıkıldı.

Tarihinde üç kez devlet ku-
ran, tarihi ayaklanmalar, isyan-
lar, direnişlerle dolu olan Kürt
ulusu, bugün topraklarında
yürütülen sınıfsal ve ulusal kur-
tuluş mücadelesine bakıldığında
görüleceği gibi, özgürlüğe su-
sayan bir ulusun özgürlük sava-
şımının can bedeli desteği ve
yer yerde katılımı gözlenmekte-
dir.

Bugün Kürdistan'da ulusal
kurtuluş mücadelesi ile, sınıfsal
kurtuluş mücadelesi, bir birine
kopmaz bağlarla bağlı olan iki
ayrı süreç değil, tek bir süreçtir.
Kürdistan'da sınıfsal kurtuluş
mücadelesinin önündeki egel-
lere dokunmadan, onları karşıya
almadan, ulusal kurtuluşu ge-
çekleştirmek imkansızdır.
Çünkü Kürdistan'ın iktisadi ve
sosyal yapısının bir sonucu ola-
rak ulusal kurtuluş mücadelesini
hedefleri ile sınıfsal kurtuluş
mücadelesinin hedefleri, birbi-
riyle kaynaşarak, tek bir hedef
haline gelmiştir. Bu durumda
Kürdistan'da ister ulusal kurtu-
luş, isterse sınıfsal kurtuluş
mücadelesi olsun aynı hedefe
yönelmek durumundadır.

Kürdistan'da bugün yaşa-
nanlar ve her şeye rağmen,
Kürt halkının gerillaya desteği,
ayaklanmaları, Kürt ulusunun
Newroz ruhuna sahip olduğun-
un ve Newroz ruhunu yaşat-
tığının göstergesidir.

İNTİFADA HALK SAVAŞININ İFLASI MI? DOĞRULANMASI MI?

AYDIN HANBAYAT

Kürt intifadasından sonra, istisnasız her sınıf kendi sınıfsal bakış açısıyla belirlemelerde bulundu. Hakim sınıfların tümü "Devletin bölünmezliği" üzerine yeminler ederek bir mutabakata vardı. Devrimci demokratik çevrede ise, her grup kendi anlayışına uygun tahliller yaptı. Genel olarak Kürt intifadasına olumlu bakılmasına rağmen, Türkiye Devrimci Hareketinin bu intifadadan gerekli dersleri çıkardığını söylemek olanaklı değildir. Her men her grup Kürt intifadasının kendi devrim stratejilerini doğruladığını vurguladı. Reformist ve revizyonist çevreler ise, intifadanın gün ışığına çıkardığı gerçekleri çarpıtmak için hummalı bir çalışmanın içine girdiler. Bu çevreler intifadayı olduğu gibi değil de olması gerektiği gibi bir subjektif değerlendirme yöntemiyle sorunu tersinden yorumladılar. Sayısı binlere varan devrimcinin kanlarıyla elde edilen

mevzileri, nesnel gerçeklikten uzak oldukları için kavramayan, kavramak istemeyen bu çevreler, genel olarak dışarıdan reçeteler yazmakla yetindiler. Bu davranış biçimi de onları günden güne daha da kötü konumlara düşürmektedir.

Her renkten reformist ve revizyonistler genel olarak iki nokta üzerinde birleştiler. Birincisi; "intifadanın Halk Savaşı stratejisinin yanlışlığını ispatladığı" iddiasıdır. İkincisi ise, intifada hareketinin "kendiliğindenci" bir hareket olduğudur. Bu belirlemelere bağlı olarak, bugüne kadar yürütülen temel mücadele biçiminin yanlış olduğu, temel çalışma alanlarının kırlar değil, şehirler olduğu "gerçeğinin intifadıyla ortaya çıktığı" vb. gibi iddialı sonuçlara vardılar. Vardıkları bu sonuçlarla da yetinmeyerek devrimci, direnişçi güçlere stratejilerini terk etmeleri, çağrısı yapmadan da edemediler. Kısacada olsa bu iddiaların üzerinde durmak gerekiyor.

İntifada üzerine yapılan değerlendirmeler, esas olarak Kürdistan ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi üzerine oturtulmaya çalışıldığından, bizde intifadanın ulusal kurtuluş mücadelesine getirdiği boyut üzerinde duracağız. Bu iddialara değinirken esas olarak Kürdistan gerçeğinden hareket edeceğiz. Türkiye devriminin niteliği, yolu temel örgütlenme ve temel mücadele biçimi vb. konulara ilişkin düşüncelerimiz genel olarak Halk Demokrasisinin birinci sayısında işlenildiğinden, tekrardan kaçınarak esas olarak Kürdistan özgürlüğüne değineceğiz. İntifada'nın ulusal kurtuluş mücadelesine getirdiği boyutu çarpıtarak, çıkarılması gereken doğru derslerin karartılmasına izin veremeyeceğiz. Bilinçli olarak yapılan bu çarpıtmalara karşı proletarya hareketinin intifadaya bakış açısını özetlemeye çalışacağız.

Herşeyden önce devrimin çeşitli sorunlarında olduğu gibi, müca-

dele biçimleri sorununda da doğru kavramanın başlıca yolu, ülkenin iktisadi ve sosyal yapısının doğru bir şekilde kavranılmasına bağlıdır. Ülkenin sosyo-ekonomik yapısının doğru tahlili üzerinde yükselcek diğer devrimci tahliller zaferin temel taşlarıdır. Bu temel anlayıştan hareketle tespit edilmiyen mücadele biçimlerinin strateji ve taktiklerin pratikte hayat bulması olanaklı değildir. Kürdistan gerçeğini yakalama ustalığını gösteremeyen, oportünist ve revizyonist akımlar doğal olarak mücadele biçimlerini de doğru tespit etme imkanından yoksundurlar. Türkiye solundaki tüm akımlar Kürdistan'daki feodal üretim ilişkilerinin ağırlığını kabullenmiyorlar. Kapitalist üretim ilişkilerinin nasıl hakim hale geldiği konusunda da net bir görüş belirtmiyorlar. Genel olarak söyledikleri kapitalizmin feodalizmi çözerek hakim hale geldiğidir. Bu anlayıştan hareketle emperyalizmin ve Türk şöven burjuvazisinin "feodalizmi tasfiye ederek kapitalizmi egemen kılmaya" çalıştığı vb. düşünceler ileri sürmektedirler. İlk olarak bu belirlemenin tutarsızlık taşıdığını belirteyim. Kürdistan'a hem kapitalist deyip, hem de "Türk burjuvazisinin feodalizmi tasfiye ederek kapitalizmi egemen kılmaya" çalıştığını söylemek tutarlı bir davranış biçimi değildir. Şöven Türk burjuvazisinin olmayan bir şeyi (feodalizmi) tasfiye

etme ve egemen olan birşeyi (kapitalizmi) egemen kılmaya çalıştığı mantığı sanıyoruz revizyonist ve reformistlere hastır. Bu tezattığı bir kenara bırakırsak, emperyalizme ve emperyalizmin uşağı şöven Türk burjuvazisine "ilerici", "devrimci" bir misyon yükleyerek, bu güçlerin feodalizmi çözerek tasfiye ettiği anlayışı tamamen, troçkist bir anlayıştır. Emperyalizmin ve Türk şöven burjuvazisinin kırlardaki en önemli sosyal dayanağı olan toprak ağalığını tasfiye etmesi düşünülemez. Bu anlayışa göre emperyalizm girdiği bütün geri kalmış ülkeleri kapitalist bir duruma getirir. Yani Latin Amerika'nın, Afrika'nın, Asya'nın bütün yarı-feodal ülkeleri emperyalizm sayesinde alt-üst oluşlar yaşamadan sessiz sedasız bir şekilde kapitalist oluverirler(!) Geri bırakılmış tüm sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde; emperyalizm doğası gereği yerel otoriteyi bağımlılaştırarak ve daha da güçlendirerek, gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini boğmaya çalıştığı nesnel bir gerçekliktir. Çin'de, Çin devrimine karşı savaş ağaları önderliğinde yaratılan yerel ordular tamamen emperyalizm ve merkezi otoritenin kırlardaki çıkarlarının jandarmalığını yapmaktaydılar. Emperyalizm ve merkezi otorite değil, bunları (savaş ağaları) tasfiye etmek tam tersine Çin devrimini boğmak için bunları güçlen-

dirmek için tüm imkanlarını kullanıyorlardı. Bugün de Peru, Filipinler vb. ülkelerde gelişen sosyal kurtuluş mücadelesine karşı, emperyalizm ve uşakları bilinen bu klasik yöntemlerini hayata geçirmektedirler. Bugün Kürdistan'da yaşananlarda bu örneklerden farklı değildir. Kürdistan'da olup-bitenleri yakından takip eden her devrimci şöven Türk burjuvazisinin feodal toprak ağalarını güçlendirmeye çalıştığını bilir. Ayrıca derebeylik sistemine yakın bir sistem oluşturarak toprak ağaları ve aşiret reisleri önderliğinde yerel ordular yarattığını da bilir. Ulusal kurtuluş mücadelesine karşı "geçici köy koruculuğu" adı altında yaratılan kelle avcıları Türk şöven burjuvazisinin çıkarlarının en iyi jandarmalığını yapmaktadır. Egemen sınıfların tüm imkanlarını kullanarak bu sistemi geliştirip, güçlendirdiği hepimizin malumudur. Tahir Adıyaman'lara verilen yetkiler sınırsızdır. Çin'de savaş ağalarının Çin devrimine karşı takındığı tavır ile Kürdistan'da Tahir Adıyaman'ların, Mustafa Zeydan'ların, Abdurrahman Özbek'lerin, Bahattin Aktuğ'ların vb. Kürdistan ulusal ve benzerlerinin sosyal kurtuluş mücadelesine karşı takındığı tavır nite olarak aynıdır. Yıllardır bitti, tasfiye edildi denilen feodalizmin çıkarları tehkileye girdiğinde nasılda dirdiğini görmek isteyenler için, şöyle bir Van, Hakkari ve Botan bölge-

lerine seyahat yapmalarını salık veririz. Ayrıca bu seyahatin ne kadar tehlikeli olduğunu da belirtmeye gerek yok sanırız(!) olgular böyle iken, ısrarla "şöven Türk burjuvazisinin K.Kürdistan'da kapitalizmi geliştirip egemen kılmayı" (Emek s. 16) amaçladığını söylemek zorlama bir tespittir. Zira K.Kürdistan'da yaşananlarda bu tespitlerin yanlışlığını ispatlamaktadır. Bu sakat anlayışı terk edilmeden mücadele biçimlerini ilişkin ne kadar ahkam kesilirse, kesilsin boşunadır. Kürdistan'ın ekonomik, siyasi, ulusal ve kültürel yapısını doğru temelde algılamayan bir yapının veya kişinin mücadele biçimlerine ilişkin doğru saptamalar yapması olanak dışıdır.

Bugün Kürdistan'da Ulusal temelde PKK önderliğinde yürütülen bir gerilla savaşı vardır. Bu savaş boyutlanarak rotasında sürüyor. Bu gerçeği yadsımak mümkün değildir. Hakim sınıflar daha bu gerçeği itiraf etmek zorunda kaldılar. Türkiye devrimci hareketi ise bu gerçeğe genel olarak kuşkuyla baktı. Proleterya partisinin de içinde bulunduğu bir çok yapılanma bu gelişmeye istenilen nitelikte sıcağın bakamadı. Ulusal hareketin başladığı ve sürdüğü dönemde (1987 yılındaki) kadın ve çocuklarında içinde bulunduğu korucu ailelerine yönelik yanlış eylemlerin etkisi büyüktü) proleterya partisinin yönetici organlarını gasbeden tasfiyeciler önderliğinde etkisiyle ulusal harekete nesnel bakamadı. Bir bütün olarak proleterya partisinin iradesini yansıtmaya da ulusal harekete önderliği hakkında yanlış nitelendirmelerde bulunuldu. Proleterya partisi içsel bunalımını atlatmakla birlikte bu yanlışlığını da kısa sürede görerek doğru tavrı takınmasını bildi. Ulusal nitelikte gelişen ve boyutlanarak Halk savaşı stratejisine uygun bir şekilde yükselen bu mücadele bir çok devrimci çevrenin kuşkularını asgariye indirdi. Kısa sürede önemli başarıları elde eden ulusal kurtuluş mücadelesinden öğrenmek ve doğru sonuçlar çıkarmak isteyen devrimci yapılanmalar hatalarının muhasebesini yaparak olumlu yönde tavir aldılar. Şüphesiz bu olumlu tavrın istenilen nitelikte

olduğu söylenemez. Önemli eksikliklerine rağmen devrimci yapılanmalarda olumlu yönde değişim ve gelişmeler olurken, reformist revizyonist çevreler gelişen hareket karşısında giderek olumsuz bir tavır sergilediler. Bu çevreler ilk olarak gelişen hareketin "halktan kopuk maceracı" olduğuna dair tespitlerde bulundular. "Kitlelerden kopuk bir avuç insanın" yürütmeye çalıştığı gerilla savaşının başarı imkanının günümüzde mümkün olmadığına dair fetvalar yazmaktadır geri kalmadılar. Reformist ve revizyonist çevrenin sözcülüğüne de en ateşli bir şekilde EMEK dergisi ve çevresi soyunmuştur. EMEK dergisinin 16. sayısında Hüseyin İÇLİ imzasıyla yayınlanan "Halk hareketinin öğrettikleri" başlıklı yazıda bunu gözlemlemek mümkün. Sözkonusu yazı başından sonuna kadar ulusal kurtuluş mücadelesinin nezdinde Halk Savaşı stratejisine saldırıyı içermektedir. Ulusal Kurtuluş mücadelesinin izlediği stratejinin yanlış olduğunu ve bu stratejinin toptan değişmesi gerektiğini savunmaktadır. Açıkçası tavfiyecilik savunulmaktadır. En ilginç nokta ise bu sonuçlara varmasını Kürt intifadasına bağlamasıdır. Emek yazarına göre "kendiliğindenci" bir şekilde gelişen intifadanın kurtuluş yolunu aydınlatıldığını ve halk savaş stratejisinde ısrar etmenin anlamsız olduğudur. Emek yazarı "elbette abartılı bir davranışta K. Kürdistan devrim mücadelesinde bugün herşeyin açıklığı kavuştuğu artık mücadelenin stratejik, taktiksel, bağlaşıksal yöntemsel bütün sorunlarının tamamen netleştiğini söylemek mümkün değildir". Diyecek içinde bulunduğu çıkmazı itiraf ediyor. Bir yandan hiç bir şeyin "tamamen netlemediğini" savununken, diğer yanda da intifadayı neden göstererek Halk Savaşı stratejisinin yanlışlığını ispatlama çabası içine girmesi bile tutarsızlıktır. Emek yazarının hiçbir şeyin "netleşmediğinin" tersine, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin izleyeceği stratejiyi tamamen netleşmiştir. Günümüzdeki gelişmelerinde gösterdiği gibi kurtuluşun tek yolu proleterya önderliğindeki Halk Savaşı stratejisidir. Buna bağlı ola-

rak mücadelenin "tattiksel, bağlaşıksal, yöntemsel" sorunları da 20 yıl önce komünist önderi İ. Kaypakka'nın belirlediği temelde tamamen netleşmiştir. Halk savaşının gereklerinden olan şehirlerdeki zaman zaman ayaklanmaların bu stratejinin karşıtıymış gibi göstererek, bu tür ayaklanmalardan hareketle, yeni stratejiler aramak için insanın Dünya devrim deneylerinden habersiz olması gerekir. Kürt intifadasından hareketle "ama artık mücadelenin temel alanları, temel yöntemi, organize olma biçimi stratejik verileri nüveler halinde de olsa sis perdesini yırtmış ve hareket noktası olarak alınması gereken olgular düzeyinde kendini üretmiştir" (Emek s-16) diyerek kendisine göre Kürdistan gerçeğini yakalamaya çalışmaktadır. Yazar Kürdistan gerçeğini yakaladığını sanıyor ama, Ulusal kurtuluş mücadelesine saldırdığından bu gerçekliği yakalamaktan daha da uzaklaşmaktadır. Şunu belirtelimki, mücadelenin temel alanlarının kırılar, temel mücadele biçiminde silahlı mücadele olduğu ve bununda Kürdistan gerçeğine tamamen uyum arz ettiğini kazanılan mevziler kanıtlamıştır. Tamamen gerilla mücadelesinin bağlaşığı olarak gelişen intifada'nın bu yönünün yadsıyıp var olan stratejinin terk edilmesinin savunmak açık bir tasfiye hareketidir. Bu da Kürt ulusuna yapılabilecek en büyük kötülüktür. Emek yazarı olguları olduğu gibi kabullenmek yerine Halk Savaşı stratejisinin "yanlışlığını" kanıtlama sevdasına kapılmıştır. Bunu yapmaya çalışırken de Halk Savaşı stratejisi hakkında ne kadar cahil olduğunu göstererek gülünç duruma düşmektedir.

Dünya'daki ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri incelendiğinde, şehirlerde bu tür ayaklanmalara zaman zaman başvurulduğu görülür. Zaman zaman ayaklanmalara, başvurmak bu stratejinin gereklerindedir. Örneğin Çin devrimini inceleyen her devrimci bunu kolaylıkla görebilir. Çinde zamanında komünist partisi önderliğinde şehirlerde başvuru ayaklanmaları Halk Savaşı stratejisinin yanlışlığına yorarlarda troçkistler olmuşlardır. Başkan Mao bütün anlayışlara şid-

detle karşı çıkararak, devrim mücadelesinin başından sonuna kadar silahlı mücadelenin temel mücadele biçimi olduğunu vurguladı. Devamla "Çinde silahlı mücadele olmadan ne proleteryası ne halk, ne de komünist partisine yer olurdu ve devrim zafere ulaşmazdı" diyerek toplu ayaklanma hayalleriyle yaşayanları mahkûm etti. Çin'de de zaman zaman başvuru şehirlerdeki ayaklanmalar, esas olarak kırılardaki mücadeleyi desteklemek içindi. Çin'li Komünistler hiç bir zaman şehirlerdeki ayaklanmalarla kırılardaki gerilla savaşını birbirlerinin karşıtı olarak görmediler. Tam tersine bunları birbirini bütünleyen bağlaşıklar olarak gördüler. Yine bugün Halk Savaşı stratejisinin en parlak bir biçimde hayata geçirildiği PERU'da Peru proleteryasının öncü örgütü PVP kırılardaki kızıl siyasi iktidarlara destek sağlamak amacıyla başkent Lima'da dahil şehirlerde milyonlar varan kitleler gösteri ve grevlere Peru hükümeti sarsmaktadır. Peru'lu komünistler bunu yaparken hiç bir zaman merkezi görevlerini ihmal etmediler. Bu tür gösterileri, grevleri Halk Savaşı stratejisine uygun olarak temel mücadele alanlarındaki, temel mücadeleye destek amacıyla yaptıklarını ve bundan sonrada yapacaklarını açıkça söylemekteydiler. Keza El Salvador devrimcilerinin önderliğinde gelişen çeşitli ayaklanmalarda bu niteliktedir. Emek yazarının yabancı olduğu bu gelişmeleri İ. Kaypakka'ya yoldaş 20 yıl önce şöyle açıklıyordu. "Ülke çapında bir bütün olarak düşman bizden güçlü olduğu sürece şehirlerdeki politikamız esas olarak kuvvet toplamak ve fırsat kollamaktır. Ve zaman zaman ayaklanmalar düzenleyerek köylük bölgelere çekilmektir". Görüldüğü gibi ayaklanmalar Halk Savaşının gereklerindedir. Ve şehirdeki çalışmanın esasında bu oluşturmalarıdır. Yani şehirlerdeki ayaklanmalar beklenmedik süpriz gelişmeler değildir. Tersine gerilla savaşının bu tür ayaklanmalarla desteklenmesi zorunluluktur. Bu tür ayaklanmaları hazırlayan da gerilla savaşını yürüten öncünün kendisidir. Zaten Kürt intifadasında yapılan budur. Bu tür

ayaklanmaların köylük bölgelerde yaşanmasında sürpriz olmayacaktır. Zamanı geldiğinde köylük alanlarda bunlar yaşanacaktır. Örneğin toprak ağalarının topraklarına el koyma gibi. Gerilla savaşını köylük alanlarda da köylüleri mücadele içerisine çekme ve ayaklanmaya hazırlanmasında en iyi araçtır. İ. Kaypakka'ya yoldaş "gerilla savaşı zayıf bir gücün kendisinden üstün bir düşmana karşı mücadele biçimidir. Aynı zamanda köylü gerilla savaşı, köylülerin sınıf mücadelesinin tabii sonucu ve en yüksek şeklidir. Köylü gerilla savaşı yürütüldüğü bölge de köylülerin ayaklanmaya hazırlanmasında bir vasıta ve en önemli vasıtalarından biridir" diyerek gerilla savaşının köylü mücadelesi için ne derece vaz geçilmez bir araç olduğunu göstermektedir. Bugün Kürdistan'da ulusal mücadelenin öncü örgütü PKK'nın önderliğinde gelişen intifada ve köylü mücadelesi tam da İ. Kaypakka'nın mücadele biçimlerine ilişkin tespitlerini doğrulamaktadır.

Basitten karmaşığa doğru gelişen gerilla savaşı konusunda medine fukarası olan Emek yazarı, bu gerçekleri kavramak istememektedir. Silahlı mücadelenin bağlaşığı olarak gelişen Kürt intifadasını kırıl alanlarda yürütülen gerilla mücadelesinin (dolayısıyla Halk Savaşının) alternatifiymiş gibi algılayarak "K. Kürdistan kurtuluş yolunun ve temel alanlarının dağlar değil, sokaklar, fabrikalar, tarlalar, tüm üretim alanları ve şehirler olduğunu gösteren halk ayaklanmasının başlangıcı olan intifada'ya bakılarak gözden geçirilmesi" gerekir diyerek kırılardaki gerilla mücadelesiyle şehirlerdeki intifada hareketi arasında Çin seddi çekmektedir. Gerilla mücadelesiyle intifada arasındaki organik bağı göremiyen burjuva bakış açısını varacağı noktada yukarıda söylediğimiz gibi tasfiyeciliktir. Kırık alanların temel mücadele alanları olduğu gerçeğini çarpıtarak kırık alanları sadece dağlarla sınırlamak da basit bir demogojidir. Yürütülen mücadelenin köylük alanlarda kitlelerden esas olarak destek gördüğü gerçeğini görmeyerek sorunu "dağlarda yürütülen" mücadele olarak görmekte

kaba bir demogojidir. Bugün "kitlelerin deniz, gerillanında içinde yüzüdüğü balık" gerçeği yaşanmaktadır. Emek yazarının görmek istemediği bu gerçeği Türk devleti yaparak köylüleri boğaltıp "denizi kurutmaya" çalışmaktadır. Bunun da mümkün olmayacağı açıktır. Açık olan bir şey daha varki; oda üç-beş hain dışında Kürt ulusunun kendi kurtuluşlarının stratejilerini mücadeleleriyle çizdiği. Büyük kayıplar pahasına da olsa yaratılan bu mevzilerinden bir adım dahi geri atmaya hiç mi hiç niyeti yoktur. Stratejinin değiştirilmesine ilişkin çağrısında kağıt üstünde kalmaktan öteye gidemez. Çünkü hayatın kendisi bu stratejiyi doğrulamıştır. Mutlak bir şeylerin değişmesi gerekiyorsa oda toplu ayaklanma hayalleridir. Toplu ayaklanma hayalleri peşinde koşarak bir yere varılamayacağını buca pratiğe rağmen göremiyorsanız ne yapalım, Bütün bu yaşanan gerçeklerden sonra şunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Kürt intifadası İ. Kaypakka'nın Halk Savaşı stratejisini canlı pratik içinde doğrularak gelişmiştir.

Reformist ve revizyonist çevrelerin ısrarla üzerinde durduğu ikinci noktada "intifada'nın kendiliğindenci" bir hareket olduğudur. Genel olarak bilinen bir kural vardır. Reformizm ve revizyonizm kendisinin iradesi dışında gelişen ve kendisinin içinde olmadığı gelişmelere ya "kendiliğindenci" yada "maceracı" damgasını vurur. Kürt intifadasına da böyle yaklaşımında yapılacak bir şey yoktur. Çeşitli gelişmelere karşı çekmecelerinde sakladıkları reçetelerden birini ortamına göre piyasaya sürerler. Bundan dolayı Kürt intifadasında reçete yazmakta zorlanmadılar. "Şehirlerdeki yığınsal halk hareketi, içinde bilinç ögesi olmakla birlikte, genel planda hala kendiliğinden gelme bir seyir izlemektedir". (Emek s. 116) diyerek intifada'nın gerçek sahiplerini yok sayarak, gözlerden uzak tutmaya çalışmaktadır. Gelişmelere kötü niyetle yaklaşmayan her devrimci kişi veya grup intifadanın kendiliğinden gelme bir hareket olmadığını bilir. Intifada'nın yaşandığı günlerde günlük basını (şöven Türk burjuvazinin borozanlığını yapması

daha bazı gerçekleri gizliyememiş-
tir.) takip eden herkes rahatlıkla
hareketin esas olarak örgütlü oldu-
ğu görebilir. Yine herkes bilirdi
PKK'nın kitlelere yazılı ve sözlü
olarak ilettiği mesajlar olduğu gibi
hayata geçirilmiştir. Bu arada çe-
şitli devrimci ve yurtsever örgütler-
in taraftarlarının intifada'ya katıl-
ması veya desteklenmesi, intifa-
da'nın PKK önderliğinde geliştiği
gerçeğini değiştirmez. Günlük geli-
şmeleri takip eden her insan var-
dığımız bu sonuçlara olduğu gibi
katılır. Basından itifacılarla yapılan
röportajlar da hepimizin mulumu-
dur. Nusaybin ve Cizre'de yaşanan-
lar hiç kimse için sır değildir.
Binleri, zaman zaman on binleri
aşan gösterilerin dahi büyük bir di-
siplin içinde yapıldığı, önderliğin
tespit ettiği sloganların dışındaki
sloganların atılmaması için itina
gösterildiği de biliniyor. İntifada
haykırılan sloganlarda tamamen bi-
linçli olarak atılmıştır. Hareketin
ulusal nitelikte olmasından dolayı
zaman zaman halklar arasında
düşmanlığı körükleyerek bazı slo-
ganların atılması bu gerçeği de-
ğiştirmez. "Bağımsız Kürdistan",
"Kahrolsun Sömürgecilik" "Yaşasın
PKK" vb. gibi sloganların atıldığı
gösterilere "içinde bilinç ögesi ol-
makla birlikte" "kendiliğindenci" de-
mek için insanın art niyetli olması
gerekir. Sorunu daha iyi anlaşılma-
sı için kısa bir karşılaştırma yapar-
ım. '89 baharında gelişen işçi ey-
lemlerin genel olarak kendiliğindenci
bir nitelik taşıdığı, hemen her-
kes tarafından vurgulandı. Gerçek-
tende hareketin içinde önemli de-
recede bilinç ögesi olmasına rağmen
harekete damgasını vuran
kendiliğindencilik. '89 bahar ey-
lemleriyle, intifadayı karşılaştırdığı-
mızda birincisi esas olarak barışçıl
ve kansız bir şekilde gelişirken,
ikincisi ise yarı-silahlı ve kanlı bir
şekilde gelişmiştir. Biri kansız, di-
ğeri kanlı geliyor. Biri dolaysız iktidarı
ancak dolayılı hedefliyor. Tamamen
farklı temellerde gelişen bu hare-
ketler arasındaki farkı yok sayarak
ihsine de "Kendiliğindenci" damgası
vurmak mümkün mü? Bunun
üzerinde düşünmenizi salık veririz.
Bu küçük karşılaştırmadan sonra

konumuza dönelim.

İntifada'ya can veren kitlelerin
sınıfsal kökenleri incelendiğinde in-
tifada'nın niteliği tüm çıplaklığıyla
ortaya çıkmaktadır. Yıllardır kırık
alanlarda yürütülen silahlı mücade-
leye destek veren köylülerin en
ağır baskılar altında yaşadığı bilini-
yor. Dayanılmaz baskı ve devlet ter-
rörüne karşın gerillalara kucak
açan yoksul köylülerle başa çıkma-
yan TC. son çare olarak köyleri
talan ederek boşaltmıştır. Şehir
merkezlerine yerleşmek zorunda
kalan köylüler gerillalarla olan ba-
ğını kesmemişlerdir. Şehirlerde de
gerilla mücadelesine destek ver-
mekten geri kalmamışlardır. İntifa-
da hareketine katılan insan gücün-
ün ezici bir çoğunluğu işte bu
köylülerdir. Köylüler bu mücade-
leye hazırlayan faktörün gerilla sava-
şı olduğu gerçeği yadsına bilir mi?
Yine gerillaların şehirlere de inerek
bu insanlarla bağlarını daha da pe-
kiştirdiği yadsına bilir mi? İntifada
anında gerillaların silahlı olarak in-
tifadacıların korumaya çalıştığı, hat-
ta zaman zaman silahlı çatışmanın
olduğunu her İntifadacı bilir. Ey-
lemlilik süresince kitlelerin gerilla-
ların talimatlarına harfiyen uyduğu
da bir gerçektir. Öfkeli göstericiler-
in yapmak istediği taşkınlıklarda
yine göstericilerin önderleri tarafın-
dan önlenmiştir. İntifada'nın yaşan-
dığı bölgelerin gerilla savaşının en
yaygın bir şekilde sürdürüldüğü
alan olması da görüşümüzü pekiş-
tirmektedir. Kıyasıya bir savaşın
sürdüğü bir bölgede intifada'nın ya-
şanmasının size hiç bir şey çağırış-
tırmadığı söylenebiliriz mi? Bu
ayrımların farkında olmayacak ka-
dar cahil olmadığınız kesin. Ama
üstlendiğiniz misyonun gereği ola-
rak anti-gerillacılık yapma zorunlu-
luğu sizleri kitlelerin nezdinde gü-
lünç duruma düşürüyor.

Reformist ve revizyonistler gör-
mek istemiyor ama örneklerde bit-
miyor. İntifada'nın örgütlü bir hare-
ket olduğu, gerçeği, koordineli ola-
rak yapılan kepenk kapatma ey-
lemleriyle de kanıtlandı. Yine ke-
penk kaptama eylemlerinde esas

(*) Devrimde kepenk kapatma eylemi
TKP/ML ile PKK'nın eylem birliği ile
yapılmıştır.

olarak Boton, Dersim(*) vb. gibi
T.C'ne en ağır darbelerin vuruldu-
ğu bölgelerde hayat bulmuştur. Ya-
ni gerilla savaşının boyutlandığı ve
kitleleri mücadele içerisine çektiği
alanlarda yaşandı. Bütün bunların
çok kötü "tesadüfler" olduğu söyle-
nebilir mi? kepenk eylemlerinde
gösterdiği gibi gelişen yığınsal ey-
melerin tümüne gerilla savaşını yü-
rüten güçler önderlik etmiştir. Ke-
penk eylemlerinin nasıl ve ne za-
man başlayacağı, nasıl ve ne za-
man sonuçlandırılacağı gibi tüm ay-
rıntılar öncüler tarafından belirlen-
miştir. Esas mücadele biçimi olan
silahlı mücadeleye bağlı olarak geli-
şen yığın eylemlerinin niteliği orta-
da iken "belirtmek gerekir ki, kırsal
alanlarda yürütülmüş olan silahlı
mücadeleyle, gelişmiş olan bu yı-
ğınsal tepki hareketlerinin arasında
organik herhangi bir bağ yoktur ve
halada kurulabilmiş değil" (Emek s-
16) demek büyük bir sahtekarlık ör-
neğidir. Sahip olduğunuz Troçkist
mantıktan dolayı, bir türlü beğen-
mediğiniz köylü mücadelesinin
önemini kavramanızı bekleyecek
kadar saf değiliz. Onun için İntifa-
da'nın boyutuna bakarak" devrim
stratejisinin netleşmesine önemli
ölçüde ışık tutmaktadır." diyerek
beylik lafları etmekten de geri kal-
mamamızın ne tür bir sıkıntıdan
kaynaklandığını anlamak zor değil.
Önemli olan bu tür beylik laflar
üretmek değil. Önemli olan bu in-
tifada'nın yaktığı ışığı görem ve ya-
kalama isteğidir. Ama siz Halk sa-
vaşı stratejisinin terk edilmesi ge-
rettiğini söyleyerek, gerilla vuruşla-
rıyla yaratılan umut ışığını söndür-
mekle meşgulsunuz. Çünkü siz
devrimcilerin, emekçilerin yatığı ışığı
göremeyecek kadar siyasi körlü-
ğe sahipsiniz. Unutmamalı ki, in-
tifada ve benzeri yığınsal hareketle-
rin mayasından yatan, sayısı binle-
re varan devrim şehidinin kanlarıyla
yeşertilen ve büyütülen umudun
çoşkusu yatmaktadır.

Emek yazarı Hüseyin İçli kendi-
sine göre Halk savaşı stratejisinin
"yanlışığını" ve "intifada'nın kendili-
ğinden gelme bir hareket olduğunu
"kanıtladığıktan" sonra varmak istedi-
ği asil sonuca geliyor. Türkiye sol
hareketinde kronik bir hastalık hali-
ne gelen tasfiyecilik eğilimi bu kez-

de emek çevresi tarafından piyasa-
ya sürülüyor. Bunu yaparkende
esas niyeti gizlemek için tasfiyecili-
ği çeşitli öneri ve çağrılarla maske-
lemeye çalışmaktadır. Bundan do-
layı "öneri" olarak piyasaya sürülen
bu anlayışın üzerinde durmak ge-
rekiyor. "Kuzey Kürdistan ulusal ve
toplumsal mücadelesinin gelmiş ol-
duğu bu evreden sonra, PKK'nında
kırsal alanlarda arınmış bölge ya-
ratma kırlardan şehirleri kuşatma,
kürt gençlerine zorunlu askerlik
yaptırma, şehirlerdeki halk ayak-
lanmasını gerilla mücadelesinin
desteği haline getirme şeklindeki
eski stratejisini gözden geçirmesi,
gelen bu noktadan sonra silahlı
mücadelenin halk ayaklanmasına
destek konuma getirilmesi gereki-
yor" (Emek s-16) denilerek Kürdis-
tan gerçekliğine uygun olan bir ha-
yat bulan bir stratejinin tasfiyesini
savunarak PKK'ya da kendi re-
formist kulvarlarına çağırılmaktadır.
Yukarıdaki alıntıdan da anlaşılaca-
ğı üzere yapılan çağrı, bugüne ka-
dar yapılan çağrı, bugüne kadar
yapılanların bir kalem darbesiyle
yok sayılmasıdır. Buna benzer çağ-
rıların tüm iletişim araçlarından
hergün yapıldığını biliyoruz. Şunu
açıkça vurgulamalıyız ki, bugün kır-
lık bölgeler de yaratılan mevzilerin
terk edilmesini istemek, ister bilinç-
li, isterse de bilinçsiz olsun ege-
men sınıfların yedeğine düşmekle
eş anlamlıdır. Zaten Türk egemen
sınıflarının rüyalarını süsleyen de
bu tür bir gelişmedir.

Tasfiyeciliğin yeni teorik kılıfı da
"Direniş Komiteleri" çağrısıdır.
Emek çevresi yarattıklarını iddia et-
tiği direniş komitelerinin geleceğin
iktidarının da teminatı olacağını ille-
ri sürerek acil olarak tüm yapılan-
maların bu komitelerde yer almasını
ve komitelerin iradelerine uymasını
istemektedir. Emek "Proleterya
partisi" dediği revizyonist bir parti-
ye de "yönlendiricilik" görevi yük-
lemiştir. "Direniş komitelerinin" işleyi-
şini de "Kürt proleteryasının partisi
ve tekil önderleri direniş komitele-
rinde yer almalı, fakat orasını bir
fraksiyon kavgası alanına çevirme-
melidir. Komitelerin temel işleyişi
olan, demokratik merkezîyetçilik,
yani azınlığın çoğunluğun kararına
uyması yöntemi hiç bir şekilde ze-
delenmemelidir." Şeklinde açıkla-

maktadır. Öncelikle belirtelim ki çe-
şitli reformist ve revizyonist grup
veya "tekil kişilerle" bir araya gelip
oluşturduğunuz iddia ettiğiniz ko-
miteler bugün olduğu gibi gelecekte
de Kürt ulusu adına hareket et-
meyi hak etmemişlerdir. Sorunu
siyasal örgütlenmelerin dışına taşı-
rarak emperyalistlerel flört eden
"tekil önderlerin" inisiyatifine bırak-
mak bile önerinin ciddiyetsizliğini
kanıtlar. Çünkü Kürdistan adına
hareket ettiğini söyleyen o kadar
çok "tekil önderler" var ki, hemen
hepsi de sorunun çözümünü batılı
emperyalistlerden beklemektedirler.
Bu durum bile önerinin ciddi-
yetsizliğini gözler önüne sermekte-
dir.

Toplu ayaklanma hayaliyle ya-
nıp tutuşan siz ve sizin gibi refor-
mistlerle, bir fiil gerilla savaşını yü-
rüten güçleri bir araya getirmek
mümkün değildir. Asıl amacın çok
farklı olduğu açıktır. Bugüne kadar
elde edilen mevzilerin inisiyatifinin
sizlere bırakılacağını düşünmeniz
bile büyük bir iyimserliktir. Yıllardır
rotasından şaşmayarak büyük
emeklerle yaratılan değerlerin ve
kazanılan mevzilerin üzerinde poli-
tika yapmak herkesten önce size
düşmez. Bu davanın gerçek sahipleri
mücadelenin ihtiyaç duyduğu
tüm örgütlenmeleri -bu arada dire-
niş komitelerini de yaratacaklardır.
Ulusal kurtuluş mücadelesine ger-
çekten katkıda bulunmak istiyorsanız
yürütülen mücadeleye köstek
değil destek olmalısınız. Destek de
bir fiil mücadelenin içinde yer al-
makla olur. Bunu yapmayı içeriğini,
her türden reformist ve revizyo-
nist grupların (hatta, tek tek kişile-
rin) yer alacağı direniş komiteleri
çağrınızla hedef şaşırtmak hiç kim-
seye fayda sağlamaz. Mücadeleyi
omuzlayan güçleri yalnızlaştırma
tatbikatlarınız tutmayacaktır. Çün-
kü hiç bir direnişçi güç sizin bu
oyunuza gelmeyecektir. Onlar
yıllardan beri yürüttükleri savaşı
daha üst bir aşamaya ulaştırmak
için mücadelesine devam ede-
ceklerdir. Paris Kürt konferansında
aynı oyunları herkes biliyor. İs-
rarla bir araya gelmek istedikleri-
nizden, İbrahim Güçlü'lerin, Kemal
Burkay'lıların ve "tekil önderler" de-
diğiniz M. Ali Aslan'ların, Nazan

Kendal'ların babalarının çiftliği ola-
rak gördükleri Kürdistan'ı emperya-
listlere pazarlamak için olmadık
cambazlıklar yaptığı devrimci, de-
mokratik kamuoyunun bilgisi dahi-
lindedir. Yine ısrarla "sosyalist" de-
diğiniz Rus sosyal emperyalistlerin-
den umudunu kesen bu işbirlikçi
çevrenin şimdi de ABD ve batılı
emperyalistlere kendilerini nasıl pa-
zarlayacaklarının gayreti içinde ol-
dukları sır değildir. Bu gayretlerini
Paris'te somutlaştırarak kamuoyu-
na sundular. Paris konferansında
dönen dolapları öğrenmek istiyor-
sanız. Teori'nin birinci sayısındaki
Faik Bulut'un "Paris konferansı:
Kürt hareketinin Dönemeci" yazısı-
nı okumanızı tavsiye ederiz. Sonuç
olarak; şimdiden kendilerini emper-
yalistlere kabullendirmeye çalışan-
ların, gelecekte kurulacak demok-
ratik veya sosyalist iktidarın tem-
inatı değil, olsa olsa yüz karası olu-
rlar.

Neredeyse Kürdistan'daki mü-
cadelede hiç bir varlıkları olmayan,
hatta Kürdistan'daki gelişmelere
ciddi bir şekilde kafa yormayanlar,
Kürdistan'da olumlu gelişmeler ol-
duğunda kendilerine pay çıkarmak-
tan da geri kalmıyorlar. Bir kaç bü-
yük kentte yoğunlaşarak herşeyi
büyük kentlerdeki gelişmelerden
ibaret görerek önderliğe soyunma-
nın sonuçta hep hüsrana olduğu ya-
şanan tecrübelerden biliniyor. Kısır
bir döngü içerisinde şehirlerdeki
gelişmeleri tekrarlamakla yetinen-
lerin Kürdistan'daki gelişmeleri ha-
ber konusu dahi yapamayanların
ciddi iddialarla ortaya çıkmaları bir
önem arz etmez. Çeşitli çevrelerin
çıkardığı dergilerde bu suskunluğu
gözlemlemek mümkün. Dergilerin-
de, şehirlerde dağıttıkları bildirile-
rin, astıkları pankartların 40-50 ki-
şilik gösterilerin propagandalarını
yapanlar Kürdistan'da haber niteliği
taşıyan olaylara dahi sessiz kalma
becerisini gösteriyorlar. Örneğin İz-
mir'in bilmem hangi caddesine asi-
lan pankartın ve "pankartın kitleler
üzerinde bıraktığı olumlu etkiyi" bal-
landırarak yansıtıyorlar, Dersim'de,
Şırnak'ta vb. yerlerde onlarca dev-
rimcinin, emekçinin katledilmeleri-
ne sağır sultan kesilebiliyorlar. Şe-
hirlerdeki cezalandırma eylemleri
hak ettiği övgüyü almasına rağmen

men, kırlardaki eylemlerin sahiple-
rine maledilmemesi konusunda
gizli mutabakat oluşturulmuştur.
Karakol baskınları dahi "sosyalist
basın" için haber niteliği taşıyor.
Ama bir caddeye asılan pankartın
"kitlelerin bilinçlerinde yarattığı" sıç-
ramalar üzerine yorumlardan geçil-
miyor. Bu utanç verici suskunluğa
rağmen, Kürt sorunuyla ilgileniyor-
muş gibi davranarak, ciddiyetsiz
çağrılar yapmak hiç kimseyi içinde
bulduğu utanç durumundan kur-
taramaz.

Sonuç yerine: Kürdistan'da si-
lahlı mücadelenin temel mücadele
biçimi, kırların temel mücadele
alanları olması ve sağlam devrimci
direnişin silahlı mücadele içinde
yaratılması, Kürdistan'ın ekonomik
siyasi, ulusal ve kültürel yapısın-
dan dolayıdır. Türk egemen burju-
vazisinin egemenliğinin yanısıra feo-
dalizmin tasfiye edilmemiş olması,
feodal toprak ağalarının Türk ege-
men burjuvazisiyle iç içe geçerek
emperyalizmin kırlardaki sosyal
dayanağı olmasını beraberinde ge-
tirmiştir. Emperyalizme bağımlı
olan feodal-komprador devlet eko-
nomik olarak güçsüzdür. Emekçi
sınıfların ulusal ve sosyal kurtuluş
mücadelesini çeşitli reformlarla en-
gelleme imkanına sahip değildir.
Komprador feodal devlet hakimiyeti-
ni sürdürmek için sürekli faşizmi
uygulamak zorundadır. Devletin fa-
şist karakterli olması geçici olma-
yıp sürekli. Devletin karakterinin
faşist olması kitleleri ulusal ve sos-
yal kurtuluş mücadelesi için yasal
olarak örgütlenme imkanını ortadan
kaldırdığından, zorunlu olarak kitle-
leri silahlı örgütlülükler içinde ör-
gütlemekle yükümlü. Silahlı ör-
gütlülükler yaratarak silahlı müca-
deleye başvuramamız demek, tali
mücadele biçimlerini reddettiğimiz
demek değildir. Kitlelerin çeşitli
ekonomik, demokratik, kültürel tale-
plerini "genel devrimci istemleri
güçlendirdiği, geliştirdiği ve ona
hizmet ettiği sürece savunuruz."

Genel olarak Türkiye'de özel
olarak Kürdistan'da silahlı müca-
delenin temel mücadele biçimi ol-
masının önemli etmenlerinden biri
de, feodalizmin etkin bir biçimde
varlığı ve kapitalist gelişmenin geri
olmasıdır. Buna bağlı olarak prole-

tarya sayısal olarak güçsüzdür.
"Feodalizmin tasfiye edilmemiş ol-
ması; kapitalizmin gelişim düzeyi-
nin geri olması ve bunun sonucu
olarak geniş sayıdaki köylü yığınla-
rının toprak talebi onları devrimin
temel gücü (Önder güç proleterya-
dır) olmasını gerektirir. Devrimin te-
mel gücü olan bu yığınlar arasında
örgütlenme faaliyeti sürdürmek on-
ları düzene karşı aktif bir güç duru-
muna getirme yasal olarak olanaklı
değildir. Özellikle bu alandaki faali-
yeti, burjuvazi daha doğuş aşama-
sında iken bastırmak ister. İşte bur-
juvazinin bu saldırılarına karşı, dev-
rimci örgütlenme kendisini koru-
mak, geliştirmek için karşı-devrimci
şiddete karşı, devrimci şiddeti uy-
gulamak zorundadır".

Öte yandan şehirlerin kırlardan
kuşatılarak iktidarın parça parça
alınması stratejisi de yine objektif
koşulların sonucudur. Yani bu stra-
tejinin tüm yarı-sömürge ve sömür-
ge ülkelerde genel bir devrimci
strateji olması tamamen bu ülkele-
rin sosyo-ekonomik yapılarından
kaynaklanmaktadır. "Özetlersek;
'şehirlerin kırlardan kuşatılması'
stratejisini tain eden şey, devrimie
karşı-devrim arasındaki kuvvet iliş-
kisinin köylerde, şehirlere nispeten
daha fazla devrimin lehine olması-
dır. karşı-devrim zincirinin en zayıf
halkasının köylük bölgelerde olma-
sıdır. Dolayısıyla devrim cephesi-
nin köylük bölgelerde daha fazla
güçlü olmasıdır. Bir ülkenin feodal
ilişkileri bağrında taşınması, bu
kuvvet ilişkisini şöyle etki-
ler: Feodalizmin mevcudiyeti, genel
olarak köylü nüfusunun fazla olma-
sı ve bir bütün olarak köylü kitlesi-
nin devrimci olması sonucunu do-
ğurur. Bu durum köylük bölgeler-
deki kuvvet dengesini devrimin
(demokratik devrimin) lehine ola-
rak etkiler. Ayrıca feodalizmin varlığı
sanayinin ve dolayısıyla işçi sını-
fının nispeten zayıf olmasına yol
açacağı için, şehirlerde kuvvet iliş-
kisini devrimin aleyhine olarak etki-
ler. Bir ülkenin yarı-sömürge olma-
sı veya sömürge olmasında şehirler-
deki kuvvet ilişkisini karşı devrimin
lehine değiştirmiştir" (İ. Kaypakka-
ya) Her renkten oportünist ve re-
vizyonistlerin görmek ve kavramak
istemediği somut olgular bunlardır.

PKK hareketinin ulusal kurtuluş
mücadelesini başarıyla sürdürme-
sinin mihenk taşı, bu somut olguları
yakalama ustalığını göstermesi ve
buna uygun davranmasıdır.

Açıkça belirtmek gerekir ki si-
lahlı mücadeleyi temel almayan,
şehirlerdeki mücadeleyi kırsal alan-
larda yürütülen gerilla savaşı mü-
cadelesinin destekçisi olarak algıla-
mayan tüm siyasal yapılanmaların,
ister ulusal nitelikte olsun istersede
sınıfsal nitelikte olsun gelişen mü-
cadelelere kayda değer bir katkısı
olamaz yükselen ulusal ve sosyal
kurtuluş mücadelesine omuz ver-
mek isteyenlerin yapması gereken-
ler açıktır. Yapılması gereken, te-
mel mücadele alanlarında yoğunlaşarak
bozkırın kuru olduğu yerden
tutuşturulması'dır. Kürdistan ulusal
ve sosyal kurtuluş mücadelesinin
ihtiyaç duyduğu destek budur. Kür-
distan topraklarının dışında da cep-
helerin açılması ertelenemez bir
görev olarak önümüzde durmaktadır.
Kesin olarak şunu söyleyebilir
ki; Kürdistan'da açılan cephelerin
yanısıra, Kürdistan dışında da cep-
heden açılarak yeni yeni Botan-
ların, Dersim'lerin yaratılması
ulusal ve sosyal kurtuluş mücade-
lesine yapılabilecek en büyük des-
tektir. Önümüzde ertelenemez böy-
le bir görev dururken, halen müca-
deleye ilişkin dergi sayfalarında be-
yin cinnastığı yapmak soruna her-
hangi bir katkı sağlamıyacaktır.
Kürdistan'daki devlet teröründen
dolayı hiç bir riski göze alamayıp
sadece dergi sayfalarında ahkam
kesenlerle, önemli sayılabilecek
bedeler ödeyerek direnişi ilmi, il-
mik dokuyanları bir araya getirme-
ye çalışmak da boş bir hayaldir.
Sağlam ve kalıcı birliktelikler ancak
silahlı mücadele içinde yaratılır. Ko-
münüst önder İ. Kaypakka'nın
dediği gibi "silahlı mücadele içinde
gelişmeyen bir örgütlenme, bugün
kof bir örgütlenme olur, bir kaç ge-
rici darbe ile yıkılmaya mahkum-
dur". Bu bilinçle çeşitli milliyetler-
den Türkiye proleteryasının öncü
örgütünün, Karadeniz'de açılan ger-
illa cephesine yeni yeni cepheler
ekliyerek sürekliliği sağlanmış geril-
la savaşını bozkırlara yayıp, yüksel-
terek beklenen atılımı yapacağından
hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

GENEL GREV VE ZONGULDAK BÜYÜK MADENCİ YÜRÜYÜŞÜ

Bu ardışık eylemler çok önemli ulusal ve uluslararası sorunun düğümlendiği bir
anda ortaya çıkmasına rağmen-kendi içinde taşıdığı zaafklar mümkün olan
hedeflere ulaşmasını önledi.

Genel grev, sloganı uzun süre-
dir atılmasına karşın, ancak çelişki-
lerin çok yoğun olduğu bir anda
mümkün olabildi. Harekete yol
açan sadece işçi sınıfının çok
olumsuz koşullar altında, azgın bir
sömürüyü tabi bulunması değildir,
bu uzun yıllardır sözkonusudur.
Buna eklenen savaş, yeni uluslar
arası kargaşa ve bizim hakim sınıf-
larımızın da kaçınılmaz olarak birbi-
rine düşmesi ve bunu biraz sertleş-
tirilmesi sonucu genel grev ve
uzun yürüyüşün nesnel koşulları
doğdu. İşçi sınıfı için bir takım
mezailer kazanmak, politikanın
içine daha aktif girerek bugün
ülkemizin karşı karyaya bulundu-
ğu emperyalist savaş aleti olma
gibi son derece tehlikeli oyun-
lardan uzaklaştırıp faşizme karşı
demokratik halk hareketinin
güçlendirilmesi şansı varken,
burjuvazi için en az zararlı kota-
rıldı. Nitekim ne savaş konusun-
da ne de hedeflediği bazı haklar
kosunsunda gerektiği etki ve ba-
şarıya ulaşamadı. Böylece hare-
ketin devrimci önderlikten ve ör-
gütlülükten yoksun bulunması-
nın acısını bütün işçiler hepimiz
yürekten duyduk. "Genel grev"
Türk-İş yönetimi altında iyice
yozlaştırılıp sulandırıldı. Adına
"bir günlük ise gitmemem eyle-
mi" dendi. Bir mücadele, hem de
sert bir mücadele biçimi, bir ne-
vi tatil günü haline getirdi. İşçiler
işyerlerini taleplerinin ve protesto-
larının etkili biçimde ilan edildiği bi-
rer platform olarak görülmesi gere-
kirken, sessiz, sakin pasif bir "uya-

rı"ya dönüştürüldü. Kısacası ne
ad olarak ne de içerik olarak
"genel greve" uygun davranıl-
madı, hareket bu içerikten müm-
kün oldukça uzaklaştırılmaya
çalışıldı! Hatta Türk-İş'in bazı yö-
neticileri, el altından etkileyebildik-
leri işçilere eyleme katılmamasına
(günlük gazeteler yazdı bunu) bile
çalıştılar. Ne eylem anında ne ey-
lem sonrasında, ilan edilmiş olan
talepleri ileri sürülmedi ve adeta
unutuldu. Tam da burjuvazinin istediği
gibi, "eylem yapmış olmak
için eylem" haline getirilmeye çalışıldı.
Çünkü ancak, işçiler böyle gi-
riştikleri eylemlerden sonuç almaz-
larsa, eylemlerden cayabilirler. Sa-
rı sen ikacıların, "bu iş eylemle ol-
maz, ancak masa başında çözüle-
bilir" türünden ahlaksızlıklarına da
elverişlidir. Burjuvazi ise, işçilerin
"beyhude" eylem girişmesinden
çok mutlu olur. Çünkü Cumhurbaşkan-
kanı Özal'ın dediği gibi "bu iş zor-
balıkla", direnişle, kavga ile halledi-
lemeyeceğini sözüm ona işçilere
kanıtlamış olacaktır. Yani devletin
ve burjuvazinin zorbalığına karşı
hiçbir "zorba"lığın güç yetiremeye-
ceğini, herkesin yerinde uslu uslu
çalışıp verilene razı olmasından
başka çare olmadığını kanıtlamış
olacaktır(!). Son derece sulandırıl-
mış bu demokratik taleplerin artık
sözü edilmedi. (Türk-İş Bildirisinde
belirtilen talepler). Kendileri için "iş
mahkemesi"nde ve savcılıklarda
açılan dava ve soruşturmalardan
kurtulma karşılığında da daha son-
raki Zonguldak-Ankara madenci
yürüyüşüne karşı rezilce bir tertip

saldırı içine girdiler. Hükümetle iş-
birliği yaptılar. Yani zaten önleye-
meyecekleri genel grevin içinde
yer alarak, hükümetle işbirliği içinde
onu etkisiz hale getirdiler ve ne yazık
ki bunu bir ölçüde başardılar. Çünkü
dediğimiz gibi ne savaş konusun-
da tam bir engelleyici başarı
kazanabildi ne de faşizme karşı di-
ğer mevziler konusunda. Genel
grevin içeriği boşaltılmış, niteliği
yozlaştırılmış olarak meşrulaştırıldı
ve işçiler de yatıştırılmış oldu! Oysa
yüzbinlerce işçi toplu sözleşme sü-
recindeydi; son derece faşist çalış-
ma sistemi içinde düşük ücretlerle
çalıştırılıyorlar, burjuvazi küçük ar-
tışlarla durumu kotarmak istiyordu.
Bunun için yeni faşist KHK'ler, ola-
ğanüstü hal şantajları, sıkıyönetim,
ya da "savaş hali" şantajları kullanı-
lıyordu. Bütün bunların mantıksal
devamı olarak, bir de halkın başına
savaş belası sarılmak isteniyordu
ve başta işçiler ve köylüler olmak
üzere tüm halk için ciddi bir can
güvenliği tehditi yaratılmıştı; emek-
çiler, emperyalistler uğruna savaş
mezbasasına sürülme entrika ve
macerasına girişilmişti. Bütün bu
koşullarda emekçilerin ortak direni-
şi, bu politikaların bozulması için
son derece önemli bir tarihsel
önem kazanıyordu. İşte böyle bir
durumda, yozlaştırılmış bir günlük
"genel grevle" yetinildi. Hareket işçi
sınıfının hedeflerine doğru ilerleyen
sürekli eyleminin önemli bir sıçra-
ma noktası haline gelmedi. Bunun
sonucu olarak, madencilerin önüne
barikatlar kurulduğunda, diğer işçi-
ler onları destekleyerek hareketin

Yeni bir boyutta sürdürülmesine çalışmadılar. Tabii bu, toplu sözleşmelerde de henüz ciddi bir başarı elde edilememesine yol açtı ve sarı sendikacıların işçileri satma tehlikesini çok ciddi biçimde yaratmış oluyor. Zaten savaşın önlenmemiş olması bütün bunları mümkün kılıyor! Şimdi bütün işçiler, ücret ve çalışma koşullarına ilişkin taleplerinin Körfez Savaşı gibi gerici bir savaşa karşı çıkma ile ne derece bağlı olduğunu görecektir! İşçiler için, ülkemizin bu savaşa sürüklenmesini önlemenin ne kadar can alıcı bir sorun olduğu ileriki günlerde daha iyi anlaşılacaktır. Savaşa karşı tarihsel görevimizi daha iyi koşullarda yerine getirme şansını kaçırdık. Şimdi bütün işçiler olarak daha zor koşullarda ona karşı koymak zorunda bulunuyoruz!

Bütün bu duruma karşı, hiç kuşkusuz 3 Ocak "genel grevi" eylemi ve onu yeni eylem biçimiyle sürdüren şanlı madenci yürüyüşü işçi hareketi tarihinde ileri bir adım olarak yine de kaydedilecektir. Bu eylemlere, yeterince militan olmadığı vs. gerekçesiyle dudak bükme asla doğru olmaz. Bu hareketler, büyük baskı ve sömürü altında, elverişli bir anda işçi öfkesinin patlamasıdır. İşçi sınıfı eylemi, şimdiye kadar görülmemiş bir biçim ve boyuta ulaştı. Bu eylemler işçisinin ulaştığı bilinç düzeyini de gösteriyor. Yüzbinlerce işçi "İktidar" isteyen sloganlar attı, açıkça politika yapmakta olduğunu söyledi, hükümete karşı açıkça tavır aldı. Ama öbür tarafta, işçi hareketi hala kendi içinde engeller ve zaafarla dolu bulunuyor. Her şeyden önce hareket ortak eylem ruhundan esas olarak yoksundur. Bu, Menge'nin Eskişehir'de, Delle köprüsünde madenciler militarist barikatla karşı karşıya geldiğinde açıkça belli oldu. Bütün burjuvalar, iktidar ve gerici sendikacılar madencileri el ele durdurmaya çalışırken, Türkiye işçi sınıfının sesi çıkmadı. Oysa "genel grev"den daha birkaç gün önce çıkmıştı ve bu eylem onun bir nevi devamıydı. Hükümetin bu düşmanca tutumu karşısında diğer işçiler

pasif bir seyirci durumuna düştüler. Halbuki bu kendi toplu sözleşmelerini, kendi grevlerini de doğru dan ilgilendiriyordu. Nitekim madenci yürüyüşü durdurulunca, onların pazarlık gücü de zayıfladı, burjuvazi umursamaz bir tutum içine girdi.

Elbette ortak eylem ruhu esas olarak işçilerin kendi partileri tarafından, onun politik öncülüğü altında gelişip oluşabilir. İşçi sınıfı çeşitli akımlara bölünmüş durumdadır. Bu kadar da değil, işçi sınıfı sendikal mücadele alanında da bölünmüş durumdadır. Bu bölünmenin de ötesinde gerici sarı ve reformist sendika liderliği altında bulunuyor. İşçi sınıfının kitlesel hareket merkezlerine (sendika merkezlerine), hareketin sinir merkezlerine yerleşmiş bulunan bu asalak burjuva uşakları, işçi hareketinin birliğini felce uğrattıyor. Adeta işçi sınıfının iletişim santraline yerleşmiş böcekler gibi yalıtılan nesnel rolü oynuyor. Hareketinin sınıfsal duyarlılığının düzenli refleksler halinde diğer işçi kesimlerine yayılmasını önüyor. İşçi hareketini, birbirleriyle bağlantısı olmayan alayların giriştiği bir cephe savaşına dönüştürüyor. Hareket iktidarın azgın, planlı saldırıları altındayken, işçilerin karargahındaki Şevket Yılmaz gibi "başkomutan"lar düşmanla işbirliği içinde dir. Çok ilginçtir: Şevket Yılmaz'la GMİS Başkanı Ş. Denizer yürüyüşün Türk-İş tarafından desteklenmesi tartışılıyor. Ş. Yılmaz eylemden vazgeçiremeyince, konuşmanın bantlarını alıp hükümete götürüyor. Hükümet işçilerin otobüslerine el koyarak, işçileri karda kışta, yağmur ve kar altında yürümeye zorladı. İşçileri, olumsuz doğa koşulları altında hem kitlesel olarak, hem de moral ve fizik olarak yıpratıyor ve uygun bir yerde ve anda, fırsat doğar doğmaz saldırıp yenilgiye uğratmak, bozmak istiyordu. Bu ta ilk günden belli idi. Ama yürüyüşün önünde boy gösteren kimi sendikacılar, hareket kuşatma altına girince toplanmaya ve "yardımı" görmeye başladılar. Ve tabii sonuç olarak hiç bir şey yapamadılar. Demek ki, daha önce madencileri desteklemek için kendi üyelerini, işçileri hiç uyarıp örgütlememişler.

Bunlar, kendi alanlarında hareketin baarısı için çalışacağına, Zonguldak mitinglerinde ve uzun yürüyüşte boy göstermeyi tercih etmiştir. Hareketin kritik bir anında, bunlar, çeşitli burjuva partileri ve milletvekilleri, hep beraber iktidarın güç ve kararlılığının propagandasına giriştiler, işçileri korkutmaya ve eylemden caydırmaya giriştiler.

Bütün bunlara karşı etkili bir mücadele, ancak işçilerin kendi politik örgütü, partisi sayesinde mümkün olabilir. Bu zaafaların aşılması proletarya partisinin kendi sınıfı içindeki etki ve örgütlenme düzeyine paralel olarak mümkündür. Düşman karşısında çözümlenip dağılan ayrı ayrı guruplara bölünmüş olmakla bu iş başarılamaz. Bunların çoğu işçileri pasif, ekonomik mücadele içine çekerek aldatıyor. Bir kısmı, işçi sınıfı lafını salt sosyalistliğin bir belirtisi olarak ediyor, ama onla en ufak bir ilişkisi yoktur. Kimileri, işçileri burjuva demokrasisini aşmayan, onu onaylayan bir program sunuyor. Bazıları ise, genel grev ve uzun yürüyüş gibi eylemlerden iktidar umuduna kapılıyor, işçileri aldatıyor. Nitekim bazıları barikatı aşmayı, iktidara doğru yürümek, iktidarı düşürmek için bir adım olduğunu sanarak savunmuştur.

Elbette hareket yoğun iç zaafalara düşer olmasaydı, gelişebilir ve ülkeyi savaş felaketine sürüklemek isteyen bir hükümetin düşmesine ve bir yığın militarist entrikanın bozulmasına yol açabilirdi. Ama böyle birkaç hareketle "işçilerin iktidara yerleşeceğini" sanmak ham hayaldir. Sorunun bu yönünü kavramak önemlidir.

UZUN YÜRÜYÜŞ NELER ÖĞRETMİŞ OLMALI?

Zonguldak maden işçileri, bu dönem toplumsal sözleşmenin üzerinde sıkı bir denetim kurma kararındaydı. Çünkü geçen dönem Mehmet Tezer başkanlığındaki GMİS yönetimi tarafından satılmışlardı. Ama bu mücadelenin o kadar kolay olmayacağını da biliyorlardı. Bu yüzden aslında işin bir greve

varacağı belliydi. Çünkü iktidar her defasında ucuz işgücü kullanmak için bin dereden su getiriyor "işletmenin zarar etmesi"nden başka sayısız demagoji ile direniyor, sonunda sarı sendikacılarla oturup işi hal ediyorlar. Bu kuralı değiştirmek, oldukça önemlidir. Her iki tarafta da alışılmış şeyler değişiyor: Taraflar karşılıklı dinamik bir pozisyona geliyor. Bu durum alışılmışın dışında bir mücadeleye yol açtı. İşçiler daha çok sınıf sevgilerine dayanarak çatışmanın sertleşeceğini his etti ve buna göre örgütlenmeye, hazırlanmaya başladı. 17 Kasım Maden "Kurultayı"nda işçiler sert cevaz olduklarını açıkça ortaya koydular. 30 Kasım'da grev bir şenlik havasında başladı ve aralık ayı boyunca Zonguldak, madenci yürüyüşleri ve mitingleriyle sarsıldı. Bu mitingler sırasında "Ankaraya yürüme" bilinci de kendiliğinden biçimde ortaya çıktı.

Aslında böyle bir yürüyüşe hükümetin engel olacağı belliydi. Nitekim herkes, ilk engel olarak hükümetin otobüslere el koyacağını tahmin ediyordu. Dört ocak sabahı işçiler otobüslerine el konulduğunu öğrenince, kitle "yürüyelim başkan" diye slogan attı ve yürüdü. Gerçekte yaya yürüme madencilerin kararlılığını vurgulayan doğal ve kendiliğinden bir durum olarak ortaya çıktı. Yoksa, eylemin başarısı için Ankara'ya varması şart değildi ve zaten bunun gerçekleşmeyeceği görülüyordu. Ama hükümet, "Ankara'ya yürüyeceğiz" sloganının blöf olmadığını gördü! İşçilerin 100 binin üzerinde kitleyle, kadın, çocuk, yaşlılarıyla, sakatlarıyla bunu göstermiş olmaları tek başına tarihsel önemli bir olaydır. Önemli olan Ankara'ya varmak değil, yürüyüşün amaçlarına uygun sonuçlara varmaktır.

Yürüyüşün kesintiye uğraması bu bakımdan değerlendirilmelidir. İşçilerin Dorukhan geçidini geçerken gösterdiği kararlılık, bazılarında aşırı bir hayalcilikçe yol açtı ve daha sert bir barikatla karşılaşınca da hemen çözümlenme baş gösterdi. Madenci ve kadınların militanca kararlılığı bu önderliği ancak bir yere kadar itebilir, sürükleyebilirdi. İşçilerin kararlılığı ne ölçüde olursa

olsun, "polis ve askerlerin işçilerin bir parçası" ve "onların asıl görevleri, halkın güvenliğini sağlamaktır" (Ş. Denizer'in 13 Ocak tarihli Cumhuriyet'teki söyleşisinden) diyen bir önderlik oldukça sert bir direnmeyi öngören Eskişehir'e barikatını aşamazdı.

Fakat eleştiriyi dikkatli ve bilinçli olarak yapmak gerekir: Ş. Denizer'in hatası geriye dönüş kararı vermiş olmak değildir. İlk sert bir çatışma olasılığı karşısında sarsılması; yenilmiş komutan görüntüsü veriyordu ve işçilerin moralini sarıyordu. İkincisi ve en önemlisi, hükümet hareketi oyalayıp olumsuz doğa koşulları altında kitleyi yıpratıp bir yandan da düşmanca bir barikat için zaman kazanırken, Ş. Denizer'in de işçilerin oyalanmasına katkıda bulunması ve Başbakan'la görüşme boyunca işçileri bekletmesi. Üçüncüsü, yeterince mücadele verilmeden barikatın terk edilmesi. Son olarak da işçilerin moralini bozan ve iktidara cesaret veren çok kötü bir dönüş kararı vermesi: Önce komitelerin alınmadan ve geniş kitle çoğunluğunun iradesine rağmen "benim dediğim olacak" diye tek başına gere dönüş kararı vermesi. Bunu koşulsuz yapması ve tutuklanan 201 işçi arkadaşın orada bırakılarak gidilmesidir.

Şu mükemmel bir olaydır: yüz on bine yakın kadın-erkek madenci kitleleri son derece olumsuz doğa koşullarında günlerce hayranlık verici biçimde direndi. Ama insanlardan, madenci de olsa insanüstü şeyler beklenemez. Üstelik madenciler fiziki olarak diğer işçilerden daha fazla sağlıklı değil. Kömür tozu, kötü beslenme, yağ-rutubet, güneşten uzak yer altında çalışmak onların fiziki dayanma gücünü zaten sınırlamıştır. Aksırık-öksürük içinde, ayakkabıları liğme liğme, üstbaş zayıf yağmur ve kar altında, uykusuz, yarı aç günlerce yürümek kolay değildir. Ama işçiler işçi sınıfı adına bir kahramanlık destanı yaratmanın moral ve sevinci içindeyken sendika önderleri için aynı şey söylenemez. Yani bu koşullara rağmen işçiler "su verilmiş çelik gibi" iken, sendikacılar za-

manlarının çoğu konforlu arabalarda geçtiği halde yaprak gibi sallanıyorlardı.

Elbette işçilerin her yürüyüşü, her küçük eylemi onları iktidara hazırlar ve her biri büyük iktidar yürüyüşüne doğru bir adımdır. Fakat iktidar mücadelesine dolaylı biçimde hizmet eden böyle bir eyleme "iktidar yürüyüşü" anlamı yüklemek hayalci, yanlış bir tutumdur. Gerçekten hem genel grev, hem de Zonguldak-Ankara yürüyüşü işçi sınıfı tarihinde ileri düzeyde sınıf eylemleri olmakla birlikte, sonuçta, demokratik-sendikal, barışçıl bir kitle hareketidirler. Eylemin ortaya çıkış koşulları onlara doğal olarak siyasal işlevler de kazandı, ama bu genel niteliğini değiştirmez. Tabii bunun bir "iktidar yürüyüşü" olduğunu düşünenler, geriye dönülerek bu fırsatın kaybetildiğini düşünerek üzülebilirler. Ancak sorun, işçi sınıfının onu iktidara hazırlayan sayısız mevzii çatışmalarından bir tanesi olarak düşünüldüğü zaman, belli koşullarda geri çekilmek normal ve kaçınılmaz olabilir. Böyle bir durumda, bu, daha elverişli koşullarda mücadeleyi sürdürmek üzere direnenek geri çekilmek, güçleri yıpratmadan, moralini bozmadan, panik yaratmadan baş vurulan bir taktik anlamına gelir. Hepimizin gördüğü gibi, iktidar, işçi yürüyüşünü engelleyerek, oyalayarak kitleleri kötü doğa koşulları altında yıpratmayı amaçladı ve bir yandan da, kendisi için en elverişli bir yerde daha büyük bir barikat hazırladı. Sendika yönetimi ve Ş. Denizer bunu ya görmedi, ya da gördüğü halde gerekli tedbirleri almadı. Tersine, Bolu'da Başbakan'la saatlerce gereksiz bir toplantıda zaman tüketti ve işçileri de bu süre içinde durdurdu. Daha da kötüsü, E-5 Karayolu'na çıkmış bulunan 10 bin yürüyüşçüyü de geri çekti. Bu şekilde öz niyeti olmasa bile Hükümetin kendi planını uygulamasına yardım etmiş oldu. Arkasından, komitelerin ve işçilerin direnişine rağmen, üstelik barikat önünde toplanarak tutuklanan 201 işçi arkadaş geri alınmadan ve hiç bir koşul ileri sürmeden geri çekilme kararı verildi.

Bu elbette kabul edilebilir bir geri çekilme biçimi değildir. İşçilerin ve eşlerinin moralini bozdu. Hatta işçiler arasında kargaşa ihtimali yarattı. Hükümet de bunu körükledi ve yürüyüşçüler arasında eylem hakkında "bölünme" başladığı propagandasına başladı; "işçilerin çoğunluğunun" eyleme son vermek istediğini ama "bir takım kıskırtıcıların" bunu engellediği saptasını yaydı. Daha da ileri giderek, açıkça işçi komitelerini suçladı. Bütün bu saldırılar TV ve basında açıkça yayınlandığı halde sendika yönetimi ses çıkarmadı. Sessizlik ikrardan gelir misali bütün bunları adeta onayladı. Bir işçi liderliği, ne olursa olsun, kendi arkadaşlarının; işçilerin sorumluluğunu üstlenir ve bu tür saldırıları göğüsleyerek, düşmanın işçi safalarını karıştırmasına izin vermez! Kaldı ki, işçi kitlesi ve işçi komiteleri son derece haklıydı ve gerçekten bu şanlı eylemin motoru doğal işçi önderliğiydi. İşçiler, kendi birliğini bölmek için, içi kan ağlayarak bu kararı kabul ettiler. Sendika yönetiminin geri çekilme kararının "mücadeleyi daha elverişli koşullarda sürdürme" anlayışına dayanmadığı sonradan ortaya çıktı. Uzun süredir işçiler, Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantıları ve Bakanlar'dan rica edilen randevularla oyalanıyor ve pasifikasyon içine sokuluyor. Herhalde bu kez de Dorukhan ve Eskiçağa gibi, hükümetin Körfez'de hızla hazırladığı savaş "barikatı" bekleniyor! Bunun işçi sınıfı için daha büyük bir açmaz, daha sert ve acımasız bir barikat olduğu açıktır! Hükümet bütün umudunu buna bağlamıştır. Eğer savaşa sürükleyebilirlerse (-ki buna ramak kalmıştır, tek taraflı ve sürekli bir kıskırtma savaş başladığından bu yana yapılmaya devam ediyor; Türkiye'den kalkan emperyalist uçaklar durmadan Irak'ı bombalıyor. Bunun sonucu olarak Irak da 23 Ocak'ta protesto notası vermiş bulunuyor-248 bin işçinin grevi durdurulacak, 50 bin işçinin "uyuşmazlık" kararı iptal edilecek, 503 bin işçinin de başlayan toplu sözleşme görüşmeleri savaş gümbürtüleri içinde unutulup gidecek! Üstüne üstlük, binlerce işçi ve emekçinin ailelerine ekmek kaza-

nan elleri savaş alanında dehşet saçacak. Bu, bütün işçiler için, bütün işçi sınıfı için bir felakettir! Türkiye'deki herhangi bir barikatın önündeki oyalama ve geri çekilme durumu başışlanabilir, ama savaş barikatı önünde bu asla başışlanamaz ve o mutlaka yıkılıp geçilmelidir!

ŞEMSI DENİZER VE BÜTÜN SENDIKA LİDERLERİ SORUMLULUĞUNA UYGUN DAVRANMALIDIR.

İşçiler, kendi haklı mücadelelerine katkıda bulunan herkesi sevgi ile kucaklar. sarı sendikacıların arasından gelen. Ş. Denizler de kuşkusuz madencilerin haklı mücadelesine katkılarda bulunmuştur. İşçilerin sevgisinin nedeni budur. İşçi sınıfı en kadir bilen sosyal sınıftır. Denizler'de onları gerçekten seviyorsa hatalarını düzeltmelidir.

Liderlik gösterişleriyle işçileri aldatıp oyalamamalıdır! Bütün işçi liderleri büyük tarihsel sorumluluklarla karşı karşıyadır. Bunu somut ve eylemsel olarak ifade etmeleri gerekir. Son günlerde birçok sendika lideri-ki bunların çoğu sarı-gerici sendika aristokratlarıdır -çok keskin laflar ettiği halde pratik olarak hiç bir şey yapmıyor. Türk-Metal sendikası başkanı Mustafa Özbek, birçok kez keskin laflar ettiği halde, Bursa'da yürüyen 15 bin metal işçisinin eylemini polisin ricası üzerine dağıttı. Sendika liderlerinin işi, polislerin ve hükümetin ricalarını mı yerine getirmektir? Sendika liderlerinin işi, işçi eylemlerini durdurup "geri dön" komutunu vermektir?

Sayın Ş. Denizler ve kendilerinin diğerlerinden farklı olduğunu iddia eden bütün sendika liderleri gerçekten farklı olduklarını pratik olarak göstermelidirler. Tabii ki "işçilerinin canını düşünen" burunlarının bile kanamasını" istemeyen samimi duygulara çok teşekkürler. Ama işçinin canı, savaş mezbahasına sürülüyor, hem de emperyalistler uğruna, mazlum bir halkın zararına; işçilerin canı, grevlerde, sürüncemelerdeki toplu sözleşmelerde, sözleşme uyuşmazlıklarında, gıdım ücretlerle yoksulluk, hastalık, içinde gidiyor. Hepisinden

önemlisi işçilerin canı engin bir baskı ve zorbalık altında yıllardır eziliyor, çiğneniyor, aşağılanıyor horlanıyor. Sendikacılığı bir yemlik yeri değil, bir mücadele yeri olarak anladığınız zaman ve, bunun gereğini yerine getirdiğiniz zaman işçi sınıfı sizlere sahip çıkacak ve bağrına basacaktır. Gerçekten yürek isteyen mücadele biçimi budur. Çünkü değerinde "yiğitlik" taslamak pavalıdır, öngörülen "özveri" burjuva sendikacılığından gelen pirimlerden giden küçük hesap bir paradır. Elbette sendika liderlerinin yapabileceği şeyler sınırlıdır ve abartmıyoruz. Ama buralar işçi sınıfının iletişim, örgütlenme merkezleridir; sendikacıların tutarsızlığı, kaypaklığı, ihaneti, işçilere çok zarar veriyor. İşçilerin birliğini ve ortak mücadelesini felç ediyor. Halbu ki bu durum tamamen tersine çevrilebilir. İ oralar, işçilerin birlik ve mücadelesini kolaylaştıran, yükselten yerler haline gelebilir, gelmelidir! Sendika liderlerinden bunu istemek işçilerin hakkıdır. Yapabileceğiniz tek iyi şey onlara ihanet etmek değil, cesaretle sınıf sendikacılığının gereklerini yerine getirmektir. Bunu yapamıyorsanız, dürütçe çekilin ve bu mücadeleyi yüreklice yürütebilecek sinanmış işçi arkadaşlara bırakın.

"Genel grev", uzun yürüyüş ve şimdiki durum her yönden incelenmeye değerdir. Bütün işçi arkadaşlar, işçi sınıfından yana olduğunu söyleyen bütün sendikacılar zaafımızı ve iyi yanlarımızı arkadaşça tartışmalı ve önümüzdeki şanlı mücadele günlerine büyük bir disiplinle hazırlanmalı ve gerçekten mücadelemizi bir iktidar yürüyüşüne dönüştürmeliyiz.

Bizi başışlasın ama, sayın Ş. Denizler'in sahip olduğu düşünceler bu mücadeleye elverişli değil. Burjuva toplumsal düzende onaylanmış sendikacılığın rolleriyle yetinmeyiz. Yıllardır bu roller, biktirici bir tiyatro oyunu gibi tekrarlanıp duruyor ve hep işçilerin yenik kahramanlar olarak belirlendiğini önceden hepimiz biliyoruz.

Ş. Denizler, Cumhuriyet gazetesinde, Şükran Ketenci ile yaptığı söyleşide şöyle diyor:

"Her şeyden önce kurmayı amaçladığımız toplum düzeni sağ-

lıklı demokrasi. Sınıf tahakkümüne burada yer yok. Toplumun bütün kesimlerinin ortak çıkarları doğrultusunda işçi hareketinin başarıya ulaşabilmesi kamuoyu ile bütünleştirilmesi şart. (Şimdi buraya bakın!) siyasi diktatörlüklere, belirli bir gruba, ve sınıfa dayanarak mücadele etme teorilerinin günümüz dünyasında artık başarı şansı kalmamıştır."

Bunlar, son zamanlarda Rusya'da ve Doğu Avrupa'dan dalgalanan liberal burjuva düşüncelerinin etkisine dayanan sözlerdir, ve tabii ki bu görüşleri yanlış buluyoruz. Ancak bizim amacımız, bunu eleştirmekten çok, Denizler'in çelişkilerini göstermektir.

Her şeyden önce, sayın Denizler'i haftalarca "Başkan, Başkan" diye Türkiye'de ilgi alanına koyan, tam da maden işçilerinin "sınıf mücadelesi"dir! Ve bu mücadelenin karşısında, başında eski MESS Başkanının bulunduğu komprador ve feodal sınıfların yaşadığımız "diktatörlüğü" vardı. Emekçi sınıfların, işçi yürüyüşünün Dorukhan'da, Eskiçağa'da karşı karşıya geldiği barikatlar, işte bu gerici sınıfların diktatörlüğüdür! Bolu Beylerinin yoksul köylüler ve Körgözü ile destansı mücadelelerinin anısına tanklık eden Körgözü ve Bolu dağlarının bu derin vadisinde, tepeden tırnağa silahlı, polis ve askerler engeli karşısında, "su verilmiş çelik" gibi olan madenci ve yürekli kadınları bir şey yapamadı. Körgözü ve Bolu'nun boş, sessiz dağları onların geri dönüşlerini hüznle seyretti. hiç kuşkusuz işçiler bunu düşündüler. Barikatları aşmada neye ihtiyaç duyduklarını gözlemlerini dağların doruklarına dikerek düşündüler! Günlerce konuk olup evinde yattıkları, yemeğini yedikleri, köylü ve kasabalı emekçilerin sıcak ilgi ve desteğinin önemini de gördüler, düşündüler. Hükümet onları soğuk ve açlıkta perişan düşürüp yenmeye çalışırken, bu köylü ve kasabalı emekçiler onları bağrına bastı. Şüphesiz, bunu bilinçli olarak düşünmek, aktif bir politika haline getirmek; yani işçi-köylü itti-

faki ve halk demokrasisi siyasetine uygun davranmak, "başarı şansı" için kaçınılmaz bir durumdur. Ama Denizler'in söylediği "toplumun bütün kesimlerinin" "bütünleştirilmesi" hayaldir. Fakat ilginçtir ki, yine aynı yerde, yürüyüşü destekleyen milletvekillerine ve Türk-İş yönetimi ile başka bazı kesimleri yürüyüşün kritik bir aşamasında kamuoyu önünde eleştirmesinden dolayı, hedefi küçültmek gerekirken iyice büyüttü. Daha da ötesi bunu bir teori haline getirerek, yaptığı söyleşilerde "daha çok düşman daha çok azim verir" şeklinde vurguladı. Tabii ki bu öngördüğü mantıkla çelişiyor. Yani bir yanda kararsız, sallantılı, sahte ve görünüşte de olsa işçilerin tarafında yer alan, ya da aldığı söylenen kesimlere verip veritirirken, öte tarafta "polis ve askerlerin" yani barikat olarak işçilerin önüne dikilenlere "kardeş"lik mesajları yolladı. Bu "kardeşler" barikatın önünde işçilere saldırıp "201" "kardeşini" zorbaca, yakapça sürükleyip tutuklarken, Denizler hala "kardeşler"le çatışmaktan söz ediyordu. Nitekim bunlar Denizler'in "kardeşlik" çağrısına değil, Özal'ın direktifine uyduklar. Özal "Bunlar size verdiğimiz paradan daha fazla para istiyorlar" diyerek, asker ve polisi "görevini yapmaya" çağırdı ve etkili de oldu. Bu büyük bir yalan olmasına rağmen, işçiler polis ve askerden daha fazla para alırsa, bu çok mu anormal bir şeydir? Polis ve profesyonel asker, ekonomiye, madencilere gibi yer altından sekiz saat-10 saat servet mi akıtıyor? Bunlar ekonomiye hiç bir katkısı olmayan, sadece sömürücü düzeni ayakta tutan. Bunun için de ev, lojman, silah araç-gereç vs. ile verilen çıplak ücretin dışında sayısız harcamalara neden oluyor. Devlet, madencilere çıplak ücretlerinin dışında bir harcama yapabiliyor mu? Hayır, tersine, işçilerin gene bu ücretlerinden, verginin dışında kesilen sayısız kesintilerle elde edilen paralardan, bu paralarla yapılan SSK vs. gibi işçi kurumlarından yararlanıyor. Kimbilir kaç kez işçilerin kendi paralarıyla yaptıkları dinlenme tehsisi, sendika binası, lokal binası vs. ile kasalarda biriken sendika paralarına el konuldu

üstelik. Demekki eğer gerçekten işçiler, polis ve askerden "daha çok para" alırsa bu son derece normal ve hakları değil mi? Ama tabii, böyle olursa kim gider zenginlerin bekliliğini yapar! Bunlara boşuna "vatan millet koruyuculuğu" yaftası da yapıştırılmasın. Vatan ve milleti de ancak işçi-köylü ve memur gibi halk tabakalarının savunduğunu da defalarca gördük. Birçok general, subay ve polis, düşmanla işbirliği yaptı, toplumsal değişime ve özgürlüğe karşı savaştı. Bunların ancak halkını seven yurtsever çok az kesimi halkın safalarında yer aldı. Şimdi bütün yabancı gözlemciler ve toplum bilimciler Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde ordu "iç görevlere göre" düzenlenmektedir. Diş görevler bütününü emperyalistlere bırakılmıştır. Yani bizim ne kadar "özgür" olacağımıza onlar karar verecek! İç görevdekiler de bu dışardan belirlenmiş "özgürlüğe" tepki olursa bastırılacak diye "iç görev"le görevlendirilmiştir. İşte bağımsızlığı, özgürlüğü, halkın can güvenliği, ülkenin maddi servetlerini bütününü tehlikeye atan bir iktidara karşı, halkın tepkilerine, savaş aleytari hareketlere onlar sardııyor.

Denizler, haklı olarak başka işçi arkadaşlar tarafından yeterli desteği görmemekten sitem ediyor. Bu son derece haklıdır. Ama kendi açısından da bir çelişkiyi ifade ediyor: Eğer başka yerlerden ses çıkmadıysa, bunun nedeni, orada işçi sınıfının yeterli devrimci örgütlenmeden yoksun olmasıdır. Yani Zonguldak'taki gibi yeterli sayı ve nitelikte işçi komitelerine sahip bulunmamasıdır. Ama bütün bu durum sarı sendikacıların yıllardır yarattığı bir sonuçtur. Onlar bir işçi, taban örgütlenmesine ihtiyaç duymasındır. Tersine bundan korkuyorlar. Sadece yeterli sayıda ispiyoncu ve yaltakçı örgütler. Başka tür gizli kapaklı işlerini nasıl çevirebilirler? Yürüyüşün en kritik anlarında komitelerin iradesini çiğneyerek tekbaşına kararlar veren Denizler de yaptığıyla aynı sonucu, işçi komitelerinin insiyatifinin, taban örgütlenmesinin yok olmasına, böylece işçilerin "sessiz" kalmasına kendisi de hizmet

etmiş olmuyor mu? İşçi sınıfının dostları onların insiyatifini kırmaz, bunun gelişmesine yardım eder!

Elbette tutarlı olmak için bu çelişkileri gidermek gerekir. Denizler, madenciler hareketinde hem olumlu hem de olumsuz özellikler gösterdi. Uzun Yürüyüş öncesinde yaptıkları iyi şeyler ağırlıktaydı. Ancak eylemin keskinleşmesine paralel olarak o, gerçekten "su verilmiş çelik gibi" olan madencilerin çok gerisinde kaldı ve o yüzden bunaldı, daha çok hata yapmaya başladı.

İşçi sınıfı eylemi sendikal çerçevede kaldıkça, sendikacıların olumsuz tutumu daima abartılı bir etki gösterir. Alsında sendikacıların yürekli davranabilmesi, sendikal eylemin sınıf mücadelesinde ilerletici devrimci katkılara dönüşmesi, tamamen devrimci işçilerin çabası ve örgütlenmesine bağlıdır. Devrimci işçiler bu görevlerini yerine getirmediği, sendikacıları suçlamaya fazla hakkı olmaz ve bu pratik bir anlam da ifade etmez. Devrimci işçiler işi sendikacılara ve sendikaların bırakmamalıdır; kendi arkadaşlarını bitmez tükenmez bir enerji ve bilinçle uyarmalı, eğitmeli ve devrimci tarzda örgütlemelidirler. Ancak bu zaman sendikal eylem, devrimci sınıf mücadelesinin bir parçası haline gelebilir ve onu ilerleten bir aracı dönüşebilir.

Şimdiki koşullarda, çeşitli sol akımlara bölünmüş çok sayıda devrimci işçi bulunmaktadır. Gerçekte her işçi eyleminde bunlar bağımsız tek tek etkiler göstermektedir. Ama aralarında yeterli düzeyde sağlam bir birlik ve bunu sürekli hale getirecek ortak arçlara kavuşturamadıkları için, eylemlerin önderliği üzerinde yönetici bir güç haline gelememektedirler. Proletarya partisi, devrimci işçi eylemini örgütlemek için tek başına kendi gücüyle yetinmemelidir. Lenin'in dediği gibi, bu işçi grupları proleterce olmayan düşüncelerin etkisinde oldukları halde, proleter işler yapılıyorlar ve devrimci proleter hareketin örgütlenmesinde büyük bir öneme sahiptirler. "Sendikalar Platformu" içinde yer alanlar ve onlara sempati duyan işçi arkadaşlar

böyledir. İdeolojik mücadeleyi elden bıkmama koşuluyla işçi hareketinin bu devrimci-ilerici öğlerini birleştirmek, birlikte daha etkin hareket etmesini sağlamak gerekir. Bu, devrimci işçilerin insiyatifini geliştirebilir ve işçi hareketinin önünü tıkayan, örgütlenme merkezlerine yerleşerek hareketin kitleselleşmesini engelleyen ve felce uğratan sarı ve gerici sendikal bürokrasiyi temizlemeyi kolaylaştırabilir.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIF ÜSTÜNE DÜŞEN TARİHSEL GÖREVİ YERİNE GETİRME FIRSATINI HENÜZ KAÇIRMIS DEĞİLDİR!

"Genel grev" ve madenci yürüyüşü, anti-faşist mücadelelerin yükselmeye başladığı, memur, öğretmen, sağlık emekçileri gibi sendikal hakları verilmeyen emekçilerin kapırdamaya başladığı, bir milyona yakın işçinin toplu sözleşme döneminin başladığı ve 170 bininin grev pankatı açtığı ve bütün bunların uzun süredir devam eden gerilla mücadelesinin uyardığı köylü hareketine eklendiği bir anda patladı. Yine iktidar bütün bu halk hareketleri karşısında sarsılmaya ve kendi içinde iktidar yenilemesi hareketinin-didışmenin olduğu bir dönemdi. Buna karşılık emperyalist dünyadaki güç ilişkilerinde her şey derinden etkilenen değişimler yaşanıyor. Özellikle Amerikan emperyalizmi ciddi bir iktisadi krize doğru adım adım ilerliyor. Böyle bir aşamada Körfez krizi de ortaya çıktı ve bütün gelişmeleri hızla çok çarpıcı biçimde açığa çıkarttı.

Körfez krizinin emperyalist çözümünde, kendi özel konumu nedeniyle birinci derecede rol üstlenmek durumunda düşünülen Türkiye, özellikle işçi hareketlerinin büyük boyutlara vardığı böyle bir dönemde onlar için büyük endişe yaratıyordu. Halbu ki artık sallanmaya başlayan Özel kliği için de savaş macerası iktidarı sürdürebilmenin yeni bir şansı olarak ortaya çıkıyor. Bu yüzden işçi hareketinin bastırılması çok önemliydi. Böylece, belki de tarihte ilk kez Türkiye işçi sınıfının böyle mütevazı isteklerle başlayan eylemi, olduğundan büyük uluslararası derecede önem kazanıyor ve Türkiye için de kaderini etkileyen bir işlev kazanıyor.

Buna karşılık, kendileri için çok kötü sürprizlerin başlangıcı gibi gözükken büyük madenci hareketi ve yürüyüşü ülke gündemini işgal etmeye başladı. Madencilerin attığı sloganlar, hem her milliyetten Türkiye emekçilerinin ve hem de dünya işçileri ve ilericilerinin olağanüstü ilgi ve duyarlılığına yol açtı. Hareket, savaş entrikalarını ciddi biçimde tehdit ediyordu. Madenci hareketine sert biçimde müdahalede bulunmaları, hareketin bütün işçileri ve emekçilere yayılarak işlerini büsbütün zorlaştırmalarından korkuyorlardı. Uzun çalışma ve görüşmelerden sonra, ne olursa olsun Mengen'de kesin bir dur barikatı kurmaya korka korka karar verdiler. Ülkenin diğer yerlerindeki işçiler, özellikle büyük kentlerdeki devrimci işçiler, burjuvazinin korktuğu biçimde bir dayanışma eyleminde bulunmayınca, madencilere karşı sertleşme cesareti aldılar ve hareketi durdurdular.

İşçiler Zonguldak'a dönerken, onlar derhal toplanıp Irak'a müdahalenin hazırlığına başladılar. Türkiye'ye çağrılan "Çevik Kuvvet" konusundaki gevelemeler bitti, yerine ülkeyi savaşa sürüklemenin cüretkarca konuşmaları başladı. ABD'nin derleyip yönettiği "müttefik kuvvetler" in militarist güçleri Irak'ın üzerinde çullanmaya başladı. ABD, büyük kara savaşında lojistik destek ve bu savaşın insan malzemesi bakımından esas alınan Türkiye'de "işçi belası"ndan kurtulmanın rahatlığı hakim oldu.

Madenci eyleminin hedefine ulaşmamasının ardından ortaya çıkan bu hızlı gelişmeler, bütün işçi sınıfında şok ve belli bir sessizlik yarattı. İşçiler kardeşlerini destekleyerek genel grevin öngördüğü hedeflere doğru ısrarla ve inatla gitme mücadelesine girişmek yerine, "grevlerin durdurulacağı", sözleşmelerin ve uyuşmazlıkların iptal edileceği ve "savaş hali" yasalarına göre eski sefalet ücretiyle, savaş boyunca çalışmak zorunda kalabileceklerini düşünmeye başladı ve bir an önce kazasız, belası sözleşmeleri imzalamaya eğilimi başladı. Bunu sarı ve gerici sendikacılar da fırsat saydı ve körüklemedi. Hükümet için de bulunmaz bir fırsat oldu:

ama o işçileri daha da hizaya getirme peşindedir. MESS işverenleri de savaş ganimetinin derdine düştüler ve onlar da işçileri daha ucuz çalıştırmak için bundan yararlanıyor. Tekstil iş kolunda ise, bu etki hemen sonucu belirledi. Teksifin ardından, Türk-Melat de 85 bin metal işçisinin grevini sattı. Başkan Mustafa Özbek "her şeyi tadında bırakmak gerekir" dedi. Gerçekten MESS'le "tatlı" bir vurgun vurduğu belli oluyor!

Bütün bunların ardından, Hükümet tüm grevleri savaş nedeniyle bir ay erteledi. Denizler'in "iyi ne yetli"(!) sandığı Bakan İ. Aykut hanımefendi bir aylık ertelemeyi yetersiz buluyor, "60 gün olmalı" diyor. Grevci işçilerin protestosuna rağmen, tüm sarı sendikacılar bu ertelemeyi son derece memnun gözüküyor. Muhafız sendikacıları susturmaya çalışıyorlar.

Böyle düşünen işçi arkadaşlar büyük bir yanlışta içindedir! Ülkemiz bir emperyalist kara savaşına sürüklendiğinde, yalnız ücretlerimizi değil, çok şeyimizi kaybederiz! Burda çözüm, alal acele sözleşmeleri imzalayıp, "ne kurtarırsak kâr" değil, emekçiler için felaket olan bu savaşı önlemektir. Çok ilginç değil mi? Sağlık emekçilerinin sendikal mücadele ve örgütlenme istekleri savaş gereğiyle askıya alınmış olmakla kalmadı, şimdi onları askeri çarpışmalarda "sağlık hizmeti" görmek üzere cepheye sürülüyor. Bu tipik bir olaydır ve bütün emekçilerin gözünü açmalıdır! Savaş zamanlarında, "alal acele imzalañan" toplu sözleşmelerle sözde kurtarılan zamlı ücret şöyle dursun, çoğu zaman hiç ücret bile alamayabilir ve "savaş hali" kuralı gereği zorla çalıştırılmak da söz konusu olacaktır. Elbette işçiler ve bütün emekçiler, bağımsızlık için, kendi özgürlükleri ve özgür yönetimlerini korumak için her özveriye katlanarak savaşabilirler ve bunun sonunda büyük bir özgürlük ve güven vardır! Ama şimdi emperyalistler için savaşacağız! Bu, emekçiler için korkunç bir felakettir ve sonunda özgürlük değil, daha büyük kölelik kazanacağız sadece. Düşünün ki, yıllardır bizi zulüm altında sömüren 12 Eylül düzeninin daha

da uzamasına yol açacaktır bu savaş.

Oyleyse, bütün emekçiler bu savaşa karşı çıkmalı, iktidarın bu oyununa aman vermemelidir. Bir oldu bitti ile ülke savaşı içine şimdikinden daha tehlikeli ve kesin biçimde sürüklendiği zaman bile, "her şey bitti diye düşünmemeli ve ona mutlaka devrim mücadelesini yükselterek karşılık vermeliyiz!

Şimdi, şansımız, Madenci Yürüyüşünün olduğu coşkulu günlerden daha az olmakla beraber, savaş gümbürtülerinin iyice yoğunlaşacağı ileriki günlerden ise daha iyidir ve bu şansımızı iyi kullanmak zorundayız! Bu mücadelede öncü ve örnek olmak ancak işçi sınıfının yapabileceği bir şeydir! Kötü toplu sözleşme imzalamalarına izin vermemeliyiz; grevlerimizi büyük bir dayanışma ve kararlılık içinde sürdürmeliyiz; savaş nağralarına, emperyalistler uğruna savaşa hayır çığlıklarıyla cevap vermeliyiz. Onların bizi rahatça savaş mezbahasına gönderemeyeceklerini göstermeliyiz. Madencilerin uzun yürüyüşlerini, genel grevleri yeniden yaratacak durumdayız Milyonlarca köylü, memur, öğretmen, küçük esnaf vs. her gün savaş alehinde konuşuyor, ondan nefret ediyor: İşçi sınıfı olarak bizler onlara örnek olmak, onları örgütlemek ve halk demokrasisi için onlarla birlikte, faşist maceracılar karşı direnmek, dağlardan ovalara, kentlere doğru evrensel barış çığlığını yaymak bizim görevimizdir! Bu görevi büyük bir cesaret ve kararlılıkla yerine getirmek için önemli bir tarihsel fırsat da sahip bulunuyoruz!

Henüz maden işçilerinin aleyhine olan toplu iş sözleşmesi imzalanmadan yazılan bu yazımızda sonuç olarak söylemek istedikimiz; Herşeye rağmen maden işçilerinin mücadelisi ilerisi için örnek alınıp dersler çıkarılması gereken zengin deneyimlerle doludur. Hedefine tam olarak varmamış olması ve sendikacıların tutarsız tavırlarının neden olduğu başarısız toplu sözleşme bu gerçeği değiştirmez.

Maden işçilerinin genel grevini alabilirdiğince abartarak, neredeyse hükümet kurma çalışmalarını başlatma havasına giren kesim ile ge-

nel grevi önemsizmiş gibi algılayan kesimin tutarsız tavırları hayatın kendisi tarafından tokatlandı. Bu kesimler bundan bir ders alırlarmı bilemiyoruz. Bilinen o ki 15-16 Haziranın yaşadığı bir ülkede halen grev ve genel grevlerin amaçlarını ülkemizin somut koşullarına göre değil, zengin hayal dünyalarında olmasını istedikleri gibi yorumlayarak latazanlık yapanların beklemediklerini bulamayınca, kibirli aydın tavırlarından vazgeçmeden "hayatın kendilerini doğruladığı ve işçi sınıfının önderleri oldukları" iddialarını "teorik" olarak ispatlama gayretlerinden kolay kolay vazgeçmeyecekleridir. Toplu ayaklanma hayalleri ile yatıp onunla kalkanların kendiliğinden kitle eylemleri karşısında diz çöküp artık "toplu ayaklanmanın" güzel bir düş olmaktan çıkıp "kapitalizmi" yerle bir edecek dev olmaya başladığı pempe hayalleri her "genel grev" sonrası yerini kapkara hayal kırıklıklarına bırakarak tekrar tekrar yaşanır. Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısının dayattığı esas ve tali mücadele biçimlerini kavrayıp mücadelenin amaç ve araçlarını karıştırmaya devam edenler bu hayal kırıklıklarını yaşamaya ta başından beri kendilerini mahkum etmişlerdir.

Grevlerin amacını diğer mücadele biçimlerinin önüne koymak ne derece yanlış ise genel grev ve grevleri önemsiz bir eylem gibi görmekte o kadar yanlıştır.

Bizim gibi ülkelerde (Yarı sömürge-yarı feodal) öncünün esas mücadele alanı olan kırlardaki silahlı mücadeleye tabi olmayan; öncünün işçi sınıfı içinde güçlü bir önderlik örgütlenme ve insiyatifine dayanmayan genel grevlerin başarısını kendiliğindenciliğin şansına bırakmanın yanlışlığı defalarca yaşanarak ispatlanmıştır.

Bu nedenle Genel grevin başarısı için öncünün esas mücadele alanı olan kırlarda kan ve can pahasına sağlam temeller üzerine oturulan ve gittikçe gelişen ve faşist komprodor Patron-Ağa devletine öldürücü darbeler indiren mücadelesi ve örgütlenmesinin şehirlerde de inşa edilerek, düzeni sarsan maddi bir güç olarak işçi sınıfına önderlik yapması ile mümkündür.

FAŞİZM ÜZERİNE (2)

Burada faşizm üzerine söyleyeceğimiz şeyler genel şeylerdir, Faşizmin ayrıntılı bir panoramasını çizmek bir savunmanın sınırlarına sığdırılmaz.

Günümüzde emperyalizm varlığını halen sürdürmektedir. Emperyalizm var olduğu sürece Emperyalist savaşa, faşist diktatörlüklerde tezgahtar olacak, insanlık acı çekmeye devam edecektir. Burjuvazinin bir çok yerde, defalarca faşizme baş vurma, insanlığın başına binbir bela sarması kaçınılmaz olarak devam edecektir. Faşizmin hayatı, emperyalizmin hayatı ile son bulacaktır.

Emperyalistler, kapitalizmin tabiatındaki istikrarsızlığın sonucu olan bütün bunalımların yükünü emekçilere, en başta yarı-sömürgelerin emekçilerine yüklerler. IMF, OECD ve Dünya bankası gibi uluslararası emperyalist kuruluşa, bütün yarı-sömürgelerdeki sermaye dolaşımını yönlendirmektedir. Bunlar emrettikleri zaman yer yerinden oynar, baskı üstüne baskı, zulüm üstüne zulüm gelir. Güya ki "memleketin ekonomisi kurtulacak"mış

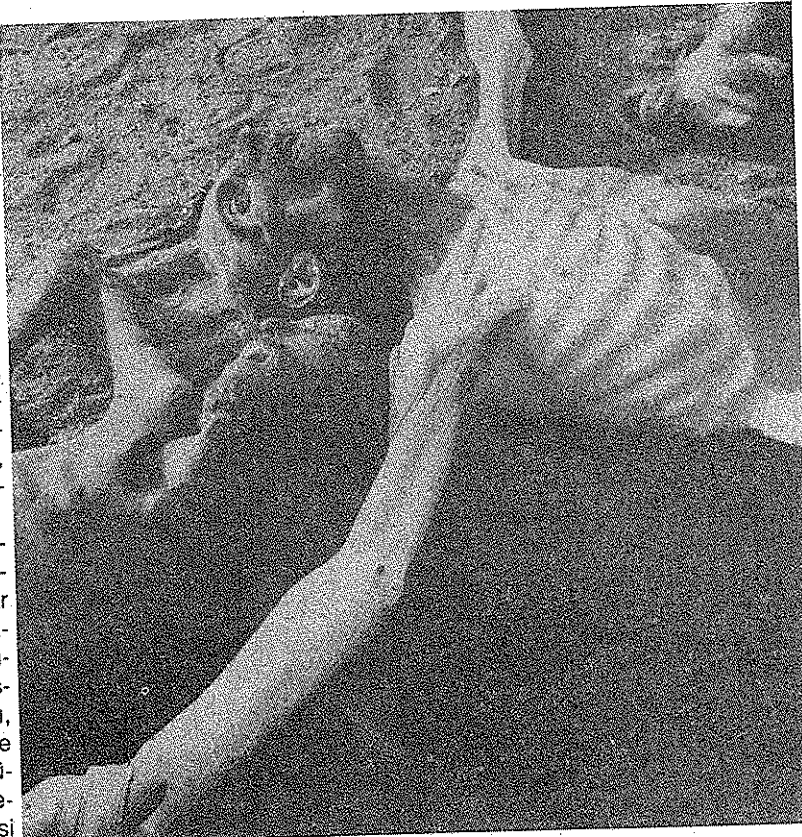
(!) Fakat ne hikmetse en çokta bütün emperyalistlerin "elbirliğiyle" kurtarmak için didindikleri bu ekonomiler (!) gittikçe yerin dibine batmaktadır. Bu kurtarılacağından, patlayacağından, mucize yaratacağından dem vurulan ekonomiler battıkça, emperyalistler şişmekte, pantolan kemerlerini gevşetmektedirler. Şili, Türkiye, Arjantin, İsrail, Brezilya, Meksika vb. vb. Onlarca yarı-sömürge ülkenin ekonomileri askeri darbelerle birlikte tamamen iflas ederken, emperyalist ekonomiler rahatlamaktadırlar.

Kendine bağımlı ülkelerde enflasyon, işsizlik, konut sıkıntısı ar-

tar. Kalkınma hızı geriye doğru sayarken, yatırımlar durur, bütçe açıkları büyür, dış ticaret dengeleri alt üst olurken, ABD'de aynı dönemde işsizlik azaldı, üretimde, özellikle silah üretiminde artış sağlandı. Bütçe açıkları azaldı, sermaye ve meta ihracatı arttı. vs. İşin garibi, yarı-sömürge halklarının göz yaşı alın teri pahasına kaydedilen bu "ilerlemeler" birde kapitalist dünyanın "güzelliğine" (!) örnek olarak sunulmaktadır.

Deyim yerinde ise, emperyalistler bize kendi doğasından gelen kötülüklerinden; faşizmi, ırkçılığı, şövenizmi, gericiği, yalan ve sahtekarlığı, fukaralığı, sefaleti, işkenceyi zulmü ihraç eder, karşılığında özgürlüğümüzü, maddi servetlerimizi ve kanımızı alıp götürür!...

Emperyalist komploların sonucu olarak yarı-sömürge, sömürge halklar ağır bedeller ödemektedirler: yüzlerce yeni zindan, birlerce insanın katli, toplu mezarlar, binlerce dul-yetim, onların acıları, gözyaşları, talana uğramış bir ülke, her gün savaş, iç kargaşalık, fuhuş, uyuşturucu felaketi, intihar, hastalık, bozulan toplumsal değerler, bir birlerini yemeye hazır insanlar, onur kırıcı bir teslimiyet... İşte

Faşizmin insanlığa armağanı

Şili, Arjantin, EL-Salvador, Brezilya, Cad, Volta, Bangladeş, Pakistan, Afganistan, Peru, Guetamala vs. vs.

Bütün yarı-sömürge ülkeler dev emperyalist tekellerin at oynattığı çiflikler olarak kaldığı sürece, faşizm bu ülkelerin gerçeği olmaya devam edecektir. Emperyalizmin doymasıda, bunalımlarının dinmeside artık olanaksızdır. Onlar yarı-sömürgelerde azgın sömürü düzenini devam ettirmek için, azgın faşist diktatörlükler tazgahlamaya ve ayakta tutmaya devam edecektir. Faşist diktatörlerden biri gidecek, öteki gelecek, kah parlamenter maskeli, kah kamçılı, kah kuzu postunda kah kurt bakışlı... sürekli var olacaktır. Tabi emekçiler kendi kaderlerini eline alarak Bu ülkelerde emperyalizmin ve komprador-burjuvazi ve toprak ağalarının varlığına, iktidarına, son verene kadar. Zaman zaman yükselen halk hareketleri sonucu bazı demokratik haklar elde edebilse de, bu ülkelerde demokrasiyi kurmak, devrim sorunudur.

Bu ülkelerin emekçileri faşizmi çok yakından tanır. Zulüm ve baskı hayatlarının ayrılmaz bir parçasıdır. Faşizmin kırbacını kaşık, zindanlarını ev işkence tezgahlarını boyunduruk kadar iyi tanır. Dolayısıyla faşizmi kitlesel olarak desteklemez, ondan nefret ederler. Onlar faşist baskı altında; findığın, pamuğun, zeytinin, hububatın daha ucuza kapatıldığını, ücretlerinin düştüğünü görürler. Yine onlar, kiraların, suyun, elektriğin, gazın, tüpün akıl almaz fiatlara ulaştığını, işsiz düşüp avere avere fabrika kapılarında, "işçi pazarında" bir ekmek parası derdine düştüklerini bilirler. Gübre fiatlarının, tarım araç ve ilaçlarının, tohumu daha da pahalılandırıldığını, toprağın her geçen yıl daha az verdiğini bilirler. Bunlar yetmiyormuş gibi, asker dipçığı, polis jopu, yasaklar, cezaları, muhbir ve jurnal girdabına düştüklerini bilirler. Kısacası bunlar faşizmin bir felaket olduğunu bilirler.

Bir rejimde yığınların hiç bir özgürlüğü yoksa, emekçileri üç beş patron acımasızca haraca kesip, soyuyorsa, işkence, cina-

yet, keyfilik bir devlet politikası haline gelmişse, ülkedeki zindan sayısı, okul sayısını bastırıyorsa, ırkçılık ve şövenist politikasıyla azınlıkların ve bağımlı ulusların, ulusal varlığını çirkin bir iki yüzlülikle inkar edilerek, acımasız bir milli baskı ve katliama uğratılıyorsa, ülkede üç-beş büyük mülk sahibi ve diktatör, her kesin kendisi gibi düşünmesini isteyip, insanların farklı düşünmelerini ve düşüncelerini yaimalarını yasaklıyorsa, her türlü sömürücü, gerici çeteler özgürce örgütlenip ortalıkı toz dumana boğarken emekçilerin örgütlenmeleri ve hak aramaları, ülkelerinin kaderi ile çocuklarının geleceği ile ilgilenmeleri yasaklanıyorsa, ülkenin binlerce aydın evladı, zincire vuruluyor, işçi-köylü, memur ve zanaatkarlar, peşpeşe gelen zamlarla, vergilerle bunaltılıyor, gecekondu yoksulları haraca kesiliyorsa insanlar "çocuklarını aç kaldı, borcumu ödeyemedim" diye intihar ediyorlarsa, bitmez tükenmez operasyonlar, baskı ve zulümle insanlar canından bıktırılıyorsa, sokaktaki adam, fabrikadaki işçi, tarladaki köylü, bürodaki memur, okuldaki öğrenci, aydın herkes korku, panik, endişe ve güvensizlik içinde, kabuk bir hayat yaşıyorlarsa, geliş güzel adam öldürülüyor, insanların üzerine maki-nalı tüfek boşaltılıyorsa, meydanlarda geniş işkence yapılıyor, "sorgulama" adına insanlar tezgahlarda can veriyorlarsa, insanlar toplama kampları ve zindanlara dolduruluyor, yüzbinlerce insan cezaevlerine evine gider gibi girip çıkıyorsa, yargılama adına üç-beş patronun muazzam servetlerini korumak için, kin, nefret ve intikam duygusuyla, "hak", "hukuk" çığırkanlığıyla karışık, emekçilere idam fermanı çıkartılıyorsa, diktatörlerin keyfi emirleri ile insanlık namına ne varsa yok ediliyor, insanlar adeta birbirlerine kazık atmak için yarışıyor. İnsani değerler, bayramdan bayrama zulmü şirin göstermek

için, vitrine çıkarılır gibi, teşhir ediliyorsa. O rejim faşisttir. Böylesi rejimlerin kahrolmasını istemek suç değil insanlık görevidir. Bu rejimlerin hamalları ve uygulayıcıları dışında bütün insanlık alemi bunu böyle bilir.

Faşizm, kapkara bir zulüm, akıl almaz kudurgan bir gericiilik, vahşice bir sömürü demektir. Faşizm, darağacı, ölüm, işkence, göz yaşı, toplama kampları, cebir, sopa ve şiddet demektir; ispiyonculuk, kalışlık, ülkenin sınırlarıyla eşdeğerde bir zindan, ahlaksızlık, fuhuş, özgürlük düşmanlığı, bilim-sanat düşmanlığı, akıl-mantık düşmanlığı, ırkçılık, sahtekarlık demektir. Kısacası o, bir ulus için en büyük felaket demektir. Bir halk eğer böyle bir rejim altında yaşamaya razı oluyorsa, bu o halk için en onur kırıcı durumdur. Bunun içindirki günümüzün namuslu Alman, İtalyan ve İspanyol yurttaşları, atalarının caniliğinden hoyratça söz eder ve kendi ulusları adına utanç duyarlar. Onlar faşist diktatörlük dönemlerini, kendi tarihlerinin en utanç verici dönemleri olarak nefretle anarlar. Onların günümüzdeki taslaklarını, konfrees salonlarından, kürsülerden tokatlayıp indirirler, lanetler. Bütün bu ülkelerin insanları, bu faşist taslaklarını gördükleri yerde tükürüğe boğmaktadırlar. Ama buna rağmen, o ülkelerin tekelci burjuvaları, bu faşistlere elini uzatıp, bu insan müsveddelerini yedekte bulundurmaktan geri kalmazlar. Mesela, uzun süreden beridir, posasını çıkardıkları yabancı işçilerin, ülkelerine dönmeye zorlamak için, Alman emperyalistleri finanse ettikleri nazi taslaklarını (Başta Türkiye'li işçiler olmak üzere) yabancı işçilerin üzerine saldırtmaktadır. Her gün gazete haberlerinde yeni yeni kundaklama, cinayet ve saldıranı haberleri eksik olmuyor. Fransa'da faşist partileri kurup önemli parti durumuna yükselttiler. Amerika'da mevcut partiler yetmezmiş gibi birde Ku-Klux Klan örgütünü finanse ettiler. Velhasıl emperyalistler, gerektiğinde kullanmak üzere "punkçu", "dazlak" kuklamukla derken bir sürü ruhsuz

insandan teşekkül faşist örgütler kırıyor. Yarın toplum sosyal bakımdan hazır duruma gelince bunların yerini hemen "ciddi" faşist partiler alır ve iktidara tırmanırlar. O zaman Klanların, dazlakların yerini "Büyük Amerika Partisi", "Üstün Alman Millî Partisi" ya da "Fransa Millî Partisi", "Millî Britanya Partisi" vb. ne terkederler. Kısacası bu dalga ortalığı Millî ve zillî faşist örgütler doldurur. Sokaklarda "En büyük bela Komünizm", "En büyük benim Milletim", "Başka büyük yok", "Bizimkiler kahraman", "Zencilere Ölüm!", "Asyalılara ölüm", "Yabancılar defolsun", "millî devlet güçlü iktidar", "Kahrolsun anayasa-yaşasın İsa yasa", "Savulun milliyetçiler geliyor", "Profesörlere, yazarlara ölüm", "Kahrolsun işimizi bozan kitaplar", "Yaşasın Führer", "Yaşasın Başbuğ" gibi akıl almaz saçmalıklar. Sokak duvarlarını, gazete kitap ve dergi sayfalarını doldurmaya başlar. Diktatör komut yağdırır. "Herkes hazır ol!" "Herkes yat", "Herkes hiza istikamete geç!" İşte size işleri yolunda bir ülke!

Yarı-sömürge ülkelerdeki faşist diktatörlüklerin capı fazla geniş değildir. Öncelikle kendi halkına zarar verir, acı çektirir, zaman zamanda komşu ülkelere bela kesilirler. Ama emperyalist bir devletle faşizm iktidar olduğunda acı çekenler, zarara uğrayanlar çoğalır. Belkide bütün Dünya faşist zorbalıktan etkilenir. Geçmişte İtalyan, Alman emperyalistlerinin bütün dünyanın başına sardıkları belayı biliyoruz. Dünya insanlığı böyle bir tehlikeyi günümüzde de yaşamaktadır. Şüphesiz bu geleceğe ait bir tehlikedir. Fakat yarı-sömürge ülkelerde, faşizm bir tehlike değil, feodal olan, yarı-sömürgelerde yaşanan bir gerçektir. Bugün barış ortamı yaratmak ve emperyalizmin gelecekteki çilginiğini önlemek için, başta mevcut faşist diktatörlükler olmak üzere, faşizm karşı sürekli ve amansız bir mücadele yürütmek gerekiyor. Kendi ülkesinde faşist diktatörlük bulunan bir halk, gelecekte çıkabilecek birdün-

ya.savaşında, bir emperyalistin yanında, onun uğruna zorla savaşırılmaktan, kurban olmaktan kurtulamaz.

Bir ülkede parlamentonun, seçimlerin varolması, o ülkede faşizmin varolmadığını göstermez. Çünkü faşizm şu veya bu kurumun varlığıyla veya yokluğuyla açıklanamaz. Faşizm bir devlet biçimidir. Eğer faşizm varlığını, parlamentonun ve seçimlerin varlığına bağlarsak bugün dünyanın bir çok yerindeki faşist diktatörlükleri demokrasi saymak gerekir. İşin garip tarafı, buralarda "anayasalar" ve şefler öylesine bir oy çokluğuyla onaylatılır ki bu hiçbir "demokrasi" rejiminde bile görülemez. Anayasaları, devlet başkanları ve partileri (faşist) % 100'e varan "evet" oyu alırlar...! Arkasındanda zorbalık, bunu dünyaya ballandıra ballandıra ilan ederek dünya kamuoyunun tepkisini savuşturmaya çalışırlar. "Bakın gördünüz mü benim vurduğum yerden oy bitiyor, siz beni kötü görüyorsunuz. Hem siz ne tanırıyorsunuz birde halka sorun. Halkım beni çok, hemde çok istiyor" dercesine propaganda yapar. Kendi halklarının, başına "kaşap" istediğini söylerler. Bunlar bizim uydurmamız değil, bir gerçek! Asya'da, Afrika'da, Latin Amerika'da bir çok halk önceden belirlenmiş partilere, rakipsiz şeflere, alternatifsiz anayasalara zorla oy kullandırıldılar. "Eğer oy vermezse bize karşıdır demekki tehdidi, para, hapis cezası korkusuyla, bir çok ülkede halk, namluların gösterdiği koridorlardan geçerek ve gene namluların gösterdikleri sandıklara oylarını attılar. Faşist diktatörler halkı sözüm ona seçime davet ediyorlar. Deyim yerindeyse, onların halka sunduğu seçim şöyledir. "Ya beni seçersiniz, ya da beni seçersiniz!..."

Bir insan "bana özgürlük ya-kışmaz, beni haraca kesin, istediğinde asıp-kesin, işkenceden geçirip, zindana atın, sürekli tepemde duracak, benim yerime

düşünecek, her emri "Millî irade" sayılacak bir diktatör istiyorum" diyebilir mi?

Hak ve özgürlük bakımından en geniş, en olumlu anayasalar % 50, % 60 oy zor alırken faşist diktatörlüklerde anayasaların neredeyse % 100'e varan oy toplamasını nasıl yorumlamak gerekir.

Buraya kadar faşizmin doğuşunu, emperyalist ülkelerdeki günümüz rejimlerinin karakterini ve bu ülkelerde faşizmin, tırmanan savaş tehlikesi ile birlikte yakın bir tehlike olduğunu, ancak yarı-feodal, yarı-sömürgelerde ve sömürgelerde faşizmin yaşanan bir gerçek olduğunu genel hatlarıyla anlattık. Şimdi faşizmi biraz daha yakından izleyelim.

Faşizm Halka Karşı Bir Şiddet Hareketidir: Çünkü emperyalist burjuvazi ve yarı-sömürgelerdeki işbirlikçileri, ideolojik, siyasi ve ekonomik olarak, stratejik güçsüzlük içerisinde oldukları. Onlar, bu aczlerini kapatmak için şiddete başvurmuşlardır. Tamamen haksız bir durumda ve acz içinde olduklarından esasta halka karşı meşru zeminlerde mukabele gücü yoktur. Cahil birini, atak ve uyanık birinin karşısına oturtun. Haksızlığı yüzüne karşı söylendiğinde, kendisini savunacak ve karşısındakinin gırtlığına sarılarak, haksız olduğunu söylemesini önlemeye çalışacaktır.

Emperyalizm ve gericilik, insanlığın, uygarlığın gelişmesinin gerisine düşmüştür. Olanca kuvvetleri ile ilerlemeyi durdurmaya, herkesi, herşeyi buldukları çağdışı çizgiye çekmeye çalışmaktadırlar. Bu bir yana üretimin toplumsal karakteri ile üretim araçlarının özel mülkiyeti ve servetin, yaratılan değerlerin bir azınlık elinde merkezileşmesi, emperyalizmin uluslararası niteliğiyle, farklı çıkar grupları şeklinde bölünmesi ve çatışmaları, insanın artan sosyal ihtiyaçlarıyla ekonomik anarjizm vs. gibi sistemin doğal gelişmeleri onu içten içe kemirmekte ve acze düşmektedir. Bu sistem, günümüzde alternatifli haline gelen sosyalizme karşı kendini savunma gücünü bulamadığı gibi, son nefesine kadar

direnme kararlılığında göstermektedir. Bu yüzden mevcut imkanlardan yararlanarak şiddeti alabildiğine yoğunlaştırmaktadırlar. Dünyada köşe başları onların elindedir. Silahları çoktu ama, sosyalizme henüz bir tohumda kabul edilse, istikbal vaadeden, gelişen yeni olan, umut haline gelendir. İşte bu saldırganlık bundandır.

Emperyalist sistemin kendi gelişmelerinin en keskin olduğu yerler yarı-sömürgelerdir. Bu ülke emekçilerinin yoksulluğu açlığı ile emperyalistlerin haraç isteği, devrimin haklılığı ile emperyalizmin haksızlığını ortaya çıkarmakta, emperyalistler panik içinde şiddet uygulayarak ayakta kalmaya çalışmaktadırlar. Şiddet faşizmde sistemli ve genel bir durumdur. Ne burjuva demokrasilerinde, ne de oligarşilerde, böylesine yaygın, sistemli militarist devlet şiddeti yoktur.

Bir toplumda şiddet yaygınlaşıp, sistemli ve egemen hale geldimi, daha doğrusu devletin esas eğilimi haline geldimi yönetim adeta kendini sürekli bir şiddete mecbur hisseder. Diktatörler zulümlerinin hesabı bir gün mutlaka vereceklerini bildiklerinden, herkesin bir tarafını kanattıklarından ve hemen herkesin diktatörlerden sorulacak bir hesabı bulunduğundan, kimseye güvenmezler ve herkese düşman kesilirler. Dillerine kilitletilmiş susturulmuş bu koca halk kitlesi kendileri hakkında ne düşünüyor? Acaba gizli gizli bir şeyler mi yapıyorlar? İşte böylece panik ve endişe içinde önüne gelene saldırırlar. Böylece şiddetli gerekli kılar, başını alır gider. Herkes birbirinden şüphelendiğinden, şiddeti kolaylaştıran bir dalkavukluk ve göze girme yarışı başlar. Gammazlama, ispiyon, ihbar hareketi artık faşist şefleri bile hayrete düşürecek boyutlara varır. Bir gerginlik toplumu oluşur. Halk faşist şeflerin zulmüne uğramamak için, şefleri poh pohlar, övgüler düzer. Hiç değilse öyle gözükür. Faşist şeflerde, yapmacık bile olsa, panik ve endişelerin kısmen yatıştırılması iyi geldiği için her tarafta kendilerinden söz edilmesini isterler. Bu

yüzden gazete, radyo, TV gibi kitle iletişim araçlarından inmezler. Birinci haber onlar, ikinci haber gene onlardır. Gide gide bu tür iletişim araçlarında diktatörlerin günlüğüne döner. Bakarsınız haber diye, öyle yemeğinden sonra biraz gülmüşe-diğini, yedikleri yemeklerin adlarını yazarlar. Diktatörler, eğer kendilerinden bir gün sözedilmezse bir şeylerin döndüğü kuşkusuna kapılırlar. Bir yerden çıkabilecek bir ses, bir çıt, bir uğultu onlar için ürküntü veren, korkunç bir tehlikedir. Derhal işkenceye, silaha sarılırlar. Olaylar göstermektedir ki "Faşizm sestem korkar!"

Faşizm kudurgan bir gericiliktir: İdeolojik olarak, ortaçağ idealizmine dayanır. Bilim ve ilerleme onu korkutmaktadır. Çünkü kendi çirkinliğinin gün ışığına çıkmasına yol açmaktadır. Saçma sapan düşüncelerle topluma hükmetme kolay değildir. Bu düşünceler, insanlığın bilge tecrübeleri ve yüksek bilinci karşısında çaresiz, üryan ve sefildir. Her kitap, her bilimsel tez, her sanat eseri onların saçmalığını, cüceliğini, gülünçlüğünü haykıran şahitler gibidir. İnsanlığa ait olan her şey, onların karanlık geleceğini gösteren ümitsizlik işaretleridir. Oysa bilgisiz, cahil, dünyadan habersiz insanları yönetmek ne kadarda kolaydır. Bu yüzden insanların bilmedikleri bir yana, bildiklerini de unuttularını ister. İnsanların düşünmesi onlar için önemli bir tehlikedir. Çünkü bir yerde "Senin benden ne farkın var. Ezip sömürdüğün yeter! Yalan ve sahtekarlık yeter! Alçaklık yeter!" demelerinden korkmaktadır. Zaten herkes adına kendileri düşünüyorlar yetmiyor mu?! Başkalarının düşünmesine ne gerek var? Zaten kendilerinin dışında herkes yanlış düşünüp, yabancı ideolojilere kanmıyor mu?! Aslında kağıt fabrikalarını da kapatmak gerekir. Çünkü bakarsın boş kağıtları karalayanlar bir de "bizim diktatör kötüdür" diye yazarlar. Sadece "Diktatörümüzün hayatını tefrika edecek bir gazete yeter. Öbür-

lerini kapatmak gerekir!"

Kitap yakan, bilim adamı, yazar, içzer, şair, müzisyen gibi değerli uygarlık ve kültür mücadelelerini aşağılayan, rencide eden ve sonrada öldüren faşist Hitler diyor ki; "Kültür lafı duyunca mermiyi namluya süresim gelir" 1933'te Alman propaganda bakanı Dr. Goebbels, yeni yaptırdığı, dekorasyonunu genç mimarlardan Speere düzenlettiği eve, genç nazi partisinin üyesi, coşkulu bir Hitler hayranı ressam Nolde'nin birkaç tablosunu yerleştirir. Hitler arkadaşı Goebbels'in evine gidip bu resimleri görünce tepesi atar. "Bu saçma sapan resimleri derhal oradan kaldırın!" der. Hermann Kesten'in "katillerin övücüsü olmuş, işlenen cinayetleri göklere çıkarmış" dediği şair ve denemeci Gotfried Benn bile açık Nazi yanlısı olduğu uhalde, belli bir sanat beğenisi olması nedeniyle SS'ler onu "domuz" diye aşağıladılar ve bir süre sürgün edildi. Oysa zorbalığın teorisini yapıyordu. 1933'de Benn, şöyle yazıyordu: "Batının onurunu koruyan, gelişmesini sağlayan ve bugünde etkinliğini koruyan herşeyi açıkça söylenmeli köleci devlet anlayışının sonucudur." Eylül 1934'te Alman Nasyonal Sosyalist Partisi Alfred Rosenberg'in sorumluluğunun bir "sanat perhizi" düzenleyerek büyük bir kampanya açıldı. Nazi rejiminin ilkelerine uymayan, çağdaş sanat eğiliminden yana olan kişiler, çevreler karalanacak yasaklanacak ve ortadan kaldırılacaktı. Öyle de oldu. Onurunu korumak isteyenlerden bir çoğu boğazlandı. Arta kalanlar ülkeyi terk ettiler. Hitler döneminde ülkesini terk etmek zorunda kalan bilim adamları, sanatkarlar, yazarlar gittikleri yerlerde kendi alanlarında canlılık yarattılar. Hatta ülkemize bile gelenler oldu. Hitler'in yok etmek istediği şey, gene onun eliyle dünyaya yayılan tohumlar gibi etrafa saçılarak, yeniden yeşeriyordu. Mücadeleyi insanlık kazandı. Hitler insanlığı ve onun en yüce değeri olan uygarlığı yok edemezdi. İnsanlık, Hitleri ortadan kaldırdı. Uygarlık, taa tarihteki yerini saptadı.

Düşünmeyi "suç" sayan faş-

HALEPÇE KATLIAMI'NI LANETLİYORUZ!

"Körfez krizi" ile birlikte Saddam'ın katliamları ve diktatörlüğü üzerine nutuk çekenlerin kendilerinin de katkıda bulunduğu Halepçe katliamını gizlemek için gösterdikleri çabalar ve katliamı kınayanlara karşı alçakça uygulamaları unutulmadı.

Bu tiksindirici ikiyüzlülüğe iyi bir örnek olacağı için, Aydın E Tipi Cezaevinde toplu dilekçe ile Halepçe katliamını kınayan ve bu dilekçeleri "suç" sayılarak haklarında dava açılan 200 civarında devrimci tutsaktan biri olan, Ali İhsan İnce'nin savunma dilekçesini katliamın yıl dönümünde yayınlıyoruz.

17 Mart 1988 günü Güney Kürdistanın halepçe kendinde bir soykırım yaşandı. Dünya demokratik kamuoyu vicdanında derin yaralar açan, barbar ve canice niteliğinden ötürü de emperyalistlerin dahi savunmaya cesaret edemediği bir soykırım. Öyle bir soykırım ki, emperyalistlerin kullanımını yasakladığı silah türleri olan, kimyasal ve zehirli gaz bombalarıyla yapıldı. En az 5000 insan kıvrandırılarak katledildiği, on binlercesinin yaralandığı bu soykırım nedeniyle arkadaşlarımla birlikte bir dilekçe kaleme almış ve soykırıma karşı tepkimizi dile getirmeye çalışmıştık. Tamamen siyasi kaygılardan ve mücadelemizden öte bir insani tepki. Bu insani tepkimizden dolayı tehlikeye düşen "Milletin bölünmez bütünlüğünü korumak" için "yargı" organları harekete geçirildi. Özellikle DGM'lerin "her fırsatta gerekçe yarat, ceza yağdı" şeklinde ifade edebileceğimiz susturma, yıldırma ve cezaevlerindeki devrimcilerin gelecekte de tahliyelerini önlemeye yönelik planlı olan bu uygulamayla bir kez daha karşı karşıya geldik. Hemen her zaman olduğu gibi gerekçe "bölücülük ve Kürtçülük propanadasiydi".

Nitelik ve işlevleri hakkındaki görüşlerimizi defalarca dile getirdiği-

miz bu mahkemelerin tutumları karşısında kendimizi "temize" çıkarmak diye bir sorumuz olamaz. Ancak bu ahdacı ve çarpık suçlamanın altında yatan gerçekleri açıklamak zorundayız. Amacın bir bütün olarak Kürt ulusu gerçeğini yokumsamak olduğunun bilincindeyiz. Şunu rahatlıkla şöyle diyebiliriz ki, Halepçe ve benzerlerinden daha çok ve bariz bir biçimde Türk, Kürt ve azınlık milliyetlerden tüm emekçilerin kanını emen, Kürdistanı yağma uğruna sykırım politikasını tarih boyunca uygulayan T.C.'nin Halepçe-Soykırımına karşı aldığımız tutumdan dolayı Saddam faşizminin yanında yer alması bizim için sürpriz değildir. T.C., Kürtleri soykırımdan geçirme politikasının öncüsü olarak, bu politikaya karşı gelişen tepkiyi susturmaya çalışmaktadır. Bizden de soykırımlara sessiz kalmamız, hatta desteklememiz istenmektedir.

Her şeden önce şunu belirtmeliyiz ki, Halepçe vb. soykırımları protesto etmek için illede Kürt olmak gerekmiyor. Ciddi siyasi programlara da sahip olmak gerekmiyor. İnsanın kan emici egemen sınıflardan olmaması ve aşgari insani değerlere sahip olması ve nihayetinde bir an olsun dahi insan olduğunu hatırlaması bile yeterlidir. Unutulmamalı ki

kıvrandıra kıvrandıra boğazlanan, yakıcı ve zehirleyici kimyasal silahlarla imha edilen bu insanlarla aynı toprak parçası üzerinde yaşıyoruz. İnsanın bu insanlık dışı soykırıma karşı çıkması için ilerde bu soykırımı yaşaması gerekmiyor. Ayrıca sorun sadece Saddam'ın bir anlık kavga kırgınlığı değildir. Sorun Ortadoğu'daki en temel sorunlardan biri olan KÜRT sorununun ta kendisidir. Bunun içindir ki sorun dolaysız bir şekilde bizi ilgilendirmektedir.

Hiroşimayı, Nagazaki'yi andıran ve Kürt Hiroşiması olarak da anılan Halepçe soykırımını yaratan koşulların başında ABD ve Rus sosyal emperyalistleri başta olmak üzere tüm emperyalistlerin çıkarlarının tehlikeye girmesi oluşturuyor. Ortadoğudaki muazzam zenginlikleri istediği gibi kullanan emperyalistler, bölgedeki dengelerin sarsılmasından korkuyorlardı. Siyasi olarak bağımsız bir Kürt devletinin kurulması, doğal olarak varolan statükonun bozulması demekti. Rus sosyal emperyalistlerin de dahil bütün emperyalistler bu aşamada statükonun değişmesini istemiyorlardı. Bundan dolayıdır ki başka Sovyetler Birliği, Fransa, B.Almanya, ABD olmak üzere tüm emperyalistler Saddam'a silah satışı konusunda yarışa girmişlerdi. Bölgedeki dengelerin alehlerine değişme ihtimaline seyirci kalamazlardı. Emperyalistlerin, özellikle de Rus Sosyal emperyalistlerinin en modern savaş araçlarıyla donatıkları maşası faşist Saddam aracılığıyla bölgedeki petrodollarını tehlikeye düşürecek bir hareketin boğazlanması istiyorlardı. Bu gerçek Irak yönetiminin Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesinden sonra daha da açığa çıktı. Rus sosyal emperyalizminin başı Gorbaçov, "Irak yönetimi bize ihanet etti" diyerek bu gerçeğin altını çizdi.

kence yaparlar, yine herkese "iş-kence yok" derler. "Biz işkenceciyiz, sadistiz" diyemezler. Yalan onların imdadıdır. Bir avuç sömürücü patronun, ağanın diktatörlüğü, çoğunluğun haklarını çiğneme, onu soymada pestilini çıkarmada, yalandan düzenbazlıktan başka araç kullanamaz. Faşistler toplumdaki kötü olan herşeyi över, herşeyi iyi gösterir, kandırmaya uğraşırlar. Bir asırda kalsalar, hergün "yarın mutlu olacaksınız" derler, ancak her yarın toplum daha büyük felaketlere uğrar. Hatta öyle zaman gelirken halk, bu yalanlara kanabilir. Veya diktatörün namluya benzer gözlerini üzerinde hissettikçe alkışlar. Toplum adeta bir yalan dünyaya saçar.

Demagoji, sahtekarlık ve iftira faşizmin can simididir. Toplumun kaba ve açık gerçeği karşısında çaresizliğin ifadesidir bu. Aç gözlü sömürücüler, diktatörlüklerini, gerçeğinden farklı nedenlere dayandırmak zorundadırlar. Kendi bencil çıkarlarını, toplumun çıkarı gibi, kendi kapris ve komplekslerini, kendi mutluluklarını toplumun mutluluğu gibi gösterirler. Bu yüzden iftira ve demagojide ustadırlar. Tonlarca yalan söylerler, yüzleri bir gram kızarmaz. Karşı koyamadıkları düşünceler, çuvala koyamadıkları mızraklar karşısında saptırma ve karalama yoluna giderler. Mesela bir mezbahaya çevirdikleri cezaevlerinde, toplama kamplarında, feryatlar dünyanın öbür ucundaki insanların kulaklarını tirmalar, ken onlar, bir kameraman gönderir, sahte iki görüntü çeker ve dünyanın gözlerinin içine baka baka, hayatları boyunca hiç tanımadıkları faziletten, hukuktan dem vururlar.

Faşist diktatörlükler değerli, güzel olan ne varsa, ona küfür ederler. Kendileri dışında herkes "Haindir" kendi hainliklerini, ülkeyi üç-beş dev tekele sattıklarını gizlemek için, çok ama çok "yurtsever" geçinirler. Hatırlardadır. Hitler, tekelci kapitalizmin azgın diktatörlüğünü "sosyalizm" olarak sundu. Çünkü alman tekelci burjuvazisi baktiki, halk sosyalizm istiyor. O zaman kendi partisinin adını "Nasnoyal sosyalist parti" koyarak mil-

yonlarca emekçiyi kandırdı. Elbette faşistler her yerde böyle yapmadılar. Farklı yöntemlerde denediler. Kısacası onlar binbir kılıktayla ortaya çıktılar.

Toplumun değer yargıları içinde zaten sürekli olarak yan yana var olan iyi ile kötü şeyler arasında, kötünün lehine bir ortam yarattılar. Adeta toplumdaki kötü şeyleri, iyi şeylere karşı ayaklandırdılar. Onları ödüllendirip, harekete geçirdiler. Çünkü kötülük ve ahlaksızlık bir kere iktidar olmuştur. Bunlara birde toplumdaki yoksulluk, ümitsizlik eklenince herşey tersine döner. İyi şeyler kötü olur. Namussuzluk normal hale gelir. İnsanlar arasında dostluk, yerini güvensizliğe, kazık atmaya entrika ve iki yüzlülüğe bırakır.

Faşizm toplumun dikkatini asil sorunlardan uzaklaştırmak için, toplumu yozlaştıran, uyuşturan, edilgenleştiren yöntemlere baş vurur. Seks, ayaşlık, lümpenlik ve idealist bir spor hastalığını pompalar. Franko; "ben İspanya'yı kırk yıl futbol sayesinde yönettim" der. Böylece gençlik "Metalçiler", "Rock-Roll"ler, "Punkçu"lar, "Dazlak"lar, "Arabesk"çiler, "Cimbomlar", "Kanaryalar", "Kartallar" vb. gibi çılgınlıklar içinde debelenip durur, zavallı hale gelir. Fuhuş artar, neredeyse her iki-üç kadından biri, artık bir sektör haline gelen bir çirkinliğin içinde heba olur gider. Ortalıkta pornografik yayınlar, fahişelerin aşk ve yatak öyküleri doldurur. Bir ciddi basın organı bile bulmakta güçlük çekilirken, fahişe posterleri pazarlayan onlarca, hatta yüzlerce gazete herkesi eline tutuşturulur. Kitpa satmak korkulu bir meslektir. Ancak ırkçı, şöven görüşler savunan gerici, dini yayınlar, diktatörlerin "ne kadar iyi" olduklarını anlatan uşak kalemlerden içkma kitaplar rafları doldurur.

Bütün bunların sonucu olarak, adeta yorgun, bitkin, ümitsiz, ayakta duramayacak kadar yıpranmış ve yozlaşmış bir topluluk ortaya çıkar. Hırsızlık, cinayet, kaçakçılık, intiharlar kabus gibi toplumu sarar. Artık çürüyen toplumsal yapı tamamen çökmek üzeredir.

zim, ülkeyi düşünen insanların mezarlığı haline getirir. Engizisyon mahkemeleri kurar, kitapları toplayıp yakar, sanatçı, kültür ve bilim adamlarını tutsak eder, sürer öldürür. Sadece kendisine dalkavukluk yapan sözde "yazar", "sendikacı" takımına, yaşama hakkı tanır. Kısacası toplum kör kütük bir kahep karanlığa mahkum olur. Faşistlerin karanlık işler çevirebilmek için, işte böyle bir topluma ihtiyaçları vardır.

Faşizm sistemli bir ahlaksızlıktır: Bilindiği gibi ahlak öznel bir durumdur. Fakat toplum yaşamı boyunca insanlar; zarar gördükleri, sosyal yaşamda iğrenti yaratan şeyleri, bir yasa, bir kanun emri olmadan topluca reddederler. Burada tek yaptırım gücü, halkın yadırgama, kınama ve değer verme tutumudur. Ancak bu çok kanundan daha güçlü bir etkiye sahiptir. Fakat toplum kanlı bir zorbalık altına düşünce etkileri zayıflar. Çünkü toplum bir takım değer yargılarını işletecek, harekete geçirecek imkanlardan yoksun bırakılmıştır. En önemlisi de tüfeklerin kendisine verdiği cesaretle onu hiçe sayan zorba bir yönetim vardır. Herkes için için nefret eder. Fakat sesini çıkaramaz. Dolayısıyla toplumun (yasalardan ve kanunlardan daha güçlü olan) bu engelleyici yaptırıncı gücü ortadan kalkınca ya da zayıflayınca ahlaksızlık, hafiflik başını alır gider. Ahlaksızlık toplumdaki değerleri eritir. Daha önce komşusunu ihbar eden biri, mahalle kahvesine gidemezken "muhibir" diye aşağılanırken, faşist bir düzende, bu onun ölçsüz bir övüncü olur. Başkalarında onu kınamak, daha önce yaptıkları gibi onunla selamı kesmek yerine, kendilerine zarar vermesin diye bizzat muhibre yağ çekmeye başlarlar. Böyle devam eder ve bir gün gelir mahallenin kahvesine bu kez namuslu insanlar gitmekten korkar. Bu bir doğa kuralıdır. Aynı türler, aynı yerde toplanırlar, faşizm, kendisi zaten bir ahlaksızlıktır. Bütün ahlaksızlıkların, faşistlerin çevresinde toplanması doğaldır. Faşistler yalancı, demagog, sehtekar ve iftiracı, düzenbaz sürüsüdür. Yalan söylemeye mecburdurlar. Herkese iş-

Varolan dengenin korunması amacıyla, Kürt hareketinin de boğazlanması gerekiyordu. Bundan dolayı da bir yandan en modern silahlarını Kürt halkında deneyerek silah pazarlığı kızıştırılırken, diğer yandan da Kürt ulusal bağımsızlık savaşını kanla bastırılıyordu. Bu amaçla faşist BAAS rejimine yeşil ışık yakılarak Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin kimyasal silahlarla boğdurulması sağlandı.

Ve tarih 15 Mart 1988. Kürdistan Yurtseverler Birliği (Yekiti) Peşmergeleri Güney Kürdistan'ın Halepçe kentini ele geçiriyorlardı. 16 Mart 1988'de ise İran birlikleri bölgeye girmişti. Ve bunlar birgün sonra gerçekleştirilecek olan Kürt soykırımının sebepleri arasında kabul edilerek bardağı taşıran son damla sayılacaktı. 16-17 Mart 1988 günleri Halepçe, Ducayde, Inap, Derbendikan vb. kent ve kasabalar Irak savaş uçakları tarafından bombalandı. Kimyasal gaz bombalarıyla Kürt halkı üstüne ölüm kustular. Hardal bombası, sinir gazı bombası, içinde siyanür maddesinin bol miktarda bulunduğu siyanür gazının korkunç ölümcül etkisiyle en az 5000 çocuk, kadın, yaşlı ve genç can veriyordu. Ayrıca hayatları boyunca vücutlarında dayaralar taşıyarak yaşamak zorunda bırakılan onbinlerce yaralı. Bütün sokaklar ve caddeler insan ve hayvan cesetleriyle doluydu. Pencere ve kapı pervazına asılı kalmış çocuk cesetleri, kucagında yavrusunu ölümden saklamaya çalışan Kürt kadınları, çimenler üstünde çocukça ve safca duygularıyla her şeyden habersiz topuyla bilyesiyle ve saklambaç oyunlarıyla civil civil kaynaşan Kürt çocukların ölüme yakalanışı... İşte tarihe Kürt Hiroşiması olarak geçen Kürt soykırımı. Bütün bu manzaralar dünya televizyonlarında gösterildi. Türk Televizyonunda ise adet yerine gelsin diye bir dakikalık (o da soykırımın tüm boyutunu yansıtmadan) süreyle sınırlandı.

Acıyı, asimilasyonu, soykırımı ve esareti tarih boyunca yaşamış olan Kürtlerin, yine tarihin her kesitinde başkaldırılar ve isyanlar yaratarak nice tarihler yarattığı da bilinmektedir.Tarih boyunca istilalara uğrayan Kürtler, bugüne kadar varlıklarını sürdürmeyi de başarmışlardır. Tarihin her döneminde

olduğu gibi, günümüzde de yok edilme tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Körfez krizinin oluşturduğu dumanlı havasında yardımıyla eğemen sınıflar Kürt sorununu "kökten çözüme" çabasında dırlar. TC. tarihi boyunca inkar edilen Kürtler için, yeni yeni senaryolar devletin en üst makamında tartışılır olmuştur. TC devletinin başı dahi resmi Kürt politikalarının iflas ettiğini ifade ederek yeni yeni "düzenlemelerin" yapılması gerektiğini buyurmaktadır. **Saddam'ın yaptığı Halepçe soykırımından dolayı zaman yitirmeden Bağdat'a uçup Saddam'ı kutlayanlar, şimdi de Saddam'ın zalimliğinden, diktatörlüğünden dem vurarak Kürt "hamiliğine" soyunmaktadır.** Üzerinde bunca dolaplar döndürülen Kürt ulusunun varlığını kanıtlamaya çalışmayacağız. Ancak Halepçe'de yaşanan soykırım karşısında sesini çıkarmayan ve hatta destekleyenlerin bugün "hamiliğine" soyunmalarının sahtekarlığını açıklamak ve soykırma karşı dünya kamuoyunun gösterdiği ibret verici sükunluğa değinmeden geçemeyeceğiz.

Soykırımı, acıyı, katliamları ve sürgünleri en az Vietnam ve Filistin halkları kadar yaşayan Kürt halkı ve haklı davası dünya kamuoyunda hak ettiği yankıyı bulamamaktadır. Bunun en bariz örneği faşist Baas rejiminin Güney Kürdistan'daki Kürt halkına yaşattığı insanlık dışı vahşet, sürgün, asimilasyon ve soykırım politikasının doruğa vardığı günlerde, dünya demokratik kamuoyunun içinde bulunduğu mezar sessizliğidir. Halepçe soykırımına karşı ta kinılan duyarsızlıktır. Şunu peşinen belirtmeliyiz ki, mahkemenizi bu sessiz ve duyarsız cepheden saymak haksızlık olacaktır(!) Sizler Halepçe soykırımını kinadığınız için hakkımızda verdiğiniz 6 yıl 8 aylık "hüküm"le TC devletinin resmi politikasının kaçınılmaz sonucu; bir bütün olarak Kürtler üzerinde uygulanan vahşet, sürgün, asimilasyon ve Halepçe benzeri soykırım politikalarının bizzat uygulayıcısı olduğunuzu çekincesiz bir şekilde açığa vurmuş oluyorsunuz. Bunu bugüne kadar gösterdiğiniz pratiklerle de ispatladınız? Saddam Zaho'dan, Hanakin'e kadar tüm Kürt bölgesini bombardı-

mana tuttuğunda TC. olarak Saddam'ın yanındaydınız. Saddam'ı korumak için, kimyasal silahların kullanılıp kullanılmadığını araştırmaya çalışan uluslararası kuruluşların çalışmalarına izin vermeyerek bunu gösterdiniz. **1976'dan 1980 yılına kadar 1473 köyün 1 milyon nüfusunu zorla boşaltarak (tıpkı sizin Botan'da, Dersim'de bugün yaptığınız gibi) toplama kamplarıyla, Ürdün ve Suudi hudut boylarına sürdüğünde Saddam'ın en büyük destekleyicisiydiniz. Günümüze kadar da 3 bin köy boşaltılmış, yıkılıp, yakılmış ve bombalanarak haritadan silinmiştir.** Yapılan kitlesel kıyımların sayısı tam olarak bilinmemektedir. Hemien her zaman olduğu gibi dünya demokratik kamuoyu da bu yapılanlara karşı ölüm sessizliğini sürdürmüştür. Bütün bu kıyımlardan sadece Saddam ve rejimini sorumlu tutmak da yanlıcıdır. Kürt kanına giren Saddam, Özal vb. diktatörlerin yanısıra bu kıyımlardan Kürt burjuva önderlikleri de sorumludur. Örneğin Kürdistan Yurtseverler Birliği önderi Celal Talabani'yi ele alalım. Güney Kürdistan'da Halepçe vb. kıyımları dünya kamuoyuna duyurmaya çalışırken, çeşitli itiraflarda da bulunmuştur. Bunlardan en ilginç Londra'da AP Ajansının verdiği demektir. Talabani demecinde Irak yönetimini kimyasal silah kullanarak vahşi yöntemlerle binlerce Kürdün ölümüne neden olduğu ve uluslararası demokratik kuruluşların yanı sıra, ABD ve Sovyetler Birliği gibi "etkilil" güçlerin Halepçe soykırımı karşısında ölümcül bir sessizlik içine gömülmüş olduğunu belirterek; "Amerikalılar ve Sovyetler Bağdat'ın petro dolarları uğruna bizi sattılar" (2.5.1988 tarihli Güneş gazetesi) diyerek emperyalistlerin elinde bir satranç taşı olduğunu itiraf ediyordu. Bir anlamda bu itirafıyla Talabani, Kürdistan olgusunun acı gerçeğini açığa vuruyordu. Talabani'nin "bizi sattılar" itirafının bedeli ise, Güney Kürdistan'daki Halepçe soykırımıyla çocuk, kadın, yaşlı, genç 5000 ölü, 10 binden fazla yaralı Kürt emekçisinin akıtılan kanlarıyla ödetildi.!

Burada bir parantez açarak güne kadar birçok devrimci örgütün "Sosyalizmin ana vatani"(!) olarak gördüğü Rus sosyal emperyalizminin Kürt sorununa ilişkin "enternas-

yonalist"(!) tutumu Halepçe Soykırımıyla ilgili takındığı tavır ekseninde örnekleme için Türk aydınının onur abidesi İsmail BEŞİK'ye başvuracağız. "Devlet Arası Sömürge Kürdistan" adlı eseriyle çeşitli yönleriyle Kürdistan gerçeğini ifade etmeye çalışan İ. BEŞİK'Çİ Rus sosyal emperyalizminin "Kürt politikasını"da sorgulamaktadır.

"1988 yılında, Irak Güney Kürdistan'da çeşitli zamanlarda ve çeşitli mekanlarda kimyasal silahlar kullanmıştır. 16-17 Mart 1988'de, 23-25 Ağustos 1988'de İmadiye, Baxdınan taraflarında bu silahlar kullanılmıştır. Irak'ın kimyasal silah üreten fabrikalarında 30'dan fazla Sovyet teknisyeni de çalışmaktadır. Kürtler bu durumu öğrenmişlerdir. Sovyetlerden Irak'a yaptıkları bu yardımı durdurmalarını istemişlerdir. Kürdistan Yurtseverler Birliğinin merkezi yayın organı olan, "Alshara" (Kıvılcım) Nisan 1988'de çıkan 3 numaralı yayınında 30 Sovyet teknisyenin adları birer birer açıklanmaktadır. Fakat Sovyetler Kürt isteklerine karşı kıllarını bile kırıp dardırmamışlardır. Fakat. **11 Eylül tarihli Pravda gazetesinde "Irak'ın kimyasal silahlar kullandığı yönündeki iddia Amerikalıların uydurmasıdır" denilmektedir.** Oysa Irak savunma Bakanı Hayrullah Teyfik 15 Eylül 1988 tarihinde Bağdat'ta yaptığı açıklamada "Kimyasal silahlar üretiliyor, elbette kullanılacaktır" diyor. (Medya Güneşi sayı 7 KDP raporundan aktaran İ. BEŞİK'Çİ Bkz: Devletler Arası Sömürge Kürdistan sf. 170-171)

Sorun bu kadar açık ve seçik olduğundan yoruma gerek kalmıyor. Ancak bazılarının bu gerçeği görmeyip "Gorboçov sosyalizmi uygulanıyor ki" diyerek, Rus sosyal emperyalistlerini utanç verici olduğu bu durumdan kurtarmak için kraldan çok kralcı kesiliyorlar. Biz bu gerçeğin de durumu kurtarmaya yetmeyeceğini gözler önüne sermek için, Gorboçov öncesine giderek tekrardan İ. BEŞİK'Çİ Hocaya başvuracağız:

"Burada Enternasyonalizm sözcüğü üzerine bir kez daha durmak gerekiyor. 1974 yılı sonlarında Irak'daki Arap sömürgecileriyle Kürtler arasında yine savaş vardı. Kürtler Güney Kürdistan'da Saddam Hüseyin yönetimine karşı Ulu-

sal Kurtuluş Mücadelesi yürütüyorlardı. Peşmergeler iki uçak düşürmüşler. Uçakların enkazı Kürdistan dağlarında yatıyor. Türkiye'de de bir gazete, düşürülen bu uçakların fotoğraflarını yayınlamış uçaklar MIG uçakları. Kürt çocukları, bu uçak enkazlarının etraflarını çevirmiş seyrediyorlar. Hüzün verici bir manzara. Kürt çocukları ne düşünüyor olabilirler?

Kürdistan'ı yakıp yıkan, sularına zehir döken, arazi yapısını bozan MIG uçakları Sovyetler Birliğinin dünyanın en büyük sosyalist devletinin uçakları. Ormanları, Ekin tarlalarını yakan, evleri, köprüleri yıkan, hayvanları, kuşları öldüren silahlar. Çocuklara, kadınlara aman vermeyen teknoloji. O zaman 8-10 yaşındaki bu çocuklar, şimdi yetişkin birer peşmergedir. Sömürgeci, faşist, ırkçı Baas yönetiminin Sovyetler tarafından desteklenmesi, arkalanması konusunda neler düşünüyorlar? Dünyanın en güçlü sosyalist devletinin ürettiği bin bir türlü bombaların, dünyanın en mazlum halkının beyni üzerinde patlamasının, Sovyet işçilerin ürettiği silahların ilk defa Kürtlere karşı kullanılmasını nasıl yorumlamak gerekir?" (İ. BEŞİK'Çİ Devletler Arası Sömürge Kürdistan sf. 170)

Aslında yukarıya aktardığımız uzun alıntıdan anlaşılacağı gibi, hiç bir yoruma yer bırakmadan Rus sosyal emperyalistlerinde en az ABD ve diğer batılı emperyalistler kadar Kürt halkının azılı bir düşmanı olduğu gerçeğini göstermektedir. Ancak sahibinin sesi gibi davranan bilimün revizyonistler bu gerçeği kabullenmeye hiç bir zaman yanaşmadılar. Dahada ileri giderek Kürt halkına sahte umutlar aşılayarak Rus sosyal emperyalistlerini şirin göstermeye çalıştılar. Ancak kıyımlar, katliamlar pahasına da olsa halkımız bunların iç yüzünü daha iyi öğrenmiştir.

Bir çok çevrenin "Sosyalist" olarak gördüğü Rus sosyal emperyalistlerinin Halepçe Soykırımına karşı tavrına ve genel Kürt politikasına kısaca değindikten sonra TC'nin Halepçe Soykırımında oynadığı role gelelim. Karşısına çıkarıldığımız tüm savcılar, tüm hakimler "bu Soykırım dediğiniz olaydan bize ne? Bunu Saddam yapmış. TC. devletinin tarihi boyunca Kürtler üzerine uyguladı-

ğı asimilasyon ve soykırım politikasına geleceğiz. Ancak bundan önce halepçe Soykırımında TC. devletinin yaptıklarına bakalım. Güney Kürdistan'da Kürt halkının tepesine yağdırılan kimyasal silahların Türkiye'ye uzanan ilginç ve ilginç olduğu kadar da iğrenç olan öyküsüne dönelim.

17 Nisan 1988 tarihli Hüriyet gazetesi Ölüm Ticaretini Açıklıyor" başlıklı haberi 8 sütuna sür manşet olarak şöyle geçiyordu. "KATLIAMA ALET OLDUK" ve "Halepçe'de 5 binden fazla can alan kimyasal silahların yapımında kullanılan maddeler başka İsviçre, Belçika ve F. Almanya olmak üzere Avrupa ülkelerinde üretiliyor. Ve gemilerle Mersin limanına indiriliyordu. Burada da bazı Türk firmaları tarafından ambalajları değiştirilen hammaddeleri yine Türk nakliye firmaları Irak'a taşıyordu." diye yazıyordu. Haberin devamında "ayrıca bu maddeleri kendi ihracatımız gibi gösteriyor ve ihracatımız ne kadar da arttı diye seviniyorduk" denilmektedir. Basında geniş olarak yer alan bu ve benzeri haberler bugüne kadar hiç bir yetkili tarafından yalanlanmamıştır. Yalanlanmayan bu haberler daha TC'nin Halepçe Soykırımındaki suç ortaklığını kanıtlamaya yeter de artar. Bu kimyasal silahların bizzat zamanın başbakanının talimatıyla Irak'a aktarıldığı haftalık bir dergide ayrıntılı olarak yayınlandı.

Yine Halepçe Soykırımının yaşandığı dönemde İran, Irak ve Türkiye arasında diplomatik trafik yoğunlaşmıştı. Bu yoğun diplomatik trafiğin ana konusu "Kürt sorununa çözüm ya da yaklaşım" Siz ortak imha anlayın) oluşturuyordunuz. Bugün Saddam rejiminin Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesi ve emperyalizmin kurulu düzenini rahatsız etmeye başlaması nedeniyle TC. devleti de doğal olarak emperyalist efendilerinin cephesinde yer aldı. İşte TC. devleti Körfez krizinden dolayı faşist Saddam yönetimiyle ayrı ayrı kutuplarda yer almasıyla, ortaklaşa oluşturdukları Kürtleri imha planlarını unutarak Saddam'a lanet okumaya başlamıştır. TC. Halepçe Soykırımından dolayı Saddam'la görüşmeye giden burjuva muhalefet liderlerini (İnönü ve Ecevit) kinayarak "Halepçe'de 5 bin kişiyi katleden diktatörün elini sıkı mayaya gidiyorlar" diyerek ne kadar iki yüzlülük yaptığını bir anlamda kendi-

si de ispatlıydı.

Geçmiş de Halepçe Soykırımını örnek göstererek Kuzey Kürdistan'daki Kürtlere göz dağı vererek, faşist Saddam'ın soykırımını ihya edenler, simdiden Körfez Krizinden dolayı, Kürt kitlelerinin Saddam'a olan nefretinden faydalanmaya çalışarak Saddam'a "eli kanlı diktatör canı" vb. nitelermeler yaparak Kürt kitlelerine sempatik görünmeye çalışıyorlar. Türkiye'de Halepçe soykırımını kinayan tüm demokratik kurum ve kuruluşlar yaptıkları gösterilerden coplanırken, soykırımı lanetleyen devrimci-demokratik dergilere matbadayken el koyanlar, şimdi de Halepçe Soykırımının fotoğraflarını uşak basın aracılığıyla gündeme getirerek Kürt emekçilerinin soykırımı olan tepkisini kendi savaş politikalarına bir basamak olarak kullanmaya çalışıyorlar. Sorunun insanıcılıktan öteye bir sorun olduğunu örnekleriyle kanıtlayacağız. Özellikle, Akbulutların en az Saddam kadar yeminli Kürt düşmanı olduklarını açıklayacağız. Güney Kürdistan'da Soykırım yaşandığında Türk-militarist güçleri Hakkari'de, Mardin'de Kürt köylülerine "Bölücü teröristlere yardım etmeye devam ederseniz sonunuz onlar gibi olacaktır." türünden tehditler savuyordu. Tuğgeneral Altay Tokat 13 Ağustos 1989 tarihli Milliyet gazetesine verdiği demeçte "devlet İstanbul'da uyguladığı kanunu burada da (genel olarak Kürdistan özel olarak da Hakkari kast ediliyor bn.) uyguluyor. Benim istemim uyguladığı taktird, değil insan, ot bile bitmez (abç). Güneydeki komşumuz 50 yıldır kendilerine karşı yaşanan insanları bir hareketle (Halepçe kastediliyor) hepsini yok etti. Biz istesek onları (Kürtleri) aynı şekilde yok edebiliriz." diyerek Halepçe soykırımını alkışlamıştır. Biz tuğgeneral A. Tokat'ın isteminin gerçekleştiğini ve halen de devam ettiğini örneklerle göstereceğiz. Bu açıklamanın yapıldığı günlerde irili ufaklı onlarca katliamın yapıldığı da bilinmektedir. Cudi vb. yerlerin kimyasal silahlarla bombalandığı da bilinmektedir. O dönemde yapılan her köy katliamı ya PKK'ya mal edilmekte ya da katledilenler "PKK'lı" olarak lanse edilmekteydiler.

Bu savunma yazısında Kuzey Kürdistan'da yapılan tüm katliamları sıralamak mümkün olmadığı gibi sa-

vunmanın da asıl sorunu değildir. Ancak hem yukardaki düşüncelerimizi somutlamak, hem de tuğgeneral A. Tokat'ın "istemim" in nasıl da uygulandığını ve İstanbul'daki kanunun Kürdistan'da para etmediğini belgelemek için bazı olayları buraya aktarmak istiyoruz:

Hemen herkes biliyorki, son on yıldır Türkiye Kürdistan'ında görülmemiş yoğunlukta bir insanlık suçu işlenmektedir. İnsanlar bazen tek tek bazen topluca katledilmekte, evler yıkılıp, köyler yakılmaktadır. Ölumsuz, sürgünsüz, tecavüzsüz ve hakaretsiz bir günün bile geçmediği Kürdistan'da suç olduğunu ifade etmek için ise, vahşet, zulüm, baskı ve yıkım gibi sözcüklerin hiç biri yeterli olmuyor. İşte bazı örnekler:

-1989 yılının Kasım ayında Hakkari'nin İkiyaka köyünde bir katliam yaşandı. Çocuk, kadın, yaşı, genç, ihtiyar demeden toplam 27 Kürt köylüsü katledildi. Her ne kadar katliam PKK'ya mal edilmeye çalışıldıysa da bu katliamın TC'nin yarattığı kelle avcıları ve Rambolâr tarafından yapıldığı görgü tanıklarınca sonradan ortaya çıkarıldı. Çeşitli burjuva partilerine mensup milletvekilleri de bu durumu doğrulamış ve katliamın devlet güçlerince yapıldığına dair basına açıklamalarda bulunmuşlardır.

-Gerillaya destek verdiklerinden dolayı evlerinden, yurtlarından edilmek istenen Çevrimli köyüleri bu sürgün uygulamasına karşı direndikleri için, içinde çocuk ve kadınların da bulunduğu toplam 30 kişi katledilmiş hayvanları ve eşyaları da yakılarak yok edilmiştir. Katliamın PKK'ya maledilmesi için günlerce, bölge, başına kapalı tutulmuştu. Ancak çeşitli demokratik kuruluşların ve basının ortaklaşa yaptığı inceleme sonucu katliamın, T.C. güçlerince yapıldığı kesinlik kazanmıştır. Katliamın Özel Timler ve Koruyucu başı Bahattin Aktuğ ve adamlarınca yapıldığı katliamdan sağ kurtulan köylülerce doğrulanmıştır.

-1989 yılında Silopi'de silahlı savunmasız 9 Kürt köylüsünün infazı Özel Timlerce gerçekleştirilmiş ve katledilen Kürt köylüleri, kamuoyuna "PKK'lı" olarak gösterilmiştir.

-Mardin'in Cizre ilçesine bağlı Yeşilyurt köylülerine yapılanlar hiç kimse için sır değildir. Faşist binbaşı

Cafer Tayyar ÇAĞLAYAN önderliğindeki çapulcular sürüsü çocuk, kadın demeden tüm köy halkını işkenceden geçirmiş ve köylülere insan dışkısı yedirilmiştir. Bu insanlık dışı vahşetin doğruluğunu TC'nin mahkemeleri de kabullenmek zorunda kalmış ve göstermelik olarak Cafer Tayyar ÇAĞLAYAN'ı "yargılayarak" iki ay 15 gün hapis "cezasıyla" cezalandırmıştır. Akabinde ceza tecil edilmiştir.

-Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde geçimini kaçakçılıkla sağlayan 7 Kürt köylüsünün "asilsiz bir ihbar sonucu PKK'lı "terörist" diye kurşunlanıp katledildiği katliama katılan kişilerce de açıklanmıştır.

1990 yılında Kürdistan şehir merkezlerinde "İntifada"ya dönüşen kitle eylemlerine azgın bir şekilde karşılık veren TC. devleti, bu kitle gösterilerinde silahlı savunmasız insanlara kurşun yağdırarak 6 kişiyi katletmiştir. Onlarcasını yaralamıştır. Toplu tutuklamalarla yüzlerce insan işkenceden geçirilmiştir. Bu insanlık dışı katliam ve barbarlığı karşı seslerini yükselten Kürt emekçi halkı günlerce kepenk kapatma, gösteri yapma vb. eylemlerle tepkisini dile getirmiştir. Katliama kayıtsız kalmayan Kürt esnafı Batman'da, Diyarbakır'da, Dersim'de, Nusaybin'de Cizre'de ve daha bir çok yerde kepenklerini açmamış ve baskıların son bulması için çağrılar yapmıştır. Kepenk kapatma eylemlerini karşılıksız bırakmayan TC. devleti esnafı işyerlerini balyozlarla tahrip ederek esnafın milyarlarca ekonomik kayıba uğramasını sağlamış ve yüzlerce insan göz altına alarak işkence tezgahlarından geçirmiştir. Dersim İHD Başkanı Ali ÖZLER 6 yıl ağır hapse mahkum edilerek cezalandırılmıştır.

-Köylülerinin boşaltılmasına karşı çıkan Diyarbakırın Lice ilçesine bağlı Dibek köylüleri, olmadık baskılarla karşılaşmışlardır. Köylülerinin boşaltılmasını ve baskıları protesto etmek için Lice kaymakamına yürüyen Dibek köylüleri kurşunla karşılaştıklarıdır. Hedef gözetmeksizin yapılan saldırıda iki kişi hayatını yitirmiş onlarcası da yaralanmıştır.

-Bingöl'ün Yayladere ilçesine bağlı Taru köyünde İsmail DANIŞMAN ve Hanife DANIŞMAN adlı yaşlı karı-koca hiçbir gerekçe gösterilmeden kurşunlanarak katledilmiştir.

Yine Bitlis'in Hizan ilçesinde köy imamı İbrahim DÖNER sebep gösterilmeden caminin içinde kurşunlanarak öldürülmüştür.

Yukarıya aldığımız bu olayların tümü Milletvekilleri tarafından soru önergeleriyle "TBMM"ne getirilmiştir. Yine 27 Ekim 1990 tarihli Cumhuriyet gazetesinde çıkan bir habere göz atalım: Kürdistan'daki vahşetten bir kesit veren bu haber Milletvekillerinin yaptığı incelemeye dayandırılmaktadır.

HEP Milletvekillerinin yaptığı incelemenin sonuçlarını aktaran Cumhuriyet gazetesi özetle: "Doğu da akla gelebilecek tüm hak ve özgürlükler yok edilmiştir. Bölge insanı zorla sürgün edilerek bölge boşaltılmak istenmektedir. Yıllardır uygulanan baskılar 424-425 sayılı kararnamenin yürürlüğe konması ve son olarak da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin askıya alınması üzerine daha da şiddetlendirerek halka yönelik pervasız bir saldırıya dönüşmüştür. Bu saldırı yalnızca insanlarla sınırlı kalmamakta; doğa ve hayvanları da hedeflemektedir. Halkı göçe zorlamak amacıyla köyler, evlerinin içindeki erzak ve eşyaları yakılmakta ot ve samanlar ateşe verilmektedir. Örneğin: Şirnak'ta 38 köyün 27'si ve 89 mezranın tümü yakılarak boşaltılmıştır. Köylerini terk etmek zorunda kalan köylüler eldeki mallarını yok fiyatına satarak Batıya göç etmekte veya kıl çadırlarda barınmaya çalışmaktadırlar. Şehir ve yol kenarlarında 'Çadır Kondu' yerleşim birimleri oluşmuştur. Dünyada Çocuk Hakları Sözleşmesi imzalanırken bu yörede binlerce çocuk çadırlarda yaşamaya mecbur edilerek açlık ve soğukla mücadele etmek zorunda bırakılmışlardır". Haberde devamla, "arı kovanlarının ateşe verildiği, katırların öldürüldüğü, Şirnak'ta yalnızca bir günde tam 54 katırın öldürüldüğü" de belirtilmiştir. Göz altıların tüm yük hayvanlarında kapsadığını ve Uludere'nin Taşdelen köyünde bütün yük hayvanlarının her akşam karakolun önünde sabaha kadar bekletildikleri gibi ilginç ve çarpıcı örnekler de yer almaktadır.

Haberin son bölümünde ise, bölgedeki uygulamalar da insan onurunu çığnendığı vurgulanarak "sorgulamalar ve aramalar insan onuru ve kişiliği hiçe sayılarak yapılmaktadır.

Örneğin; Eruh'ta gözaltına alınan Çizmeli köyü imamı Necip KILIÇASLAN ile Bayramlı köyü imamı Mehmet POLAT'a zorlayarak içirilmiştir. Şüpheli ölüm olayları devam etmektedir. Diyarbakırın Lice ilçesinde Hüseyin AKSEL ile Bitlis'in Hizan ilçesinde bir köy imamının öldürülmeleri bunun son örnekleridir." denilmektedir. (27 Ekim tarihli Cumhuriyet gazetesi)

Yukarıya aktardığımız bu haber dahi, Kürdistan'daki vahşetin vardığı boyutu açıklamaya yeterdir. Bütün bunlar yapılırken, günümüzün en sınırlı tanımaz zalimliğini, geçmişten gelen militarist geleneği ile doğasından birleşen Türk egemen sınıfları, Kürt ulusunun Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm özlemi karşısında kendisini her alanda silahlandırarak çeşitli cephelerden saldırmaktadır, yeni yeni özel savaş araçlarını yürürlüğe sokarak halkın ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesine karşı, devlet, terörünün dozunu artırmakta, terörünün araçları olarak, ekonomik, askerî, siyasi ve sosyal politikalarına yeni yeni biçimler vererek, yeni "Haçlı Seferleri" düzenlenmektedirler. TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü kırı savaşın araçları olan Özel Kolordu, Özel Tim, Koruculuk Sistemi, Sürgün ve Katliamlar yıllardan beri uygulamaya sokulmuş durumdadır. Militarist ve soykırımcı Kemalist gelenekten gelen askerî zora dayalı bu uygulamalar yeni değildir. Bütün bunların yanısıra, reformist çevreler devreye sokularak olası gelişmelere karşı yedekte tutulmaya çalışılmaktadır. Çeşitli reformist Kürt milliyetçisi grupların parasal vb. her alanda TC devleti tarafından desteklendiği de basında yazılıp çizilmektedir. Bir yandan olası "sisyasal çözümlere" karşı bu tür hazırlıklar yapılırken, diğer yandan da Kürt Ulusal ve Sosyal Kurtuluş Mücadelesinin siyasal yönünü köreltmek için hemen her ay GAP vesilesiyle Kürdistan'a en üst düzeyde seferler düzenlenerek sorunun sadece "ekonomik gerilikten kaynaklandığı" propagandası yapılmaktadır. Hakim sınıfların en akıllı adamlarından biri olarak sayılabilecek Bülent ECEVİT, özellikle bu temayı işlemektedir. Bugüne kadar devreye soktuğu Özel Savaş araçlarından istenilen sonucun alınmaması, Ulusal ve Sosyal Kurtuluş

Mücadelesinin günden güne boyanarak egemen güçleri çikmaza sokması, onları değişik alanlarda savaş içerisine sokmuştur. Türk devletinin, can simidi olarak sarıldığı Koruculuk Sistemide istenilen sonucu vermemiştir. Yine de Köy Koruculuğu Sisteminin Ulusal ve Sosyal Kurtuluş Mücadelesinin önünde önemli bir engel olarak varlığını sürdürdüğünü de gözden çıkartmak gerekir. Koruculuğun yanısıra kırsal alanlarda egemenliğini, feodal toprak ağalarına ve feodal aşiret beylerine yüklediği yükümlülükle sürdürmeye çalışan Türk devleti, şehirlerde de aleyhine sokağa dengesizliği yeniden tesis etmeye çalışmaktadır. TC. devleti kırsal alanlardaki gerilla vuruşlarından sonra hızlı bir şekilde hakimiyetinin kırılmasıyla birlikte şehirlerde de ayağının altındaki toprağın hızlı bir şekilde kaydığını geçen yıl yaşanan "Kürt İntifada" sıyla daha iyi anladı. Yani kırsal alanlardaki gerilla savaşı karşısında girdiği açmazda şehirler de eklenmiştir. Bu gerçekten hareketle, Türk devleti, içine düştüğü çıkmazdan kurtulmak için yeni yeni sosyal dayanaklar yaratma çabalarını yoğunlaştırmıştır. Bugüne kadar uyguladıkları katliam ve terör politikalarının tamamlayıcısı olarak 90 bin kişilik kadronun istihdamı gündeme getirilmiş ve yürürlüğe sokulmaya başlanmıştır. Bölgede "İşsizliği önleme" adlı altında yapılan bu uygulamaların yeni dengeler yaratarak yaşanan köklü kopuşu engellemek için olduğunu anlamak için çok derin analizler yapmaya gerek yoktur. Terör ve katliam politikasının belli bir noktadan sonra yetersiz kalması, doğal olarak TC. devletini bu arayışlara sokmuştur. Fıllı olarak uygulamaması Kürtçe yasağının da kaldırılması bu politikanın devamı niteliğindedir. Sözde "reformlarla" bölge halkına hoş görünmeye çalışmalarına rağmen, koyu Kemalist programlarla asimilasyona hız verilmiştir. Yeni yeni sosyal ve kültürel seferberlikler ilan ederek Kürdistan'da zayıflayan etkinliklerini yeniden tesis etmeye çalışmaktadırlar. Son yıllarda birer kampanya çerçevesinde yürütülen "Her köye bir renkli televizyon", "GAP Kültür Şenlikleri" vb. gibi etkinliklerle de kültürel alanda yaşanan köklü kopuşun önü alınmaya çalışılmaktadır.

Türk devletinin Kürdistan'da bugün yaptıkları ve yapmayı tasarladığı politikalarına kısaca değindik. Yukarıda vermeye çalıştığımız tablo bile, Türk şöven burjuvazisinin katliyamcı ve soykırımcı kimliğini açığa çıkarmak için yetlidir. Bu tablo bile, Amerikan emperyalizmi önderliğindeki emperyalist cephenin çıkarı için anti-Saddam'cı kesilen T. ÖZAL'ların, Y. AKBULUT'ların, soykırım, katliam, sürgün, asimilasyon vb. konularda Saddam'dan geri kalmadığını göstermektedir. T. ÖZAL'ların Y. AKBULUT'ların ellerinin Saddam'dan daha temiz olmadığı kesindir. TC.'nin tarihi dikkate alınrsa, Kemalizmin ve takiplerinin Saddam'dan daha da soykırımcı ve katliamcı olduğu görülecektir. Bir anlamda T. ÖZAL'ların, Y. AKBULUT'ların atalarının takipçisi olmalarından dolayı bu yaptıkları doğal karşılanmalıdır. Çünkü çok iyi biliyoruz ki, Kürt kıyımı yapmak, Kürt kanı akıtmak bunlara atalarından kalma bir mirastır. Osmanlı İmparatorluğunu bir yana bırakırsak TC.'nin kuruluşundan günümüze kadar olan döneme bir göz gezdirdiğimizde TC. tarihinin bir anlamda Kürt kıyımıyla özdeşleştiği söylenebilir. bugün Kürdistan da yapılanlar Mustafa Kemal'in ve İsmet İNÖNÜ'lerin yaptığı soykırımların küçük çaplılarıdır. Hepimiz biliyoruz ki, Kemalist iktidarın yaptığı soykırımlar onlarca Halepçe büyüklüğündedir. Son büyük Kürt soykırımı olan Dersim de (1938) 60 bin yoksul Kürt köylüsünün katledildiği gerçeği bile, Türk devletinin onlarca Halepçe büyüklüğünde soykırımlar yaptığı gerçeği kendiliğinden ortaya çıkar. Bu soykırımcı kimliğine rağmen Türk devletinin bugün Kürt'lere mavi boncuk dağıtmasının amacı gelenekleşmiş politikasının geleneği olarak, Kürtleri kendi çıkarları için kullanmak olduğu rahatlıkla görülebilir. Geçmişte faşist Kemalist kuramcılarının kullandıkları taktikler, yeniden gündeme getirilmiştir. Kurtuluş Savaşı yıllarında "bu vatan hepimizindir" demogojisıyla Kürtler ön cephelere sürüldü. Hatta Türkiye Cumhuriyetinin "Kürt ve Türklerin ortak Cumhuriyeti" olacağı vaatleri de yapıldı. Bizzat İsmet İNÖNÜ, uluslararası toplantılarda açıkça "ben Türk ve Kürt halkları adına konuşuyorum" diyerek Kürt sorunun uluslararası toplantılarda ayrı

bir sorun olarak tartışılmasını karşı çıkmıştır. Kurtuluş savaşında pragmatik olarak davranan Kemalistler, TC.'yi kurduktan sonra ilk iş olarak Kürtleri ortadan kaldırmak için programlar yapmış ve hayata geçirmişlerdir. Tıpkı bugünkü TC. yöneticilerinin Körfez Krizinden dolayı Kürt dostu göründüğü gibi. Hiç şüphe yokki, bunlar da ataları gibi, başarabilirlerse, Kürt sorununu "toptan halletmeye" çalışacaklardır. Daha şimdiden uluslararası emperyalist gücün kanatları altında toplu kıyımların planlarını yapmaya başladılar. Ve daha şimdiden Cudi, Şırnak, Cizre vb. yerleşim yerlerini bombalamaya başlamışlardır. Yapılan her bombalı saldırıdan sonra, "bombaların tesadüfen düştüğü" gibi komik açıklamalar yapmaktadırlar. "Tesadüfen düşen bombaların" yaptığı tahribatlar hakkında ise hiç bir açıklama yapmadığı gibi, basınını habersiz yapması da koyu "savaş sansürü" ile engellenmektedir.

Körfez Savaşından sonra emperyalist cephe ve TC. Saddam'ın bolbol Hitler benzetti. Peki Saddam'a Hitler diyenler Saddam'dan farklı mıdır? Şimdi kısaca bir kıyaslama yapalım. Sözleriyle mahkememizin duvarlarını süslediğiniz ve her vesile ile "büyüklüğü" ile övündüğümüz "ata"nın Kürdistan'da yaptıkları, yaptırdıkları ile Saddam'ın Kürdistan'da yaptıkları ve yaptırdıklarını şöyle bir kıyaslayalım. Kıyaslayalım ki, Hitler'e benzettiniz Sad-

dam ile "ata"nın ortak özelliğinin Kürt soykırımcısı olduğu gerçeğini daha iyi kavrayalım. Kıyaslayalım ki, çokca öcündüğünüz "ata"nın Kürt kaniyle sulanmış kimliğini daha iyi anlayalım. Kıyaslayalım ki, bugün Saddam'ların, Özal'ların Kürt halkına yaptıklarının tarihi köklerinin faşist Kemalist ideolojiye dayandığını, daha iyi anlayalım. Kıyaslayalım ki, bu gün, Kürt halkı üzerinde uyguladığınız sansür, sürgün vb. kararnamelelerin Kemalistlerin zamanında çıkardığı "Tarir-i Sükun" ve "Dersim Kanunu"na dayandığını daha iyi anlayalım.

Bilindiği gibi 1920'lerden sonra peş peşe patlak veren Kürt ulusal Ayaklanmalarına Kemalistler katliamlarla cevap verdiler. Her biri birkaç Halepçe büyüklüğündeki bu katliamlara neden olarak gösterilen ayaklanmaların belli başlı olanları şunlardır:

Genel Kurmay harp tarihi yayınından aktardığımız bu ulusal Ayaklanmalara, Cumhuriyet öncesi 1921-1922 yıllarında yaşanan Koçgiri Ayaklanmasını da eklemek gerekir. Yukarıya aktardığımız toplam 18 ulusal Ayaklanmada 10 binlerce Kürt katledilmiş, yüzbinlercesi de yerlerinden, yurtlarından edilerek mecbur-i iskan'a tabi tutulmuşlardır. Şeyh Sait Ayaklanmasından sonra 4 Mart 1925 günü çıkarılan Takrir-i Sükun kanunu Kürtlerin tarihinde önemli bir yer tutar. Takrir-i Sükun kanunun mimarlarından olan İ. İNÖ-

1- Nasturi Ayaklanması	12 Eylül 1924
2- Şeyh Sait Ayaklanması	13 Şubat-31 Mayıs 1925
3- Röckolan ve Raman Hareketi	9-12 Ağustos 1925
4- Sason Ayaklanmaları	1925-1927 yılları arası
5- 1. Ağrı Ayaklanmaları	16 Mayıs-17 Haziran 1926
6- Koç uşağı Ayaklanması	16 Mayıs-17 Haziran 1926
7- Mulki Ayaklanması	26 Mayıs-25 Eylül 1927
8- 2. Ağrı Ayaklanması	13-20 Eylül 1927
9- Bicar Kıрма Hareketi	7 Ekim-17 Kasım 1927
10- Asî Resul Ayaklanması	22 Mayıs-3 Eylül 1929
11- Tendüruk Hareketi	14-27 Eylül 1929
12- Savur Kıрма Hareketi	26 Mayıs-9 Haziran 1930
13- Zeylan Ayaklanması	20 Haziran-Eylül 1930
14- Oramar Ayaklanması	16 Temmuz-10 Ekim 1930
15- 3. Ağrı Ayaklanması	7-14 Eylül 1930
16- Pülümür Hareketi	8 Ekim-14 Kasım 1930
17- Dersim (Tunceli) Kıрма ve Bastırma Hareketi	1937-1938

Kaynak: Genel Kurmay Harp Tarihi yayını

NÜ açıkça, bu kanunla amacının, Kürtlere yapılan soykırımı gizlemek olduğunu defalarca ifade etmiştir. "1- İrtica ve isyana ve memleketin iştimai nizamını, huzur ve sükununu ve eminiyet ve asayişini ve teşebbüsat ve neşriyatı hükümet reisi-cumhurunun tastikiyle re'sen ve idaretten men'e mezdundur. 2- İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren iki sene müddetle mer'iyülicradır. 3- İşbu kanunun takibine icra vekilleri heyeti memurdur. Bu üç maddeden oluşan kanunla, Kemalist Türki şöven burjuvazinin, kürtleri soykırım ve asimilasyonla yok etme politikası resmileşiyordu. Kanunun akabinde Şeyh Sait isyanının önderleri idama mahkum edildi. Aralarında Şeyh Sait'inde bulunduğu toplam 48 kişi Diyarbakır'da asılarak idam cezası infaz edildi. Ulusal Bağımsızlık temelinde gelişen her hareket soykırımla bastırıldı. Kürt tarihine 1. Takrir-i Sükun olarak geçen bu kanuna rağmen, Kürt ulusal Ayaklanmaları durmadı. 1925-1930 yılları arası hemen hemen her yıl birden fazla ayaklanmalar yapıldı. Ayaklanmalara aşiret reisleri, toprak ağaları ve az sayıda burjuva aydınının önderlik etmesinden dolayı, ayaklanmaların hiç biri, istenilen amaca ulaşamadı. Kemalist iktidar yıllarında son büyük Kürt ayaklanması Dersim'di. Bu ayaklanma öncesi çıkarılan "Dersim Kanunu" ile Kürtleri kıрма hareketi başlatılma kararı yeniden alındı. Dersim dışındaki tüm Kürt bölgelerin "halledilmiş" olmalarından dolayı, tüm dikkatler Dersim üzerine çevrelmişti. Çünkü Dersim'liler yıllarca önce istediklerini Ankara'ya bildirmiş açıkça Bağımsız Kürdistan kuracaklarını söylemişlerdi. Bu gerçeği araştırmacı yazar. M. SÖNMEZ şöyle açıklıyor: "...Alevi Koçgiri ve Dersim aşiretlerinin başlattığı ayaklanmada aşiretin önderleri Şubat 1921'de Ankara'ya gönderdikleri mesajda, amaçlarını şöyle açıklıyorlardı: 'Sevr Muahdesi mücibince Diyarbakır, Elazığ, Van ve Bitlis vilayetlerinde müstakil (bağımsız) bir Kürdistan teşekkül etmesi gerekiyor. Binaenaleyh, bu teşkil edilmelidir. Aksi takdirde bu hakkı silah kuvvetiyle almaya mecbur kalacağız.' "M. SÖNMEZ, Doğu Anadolu'nun Hikayesi) 1935'e kadar "CUMHURİYETİN KAHREDİCİ ORDULARI" Dersime girmeyi başaramamışlardı. Dersim,

tarihi boyunca, özerk yapısını koruyan bir bölgeydi. Diğer bölgelerde kanla bastırılan Kürt Ulusal Ayaklanmalarından sonra, sıra Dersim'e gelmişti. Kemalist diktatörlüğe boyun eğmeyen, asker göndermeyen, ve vergi vermeyen bir Dersim, çıban-başı olarak görülmeye başlanmıştı. Bu gerçeği "Milli Şef" M. Kemal şu sözleriyle dile getiriyordu. "Dahili işlerimiz de en mühim bir sahaya varsa, o da Dersim meselesidir. Dahilde bulunan işbu yarayı, bu korkunç çıbanı ortadan temizleyip kopardık ve kökünden kesmek işi ne pahasına olursa olsun yapılmalı ve bu hususta en acil kararların alınması için hükümete tam ve geniş selahiyetler verilmelidir" (M. Kemal'in 1936 yılında TBMM açış konuşması) İşte çokca övündüğünüz "Milli Şef"imiz, soykırım fetvasını böyle veriyordu. 1935 yılında çıkarılan yasayla ilk olarak Dersimin adı Tunceli olarak değiştirildi. Dersim'in genelinde sıkıyönetim ilan edildi. 2 yıllık bir hazırlıktan sonra Dersim, 1937'de "CUMHURİYETİN KAHREDİCİ ORDULARI" ile işgal edildi. 1937'de Dersim'de dağıtılan bildirimlerde "...dediklerimi yapmazsanız her tarafınızı sarmış bulunuyoruz CUMHURİYETİN KAHREDİCİ ORDULARI tarafından mahfediyeceksiniz." (Nokta dergisi 28 Haziran 1987 sayı 25) tehditleri savrularak onlarca Halepçe büyüklüğünde olacak Dersim Kürt Soykırımı başlatıldı. Dersim'lilerin tüm süngüden geçirildi. Ana rahmindeki bebekler süngü uçlarına takıldı. Havadan yapılan bombardımanla (tıpkı Saddam'ın Halepçe'de yaptığı gibi) Dersim yakıldı, yıkıldı. Derelerde su yerine Dersim'lilerin kanı akıtıldı. Geri kalanlar, yurtlarından edilerek Batıya sürüldü. Korkunç soykırımdan sonra isyanın önderleri bir bir tutuklandı. Sözde yargılanmalar sonucu Seyit Rıza'nın da içinde bulunduğu toplam 11 kişi idam cezasına çarptırıldı. Bu ceza 18 Kasım 1937'de Elazığ da infaz edildi. İdam sehpalarına giderken bile, haklı davalarını savunmaktan geri kalmayan Dersim İsyasının önderlerinden Seyit Rıza'nın son sözleri, Hareketin Ulusal niteliğinin kavranması açısından da, oldukça öğreticidir: "Yetmiş beş yaşındayım. Şehit oluyorum. Kürdistan şehitlerine katılıyorum, Dersim mağlup oluyor, fakat, Kürtlük ve

Kürdistan yaşayacaktır. Kahrolsun zalimler! Kahrolsun kahpe ve yalancılar!" (Rastiya Kürdistan'dan aktaran Güneş'e Çağrı dergisi, sayı 8) Görüleceği gibi burjuva aydınlarının Kemalizmin progpagandasının etkisiyle "İrtica" i bir hareket olarak göndükleri Dersim ve benzeri Kürt ayaklanmaları, tamamen ulusal niteliktedir.

"Ata"nın yaptıklarından bir kesit sunduğumuz bu olgulardan da anlaşılacağı gibi, o, eli kanlı yeminli bir Kürt düşmanıdır. Saddam faşist diktatörlüğünün Kürtlere yaptıklarıyla, Kemalist faşist diktatörlüğünün yaptıkları tamamen aynıdır. Tek fark, "Büyük Ata"nın Saddam'dan daha büyük boyutlarda soykırım yaptığıdır. Özal'lar, Akbulut'lar, E. İnönü'ler işte atalarından yadigar kalan bu soykırımcı politikayı uygulamaktadır. Çankaya köşkünde bir araya gelerek yürürlüğe koydukları sansür, sürgün vb. kararnameleleri de günümüze uyarlanmış Takrir-i Sükun ve Dersim Kanunlarından başka bir şey değildir. Nisan 1990 tarihinde çıkarılan ve daha sonra çeşitli değişikliklere uğratılan, son olarak da kendi kanunlarına karşı hile yaparak 430 sayılı kanun hükmünde kararnamede somutlaştırılan sansür ve sürgün kararnamesi tam anlamıyla ikinci Takrir-i Sükun ve Dersim kanunudur. Ülke genelinde basının ve matbaaların faaliyetlerini durdurma, süresiz kapatma, her türlü sansürü uygulayabilme, Kürdistan'daki ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine katılma eğilimi gösteren ve bu mücadeleyi destekleyenleri Kürdistan dışına sürme, köy ve mezraların yakılıp yıkılması, sınır boylarını "tampon" bölge haline getirme, Kürdistan'da gelişen her türlü demokratik kitle gösterilerinin kanla bastırılması gibi yetkilerle silahlendirilen Olağanüstü Hal Bölge Valiliği, 60-70 yıl önceki vahşeti aratmayacak kadar zalimlikler yapmaktadır. Tuğgeneral Altay Tokat'ın "benim istemim uygulansa değil insan ot bile bitmez" (abc) dediği" istemlerin tümü uygulanmaktadır. Kürdistan'da yeni yeni katliamlar, toplu sürgünler, toplu işkenceler, dağlarda günlük infazlar, köylerin yakılıp yıkılması, ormanların, bağların yakılması, kent merkezlerinde güpeğündüz insanların kurşunlanması olağan günlük yaşam haline gelmiştir. Ankara Gölbah-

şında, İzmir Foça'da, Kayseri'de, Bolu'da vb. yerlerde gencecik bedenlerin beyinleri yıkanarak insanlar, birer insan azmanı ve kelle avcılar halinde getirilerek koordineli bir şekilde Kürt insanının üzerine saldırılmaktadır. Rambolaştırılan bu insan müsveddeleri, canlı olan her şeyi yakıp yıkmaktadırlar.

T.C. tarihi boyunca yürütülen bu asimilasyon, katliam, sürgün ve soykırım yine de istenilen sonucu vermemiştir. Bugün gelinen aşamada T.C. devletinin tarihi boyunca yürüttüğü bu politika, iflas etmiş durumdadır. Artık Kürtlerin geleceğine ilişkin politikaları, Kürtlerin kendisi tayin etmekte, T.C. devletine ve emperyalizme dayatılmaktadır. Yıllardır itileyle mitleyle Özel timiyle, konnterillasiyla yürüttüğü kirli savaş ters tepmeye başlamıştır. PKK'nın 1984 Atılımıyla birlikte, Kürt ulusal mücadelesi, silahlı temelde günden güne boyutlanarak gelişmektedir. Gerilla savaşı temelinde başlayan bu mücadele büyük bir gelişme göstererek kitleselleşmiştir. İstenilen düzeyde olmamasına rağmen, partimiz TKP/ML'nin de gösterdiği önemli etkinlikle, T.C. bir çok cephe de savaşmak zorunda kalmıştır. Artık Kürt sorunu Botan'lı kadınların, çocukları canları pahasına yürüttüğü "Serhıldan"larla gündeme oturmıştır. Kürt sorunu, Cizre'li Batman'lı, Dersim'li esnafın kepenk indirme eylemleriyle korku duvarlarını aşarak nihai çözümü dayatmaktadır. Artık faşist diktatörlüğün Abdülhamit döneminden kalma SS kararnameleyle ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini reel kararnameleri açıkça çatışmaktadır. Artık Kürt hareketi kendi kararnamelerini kendisi yapmaktadır. TC. devletinin dayattığı tüm kararnameler bu çatışmada tam anlamıyla paramparça olup işleme duruma gelmektedir. Taksim-i Sükun, Dersim Kanunu ve SS gibi önlemlerin amaçladığı, Kürt sorunun gündemden çıkarılması çabı da, başarısızlıkla sonuçlanmıştır. T.C. devletinin Kürtler için en üst düzeyde yaptığı zirveleri de artık Kürtler dikkate almamakta, onlar kendilerinin yaptığı kararnameleri hayata geçirmeye çalışmaktadırlar. Bu gerçekten hareketle TC., ABD ve Batılı başkentlerin dayatmasıyla resmi Kürt politikasının iflas ettiğini itiraf etmek zorunda kalmış ve "yeni

düzenlemeler yapılması gerektiğini" kamuoyuna açıklamıştır. Bu, "yeni düzenlemeler" politikasının ekseninde önemli dayanak olarak gördükleri Talabani'lerin, Barzani'lerin, K. Burkay'ların, I. Güçlü'lerin ve N. Kendal'ların Batı başkentlerinde itibarlarının artması tesadüfü değildir. Devrimci Kürt hareketini izole etmek için bu tür reformist ve işbirlikçi çevreler harekete geçirilerek ulusal bağımsızlık istemi köreltilmeye çalışılmaktadır. 65 yıl önce Dersim İsyanı nedeniyle Bakanlar Kurulunun kararındaki "paraya acımaksızın içlerinden çok adam kazanıp kullanmak lazım" (Nokta Dergisi. Haziran 1987 sayı 25) vb. klasikleşmiş taktikler ısıtılıp ısıtılıp gündeme getirilmektedir. Tarihi boyunca masa başlarında pazarlanan bir halk olarak görülen Kürtler, çağdaş Diyab Ağalarla aynı oyuna getirilmeye çalışılmaktadır. Bütün geleceğini Körfez savaşında Saddam'ın yıkılmasına bağlayan ANAP iktidarı ve Özal, bu niyetini "gerekirse Irak'taki Kürtlerin de hamiliğini yaparız", diyerek, açığa vurmuştur. Yeni yeni haritalar çizilerek Kürtlere dayatılmaktadır. Ancak Kürtler artık eski Kürtler değildir. Geçmişte olduğu gibi "cephede kazanılan, masa başında kaybeden" bir halk olmak istemiyorlar. Artık onlar çekincesiz olarak, bağıra bağıra kendi çözüm programlarını dayatmışlardır. Artık onlar Erbil'i, Süleymaniye'yi, Zaho'yu bombalarının Kürtlere katliam ve soykırımdan başka verecek hiç bir şeylerinin olmadığını yaşayarak, mücadele ederek öğreniyorlar. Bir yandan İncirlik'ten, Batman'dan, Erhaç'tan vb. yerlerden kaldırdığı uçaklarla Güney Kürdistan'daki Kürtleri bombalayan Özal ve kliğinin Kürt "hamiliği"ne soyunmasının sahtekarlığını yaşarlarken, diğer yandan da, "hamilere" ihtiyaçlarının olmadığını Cudi'lerin, Gabbar'ların, Munzur'ların zirvelerinde tutuşturdukları özgürlük ateşiyle bütün dünyaya ilan etmişlerdir.

Şimdiden Ortadoğu'da süren emperyalist savaşla birlikte basın-yayın kuruluşları aracılığıyla insanlara empoze edilmeye çalışılan Saddam'ın yeni bir Hitler olduğu savlarının ardındaki gerçeğe bakalım. Savunmanın genelinde belirttiğimiz gibi Saddam'ı daha düne kadar dost olarak görüyorlardı. Ortadoğu'daki savaşa kitleleri sürebilmek için iyi

bir neden bulunmalıydı. Bulmakta da pek zorlanılmadı. Çünkü Halepçe'de Kürt kanına giren Saddam'a Hitler damgası rahatlıkla vurulabilir. TC.'nin yanı sıra emperyalist cephe de yeralan tüm güçler bu temayı işlemektedirler. Rus sosyal-emperyalistleri de dahil, tüm emperyalistlerin kendi elleriyle bir savaş makinası haline getirdiği Saddam, Hitlerliği hakketmişse, bunu, 1974-1975 yıllarında yaptığı Kürt soykırımlarıyla hakketmiştir. Eğer bu da yetmiyorsa Saddam bu hakkı dava konusu yaptığınz Halepçe soykırımıyla hakketmiştir. Sorunun ilginç yanı Saddam'ı Hitler'e benzetenlerin kendileri de yeni bir Hitler olma özlemiyle yanıp tutuşmaktadırlar. Faşist diktatörlüğün başı olan Özal, Alman emperyalizminin kendilerine istediği gibi yardımcı olmadıklarından yakınarak, "Almanlar zenginleşince savaşçı ruhlarını kaybettiler" diyerek, Hitler'e olan özlemini açıkça ifade etmiştir. Yine Türkiye kamuoyunda varolan emperyalist savaş karşıtı potansiyelin etkisini kırmak için savaş çığırkanlığı yaparak "artık refaha kavuştuk, kaybedeceğimiz çok şeyimiz olduğundan cengaverliğimizi unuttuk" diyerek geleneksel türk şövenizmini ayağa kaldırmaya çalışarak, Hitler özlemini açığa vurmuştur.

Gelenekselleşmiş Türk şövenizmine güvenerek Özal, Ortadoğu'da "enbüyük olma" sevdasındadır. Kemalistlerin, Kurtuluş Savaşında ve Kürt kıyımlarında zamanın TKP'sini yedeğine aldığı gerçeğinden hareketle, "Ortadoğu'ya demokrasi getireceğiz" denilerek sosyal şöven TKP ardıllarını da peşine takmaktadır. Nasıl ki, geçmişte Kemalistlerin yaptığı Kürt soykırımlarını, "Kemalizm Doğu'da feodalizmi tasfiye ediyor" gerekçesiyle, soykırımcı Kemalist cephe de yeralan TKP gibi TBKP de Birleşmiş Milletler şemsiyesi altında oluşturulan emperyalist cepheyi "Barış Cephesi" gibi göstererek başta Kürtler olmak üzere, tüm Ortadoğu halklarına savaş açan faşist Özal kliğinin kuyruğuna takılmıştır. Aslında bu çevreleri Özal'dan ayırmak yanlış olacaktır. Çünkü bu çevreler Özal'lara, Y. Akbulut'lara olan diyetlerini ödeyerek faşist diktatörlükle bütünleşmişlerdir. Burada önemli olan devrimci-demokratik yapılanmaların takınacağı tavırlardır. Türki-

ye Solu'nda gelenekselleşmiş olan Kemalizm hayranlığının kırılmasının önemli bir kez daha ortaya çıkmıştır. Artık 1970'lerin başında Komünist önder I. Kaypakkaya'nın açığa çıkardığı faşist-Kemalist kanlı kimliğin kavranmasının önemi bir zorunluluk haline gelmiştir.

Çünkü ortada bir gerçek var. "Kendi kurtuluşumuz kendi ellerimizdedir" diyerek, Kürt ulusu ayağa kalkmıştır. Binbir türlü engellemelere rağmen, mücadelesini sürdürmektedir. Bu mücadele karşısında kendisine insanım, demokratım, devrimciyim, komünistim diyen herkese, belirli sorumluluklar düşüyor. Kürdistan'da korkunç boyutlara varan asimilasyon, katliam ve yakıp yoketme politikasına karşı tutarlı bir şekilde savaşılmadan Halepçe soykırımının kınanamayacağı açıktır. TC.'nin en az Saddam kadar kanlı olan kimliğine karşı herkesten önce Türk devrimcilerin savaşması gerekiyor. Enternasyonalist anlayış ve dayanışma bunu gerektiriyor. Burunların dibinde hergün Kürt katliamları yapılırken, "Halepçe katliamı kınıyoruz" gibi beylik lafların hiç bir maddi değeri olamaz. Botan'da, Dersim'de vb. yerlerde yapılan katliamlara karşı savaşılmadan Halepçe'deki Kürtlerin, İsrail işgali altındaki Filistinlilerin uğradığı katliamları kınamak pek bir şey ifade etmiyor. Burada önemli olan yeni yeni yaşatılan, yaşatılması tasarlanan Halepçe'lerin önüne geçmektir. Önemli olan Van'da Şırnak'ta, Cizre'de yapılan irili ufaklı katliamlara, dağ başlarında "teslim ol" çağırısına uymadığı gerekçesiyle yapılan günlük infazların önüne geçmektir. Daha da önemlisi Kürt halkıyla omuz omuza vererek ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinde fiilen yer almaktadır. İşte o zaman Halepçe vb. katliamların kınanmasının bir anlamı olacaktır. TC sınırları dışındaki toplumsal ve ulusal kurtuluş mücadelelerine sahiplenilen geleneksel Türk "aydını" tavrı, TC. sınırları içindeki toplumsal ve ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı sessizliğe gömülmekte ve giderek egemenleri cesaretlendirici bir pratik içine girilmektedir. Şüphesiz aydınların, devrimcilerin ülkesi dışındaki halkların, ezilen ulusların haklı mücadelelerine ilgi duymaları, desteklemeleri olumlu bir gelişmedir. Ancak, aynı ilgi ve desteği bu-

runlarının dibindeki bir ulusun başkaldırısına göstermemeleri, ülkeleri dışındaki haklı mücadelemelere olan desteğini de anlamsızlaştırıyor. Üzülerek belirtmeliyiz ki, Kürdistan ulusal mücadelesine karşı Türk aydınının ve bir çok devrimci çevrenin bir türlü kıramadığı Kemalizm hayranlığından dolayı, objektif olarak Türk şöven burjuvazisinin yedeğine düşmektedirler. Artık koyu bir faşizm olan ve yaptıklarıyla da bir numaralı Kürt düşmanlığını ispatlamış olan Kemalizm'e "devrimci", "ilerici" bir fonksiyon yüklenerek Kürt dostu olunamayacağı bilinmeli ve bilince çıkarılmalıdır. Kürt dostu olduğunu iddia eden D. Perinçek ve çevresinin "üniter devlet" tezinde simgeleşen ırkçı-Kemalist ideolojiyi Kürdistan'a taşıması da, Perinçek'lerin ne kadar Kürt dostu olduklarını göstermektedir (!) D. Perinçek ve çevresiyle aynı paralele değerlendirilmeyecek olan THKP-C kökenli hareketler ise en keskin enternasyonalist ve en keskin Ernesto'cu kesilmesine rağmen, Kemalizm hayranlığını sürdürmeyi devam ettirmektedirler. Buna karşın, Kürt ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi karşısındaki geleneksel suskunluğunu sürdürmektedirler. İnancımız o ki, Ernesto bugün Türkiye'de yaşasaydı silahını omuzlayıp çoktan Münzur'lara, Cudi'lere, Gabbar'lara tırmanmıştı. Bir yandan Ernesto'nun enternasyonalistliğinden dem vurmamak, diğer yandan da büyük kent merkezlerini mekân tutarak Kürdistan gerçekliğini görmezlikten gelmek, bu çevrelerin en büyük açmazlarındandır.

Bir savunmanın sınırları içinde koymaya çalıştığımız bu gerçeklerde de görülebileceği gibi, Kürt sorunu emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin dayattığı otonomi, ulusal-kültürel özerklik ve mahalli otoritelere daha fazla yetki verilmesi temelinde çözümlenmesi mümkün olmadığı gibi, gelinen aşamada bu projelerin de hayat bulmayacağı kesindir. Çünkü silahların reformlar için patlattığı dönemler geride kalmıştır. Kürt sorunu, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin kazandığı boyutla, sorunun tam hak eşitliği temelinde bir çözümü dayatmıştır. Gelenekselleşmiş teslimiyetçiliğin, arkadan hançerlemenin tekrar yaşanması kolay kolay olmayacaktır.

Herkesten önce Marksizm-Leninizm silahıyla silahlanmış proleterya partisi buna müsaade etmeyecektir. Nihai çözüm proleterya partisi öncülüğünde her türden şöven, milliyetçi duyguların yerle bir edilerek halklar arasında kardeşlik ve dayanışma duygularının pekişmesi üzerinde yükselcektir.

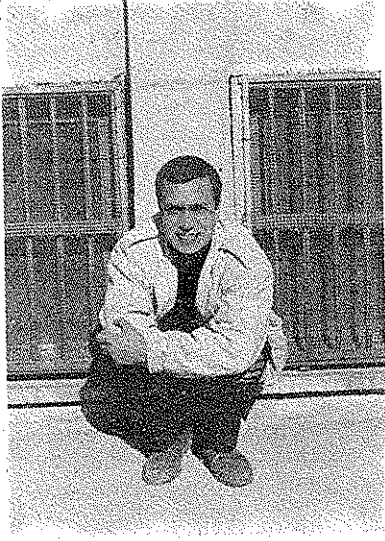
Sonuç olarak: Geçmişte olduğu gibi, dava konusu yapılan dilekçeden dolayı 6 yıl 8 ay cezaya çarptırıldığımız bu olay, sizin "Kürtçülük", "bölücülük" olarak adlandırdığınız, bizim de yukarıda açıklamaya çalıştığımız Kürt gerçekliğidir. Tarafınızdan da bilindiği gibi dava konusu yapılan dilekçemizde ne bölücülük, ne de Kürtçülük vardır. Dilekçemizde Halepçe'de yapılan Kürt soykırımını çerçevesinde Kürtler üzerinde oynanan emperyalist oyunları açıklamaya çalışmış, soykırımı yapanları ve suç ortaklarını kınamıştık. Bunu yaparken de, hiç bir propaganda amacını taşımadık, sadece devrimci düşüncelerimizin gereği bazı belirlemelerde bulunmuştuk. Bu belirlemelerden dolayı, Kürtçülük ve bölücülük propagandası yaptığımız iddia ediliyorsa, biz, Kürtçülük ve bölücülük yaptığımızı peşinen kabulleniyor, ve bundan böyle de yapmaya devam edeceğimizi bir kez daha ilan ediyoruz. Sorunun sadece bununla sınırlı olmadığını, gelecekteki tahliyelerimizi engellemek için yeni cezalar yaratılmaya çalışıldığını da yukarıda açıklamıştık. Bunun yanısıra bizlerin, toplumsal olaylarda karşı duyarsız, sessiz, kimliğini unutmuş, ve gün sayan insanlar haline getirilmek istendiği de, bilinen bir gerçektir.

Cezaevlerinde dobra dobra konuşan ve hiç bir ceza kaygısı taşımayan devrimci tutsakları toplumsal gelişmelere karşı duyarsız hale getirmek, susturmak mümkün olmayacaktır. Bugüne kadar olduğu gibi dışarıdaki gelişmelere sessiz kalamayız, kalmayacağız da. Sınıflar mücadelesinin her alanındaki kırıktaki gerillanın, grevdaki işçinin toprak işgalindeki köylününün, kepenk kaptan esnafın, boykottaki öğrencinin bu alandaki sesi olmaya devam edeceğiz. Bu küçük mekanlarda yükselen bu sesler bugüne ve geleceğe öğretmenlik yapmaya devam edecektir. Yüzlerce kez düşüncelerinden dolayı cezalandırılırsalar bile.

İŞKENCE İNSANLIK SUÇUDUR!

Türkiye halkları üzerine bir karabasan gibi çöken, 12 Eylül askeri faşist cuntası kitleler üzerinde yoğun bir baskı ve terör havası estirdi. Özellikle, beşli generaller çetnesinin yönetime el koymasından sonra; işkenceler, katliamlar, ezilen emekçiler üzerinde yoğun bir şekilde sürdürüldü. Yüzlerce insan katledildi ve insan mezbahası denilen işkencehanelerde sakat bırakıldı. Binlercesi de cezaevlerine dolduruldu. Cezaevlerine doldurulanlar, her türlü işkenceyle insani ve siyasi düşüncelerinden soyutlanmak ve birer robot haline getirilmek istendi. Tüm bu azgın işkence ve terör karşısında devrimci tutsaklar, özgürlük düşmanlarının saldırılarına boyun eğmeyerek direniş destanları yarattılar. Katliam ve faşist terörün nedeni ise gayet açıktı; egemenlerin amaçları egemenliklerini sürdürebilmelerini sağlamak. Bu iğrenç amaçları doğrultusunda her türlü insanlık dışı yöntemlere başvurmaktan geri durmadılar. 12 Eylül'ün devamı olan ANAP ve kurucusu bugünün kukla cumhurbaşkanı Özal'ın demokrasi havarisi kesilmeleri de bugün emekçiler üzerinde yapılan baskı terör ve Kürt ulusu üzerindeki asimilasyon ve jenosidi gizleyememektedir.

12 Eylül askeri faşist cuntasının mimarları kana doymak bilmiyordu, kentlerde, kasabalarda, köylerde insan avına çıkmışlardı özgürlük düşmanları ve kemik yalayıcıları, yakaladıklarını, ya hemen orada öldürüyor ya da işkencehanelere alarak sakat bırakıyorlardı. Okullar, kırsallar, karakollar ve şubeler cezaevleri insan mezbahanelerine çevrildi. İşkenceler sonucunda yüzlerce insan sakat

bırakıldı. Sakat bırakılanlardan TKP/ML-TIKKO üyesi savıyla gözaltına alınan ve işkenceler sonucunda felç kalan Hasan Bayrak isimli bir yurtseverdir. İşkence sonucunda felç kalan bu yurtsever halen Bartın özel tip cezaevinde hükmen tutuklu olarak bulunmaktadı. Bu yurtseverin gözaltına alındığından itibaren yaşamış olduğu ve karşılaşmış işkenceler ile ilgili olarak kısa bir şekilde dergimize açıklamalarda bulunmasını istedik. Hemen belirtelim ki Hasan Bayrak isimli yurtsever gibi, insan mezbahaneleri denilen işkencehanelerde sakat bırakılan daha yüzlerce yurtseverler var. Biz sadece bu yüzlerce yurtseverin içerisinde birinin durumunu ortaya koymaya çalıştık. Bundan sonra da buna benzer durumları halkımıza açıklamayı dergimiz bir görev olarak kabul edip ona uygun davranacak. Sorduğumuz sorulara kısa ve net cevaplar aldık. Bu da; egemenlerin ve onların koruyucusu melekleri olan işkencecilerin yüz-

lerini orta yere sermeye yetiyor. Barbarca bir yöntem olan işkence, var olduğu ve uygulandığı sürece, işkence uygulayıcıları ve uygulatıcıları uyarlıktan bahsetmekten utanmalıdırlar.

1981 yılında gözaltına alınarak işkenceler sonucunda sakat bırakılan Hasan Bayrak isimli yurtsevere yönelttiğimiz soruları aşağıya aktarıyoruz.

Halk Demokrasisi: 12 Eylül askeri faşist cuntasından önceki yaşam ve savunmuş olduğun düşüncelerini kısaca anlatırmısın?

Hasan Bayrak: Ben orta halli bir ailenin sekiz çocuğundan biriyim. Malatya'dan İstanbul'a yerleştikten sonra öğrenimime kaldığım yerden devam ettim. Okula devam ettiğim yıllarda sol düşüncelere ilgi duymaya başladım. Ancak bulabildiğim kadarıyla okuyabiliyordum. Sürekli olarak satın alma imkanım yoktu. Çevremde bulunan insanlardan sol yayınları temin edebiliyordum. Bu dönemde, savduğum düşünceler, yani o zamanki düşüncem itibarıyla ülkemizin derimine elverişli olduğuydu ki hala da ülkemiz devrimine elverişlidir.

Öğrenimim süresince hem devrimci klasikleri okuyordum ve hemde derslerimi aksatmamaya çalışıyordum. Bu arada babama işlettığım çay ocağında da yardımcı oluyordum. Benim, çok yönlü ilişkilerimin olması itibarıyla ve okuduğum, araştırdığım yayınlardan da toplumda varolan haksızlıkları görebiliyordum. Böylesi bir durum karşısında da sessiz kalmanın haksızlıklara davetiye olduğunun bilincine varmıştım. Okuduğum ve araştırdığım yayınlardan sonucunda; ülkemizin yarı sömürge, yarı-feodal bir sosyo ekonomik yapıya sahip ol-

duğunu ve devrimin yolunun demokratik halk devrimi yolu olduğunu bilincine varmıştım.

1978 yılında Eczacılık Fakültesini kazandım ve öğrenimime devam ettim. Sivil faşist güçlere karşı akademik ve demokratik mücadele içinde yer aldım. Öğrenimime devam ettiğim yıllarda sivil faşist güçlerin, halka, halk çocuklarına yönelik saldırılarına karşı durmanın bir devrimcinin görevi ve sorumluluğu olması itibarıyla, bir devrimci olarak üzerine düşen görevi yaptım diyebilirim.

Cezaevine girmeden önceki siyasi düşüncelerimi şu anda savunmuyorum.

Halk Demokrasisi: Gözaltına ne zaman alındın ve kaç gün gözaltında kaldın?

Hasan Bayrak: 1981 yılının 17 Mayıs'ında gözaltına alındım. Gözaltına alındığımda İstanbul Gayrettepedeki işkence merkezi olan 1. şubeye götürüldüm, işkencecilerin yaptıkları ağır işkenceler sonucunda yarı felç oldum ve felç durumum hala devam ediyor. Yukarıda da belirtmiş olduğum gibi 81 yılının 17 Mayıs'ında gözaltına alındım bu 7.11.1981 tarihine kadar devam etti.

Halk Demokrasisi: Devletin resmi ve sivil işkencecilerinin yaptıkları işkenceler sonucunda yarı felç durumunda kaldın ve bu hala devam ediyor, buna neden olan işkenceciler hakkında herhangi bir merciye suç duyurusunda buldun mu? Eğer bulduysan işkenceciler hakkında soruşturma açıldı mı? Açıldıysa sonucu ne oldu?

Hasan Bayrak: İşkenceye maruz kalmış biri olarak daha gözaltındayken şubeden Selimeye'ye getirildikten sonra suç duyurusunda buldum. Ayrıca anlatımında gördüğüm ailem de suç duyurusunda bulunmuş. Ben tutuklandıktan sonra da suç duyurusunda buldum. Ama tüm girişimlerim sonuçlandı.

Halk Demokrasisi: Kaç yıldır cezaevinde, bu süre içinde tedavi edilmen için başvurularda buldun mu, başvurduysan nerele-re başvurdu ve gerekli tedavi yapıldı mı?

Hasan Bayrak: 1981 yılından itibaren cezaevindeyim işkenceler sonucu felç olduktan sonra çeşitli yerlere başvurdum fakat bir tedavi uygulanmadı. En son 1989 yılının Aralık ayında Ankara'ya hastaneye götürüldüm ama doktorlar "çok geç" kaldığını ileri sürerek sağlımla ilgili tavsiyelerde bulunmakla yetindiler.

Halk Demokrasisi: Cezaevinde kaldığın süre içinde karşı karşıya kaldığın uygulamaları kısaca anlatırmısın?

Hasan Bayrak: 1981 yılından bu güne kadar çeşitli cezaevlerinde tutuklu olarak buldum. 1987 yılına kadar sistematik (dönem dönem yavaşlasada) işkencelerle karşı karşıya bırakıldık. Bu bizzat bir devlet politikasıydı. Bunları kısaca sıralamak istiyorum: Koğuş aramaları adı altında gece ve gündüz olması farketmiyordu, Elleri coplu, sopalı askerler ve başlarında subayları koğuşlara girerek "arama yapıyoruz" bahanesiyle koğuşun altını üstüne getirerek yiyeceklerimizin üzerine yatak pamuklarını döküyor, elbiselerimiz talan ediliyor, tabak ve kaşıkları kırılıyordu. Kantinden kendi paramız ile aldığımız yiyeceklerimiz ayaklar altında eziliyordu. Biz tutsaklar doğal olarak bu tür insanîyetle bağdaşmayan çağdışılığa karşı çıkıyorduk. Bu insanlık dışı hareketlere karşı çıkmamızın bedeli ise; çirliçiplak zorla soyularak üzerimize tazikli su sıkılıyor ve coplanıyorduk yerlerde sürükleyerek falakaya yatırılıyorduk.

Mahkemelere gidiş ve gelişlerde "Güvenlik araması yapacağız" adı altında yine zorla çirliçiplak soyuyorlar saç bıyık ve sakallarımızı elleri ile yoluyorlardı. Tektip elbise giymediğimiz için sadece bir don ve atletle kışın havalandırmada karın altında saatlerce bekletiliyorduk. Kelepçeleri bilek kemiklerine oturtarak tarifi mümkün olmayan acılar veriyorlardı. Cezaevlerinde benim ve benim gibi yüzlerce binlerce tutsak devrimcinin karşılaştığı işkenceleri çok kısa anlatmaya çalıştım.

Halk Demokrasisi: Yargılandığın davada ne kadar ceza aldın ve

aldığın cezanın onaylanma durumu var mı?

Hasan Bayrak: Yargılandığım TKP/ML (3) davasında önce idam cezası verdiler daha sonra 59. Maddeyi uygulayarak cezayı ömürboyu ağır hapis cezasına çevirdiler. Bana verilen bu cezanın haksız bir ceza olduğu ve haketmediğim inancındayım. Normalde yargıtayda onaylanmaması ve normal hukuk kurallarına göre beraat etmem gerekir. Fakat hukuktan anlamayanların işleri hiç belli olmaz. Yani demek istediğim şu ki; normal hukuk normları dışında hareket edilirse almış olduğum cezadan beraat etmem gerekir.

Halk Demokrasisi: Bir işkence mağduru olarak işkence ve işkenceciler hakkında ne düşünüyorsun?

Hasan Bayrak: İşkence insanlık dışı kendi kendilerini tatmin etme ve efendilerinin iktidarını korumak için yapılan ve insanların düşünmesini, gururlarını, onurlarını ayaklar altına almak için yapılan bir araçtır. Bu aracı kullandıranlar egemen sınıf ve kullananlar ise egemen sınıfın koruyucularıdır. Kendisine inanım diyen işkenceye karşı çıkmalıdır. İşkence yapanlar ve yaptırımlar, insan olduklarını ve kendilerini demokrasici ve toplumun koruyucuları olarak susmaya çalışıyorlar oysa, bunlar ne demokrasidir nede toplumu koruyanlardır. Bunlar sadece insani duygular taşımayan insan görünümünde yaratılırlar. Son olarak şunu söylemek istiyorum: İnsanlar üzerinde her türlü işkence metodlarını uygulayanlar açısından insanlık için utanılacak çağdışılıktır ve dolayısıyla işkence yapanlar ve yaptırımlar yaratılırlar ve "işkence yapmak şerefsizliktir" kelimelerinin neler ifade ettiğini düşünmelidirler. Tabi biraz şerefleri kalmışsa ki kaldığından asanmıyorum.

Halk Demokrasisi: Sorularımızı yanıtladığın için teşekkür ediyoruz.

Hasan Bayrak: Bende sizlere teşekkür eder düşünceleriniz doğrultusundaki yayın hayatınızın sürmesini ve başarılar diliyorum.

EĞİTİM EMEKÇİLERİNİN SENDİKAL MÜCADELESİNİ YÜKSELTELİM!

Emperyalizm genel karakteri gereği fitursuzca açık işgallerine devam ediyor.

Açık işgallerin böylesine yoğun yaşandığı günümüzde hiç kuşku yok ki sömürge, yarı sömürge-yarı feodal ülke halkları her geçen gün daha fazla sömürüye maruz kalmaktadır.

Bizim gibi (yarı sömürge-yarı feodal) ülkelerde emperyalizm doğrudan açık işgallere girişmede bu ülkelerin işbirlikçileri aracılığı ile masa başlarında yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarından kendilerine düşen payın (!) hesabını yapmakta ve almaktadırlar.

Bu adı emperyalist isteklerin farkında olan ezilen halklar bunlara karşı mücadelelerini her geçen gün artan ivmeyle yükseltmektedirler.

Ülkemizde bu sömürü ve baskıdan yeterince payını alan çeşitli emekçi katmanlar -kendi özgül koşullarını da dikkate alarak- çok çeşitli mücadele şekillerini yükseltmektedirler.

Mücadele şekilleri birbirinden ne kadar farklı olursa olsun sonuçta o ezilen ulusun sınıf mücadelesine bağlı olarak geliyorsa yani ona tabi ise bu doğru ve amaca uygun bir mücadele şeklidir. Sınıf mücadelesinden soyutlanmış hiçbir mücadele (emekçilerin sömürüden kurtulma amacına) başarıya ulaşamaz.

Ülkemizde gerek emperyalizmin gerek işbirlikçilerin çifte sömürsünden nasibini alan eğitim emekçileri mücadelesini (Ki burdan kasıt sendikal mücadeledir) bu perspektifin ışığında yürütmek bundan başka alternatif arama çabasına girenlerin önlerinde beton bir set gibi durarak onların çabalarını boşa çıkarmak zorundadırlar.

Sendikal mücadeleye evet. Ama nasıl bir sendika ve buna bağlı olarak nasıl bir mücadele?

İşte bu sorulara ülkemiz sosyo-ekonomik yapısında dikkate alarak doğru kesin ve net cevaplar yaratılmalı. Bundan sonra tüm eğitim

emekçileri aktif mücadele içinde yer almaya teşvik edilmelidir.

Yoksa bazı unsurların yaptıkları gibi kendilerini düzene kabul ettirmek için yasal sınırlar içinde hapsolmek değil.

Bu olsa olsa emekçilerin kurtuluşu ya da hak alma sorunu değil, reformizmin işbirlikçilere yaranma çabası olabilir.

Geçen yıl Eylül ayında yapılan Eğitim-Der Genel Kurulunda bir eğitim emekçisi kendisine tahinin sınırlı zaman içinde bu konuda şunları söylüyor:

"Eğitim emekçileri!

"... Geçmişten itibaren tüm başka işkence kıyım ve katliamlara karşı mücadelesini halkın mücadelesinden soyutlamayan öğretmenler de gelişen süreç içerisinde yerini almış ve örgütlü mücadelenin gerekli olduğu anlayışını hiç terketmemiştir. Bugün de sendika mücadelesi içinde gerekli yerini almasını bilmiştir.

Sınıf sendikacılığını esas olarak düzen partileri ve örgüt sendikacılığını reddeden bir anlayışla Eğitim-Der'in başlattığı grevli toplu sözleşmeliği sendikacılığı esas alan bir anlayışla Eğitim-Sen'e doğru birlik anlayışı içinde yerini almıştır.

Bu ne uzlaşmacı, ne reformcu ne anarko-sendika, nede sarı sendikadır.

Eğitim-Der'i kuran emekli veya kıyıma uğrayan öğretmenler bizim бүтünselliğimizdir."

Mücadelenin her alanında olduğu gibi sendikal mücadeleler üzerinde de emperyalizmin ve geri kalmış ülkelerdeki işbirlikçilerinin oyunlarını görmek mümkündür.

Emperyalizm faşizme ve her türlü gericiğe karşı mücadele eden Dimitrov sendikal mücadele konusundaki görüşlerine kısaca değinmekte yarar vardır.

-Faşizm kapitalistler ve emekçiler arası işbirliği teorisini sınıflar arası ahenk ve çıkarlarının bir olduğu grevlerin zorunlu hakemlikle değiştirilme-

si; sendikaların burjuva devlet gücü organları haline getirilmesi teorisini ortaya atmaktadır. Bu konuda reformcu sendika liderleride aynı görüşü paylaşmaktadırlar.

Aynı zamanda bazı meslek gruplarını üst tabakalarına dayanarak kendi sendika gruplarını kurmak için olağanüstü çaba harcamaktadırlar.

Bu gruplar sınıf sendikacılığının (kuvvet kullanarak) yok edilmesinden sonra bütün sendikal hareketin denetimini ele geçirmeye çalışacak örgütsel bir çekirdek görevini yüklenecelerdir.

-Aynı zamanda sınıf sendikacılarının ulusal birlikler halinde merkezileşmesini her şekilde önlemeye, parçalamaya yerel sendikalar durumuna getirmeye çalışmaktadır.

-Faşizmin sendikacılık hareketine karşı politikası "parçala ve yönet" sözleriyle ifade edilebilir.

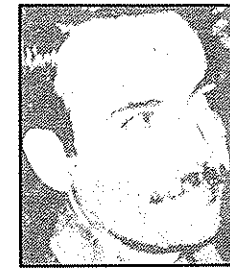
-Sendikacılık hareketi içinde birliğin kurulmasının güçlü bir düşmanıdır. Sınıf sendikacılığı ve faşizm arasında uzlaşma olamaz.

Bu anlamıyla reformculuğa karşı verilen mücadele faşizme karşı verilen bir mücadeledir aynı zamanda.

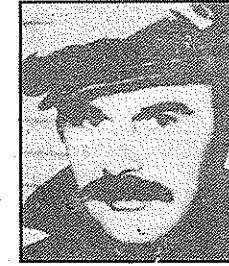
"Kitle kampanyalarının ve grevlerinin sürmesi, daha yüksek ücret, daha kısa çalışma günü işgüvenliği ve örgütlenme özgürlüğü konularında büyük önemi vardır. Kitleleri bu şekilde faşizme karşı duyarlı kılmak böylece faşizmin ve reformizmin hain burjuva niteliğini ortaya koymak faşizmi ve onun sendikalarını bu yol ile proleter kitlelerden uzaklaştırmak". (Dimitrov-F.K.B.C)

Dimitrov'un bu yerinde tespitlerinden sonra şunları söylemek gerek.

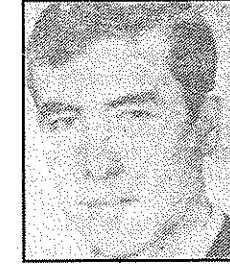
Eğitim emekçileri sendikal faaliyetlerini yoğunlaştırdıkları bu dönemde asıl üzerinde durmaları gereken konu ne olursa olsun sendika değil, olmazsa olmaz ilkesinden hareket ederek sınıf sendikacılığını yaratıp onu üretimden kaynaklanan güçleri ile korumalarıdır. **Halk Demokrasisi Yolunda Öğretmenler**

Mahir ÇAYAN

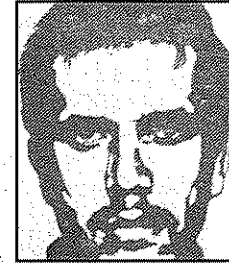
Nihat YILMAZ

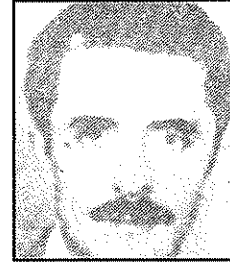
Saffet ALP

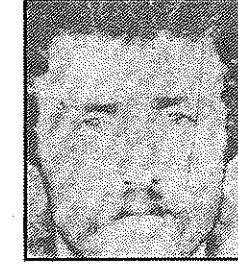
K. ÖZÜDOĞRU

Hüdai ARIKAN

Ahmet ATASOY

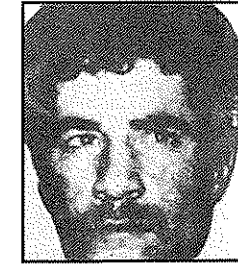
Cihan ALPTEKİN

Ertan SARUHAN

Sabahattin KURT

Ömer AYNA

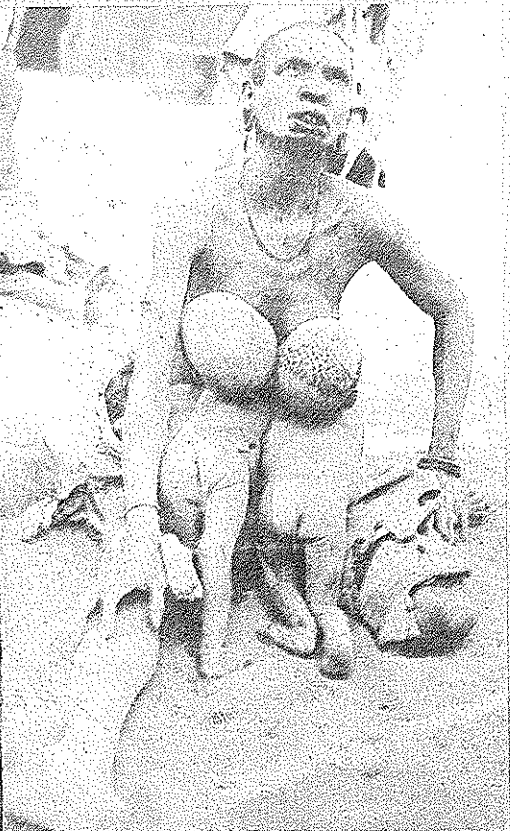
A. Turan ÖREN
Abdullah ŞİMŞEK
Hamit AKIL
Murat KURT
Baki EKİZ
Cemil SÖNMEZ
Hatice ÖZEN
Kazım YILMAZ
Hüseyin ŞEN
Cemal İŞİK

S. Şahin DOKUYUCU
Osman TAŞTEKİN
Hasan GAZIOĞLU
Osman KARADUMAN
İsmet ÖMÜRCAN
Mazlum GÜDER
M. Ali DOĞAN
Aslan TEL
Hıdır YILDIZ

MART AYI ŞEHİTLERİNİ SAYGIYLA ANIYORUZ !

**Kadınlar katılmadan devrim olmaz,
Devrim olmadan kadınlar kurtulmaz!**

**Kaderini
başkaları çiziyor.**

**Kaderini
silahıyla kendi çiziyor.**